

Liahona

Mga Pakigpulong sa Kinatibuk-ang Komperensya

Sila si Elder Gavarret,
Godoy, Martinez, ug
Wong Mihatag sa Ilang
mga Pakigpulong
sa Ilang Lumad nga
mga Pinulongan

Si Kristo ug taliwala sa mga Sanlahon, ni J. Kirk Richards

Pinaagi Kang Jesukristo, “ang mga buta makakita na ug ang mga bakul makalakaw na, ug ang mga sanlahon nangahinlo, ug ang mga bungol makabati na, ug ang mga patay gipamanhaw, ug ang mga kabus gikauaihan sa maayong balita” (Mateo 11:5).

SESYON SA SABADO SA BUNTAG

- 4 Welcome sa Komperensya
Presidente Thomas S. Monson
- 6 Ang Rason sa Atong Paglaum
Presidente Boyd K. Packer
- 9 Hain Ka Nag-atubang?
Elder Lynn G. Robbins
- 12 Ang Sakrament—Pagbag-o sa Kalag
Cheryl A. Esplin
- 14 Magkahiusa sa Pagluwas
Elder Chi Hong (Sam) Wong
- 16 Gawasnon sa Kahangturan, nga Molihok alang sa Ilang Kaugalingon
Elder D. Todd Christofferson
- 20 Pagdawit og usa ka Pagpamatuod sa Kahayag ug Kamatuoran
Presidente Dieter F. Uchtdorf

SESYON SA SABADO SA HAPON

- 24 Ang Pagpaluyo sa mga Opisyaes sa Simbahan
Presidente Henry B. Eyring
- 25 Paghigugma sa Uban ug Pagpakabuhi nga may mga Panaglahi
Elder Dallin H. Oaks
- 28 Joseph Smith
Elder Neil L. Andersen
- 32 Mga Ginikanan: Ang Nag-unang mga Magtutudlo sa Ebanghelyo sa Ilang mga Anak
Tad R. Callister
- 34 Masaligon nga Moduol sa Trono sa Dios
Elder Jörg Klebingat
- 37 Oo, Ginoo, Mosunod Ako Kanimong
Elder Eduardo Gavarret
- 40 Dili Ba Kitang Tanan Makililimos?
Elder Jeffrey R. Holland
- 43 Pagkaplag og Malungtarong Kalinaw ug Pagtukod og Mahangturong mga Pamilya
Elder L. Tom Perry

SESYON SA PRIESTHOOD

- 46 Maalamong Mopili
Elder Quentin L. Cook
- 50 Ako Nasayud Niini nga mga Butang sa Akong Kaugalingon
Elder Craig C. Christensen

- 53 Ang Balaod sa Puasa: Personal nga Responsibilidad sa Pag-atiman sa mga Kabus ug Timawa
Bishop Dean M. Davies
- 56 "Ako Ba, Ginoo?"
Presidente Dieter F. Uchtdorf
- 59 Ang Pagpangandam nga Priesthood
Presidente Henry B. Eyring
- 67 Gigiyahan aron Luwas nga Makapauli
Presidente Thomas S. Monson

SESYON SA DOMINGGO SA BUNTAG

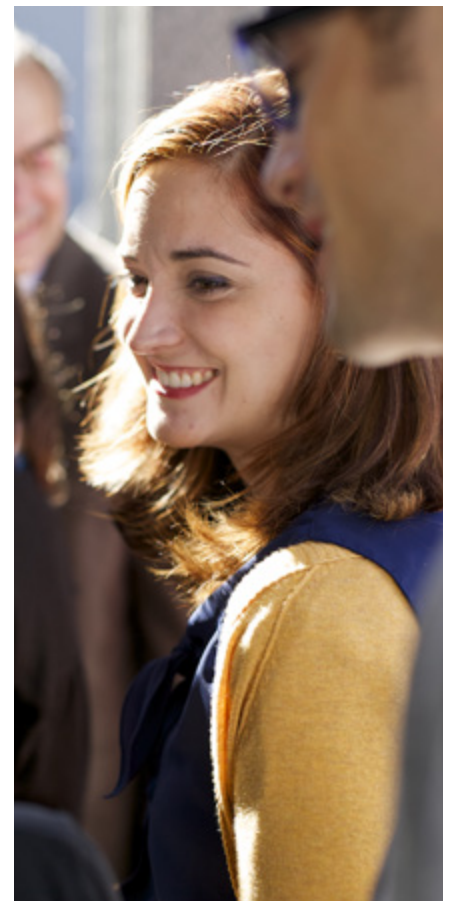
- 70 Padayon nga Pagpadayag
Presidente Henry B. Eyring
- 74 Pagpaluyo sa mga Propeta
Elder Russell M. Nelson
- 77 Pagpuyo sumala sa mga Pulong sa mga Propeta
Carol F. McConkie
- 80 Kinabuhing Dayon—ang Pagkaila sa Atong Langitnong Amahan ug Iyang Anak, si Jesukristo
Elder Robert D. Hales
- 83 Ang Sakrament ug ang Pag-ula
Elder James J. Hamula
- 86 Pamalandonga ang Agianan sa Imong mga Tiil
Presidente Thomas S. Monson

SESYON SA DOMINGGO SA HAPON

- 89 Pabilin sa Sakayan ug Manggunit!
Elder M. Russell Ballard
- 92 Himoa ang Paggamit sa Pagtuo nga Inyong Unang Prayoridad
Elder Richard G. Scott
- 96 Ang Ginoo Adunay Plano alang Kanato!
Elder Carlos A. Godoy
- 99 Ang Basahon
Elder Allan F. Packer
- 102 Ang Atong Personal nga mga Pagpangalagad
Elder Hugo E. Martinez
- 104 Ayaw Pagtiaw-tiaw sa Sagrado nga mga Butang
Elder Larry S. Kacher
- 107 Dali ug Tan-awa
Elder David A. Bednar
- 110 Hangtud Kita Magkita Pag-usab
Presidente Thomas S. Monson

KINATIBUK-ANG SESYON SA MGA BABAYE

- 111 Andam sa Pamaagi Nga Wala Pa Gayud Mahibaloi
Linda K. Burton
- 114 Anak nga mga Babaye sa Pakigsaad sa Dios
Jean A. Stevens
- 117 Pagpakigbahin sa Inyong Kahayag
Neill F. Marriott
- 120 Pagsunod sa Ebanghelyo nga Malipayon
Presidente Dieter F. Uchtdorf
- 64 Mga General Authority ug Kinatibuk-ang mga Opisyaes sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw
- 124 Indeks sa mga Istorya sa Komperensya
- 125 Mga Balita sa Simbahan

Summary sa Ika-184 nga Tungga sa Tuig nga Kinatibuk-ang Komperensya

SABADO SA BUNTAG, OKTUBRE 4, 2014, KINATIBUK-ANG SESYON

Nagdumala: Presidente Thomas S. Monson. Conducting: Presidente Henry B. Eyring. Pangbukas nga pag-ampo: Bonnie L. Oscarson Panapos nga pag-ampo: Elder Bradley D. Foster. Musika gidalit sa Tabernacle Choir; Mack Wilberg ug Ryan Murphy, mga direktor; Richard Elliott ug Andrew Unsworth, mga organist: “The Morning Breaks,” *Hymns*, nu. 1; “High on the Mountain Top,” *Hymns*, nu. 5, arr. Wilberg, wala mamantala; “Beautiful Zion, Built Above,” *Hymns*, nu. 44, arr. Wilberg, wala mamantala; “Guide Us, O Thou Great Jehovah,” *Hymns*, nu. 83; “If I Listen with My Heart,” DeFord, arr. Murphy, wala mamantala; “From All That Dwell below the Skies,” *Hymns*, nu. 90, arr. Wilberg, wala mamantala.

SABADO SA HAPON, OKTUBRE 4, 2014, KINATIBUK-ANG SESYON

Nagdumala: Presidente Thomas S. Monson. Conducting: Presidente Dieter F. Uchtdorf. Pangbukas nga pag-ampo: Elder Wilford W. Andersen. Panapos nga pag-ampo: Elder Edward Dube. Musika gidalit sa hinusang choir gikan sa mga stake sa Tooele, Grantsville ug Stansbury Park, Utah; Hollie Bevan, direktor; Linda Margetts, organist: “Arise, O God, and Shine,” *Hymns*, nu. 265, arr. Wilberg, pub. ni Oxford; “I Know That My Redeemer Lives,” *Hymns*, nu. 136, arr. Huff, wala mamantala; “Redeemer of Israel,” *Hymns*, nu. 6; “Abide with Me; ’Tis Eventide,” *Hymns*, nu. 165, arr. Gates, pub. ni Jackman.

SABADO SA GABII, OKTUBRE 4, 2014, SESYON SA PRIESTHOOD

Nagdumala: Presidente Thomas S. Monson. Conducting: Presidente Henry B. Eyring. Pangbukas nga pag-ampo: Elder Bruce A. Carlson. Panapos nga pag-ampo: Elder James B. Martino. Musika gidalit sa priesthood choir gikan sa Provo Missionary Training Center; Ryan Eggett ug Elmo Keck, mga direktor; Clay Christiansen, organist: “Rise Up, O Men of God,” *Hymns*, nu. 324, arr. Wilberg, wala mamantala; Missionary Medley: “I Hope They Call Me on a Mission,” *Children’s Songbook*, 169; “I Will Be Valiant,” *Children’s Songbook*, 162; “We’ll Bring the World His Truth,” *Children’s Songbook*, 172; “Called to

Serve,” *Children’s Songbook*, 174, arr. Evans ug Eggett, wala mamantala; “We Thank Thee, O God, for a Prophet,” *Hymns*, nu. 19; “Ye Elders of Israel,” *Hymns*, nu. 319, arr. Spiel, wala mamantala.

DOMINGGO SA BUNTAG, OKTUBRE 5, 2014, KINATIBUK-ANG SESYON

Nagdumala: Presidente Thomas S. Monson. Conducting: Presidente Dieter F. Uchtdorf. Pangbukas nga pag-ampo: Elder Don R. Clarke. Panapos nga pag-ampo: Rosemary M. Wixom. Musika gidalit sa Tabernacle Choir; Mack Wilberg, direktor; Andrew Unsworth ug Clay Christiansen, mga organist: “Sing Praise to Him,” *Hymns*, nu. 70; “Praise the Lord with Heart and Voice,” *Hymns*, nu. 73; “Praise to the Man,” *Hymns*, nu. 27, arr. Wilberg, wala mamantala; “Come, Ye Children of the Lord,” *Hymns*, nu. 58; “Softly and Tenderly,” Thompson, arr. Wilberg, wala mamantala; “How Firm a Foundation,” *Hymns*, nu. 85, arr. Wilberg, wala mamantala.

DOMINGGO SA HAPON, OKTUBRE 5, 2014, KINATIBUK-ANG SESYON

Nagdumala: Presidente Thomas S. Monson. Conducting: Presidente Henry B. Eyring. Pangbukas nga pag-ampo: Elder David F. Evans. Panapos nga pag-ampo: John S. Tanner. Musika gidalit sa Tabernacle Choir; Mack Wilberg ug Ryan Murphy, mga direktor; Bonnie Goodliffe ug Linda Margetts, mga organist: “Lo, the Mighty God Appearing!” *Hymns*, nu. 55, arr. Murphy, wala mamantala; “Count Your Blessings,” *Hymns*, nu. 241; “I Am a Child of God,” *Hymns*, nu. 301, arr. Murphy, wala mamantala; “We Ever Pray for Thee,” *Hymns*, nu. 23, arr. Wilberg, wala mamantala.

SABADO SA GABII, SEPTYEMBRE 27, 2014, KINATIBUK-ANG SESYON SA MGA BABAYE

Nagdumala: Presidente Thomas S. Monson. Conducting: Rosemary M. Wixom. Pangbukas nga pag-ampo: Dorah Mkhabela. Panapos nga pag-ampo: Amy Caroline White. Hinusang Primary, Young Women, ug Relief Society choir gikan sa mga stake sa Magna, Hunter, ug Taylorsville, Utah; Erin Pike Tall, direktor; Linda Margetts, organist: “On This Day of Joy and Gladness,” *Hymns*, nu. 64, arr. Tall ug Margetts, wala mamantala;

“I Love to See the Temple,” *Children’s Songbook*, 95, gikanta sa choir sa mga bata gikan sa Seoul, Korea, arr. Zabriskie, wala mamantala; Medley: “I Know That My Savior Loves Me,” Bell ug Creamer; “I Know That My Redeemer Lives,” *Hymns*, nu. 136, arr. Tall ug Margetts, wala mamantala; “I Am a Child of God,” *Children’s Songbook*, 2, arr. Zabriskie, wala mamantala; “Let Zion in Her Beauty Rise,” *Hymns*, nu. 41, arr. Ward, wala mamantala.

ANG MGA PAKIGPULONG SA KOMPERENSYA ANAA

Sa pag-access sa mga pakigpulong sa kinatibuk-ang komperensya diha sa Internet sa daghang mga pinulongan, bisitaha ang conference.lds.org ug pagpili og pinulongan. Ang mga pakigpulong anaa usab sa Gospel Library mobile app. Kasagaran sulod sa unom ka semana human sa kinatibuk-ang komperensya, ang audio recordings maanaa sa mga distribution center. Ang impormasyon sa kinatibuk-ang komperensya ma-access sa mga format para sa mga miyembro nga may kakulangan anaa sa disability.lds.org.

MGA MENSAHE SA HOME UG VISITING TEACHING

Para sa mga mensahe sa home ug visiting teaching, palihug pagpili og pakigpulong nga labing makatubag sa mga panginahanglan niadtong inyong gibisitahan.

SA HAPIN

Sa Atubangan: Gilitratohan ni Nathaniel Ray Edwards.

Sa Luyo: Gilitratohan ni Leslie Nilsson.

LITRATO SA KOMPERENSYA

Mga talan-awon sa kinatibuk-ang komperensya sa Siyudad sa Salt Lake gilitratohan ni Welden C. Andersen, Cody Bell, Janae Bingham, Randy Collier, Weston Colton, Craig Dimond, Nathaniel Ray Edwards, Ashlee Larsen, August Miller, Brian Nicholson, Leslie Nilsson, Matthew Reier, Christina Smith, ug Byron Warner; sa Alexandria, Virginia, USA, ni Chance Hammock; sa Verona, Wisconsin, USA, ni Jennifer Ann Lee; sa Peachtree Corners, Georgia, USA, ni David Winters; sa San Lorenzo, Paraguay, ni Rebeca Ríos Benites; sa Saipan, Northern Mariana Islands, ni Del Benson; sa Cuauhtémoc, Mexico, ni Niltza Beatriz Santillan Castillo; sa Sobral, Brazil, ni Wesley Dias; sa Las Piñas, Philippines, ni Daniel Sanchez Labajo Jr.; sa Waterford, Ireland, ni Eymard Martin; sa Canoas, Brazil, ni Michael Morris Jr.; sa Bariloche, Argentina, ni Josué Peña; ug sa Cape Town, South Africa, ni Samantha Scales.

Internasyonal nga magasin sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga giimprinta sa Cebuano

Ang Unang Kapangulohan: Thomas S. Monson, Henry B. Eyring, Dieter F. Uchtdorf

Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles:

Boyd K. Packer, L. Tom Perry, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen

Editor: Craig A. Cardon

Mga Adviser: Mervyn B. Arnold, Christoffel Golden, Larry R. Lawrence, James B. Martino, Joseph W. Sitati

Tigdumalang Direktor: David T. Warner

Direktor sa Operasyon: Vincent A. Vaughn

Direktor sa mga Magasin sa Simbahan: Allan R. Loyborg

Business Manager: Garff Cannon

Tigdumalang Editor: R. Val Johnson

Luyo-Luyo sa Tigdumalang Editor: Ryan Carr

Luyo-luyo sa Produksyon: Lisa C. López

Team sa Pagsulat ug Pag-edit: Brittany Beattie, David Dickson, David A. Edwards, Matthew D. Flitton, Lori Fuller, Garrett H. Garff, LaRene Porter Gaunt, Mindy Anne Leavitt, Michael R. Morris, Sally Johnson Odekirk, Joshua J. Perkey, Jan Pinborough, Richard M. Romney, Paul VanDenBerghe, Marissa Widdison

Tigdumalang Direktor sa Art: J. Scott Knudsen

Direktor sa Art: Tadd R. Peterson

Team sa Pagdesinyo: Jeanette Andrews, Fay P. Andrus, Mandie M. Bentley, C. Kimball Bott, Thomas Child, Nate Gines, Colleen Hinkley, Eric P. Johnson, Susan Lofgren, Scott M. Mooy, Mark W. Robison, Brad Teare, K. Nicole Walkenhorst

Coordinator sa Intellectual Property:

Collette Nebeker Aune

Tigdumala sa Produksyon: Jane Ann Peters

Team sa Produksyon: Connie Bowthorpe Bridge, Julie Burdett, Katie Duncan, Bryan W. Gygi, Denise Kirby, Ginny J. Nilson, Gayle Tate Rafferty

Prepress: Jeff L. Martin

Direktor sa Pag-impronta: Craig K. Sedgwick

Direktor sa Pagpang-apud-apod: Stephen R. Christiansen

Paghubad: Francisco M. dela Cruz

Ipadala ang subskripsyon, mga pangutana, ug mga taho ngadto sa *Dateline Philippines* sa *Liahona*, The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, Temple Drive, Greenmeadows Subdivision, Quezon City 1110, Metro Manila, Philippines o sa P. O. Box 1505, Ortigas Center, Emerald Avenue, Pasig 1600, Metro Manila, Philippines. Numero sa telepono 635-9183. Presyo sa subskripsyon sa Pilipinas, P48 matag tuig, P4.00 matag gula, gawas sa mga espesyal nga isyu.

Isumiter ang mga manuskrito ug mga pangutana

online sa liahona.lds.org; kon ipadala ngadto sa *Liahona*, Room 2420, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-0024, USA; o i-e-mail sa: liahona@ldschurch.org.

Ang *Liahona* (usa ka termino sa Basahan ni Mormon nga nagpasabot nga "kompas o direktor") gimantala sa Albanian, Armenian, Bislama, Bulgarian, Cambodian, Cebuano, Chinese, Chinese (simplified), Croatian, Czech, Danish, Dutch, English, Estonian, Fijian, Finnish, French, German, Greek, Hungarian, Icelandic, Indonesian, Italian, Japanese, Kiribati, Korean, Latvian, Lithuanian, Malagasy, Marshallese, Mongolian, Norwegian, Polish, Portuguese, Romanian, Russian, Samoan, Slovenian, Spanish, Swahili, Swedish, Tagalog, Tahitian, Thai, Tongan, Ukrainian, Urdu, ug Vietnamese. (Ang kasagad magkalahi sa pinulongan.)

© 2014 sa Intellectual Reserve, Inc. Tanang mga katungod gigahin. Gigamit sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga may pagtugot. Gi-impronta sa Tinipong Bansa sa Amerika.

Ang teksto ug biswal nga materyal diha sa *Liahona* mahimong kopyahan alang sa sulagma, dili pangkomersyo nga paggamit sa simbahan o panimalay. Ang biswal nga materyal dili mahimong kopyahan kon kini adunay mga pagdili diha sa linya sa kredito sa maong artwork. Ang mga pangutana kinahanglan ipadala ngadto sa Intellectual Property Office, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150, USA; e-mail: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada:

November 2014 Vol. 17 No. 11. LIAHONA (USPS 311-480) Cebuano (ISSN 1096-5114) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$10.00 per year; Canada, \$12.00 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address *must* be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Post Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see DMM 707.4.12.5). NONPOSTAL AND MILITARY FACILITIES: Send address changes to Distribution Services, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA.

INDEKS SA MAMUMULONG

Andersen, Neil L., 28
Ballard, M. Russell, 89
Bednar, David A., 107
Burton, Linda K., 111
Callister, Tad R., 32
Christensen, Craig C., 50
Christofferson, D. Todd, 16
Cook, Quentin L., 46
Davies, Dean M., 53
Espin, Cheryl A., 12
Eyring, Henry B., 24, 59, 70
Gavarret, Eduardo, 37
Godoy, Carlos A., 96
Hales, Robert D., 80
Hamula, James J., 83
Holland, Jeffrey R., 40
Kacher, Larry S., 104
Klebingat, Jörg, 34
Marriott, Neill F., 117
Martinez, Hugo E., 102
McConkie, Carol F., 77
Monson, Thomas S., 4, 67, 86, 110
Nelson, Russell M., 74
Oaks, Dallin H., 25
Packer, Allan F., 99
Packer, Boyd K., 6
Perry, L. Tom, 43
Robbins, Lynn G., 9
Scott, Richard G., 92
Stevens, Jean A., 114
Uchtdorf, Dieter F., 20, 56, 120
Wong, Chi Hong (Sam), 14

INDEKS SA HILISGUTAN

Aaronic Priesthood, 53, 59
Apostasiya, 9, 89
Buhat sa templo, 92, 99
Bunyag, 114
Dios nga Amahan, 20, 34, 80, 120
Ehemplo, 32, 67, 86, 104
Espiritu Santo, 70, 80, 104
Family history, 99
Family home evening, 92
Garbo, 56
Gugma, 25, 80, 102, 120
Hugot nga Pagtuo, 14, 50, 77, 92
Jesukristo, 6, 9, 12, 14, 16, 20, 25, 37, 43, 46, 67, 77, 80, 83, 86, 92, 102, 107, 117
Joseph Smith, 6, 9, 28, 50, 53, 70, 80, 96
Kalam, 46
Kaangayan, 16
Kabubut-on, 16, 46, 86, 92, 96, 104
Kahayag, 20, 117
Kaisug, 9
Kalisdanan, 89, 110
Kalooy, 6, 16
Kamatuoran, 20, 25, 107
Kaminyoon, 46, 114
Kasugoan, mga, 120
Katakus, 67
Kausaban, 34, 56
Kinatibuk-ang komperensya, 4, 110
Konseho, mga, 14
Misyonaryo nga buhat, 4, 37, 107
Organisasyon sa Simbahan, 74
Pag-ampo, 20, 32, 40, 92
Pagduha-duha, 104
Paghinulsol, 16, 34
Pagkaamahan, 43
Pagkadisipulo, 40, 46, 56, 86, 102, 110
Pagka-espirituhanon, 34
Pagkainahan, 43

Pagkakabig, 37, 56, 104
Pagkamabination, 25, 110
Pagkamapainubsanon, 56
Pagkamasulundon, 34, 37, 86, 111
Pagkamatarung, 46, 67
Pagkamay tulubagon, 16
Paglaum, 6
Pagpa-aktibo, 14
Pagpadayag, 70, 77, 111
Pagpahiuli, 28
Pagpamatuod, 6, 20, 28, 50, 80, 104
Pagpamugos sa kahigalaan, 9
Pagpangandam, 59, 111
Pagpangulo, 74
Pagpaningkamot sa kaugalingon, 53
Pagpasaylo, 6, 12, 34
Pagpuasa, 40, 53
Pagtahud, 25
Pagtuhod, 32
Pagtuo sa kasulatan, 20, 50, 89, 92
Pag-ula, 6, 12, 16, 34, 83, 92, 107, 117
Pakigsaad, mga, 114
Pamilya, 32, 43, 92, 99, 117
Panaghihikil, 25
Panaghiusa, 14, 80
Panglantaw, 56, 96
Patriyarkal nga mga panalangin, 96
Pisikal nga kahimsog, 34
Plano sa kaluwasan, 16, 86, 96
Priesthood, 67
Propeta, mga, 9, 70, 74, 77, 89
Sakrament, 12, 83
Serbisyo, 53, 59, 102, 110, 120
Templo, mga, 4, 111, 114, 117
Tintasyon, 67, 86
Tumong, mga, 46
Welfare, 40, 53

Ni Presidente Thomas S. Monson

Welcome sa Komperensya

Samtang kita maminaw, hinaut ang atong mga kasingkasing matandog ug mapalambo ang atong pagtuo.

Minahal kong mga kaigsoonan, dako nakong kalipay nga mo-welcome ninyo niining talagsaong tibuok kalibutan nga komperensya. Kita nagpundok sa daghang dapit sa tibuok kalibutan aron maminaw ug magkat-on gikan sa mga kaigsoonan kinsa atong gipaluyohan isip mga General Authority ug kinatibuk-ang mga opisyal sa Simbahan. Sila nangayo og panabang sa langit mahitungod sa mga mensahe nga ilang ihatag, ug sila mibati og inspirasyon kon unsay isulti.

Kini nga komperensya nagtimaan sa 90 ka tuig nga anibersaryo sa sibya sa radyo sa kinatibuk-ang komperensya. Atol sa Oktubre nga komperensya niadtong 1924, ang mga sesyon gisibya sa radyo sa unang higayon pinaagi sa KSL nga gipanag-iya sa Simbahan. Kini nga komperensya nagtimaan sa 65 ka tuig nga anibersaryo sa sibya sa telebisyon sa kinatibuk-ang komperensya. Sa kinatibuk-ang komperensya nga gihimo niadtong Oktubre 1949, ang mga sesyon unang gisibya sa telebisyon tibuok dapit sa Salt Lake pinaagi sa telebisyon sa KSL.

Atong giila ang mga panalagin sa modernong media sa pagtugot sa minilyon nga mga miyembro sa Simbahan nga makatan-aw o makapaminaw sa kinatibuk-ang komperensya. Ang mga sesyon niining katapusan sa semana isibya pinaagi sa telebisyon, radyo, cable, satellite transmission, ug sa Internet, lakip sa mga mobile device.

Sa miaging unom ka bulan sukad sa katapusan natong panagtigum, usa ka bag-ong templo ang gipahinungod ug usa gipahinungod pag-usab. Niadtong Mayo, si Presidente Dieter F. Uchtdorf mipahinungod sa Fort Lauderdale Florida Temple. Usa ka nindot kaayong pagsaulog sa kultura sa mga kabatan-onan ang gihimo sa gabii sa wala pa ang pagpahinungod. Pagkasunod adlaw, sa Dominggo, Mayo 4, ang templo gipahinungod sa tulo ka mga sesyon.

Duha lang ka semana ang milabay akong pribilehiyo ang pagpahinungod pag-usab sa Ogden Utah Temple, orihinal nga gipahinungod niadtong 1972 ni Presidente Joseph Fielding Smith. Usa ka maanindot nga pagsaulog sa

kultura ang gihimo sa adlaw sa wala pa ang pagpahinungod pag-usab, uban sa daghan kaayong kabatan-onan nga miapil sa duha ka managlahi nga mga pasundayag nga gipresentar, nga dunay lahi nga mga sumasalmot ang kada usa. Ang tanan, 16,000 ka kabatan-onan ang miapil. Ang mga serbisyo sa pagpahinungod pag-usab nahitabo pagkasunod adlaw, uban sa daghang mga Kaigsoonan nga miapil, uban sa mga lider sa auxiliary ug sa presidente sa templo, sa iyang mga magtatambag, ug sa ilang mga asawa.

Ang atong pagtukod og templo nagpadayon. Sa sunod bulan ang bag-ong Phoenix Arizona Temple

ipahinungod, ug sa sunod nga tuig, sa 2015, kami magpaabut sa pagpahinungod o pagpahinungod pag-usab sa dili mominos sa lima ka mga templo, uban sa dugang nga mahimo, nag-agad sa pagkakompleto.

Sa ako nang gipahibalo niadtong Abril, kon ang tanang gipahibalo na nga mga templo mahuman ug mapahinungod, kita adunay 170 ka mga templo nga magamit sa tibuok kalibutan. Tungod kay kita nagtutok sa atong mga paningkamot sa pagkompleto sa mga templo nga gipahibalo sa una, niining higayona kita dili pa mopahibalo ug bag-ong mga templo. Hinoon, sa umaabut, sa atong

pag-ila sa mga panginahanglan ug sa pagpangita og mga yuta, ang pahibalo sa dugang nga mga templo himoon.

Ang Simbahan nagpadayon sa pagtubo. Kita karon sobra na sa 15 ka milyon ka lig-on ug nagtubo nga gidaghanon. Ang atong misyonaryo nga paningkamot nagpadayon nga wala mapugngi. Kita adunay 88,000 sobra ka mga misyonaryo nga nagserbisyo, nagsangyaw sa mensahe sa ebanghelyo sa kalibutan. Atong imatuod pag-usab nga ang misyonaryo nga buhat katungdanan sa priesthood, ug atong awragon ang tanang takus ug makahimo nga batan-ong mga lalaki sa pagserbisyo. Mapasalamaton kaayo

kita sa batan-ong mga babaye kinsa nagserbisyo usab. Dako ang ilang nangtabang, bisan sila dili ubos sa samang sugo sa pagserbisyo sama sa batan-ong mga lalaki.

Karon ako modapit kaninyo sa paghatag sa inyong pagtagad ngadto sa mga kaigsoonan kinsa moapil karon ug ugma sa atong mga sesyon sa kompetensya. Ang tanan kinsa gihangyo sa pagpamulong mibati og dakong responsibilidad sa pagbuhat niini. Samtang kita maminaw, hinaut ang atong mga kasingkasing matandog ug mapalambo ang atong pagtuo, ako mapaubsanong nag-ampo sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

Ni Presidente Boyd K. Packer

Presidente sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Ang Rason sa Atong Paglaum

Ang pagpamatuod sa paglaum sa katubsanan usa ka butang nga dili masukod o maihap. Si Jesukristo ang tinubdan niana nga paglaum.

Pipila ka tuig ang milabay, si Sister Packer ug ako miadto sa Oxford University. Kami nangita sa mga talaan sa akong ikapito nga apohan sa tuhod. Ang pangulo sa Christ's College sa Oxford, nga si Dr. Poppelwell, buotan kaayo nga gipakuha sa archivist ang mga rekord. Sa tuig 1583 among nakit-an ang mga ngalan sa akong katigulangan, nga si John Packer.

Pagkasunod tuig kami mibalik sa Oxford sa pagpresentar sa nindot nga pagka-bound nga sumbanan nga kasulatan alang sa librarya sa Christ's College. Morag medyo nanagana si Dr. Poppelwell. Tingali nagtuo siya nga kami dili mga Kristiyano. Busa gitawag niya ang chaplain sa kolehiyo sa pagdawat sa mga libro.

Sa wala pa mohatag sa mga kasulatan ngadto sa chaplain, giablihan nako ang Topical Guide ug mipakita kaniya og usa ka hilisgutan: 18 ka mga pahina, gagmay nga pagka-imprinta, single-spaced, naglista sa mga pakisayran kabahin ni “Jesukristo.” Kini mao ang usa sa labing kompleto nga nahipos nga mga pakisayran sa kasulatan sa hilisgutan sa Manluluwas nga sukad natigum sa kasaysayan sa kalibutan—usa

ka pagpamatuod gikan sa Daan ug Bag-ong mga Tugon, sa Basahon ni Mormon, Doktrina ug mga Pakigsaad, ug Perlas nga Labing Bililhon.

“Bisan unsaon nimo sa pagsunod niini nga mga pakisayran,” giingnan nako siya, “itapad, pataas ug paubos, libro ngadto sa laing libro, hilisgutan human sa laing hilisgutan—imong makita nga kini makanunayon, nagka-uyon nga saksi sa kabalaan sa misyon ni Ginoong Jesukristo—sa Iyang pagkatawo, Iyang kinabuhi, Iyang mga pagtulun-an, Iyang pagkalansang sa Krus, sa Iyang Pagkabanhaw, ug sa Iyang Pag-ula.”

Human nako og pakigbahin sa chaplain sa mga pagtulun-an sa Manluluwas, nausab ang palibut, ug kami iyang gipatan-aw sa pasilidad, lakip na sa bag-ong kinawtan nga nagpakita sa pinintal sa bong-bong nga panahon pa sa mga Taga-Roma.

Diha sa mga pakisayran nga gilista sa Topical Guide mao ang usa nga gikan sa Basahon ni Mormon: Lain nga Tugon ni Jesukristo: “Ug kami naghisgot kang Kristo, kami nalipay diha kang Kristo, kami nagsangyaw kang Kristo, kami nanagna kang Kristo, ug

kami nagsulat sumala sa among mga panagna, nga ang among mga anak mahimo nga masayud sa unsa nga tinubdan sila mahimo nga mangita alang sa kapasayloan sa ilang mga sala” (2 Nephi 25:26).

Sa Iyang mga pulong, ang Manluluwas namahayag, “Ako mao ang dalan, ang kamatuoran, ug ang kinabuhi: walay tawo nga moabut ngadto sa Amahan, gawas kon pinaagi kanako” (Juan 14:6).

Ug gikan sa Basahon ni Mormon, Siya namahayag: “Tan-awa, Ako mao siya kinsa giandam gikan sa katukuran sa kalibutan sa pagtubos sa akong mga katawhan. Tan-awa, Ako mao si Jesukristo. . . . Ngari kanako mahimo nga ang mga katawhan adunay kinabuhi, ug nga sa kahangturan, sila kinsa motuo sa akong ngalan, ug sila mahimo nga akong anak nga mga lalaki ug anak nga mga babaye” (Ether 3:14).

Adunay daghang uban nga mga pakisayran sa tibuok sumbanan nga mga kasulatan nga namahayag sa balaang tahas ni Jesukristo isip Manunubos sa tanan kinsa natawo kaniadto o matawo pa sa pagka-mortal.

Pinaagi sa Pag-ula ni Jesukristo kintang tanan matubos gikan sa Pagkapukan sa tawo, nga nahitabo sa dihang si Adan ug si Eva mikaon sa gidili nga bunga diha sa Tanaman sa Eden, sumala sa gipahayag sa 1 Mga Taga-Corinto: “Kay maingon nga diha kang Adan ang tanan nangamatay, maingon man usab diha kang Kristo mangabuhi” (1 Mga Taga-Corinto 15:22).

Ang Basahon ni Mormon nagtudlo, “Kay kini kinahanglan nga ang pag-ula pagahimoon . . . , kon dili ang tanan nga mga katawhan dili makalikay nga mamatay; oo, ang tanan matig-a; oo, ang tanan napukan ug nahisalaag, ug kinahanglan gayud nga mamatay gawas kon kini pinaagi sa pag-ula . . . usa ka walay kinutuban ug walay katapusan nga sakripisyo” (Alma 34:9–10).

Tingali wala kita magpuyo og hingpit nga kinabuhi, ug dunay mga silot sa atong mga sayop, apan sa wala pa kita moanhi sa yuta, kita miuyon nga maubos sa Iyang mga balaod ug modawat sa silot sa pagsupak niadtong mga balaod.

“Sanglit nakasala man ang tanan ug nakabsan sa himaya sa Dios.

“Sila pagamatarungon pinaagi sa iyang grasya ingon nga gasa pinasikad sa pagkatinubos tungod kang Kristo Jesus” (Mga Taga-Roma 3:23–24).

Ang Manluluwas mihimo sa Pag-ula, nga naghatag og paagi alang nato nga malimpyo. Si Jesukristo ang nabanhaw nga Kristo. Kita mosimba ug moila Kaniya sa kasakit nga Iyang giantus alang kanato ug sa kasakit nga Iyang gilahunay alang sa matag usa kanato sa tinagsa, didto sa Tanaman sa Getsemani ug sa krus. Gidawat Niya ang tanan uban sa kamapainubsanon ug mahangturong pagsabut sa Iyang balaang tahas ug katuyoan.

Kadtong maghinulsol ug mobiya sa sala makakaplag nga ang Iyang bukton sa kalooy gituy-od gihapon. Kadtong maminaw ug mosunod sa Iyang mga pulong ug sa mga pulong sa Iyang pinili nga mga sulugoon makakaplag og kalinaw ug panabut bisan taliwala sa grabeng kasakit ug kasubo. Ang resulta sa Iyang sakripisyo mao ang pagpalingkawas kanato gikan sa mga epekto sa sala, nga ang tanan nga dunay kasaypanan mapasaylo ug mobati og paglaum.

Kon wala pa Niya buhata ang Pag-ula, walay untay katubsanan.

Lisud nga magkinabuhi sa kalibutan kon kita dili mapasaylo sa atong mga sayop, kon kita dili makapaputli sa atong kaugalingon ug makapadayon.

Ang kalooy ug grasya ni Jesukristo dili lang limitado niadtong nakahimo og sala nga gibuhay o wala buhata, apan kini naglangkob sa mga saad sa walay katapusang kalinaw ngadto sa tanan kinsa modawat ug mosunod Kaniya ug sa Iyang mga pagtulun-an. Ang Iyang kalooy mao ang gamhanan nga mananambal, bisan sa inosenteng samaran.

Bag-o lang nakadawat ko og sulat gikan sa usa ka babaye kinsa gireport nga milahunay og hilabihan nga pag-antus sa iyang kinabuhi. Usa ka grabe nga sayop, nga wala niya mahibaloi apan gipasumbingay, gihimo batok kaniya. Iyang giangkong nga nakigbisog siya sa pagbati sa kasuko. Sa iyang kasuko, siya misyagit diha sa iyang hunahuna, “Kinahanglan dunay mobayad niining grabe nga sayop.” Niining grabing kasubo ug pagkwestyon, misulat siya nga iyang nabati diha-diha dayon ang tubag diha sa iyang kasingkasing: “Duna nay mibayad niana.”

Kon kita wala makahibalo kon unsay nahimo sa sakripisyo sa Manluluwas alang nato, mahimong magpakabuhi kita nga may mga pagmahay

nga kita nagbuhay og dili matarung o nakapasilo og tawo. Ang sala nga giuban sa mga sayop mahimong mahugas. Kon magtinguha kita sa pagsabut sa Iyang Pag-ula, kita makabaton og balaang pagtahud alang ni Ginoong Jesukristo, sa Iyang yutan-ong pangalagad, ug sa Iyang balaan nga misyon isip atong Manluluwas.

Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw gipahiuli aron sa pagdala sa kahibalo sa kinabuhi ug mga pagtulun-an sa Manluluwas ngadto sa tibuok kalibutan. Kining talagsaong komperensya gisibya sa 94 ka mga pinulongan pinaagi sa satellite ngadto sa 102 ka nasud apan anaa usab sa Internet sa matag nasud diin anaa ang Simbahan. Kita adunay sobra sa 3,000 ka stake. Ang atong full-time nga misyonaryo misobra sa 88,000, ug ang total nga mga miyembro sa Simbahan milapas sa 15 ka milyon. Kini nga gidaghanon nagsilbi nga ebidensya nga ang “bato nga gipikas gikan sa bukid nga walay gigamit nga mga kamot” nagpadayon sa pagkaylap, hangtud kini mopuno “sa tibuok yuta” (D&P 65:2).

Apan bisan unsa ka dako ang organisasyon sa Simbahan o pila ka milyon nga mga miyembro ang moapil sa atong mga pundok, bisan pila pa

Saipan, Northern Mariana Islands

kontinente ug mga nasud nga sudlan sa atong mga misyonaryo o pila pa ka lain-laing pinulongan atong magsulti, ang tinuod nga kalampusan sa ebanghelyo ni Jesukristo masukod sa espirituhanong kalig-on sa indibidwal nga mga miyembro. Nagkinahanglan kita sa kalig-on sa konbiksyon nga makita diha sa kasingkasing sa matag maunungon nga disipulo ni Kristo.

Ang pagpamatuod sa paglaum sa katubsanan usa ka butang nga dili masukod o maihap. Si Jesukristo ang tinubdan niana nga paglaum.

Nagtinguha kita sa paglig-on sa mga pagpamatuod sa mga batan-on ug tigulang, sa minyo ug dili minyo. Kinahanglan kitang motudlo sa ebanghelyo ni Jesukristo sa mga lalaki, babaye, ug mga bata, mga kaliwatan ug nasyonalidad, sa adunahan ug kabus. Nagkinahanglan kita sa bag-ong mga kinabig ug kadtong nagagikan sa mga pioneer. Kinahanglan natong pangitaon kadtong nahisalaag ug tabangan sila nga makabalik ngadto sa panon. Nagkinahanglan kita sa kaalam ug panabut ug espirituhanong kalig-on sa tanan. Ang kada miyembro sa Simbahan isip indibidwal usa ka importante kaayo

nga elemento sa lawas sa Simbahan.

“Kay maingon nga ang lawas usa ra ug nagbaton og daghang mga bahin, ug nga kining tanang mga bahina sa lawas, bisan daghang sila, usa ra ka lawas: maingon man usab niana ni Kristo.

“Kay pinaagi sa usa ka Espiritu kiting tanan nabautismo ngadto sa usa ka lawas. . . .

“Kay ang lawas dili usa ka bahin lamang, kon dili daghan” (1 Mga Taga-Corinto 12:12–14).

Ang matag miyembro nagsilbi nga usa ka pagpamatuod sa kinabuhi ug mga pagtulun-an ni Jesukristo. Nakigugubat kita sa mga pwersa sa kaaway, ug kita nagkinahanglan sa usag usa kon kita buot nga magmalampuson sa buhat sa Manluluwas nga atong buluhaton.

Kamo tingali maghunahuna, “Unsay akong mahimo? Ako usa lamang ka tawo.”

Sigurado gayud si Joseph Smith miabati nga nag-inusara usahay. Nahimo siyang bantugan, apan nagsugod siya isip 14 anyos nga batang lalaki kinsa dunay pangutana: “Hain niining simbahana nga angayng magpasakop ko?” (tan-awa sa Joseph Smith—Kasaysayan

1:10). Ang hugot nga pagtuo ug pagpamatuod ni Joseph sa Manluluwas mitubo samtang ang atoa kinahanglan pa nga molambo, “pagtulun-an human sa usa ka pagtulun-an, lagda human sa usa ka lagda, diyutay dinhi ug diyutay didto” (2 Nephi 28:30; tan-awa usab sa D&P 128:21). Miluhod si Joseph aron mag-ampo, ug miabut ang kahibulongan nga mga butang isip resulta niana nga pag-ampo ug sa Unang Panan-awon.

Isip usa sa Napulog Duha ka mga Apostoles, ako mopamatuod ni Ginoong Jesukristo. Siya buhi. Siya ang atong Manunubos ug atong Manluluwas. “Pinaagi sa Pag-ula ni Kristo, tanan nga mga katawhan mahimo nga maluwas” (Mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo 1:3). Siya ang nangulo niini nga Simbahan. Siya dili estranghero sa Iyang mga sulugoon. Samtang magpadayon kita sa umaabut uban sa pagsalig, ang Iyang Espiritu magauban nato. Walay katapusan ngadto sa Iyang gahum sa pagpanalngin ug sa paggiya sa kinabuhi niadtong nangita sa kamatuoran ug pagkamatarung. Ako mosaksi Kaniya sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

Ni Elder Lynn G. Robbins
Sa Kapangulohan sa Seventy

Hain Ka Nag-atubang?

Ang pagsulay sa pagpahimuot sa uban og una kay sa pagpahimuot sa Dios nagbali sa una ug ikaduhang dako nga mga sugo.

Hain ka mag-atubang?” Si Presidente Boyd K. Packer misurprisa nako ning makalibug nga pangutana samtang nagkuyog mi sa pagbiyahe sa akong unang buluhaton isip bag-ong Seventy. Walay pagpasabut sa pangutana diha sa konteksto, naglibog ko. “Ang usa ka Seventy,” siya mipadayon, “wala magrepresentar sa katawhan ngadto sa propeta apan ang propeta ngadto sa katawhan. Ayaw gayud kalimot hain ka mag-atubang!” Usa kadto ka gamhanang leksyon.

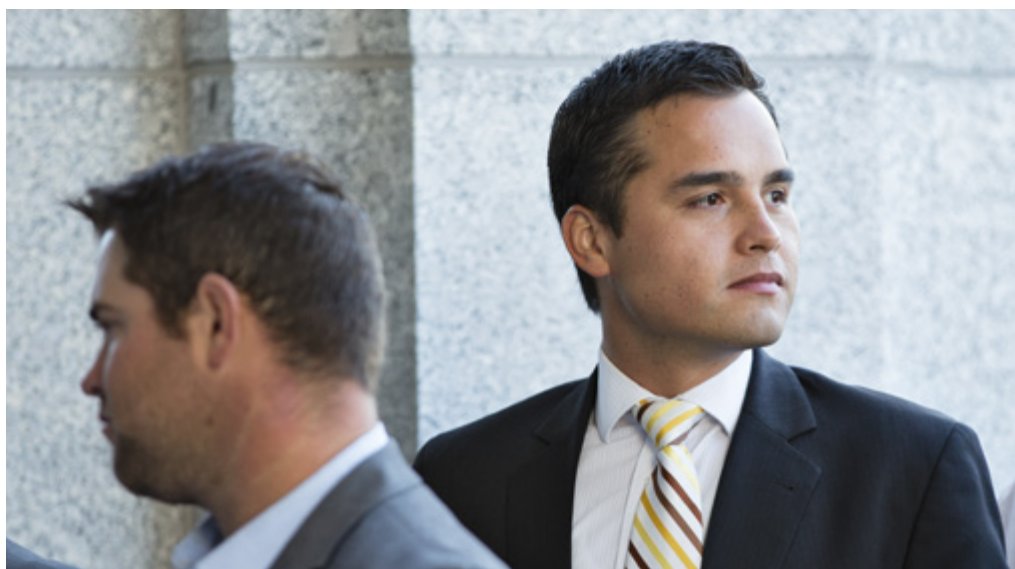
Ang pagsulay sa pagpahimuot sa uban og una kay sa pagpahimuot sa Dios nagbali sa *una ug ikaduhang dako nga mga sugo* (tan-awa sa Mateo 22:37–39). Kini nakapalimot nato kon asa kita mag-atubang. Ug bisan pa niana, kitang tanan nakabuhat niana nga sayop tungod sa kahadlok sa tawo. Sa Isaias ang Ginoo nagpasidaan nato, “Ayaw ninyo kahadloki ang pagtamay sa mga tawo” (Isaias 51:7; tan-awa usab sa 2 Nephi 8:7). Sa damgo ni Lehi, kini nga kahadlok nasugdan sa *tulisok sa pagbugal-bugal* gikan sa dako ug lapad nga gambalay, nakapahimo sa daghan nga makalimot hain

sila mag-atubang ug mibiya sa kahoy nga “naulaw” (tan-awa sa 1 Nephi 8:25–28).

Kining *pagpamugos* sa kahigalaan makapausab sa kinaiya sa tawo, kon dili sa batasan, pinaagi sa pagpabati nga siya sad-an tungod sa binuhatan. Kita nagtinguha sa pagpakabuhi uban niadtong manulisok, apan kon kini nga kahadlok sa tawo motintal nato nga paundayunan ang sala,

kini mahimong “lit-ag” sumala sa basahon sa mga Proverbio (tan-awa sa Mga Proverbio 29:25). Ang lit-ag dili mailhang paon nga makadani sa atong maloloy-ong kinaiya sa pagtugot o gani sa pag-aprubar sa butang nga gipanghimaraut sa Dios. Alang sa huyang og pagtuo, kini mahimong usa ka dakong babag. Sama pananglit, pipila ka batan-ong mga misyonaryo mibati niining kahadlok sa tawo diha sa natad sa misyon ug napakyas sa pagreport sa dayag nga pagkamasinupakon sa kompanyon ngadto sa ilang presidente sa misyon tungod kay dili sila gusto nga masilo ang ilang masupilon nga kompanyon. Ang mga desisyon sa kinaiya gihimo pinaagi sa paghinumdom sa husto nga pagkahan-ay sa una ug ikaduhang dako nga sugo (tan-awa sa Mateo 22:37–39). Kon kining naglibug nga mga misyonaryo makaamgo nga sila may tulubagon sa Dios ug dili sa ilang kompanyon, kini makahatag nila og kaisug sa *pag-atubang*.

Sa batan-ong edad nga 22, bisan si Joseph Smith nakalimot hain siya nag-atubang sa dihang balik-balik niyang gisamok ang Ginoo sa pagtugot ni Martin Harris nga pahulamnon sa 116 ka pahina nga manuskrito. Tingali si Joseph gusto nga magpakita og pasalamat ngadto ni Martin sa iyang suporta. Nasayud kita nga si Joseph nagtinguha pag-ayo og ubang mga saksi sa pagbarug uban kaniya batok

sa makaguol kaayo nga mga bakak nga mikatap mahitungod kaniya.

Bisan unsay rason ni Joseph, o ingon og makita nga angay kaayo nga rason, wala sila makalingkawas sa Ginoo ug gibadlong siya pag-ayo: “Unsa ka kasagaran ikaw milapas . . . ug nadala diha sa mga pagdani sa mga tawo. Kay, tan-awa, ikaw wala unta *mahadlok* sa tawo labaw pa kay sa Dios” (D&P 3:6–7; emphasis gidugang). Kining makatandog nga kasinatian nakatabang ni Joseph sa paghinumdom, sa kahangturan, kon hain siya mag-atubang.

Kon ang usa ka tawo *maglikay nga maulawan* sa mga tawo, sila sa hilom *kawad-an sa pagsalig* sa Dios. Ang paghunahuna nga ang tawo makapahimuot sa Dios ug sa samang higayon mouyon sa pagsupak sa mga tawo dili mao ang pagka-neutral apan pagpahimuot sa duha, o *duhay nawong* o sa “pag-alagad og duha ka agalon” (Mateo 6:24; 3 Nephi 13:24).

Samtang magkinahanglan og kaisug sa pag-atubang sa mga kata-lagman, ang tinuod nga timailhan sa kaisug mao ang pagbuntog sa kahadlok sa tawo. Sama pananglit, ang mga pag-ampo ni Daniel nakatabang niya sa pag-atubang sa mga leon, apan unsay nakapahimo kaniya nga maisug sama sa leon mao ang pagsupak kang Haring Dario (tan-awa sa Daniel 6). Kana nga matang sa kaisug mao ang gasa sa Espiritu ngadto sa *mahadlukon sa Dios* kinsa nag-ampo. Ang pag-ampo ni Reyna Ester nakahatag usab niya nianang samang kaisug sa pag-atubang sa iyang bana, si Haring Assuero, nasayud nga siya mirisgo sa iyang kinabuhi sa pagbuhat niini (tan-awa sa Ester 4:8–16).

Ang kaisug dili lang usa sa sukaranan nga mga hiyas, apan sama sa naobserbahan ni C. S. Lewis: “Ang kaisug mao . . . ang porma sa tanang hiyas sa higayon sa pagsulay. . . . Si Pilato maloloy-on hangtud nga nahimong peligro na.”¹ Si Haring Herodes nagmasulub-on sa hangyo nga putlan og ulo si Juan Bautista apan gusto nga mopahimuot “sa iyang mga dinapit” (Mateo 14:9). Si Haring Noah andam nga buhian si Abinadi hangtud ang

pagpamugos sa iyang dautan nga mga pari nakapaduha-duha niya (tan-awa sa Mosiah 17:11–12). Si Haring Saul misupak sa pulong sa Ginoo pinaagi sa pagtipig sa salin sa gubat tungod kay siya “nahadlok sa katawhan, ug mituman sa ilang tingog” (1 Samuel 15:24). Aron sa paghupay sa masinupakon nga Israel sa tiilan sa Bukid sa Sinai, si Aaron mibuhat og bulawan nga baka, nakalimot hain siya mag-atubang (tan-awa sa Exodo 32). Daghan sa mga punoan sa Bag-ong Tugon “misalig sa [Ginoo]; apan tungod sa mga Pariseo kini wala nila itug-an, sa kahadlok nga tingali unyag palagputon sila gikan sa sinagoga: kay labi pa man ugod nilang gihigugma ang pagdalayeg gikan sa mga tawo kay sa pagdalayeg gikan sa Dios” (Juan 12:42–43). Ang mga kasulatan napuno sa maong mga ehemplo.

Karon paminaw sa pipila ka makapadasig nga mga ehemplo:

- Una, si Mormon: “Tan-awa, ako namulong nga maisugon, ingon nga may pagtugot gikan sa Dios; ug ako *wala mahadlok* unsa ang mahimo sa tawo; kay ang hingpit nga gugma mosalikway sa tanan nga kahadlok” (Moroni 8:16; emphasis gidugang).
- Si Nephi: “Busa, ang mga butang nga makapahimuot ngadto sa kalibutan ako dili mosulat, apan ang mga butang nga makapahimuot ngadto sa Dios ug ngadto niadtong kinsa dili sa kalibutan” (1 Nephi 6:5).
- Si Kapitan Moroni: “Tan-awa, ako si Moroni, ang inyong labaw nga

kapitan. Ako wala magtinguha og gahum, apan sa pagtapos niini. Ako wala magtinguha og pagtahud sa kalibutan, apan sa kahimayaan sa akong Dios, ug sa kagawasan ug kaayohan sa akong nasud” (Alma 60:36).

Si Moroni dunay kaisug sa paghinumdom asa siya mag-atubang nga kini gisulti kabahin kaniya, “Kon ang tanan nga mga tawo maingon, ug naingon, ug maingon bisan kanus-a, sama ngadto kang Moroni, tan-awa, ang mga gahum gayud sa impyerno nauyog na unta sa kahangturan; oo, ang yawa wala untay gahum ibabaw sa mga kasingkasing sa mga katawhan” (Alma 48:17).

Ang mga propeta sa kapanahunan kanunay anaa sa pang-ataki sa tudlo sa mabiy-biyon. Ngano man? Sumala sa mga kasulatan, kini tungod kay “ang mga nakasala naghunahuna nga ang kamatuoran malisud, kay kini mopasakit kanila ngadto sa kasingkasing” (1 Nephi 16:2), o sama sa naobserbahan ni Presidente Harold B. Lee, “Ang tinuod makapasilo!”² Ang ilang mabiy-biyon nga reaksyon mao, sa pagkatinuod, sad-an nga naningkamot sa pagsiguro sa iyang kaugalingon, sama kang Korihor, kinsa sa katapusan miangkon, “ako sa kanunay nasayud nga adunay Dios” (Alma 30:52). Si Korihor nakombinser pag-ayo sa iyang panglingla nga siya mismo mituo sa iyang pagpamakak (tan-awa sa Alma 30:53).

Ang mabiy-biyon sa kasagaran moakusar sa mga propeta nga dili moderno sa ika-21 nga siglo o panatiko. Misulay gani sila sa pag-awhag sa Simbahan sa pagpaubos sa sumbanan sa Dios ngadto sa lebel sa ilang kaugalingong dili angay nga kinaiya, sama sa pulong ni Elder Neal A. Maxwell, “mosangpot sa pagkakontento sa kaugalingon, apan dili sa kalamboan sa kaugalingon”³ ug paghinulsol. Ang pagpaubos sa mga sumbanan sa Ginoo ngadto sa lebel sa dili angay nga kinaiya sa katilingban usa ka—apostasiya. Daghan sa mga simbahan taliwala sa mga Nephite duha ka siglo human sa pagbisita sa Manluluwas

ngadto kanila misugod sa “pag-usab” sa doktrina, manghulam sa pulong ni Elder Holland.⁴

Samtang maminaw kamo niini nga tudling gikan sa 4 Nephi, pangitaa ang kapareha sa atong panahon: “Ug nahinabo nga sa diha nga ang duha ka gatus ug napulo ka mga tuig milabay adunay daghan nga mga simbahan diha sa yuta; oo, adunay daghan nga mga simbahan nga nagpatuo nga nasayud kang Kristo, bisan pa niana sila milimud sa daghan nga mga bahin sa iyang ebanghelyo, hangtud nga sila midawat sa tanan nga matang sa pagkadautan, ug gipangalagad kana diin mga sagrado ngadto kaniya kang kinsa kini gidili tungod sa pagkadili takus” (4 Nephi 1:27).

Susamang mga butang sa ulahing mga adlaw! Pipila sa mga miyembro wala makaamgo nga sila nahulog ngadto sa samang lit-ag kon sila modawat sa lokal nga lumadnong (mga “tradisyon sa ilang mga amahan” (D&P 93:39) nga wala mahiuyon sa kultura sa ebanghelyo. Gihapon ang uban, nailad ug milimud sa kaugalingon, mohangyo o modemanda nga ang mga bishop mopaubos sa sumbanan sa mga temple recommend, sa pagduso ngadto sa eskwelahan, o sa mga missionary application. Dili sayon sa usa ka bishop nga maanaa niining pagpamugos. Hinoon, sama sa Manluluwas kinsa mihinlo sa templo aron sa pagpanalipod sa kasagrado niini (tan-awa sa Juan 2:15–16), ang mga bishop karon gitawag nga magmaisugong manalipod sa sumbanan sa templo. Ang Manluluwas kinsa miingon, “Ako magpakita sa akong kaugalingon ngadto sa akong mga katawhan diha sa kalooy . . . kon ang akong mga katawhan maghupot sa akong mga sugo, ug dili maghugaw-hugaw niining balaan nga balay” (D&P 110:7–8).

Ang Manluluwas, ang atong labing maayo nga Ehemplo, kanunay nga nag-atubang sa Iyang Amahan. Siya nahigugma ug nagserbisyo sa Iyang isigkatawo apan miingon, “Ako wala magpaabut og dungog nga gikan sa tawo” (Juan 5:41). Gusto Niya nga kadtong Iyang gitudloan mosunod Kaniya, apan Siya wala mamugos kanila.

Kon mopahigayon og usa ka buhat sa gugma nga putli, sama sa pag-ayo sa masakiton, ang gasa sa kasagaran miabut uban sa hangyo nga “walay bisan kinsa nga imong suginlan” (Mateo 8:4; Marcos 7:36; Lucas 5:14; 8:56). Kabahin niini, mao ang paglikay nga mabantugan nga nahitabo Kaniya bisan pa sa Iyang mga paningkamot sa paglikay niini (tan-awa sa Mateo 4:24). Iyang gipanghimaraut ang mga Pariseo sa pagbuhat lang og maayo aron makita sa mga tawo (tan-awa sa Mateo 6:5).

Ang Manluluwas, ang bugtong hingpit nga tawo nga sukad nagpuyo, nga wala gyuy kahadlok. Sa Iyang kinabuhi, Siya nag-atubang og daghang mga tig-akusar apan wala gyud siya magpadala sa ilang mga panulisok. Siya lang ang bugtong tawo nga wala gyud makalimot hain Siya nag-atubang: “Sa *kanunay* ginabuhat ko man ang mga makapahimuot [sa Amahan]” (Juan 8:29; emphasis gidugang), ug “Kay wala ko man tinguhaa ang pagbuhat sa akong kaugalingong kabubut-on kondili sa kabubut-on sa nagpadala kanako” (Juan 5:30).

Tunga-tunga sa 3 Nephi kapitulo 11 ug 3 Nephi kapitulo 28, ang Manluluwas migamit sa titulo nga *Amahan* sa dili mominos 150 ka higayon, giklaro gayud ngadto sa mga Nephite nga Siya nagrepresentar sa Iyang Amahan. Ug gikan sa Juan mga kapitulo 14 hangtud 17, ang Manluluwas nagpasabut sa Amahan sa dili mominos 50 ka higayon. Sa tanang paagi, Siya ang hingpit nga disipulo sa Iyang Amahan. Hingpit kaayo Siya nga nagrepresentar

sa Iyang Amahan nga ang pag-ila sa Manluluwas pag-ila usab sa Amahan. Kon nakakita sa Anak nakakita na usab sa Amahan (tan-awa sa Juan 14:9). Kon nakadungog sa Anak nakadungog na usab sa Amahan (tan-awa sa Juan 5:36). Siya, sa lintunganay, walay kalainan sa Amahan. Ang Iyang Amahan ug Siya usa ra (tan-awa sa Juan 17:21–22). Siya hingpit nga nasayud hain Siya nag-atubang.

Hinaut nga ang Iyang makadasig nga ehemplo makapalig-on nato batok sa kadaut sa ulog-ulog o sa hambog sa atong kaugalingon. Hinaut nga kini makahatag nato og kaisug nga dili gayud mahadlok o magpaitoy-itoy sa panghulga. Hinaut nga kini makadasig nato sa pagbuhat og maayo nga dili magpaila kutob sa mahimo ug dili “maninguha sa mga pasidungog sa mga tawo” (D&P 121:35). Ug hinaut nga ang Iyang dili malabwan nga ehemplo makatabang nato nga mahinumdom kanunay nga *mao* “ang una ug dako nga sugo” (Mateo 22:38). Kon ang uban mopakita og pagtugot sa pagsupak sa mga sugo sa Dios, hinaut nga kita mahinumdom kanunay kinsa kita nga mga disipulo, ug hain kita mag-atubang, mao ang akong pag-ampo sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. C. S. Lewis, *The Screwtape Letters*, rev. ed. (1982), 137–38.
2. Harold B. Lee, sa *Mine Errand from the Lord: Selections from the Sermons and Writings of Boyd K. Packer* (2008), 356.
3. Neal A. Maxwell, “Repentance,” *Ensign*, Nob. 1991, 32.
4. Jeffrey R. Holland, “The Call to Be Christlike,” *Liahona*, Hunyo 2014, 35.

Ni Cheryl A. Esplin

Ikaduhang Magtatambag sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Primary

Ang Sakrament— Pagbag-o sa Kalag

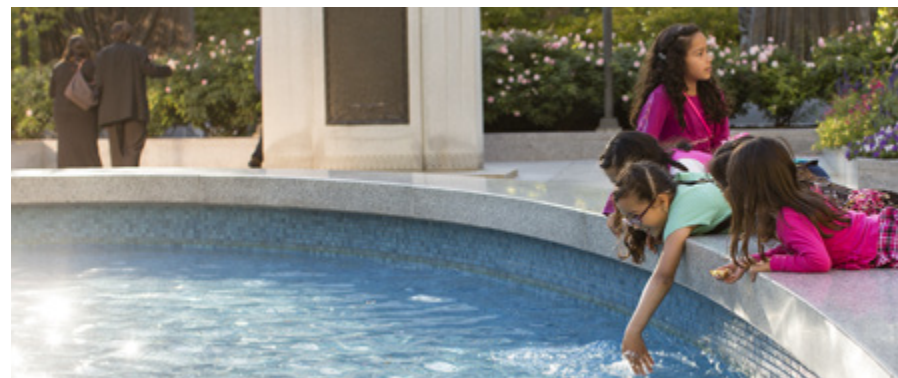
Ang Espiritu moayo ug mobag-o sa atong kalag. Ang gisaad nga panalangin sa sakrament mao nga kita “kanunay makabaton sa iyang Espiritu uban [kanato].”

Usa ka grupo sa batan-ong mga babaye nangutana, “Unsa ang imong gustong masayran niadtong naa ka pa sa among edad?” Kon tubagon ko kana karon, akong iapil kini nga ideya: “Kaniadtong kaedad ko kamo unta mas nakasabut ko sa kaimportante sa sakrament. Unta ako nakasabut sa sakrament sa paagi nga gihulagway ni Elder Jeffrey R. Holland. Siya miingon, ‘Usa sa mga pagdapit sa ordinansa sa sakrament mao nga kini tinud-anay nga espiritwal nga kasinatian, balaang pagkalawat, usa ka pagbag-o sa kalag.’¹”

Sa unsang paagi ang sakrament “mahimong tinud-anay nga espiritwal nga

kasinatian, balaang pagkalawat, usa ka pagbag-o sa kalag” kada semana?

Ang sakrament mahimong kasinatian sa paglig-on sa espirituhanong paagi kon kita maminaw sa pag-ampo sa sakrament ug pagbag-o sa atong mga pakigsaad. Sa pagbuhat niini, kita andam sa pagdala sa ngalan ni Jesukristo.² Namulong niini nga saad, si Presidente Henry B. Eyring mitudlo: “Nagpasabut kana nga atong itugyan atong kaugalingon ngadto Niya. Unahon nato Siya sa atong kinabuhi. Buhaton nato ang Iyang gusto kaysa unsay atong gusto o unsay gitudlo sa kalibutan nga atong gustuhon.”³

Kon kita moambit sa sakrament, kita nakigsaad nga “kanunay mohinumdom”⁴ ni Jesukristo. Sa gabii sa wala pa Siya gilansang, gipundok ni Kristo ang Iyang mga Apostoles ug gipasiugda ang sakrament. Iyang gipikas-pikas ang pan, gipanalanginan kini, ug miingon, “Kuha, kaon; kini agi og handumanan sa akong lawas diin akong gihatag nga usa ka lukat alang kaninyo.”⁵ Sunod Iyang gikuha ang kopa sa bino, gipasalamatan, gipainom sa Iyang mga Apostoles, ug miingon, “Kini mao ang handumanan sa akong dugo . . . , diin gipaagas kutob sa motuo sa akong ngalan.”⁶

Taliwala sa mga Nephite ug sa Pagpahiuli sa Iyang Simbahan sa ulahing mga adlaw, Iyang gibalik nga kita kinahanglang moambit sa sakrament agi og paghinumdom Kaniya.⁷

Sa atong pag-ambit sa sakrament, kita misaksi sa Dios nga atong hinumduman ang Iyang Anak sa kanunay, dili lang sa mubong panahon sa sakrament. Kini nagpasabut nga kita kanunay motan-aw sa ehemplo ug mga pagtulun-an sa Manluluwas sa paggiya sa atong mga hunahuna, mga pagpili, ug mga buhat.⁸

Ang pag-ampo sa sakrament nagpahinumdom nga kita kinahanglang “maghupot sa iyang mga sugo.”⁹

Si Jesus miingon, “Kon nahigugma kamo kanako, inyong pagatumanon ang akong mga sugo.”¹⁰ Ang sakrament usa ka oportunidad sa pagpalandong ug pagtugyan sa atong kasingkasing ug kabubut-on ngadto sa Dios. Ang pagkamasulundon sa kasugoan makadala sa gahum sa ebanghelyo sa atong kinabuhi ug mas dakong kalinaw ug pagkaespirituhanon.

Ang sakrament mao ang panahon sa tinuoray nga espiritwal nga kasinatian samtang mamalandong kita sa matub-sanon ug makaabag nga gahum sa Manluluwas pinaagi sa Iyang Pag-ula. Usa ka lider sa Young Women bag-ohay lang nakakat-on sa kalig-on nga atong madawat samtang kita mahunahunaong moambit sa sakrament. Nagbuhat aron makompleto ang Personal nga Kauswagan, siya naghimo og tumong nga tutukan ang mga pulong sa himno ug mga pag-ampo sa sakrament.

Matag semana, naghimo siya og pagtimbang-timbang sa iyang kaugalingon sa panahon sa sakrament. Siya mihinumdom sa iyang mga sayop, ug mipasalig nga mas magbinuotan sa sunod semana. Siya mapasalamaton nga nakorihian niya ang mga butang ug nalimpyo. Maghinumdom sa kasinatian, siya miingon, “Gibuhat nako ang paghinusol nga bahin sa Pag-ula.”

Usa ka Dominggo human sa iyang pagtimbang-timbang sa kaugalingon, gibati niya nga magul-anon ug ngil-ad ang hunahuna. Iyang nakita nga gibalik-balik niya ang sama nga sayop, matag semana. Apan siya adunay klaro nga pagbati nga iyang gibalihawala ang dakong bahin sa Pag-ula—ang makaabag nga gahum ni Kristo. Gikalimtan niya ang tanang panahon nga ang Manluluwas mitabang niya nga mahimong unsa siya angay nga mamahimo ug moserbisyo lapas sa iyang kapasidad.

Naghunahuna niini, siya namalandong pag-usab sa miaging semana. Siya miingon: “Ang kalipay mipuli sa akong kasubo samtang akong gihunahuna ang daghan Niyang gihatag nako nga mga oportunidad ug abilidad. Mapasalamaton kong gihunahuna ang akong abilidad nga makaila sa panginahanglan sa akong anak kon kini dili klaro. Akong gihunahuna nga nianang adlaw diin mibati ako nga dili na makahimo pa og lain nga butang, nakadasig pa gyud ko sa usa ka higala. Nakapakita ako og pailub sa mga panghitabo nga kasagaran nakapasuko kanako.”

Iyang gitapos: “Samtang nagpasalamat ko sa Dios sa makaabag nga gahum sa Manluluwas sa akong kinabuhi, mibati ko og kanindot sa proseso sa paghinusol nga ako naningkamot ug naglantaw sa sunod semana nga may bag-ong paglaum.”

Si Elder Melvin J. Ballard mitudlo sa unsang paagi ang sakrament makaayo ug makalimpyo nga kasinatian. Siya miingon:

“Kinsa kanato ang dili makapasakit sa iyang espiritu pinaagi sa pulong, hunahuna, o buhat sa tibuok semana? Kita mobuhat og mga butang diin atong gibasulan ug gitinguha nga mapasaylo. . . . Ang pamaagi nga mapasaylo mao ang . . . paghinusol sa

atong sala, sa pagduol niadtong kinsa kita nakasala o nakalapas ug mangayo sa ilang pagpasaylo ug dayon moambit sa sakrament, kon kita matinud-anong naghinulsol ug anaa sa hustong kondisyon, kita mapasaylo, ug ang espirituhanong pagkaayo masinati sa atong mga kalag. . . .

“Saksi ko,” miingon si Elder Ballard, “nga may espiritu nga anaa samtang nagpahigayon sa sakrament nga mopainit sa kalag sa tibuok kalawasan; inyong mabati ang samad sa espiritu nga naayo, ug ang kabudlay nawala. Kahupay ug kalipay masinati sa kalag nga takus ug matinud-anong nagtinguha sa pag-ambit niining espirituhanong pagkaon.”¹¹

Ang atong samaran nga kalag maayo ug mabag-o dili lang tungod kay ang tinapay ug tubig nagpahinumdom nato sa sakripisyo sa Manluluwas sa Iyang unod ug dugo apan ang mga simbolo nagpahinumdom nga Siya ang kanunay natong “tinapay nga nagahatag og kinabuhi”¹² ug “buhi nga tubig.”¹³

Human sa pagpangalagad sa sakrament ngadto sa mga Nephite, si Jesus miingon:

“Siya nga mokaon niini nga pan mokaon sa akong lawas ngadto sa iyang kalag; ug siya nga moinom niini nga bino moinom sa akong dugo ngadto sa iyang kalag; ug ang iyang kalag dili gayud gutumon ni uhawon, apan pagatagbawon.

“Karon, sa diha nga ang tanan nga pundok sa mga katawhan nakakaon ug nakainom, tan-awa, sila napuno sa Espiritu.”¹⁴

Niining mga pulonga, si Kristo nagtudlo nato nga ang Espiritu moayo ug mobag-o sa atong kalag. Ang gisaad nga panalangin sa sakrament mao nga kita “kanunay makabaton sa iyang Espiritu uban [kanato].”¹⁵

Kon moambit ko sa sakrament, usahay maghuhuna ko sa painting nga naghulagway sa nabanhaw nga Manluluwas nga pinatuy-od ang mga bukton, daw andam Siya sa pagdawat nato ngadto sa Iyang mahigugmaong paggakos. Ganahan ko niini nga painting. Kon maghunahuna ko niini atol sa pagpaambit sa sakrament, ang akong kalag gibayaw nga hapit nako madungog ang mga pulong sa Manluluwas: “Tan-awa, ang akong bukton sa kalooy gitunol nganha kaninyo, ug kinsa kadto nga moduol Ako modawat kaniya; ug bulahan kadto kinsa moduol ngari kanako.”¹⁶

Ang mga tighupot sa Aaronic Priesthood nagrepresentar sa Manluluwas kon sila moandam, mopanalangin, ug mopasa sa sakrament. Samtang ang mga tighupot sa priesthood mohatag nato sa sagradong simbolo, sama ra nga ang Manluluwas Mismo nagpatuy-od sa Iyang bukton sa kalooy ngari kanato, nagdapit nato sa pag-ambit sa mga bililhong gasa sa gugma nga anaa pinaagi sa Iyang

pag-ula—mga gasa sa paghinulsol, pagpasaylo, kahupay, ug paglaum.¹⁷

Kon mas palandungon nato ang kaimportante sa sakrament, mas masagrado ug makahuluganon kini ngari kanato. Kini ang pahayag sa 96 anyos nga amahan ngadto sa iyang anak sa dihang nangutana, “Pa, nganong mosimba man ka? Dili ka makakita, dili makadungog, ug maglisud sa paglihok-lihok. Nganong mosimba man ka?” Ang amahan mitubag, “Tungod sa sakrament. Moadto ko aron moambit sa sakrament.”

Unta kitang tanan motambong sa miting sa sakrament nga andam aron makabaton og “tinud-anay nga espiritwal nga kasinatian, balaang pagkalawat, usa ka pagbag-o sa [atong] kalag.”¹⁸

Nasayud ko buhi atong Langitnong Amahan ug Manluluwas. Mapasalamaton ko sa oportunidad nga gihatag sa sakrament aron mabati ang Ilang gugma ug moambit sa Espiritu. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Jeffrey R. Holland, *Christ and the New Covenant: The Messianic Message of the Book of Mormon* (1997), 283.
2. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 20:77.
3. Henry B. Eyring, “That We May Be One,” *Ensign*, Mayo 1998, 67.
4. Doktrina ug mga Pakigsaad 20:77, 79.
5. Hubad ni Joseph Smith, Mateo 26:22 (sa Mateo 26:26, footnote c, ug sa Bible appendix).
6. Hubad ni Joseph Smith, Mateo 26:24 (sa Bible appendix); tan-awa usab sa Mateo 26:26–28; Marcos 14:22–24; Lucas 22:15–20.
7. Tan-awa sa 3 Nephi 18:7, 11; Doktrina ug mga Pakigsaad 20:75.
8. Tan-awa sa “How Do I Keep My Covenant to Always Remember the Savior?” *Come, Follow Me* Sunday School curriculum; lds.org/youth/learn/ss/ordinances-covenants/remember; *Matinud-anon sa Tinuhoan: Usa Ka Pakisayran sa Ebanghelyo* (2004), 215–18.
9. Doktrina ug mga Pakigsaad 20:77.
10. Juan 14:15.
11. Melvin J. Ballard, sa Melvin R. Ballard, *Melvin J. Ballard: Crusader for Righteousness* (1966), 132–33.
12. Juan 6:48.
13. Juan 4:10.
14. 3 Nephi 20:8–9.
15. Doktrina ug mga Pakigsaad 20:77.
16. 3 Nephi 9:14.
17. Mapasalamaton ko ni Ann Madsen para sa iyang ideya niini nga baruganan.
18. Jeffrey R. Holland, *Christ and the New Covenant*, 283.

Ni Elder Chi Hong (Sam) Wong
Sa Seventy

Magkahiusa sa Pagluwas

Aron makatabang sa Manluluwas, kita kinahanglang magkahiusa ug magkauyon gayud sa pagbuhat. Matag tawo, matag katungdanan, ug matag calling importante.

Madungog nato pirme si Presidente Thomas S. Monson nga moingon, “Motabang sa pagluwas.”¹ Nakahunahuna ko og istorya sa Bag-ong Tugon. Ehempro kini kon unsaon sa mga miyembro ug mga misyonaryo nga maghiusa pinaagi sa ward council sa pagtabang ug pagluwas. Ang istorya makita sa Marcos 2:1–5. Akong nakita nga ang kasinatian nga gigamit ni Jesus sa pagtudlo kanato sa pihong mga doktrina o mga baruganan makapadasig pirme ug sayon masabtan.

Usa ka tawo sa istorya mao kad-tong paralitiko, kinsa dili makalihok kon dili tabangan. Kining tawhana

mag-istar lang sa balay, maghulat sa tabang.

Sa ato karon, pwedeng mahitabo nga sama niini. Upat ka mga tawo ang nagtuman og assignment gikan sa ilang bishop nga bisitahan, sa iyang balay, ang tawo nga paralitiko. Akong makita nga ang usa kanila gikan sa Relief Society, usa gikan sa elders quorum, usa gikan sa Aaronic Priesthood, ug, ang katapusan, usa ka full-time nga misyonaryo. Sa bag-ohay nga ward council, human magkasabut bahin sa panginahanglan sa ward, ang bishop mihatag og “makaluwas” nga assignment. Kining upat gisangunan sa pagtabang sa tawo nga paralitiko.

Dili sila makapaabut nga siya rang usa ang mosimba. Kinahanglan sila nga moadto sa iyang balay ug bisitahan siya. Kinahanglan nila siyang pangitaon, mao nga miadto sila. Ang tawo gidala kang Jesus.

“Ug didtoy nangabut nga nanagdala kaniyang usa ka paralitiko nga giyayon ngan sa upat ka tawo” (Marcos 2:3).

Apan, ang kwarto puno kaayo. Dili sila makaagi sa pultahan. Sigurado ko nga gisulayan nila ang tanan nga ilang mahunahunaan, apan dili gayud sila makaagi. Wala mahitabo ang ilang giplano. Dunay babag sa ilang pagbuhat sa “pagluwas.” Apan wala sila mohunong. Wala nila biyai sa may pultahan ang tawo nga paralitiko. Nagsabut sila kon unsay sunod buhaton—unsaon nila pagdala sa tawo kang Jesukristo aron ayohon. Ang buhat sa pagtabang kang Jesukristo sa pagluwas og mga kalag, dili gayud makahasol. Duna silay plano—dili sayon, apan ila kining gibuhat.

“Ug kay dili man sila makaduol kang Jesus tungod sa panon sa mga tawo, ilang gibuslotan ang atop sa ibabaw niya; ug sa nakahimo na silag lungag, ilang gitonton ang higdaanan diin diha ang paralitiko” (Marcos 2:4).

Ila siyang gidala sa atop. Kon walay hagdanan sa gawas nga ilang

kasak-an, dugay gyud siguro sila tanang nakasaka sa atop. Siguro ingon ani ang nahitabo: ang batanong lalaki sa iyang ward ang unang misaka sa atop. Kay batan-on pa siya ug lagsik kaayo, dili kini lisud para niya. Ang iyang kauban sa home teaching gikan sa elders quorum ug ang taas ug kusgan nga full-time nga misyonaryo sigurado gayud nga miduot niya gikan sa ubos. Ang Relief Society sister mipahinumdom nila nga mag-amping ug midasig nila. Ang mga lalaki miukab sa atop samtang ang sister padayong mihupay sa tawo samtang naghulat nga maayo—aron makalihok nga siya ra ug mamahimong gawasnon.

Niining assignment sa pagluwas kinahanglang magtinabangay gayud ang tanan. Sa kritikal nga gutlo, kinahanglan ang pag-amping aron mapaubos ang paralitiko gikan sa atop. Ang upat ka tawo kinahanglang magkahiusa ug magkauyon gayud sa pagbuhat. Dili pwedeng dunay panaglalis tali sa upat. Kinahanglan silang magdungan sa pagtonton sa tawo nga paralitiko. Kon dunay paspas nga mopaubos sa pisi kay sa tulo, ang tawo mahulog sa iyang higdaanan. Dili siya kakupot nga siya ra tungod sa iyang lisud nga kahimtang.

Aron makatabang sa Manluluwas, kita kinahanglang magkahiusa ug magkauyon gayud sa pagbuhat. Matag tawo, matag katungdanan, ug matag calling importante. Kinahanglan kitang maghiusa diha ni Ginoong Jesukristo.

Sa katapusan, ang paralitiko gipahimutang atubangan ni Jesus. “Sa pagkakita ni Jesus sa ilang pagsalig, siya miingon sa paralitiko, Anak, ang imong mga sala gipasaylo na” (Marcos 2:5). Si Jesus naluoy niya ug giayo siya—dili lang sa pisikal apan sa espirital usab: “Anak, ang imong mga sala gipasaylo na.” Dili ba kana nindot? Dili ba ganahan man usab kita nga mahitabo kana natong tanan? Ganahan gyud ko.

Nakaila ba kita og tawo sa atong kinabuhi nga naparalitiko sa espirital, tawo nga dili makabalik sa Simbahan nga siya ra? Siya usa tingali sa atong mga anak, ginikanan, kapikas, o higala.

Sa kadaghang full-time nga mga misyonaryo nga naa karon sa matag unit sa Simbahan, maalamon para sa mga bishop ug mga presidente sa branch nga gamiton og maayo ang ilang ward ug branch council. Ang bishop makadapit sa tanang sakop sa ward council nga magdala og lista sa mga ngalan sa nanginahanglan og tabang. Ang mga sakop sa ward

council magsabut kon unsaon nga mas makatabang sila. Ang mga bishop maminaw sa ideya ug mohimo og assignment.

Ang full-time nga mga misyonaryo dakong tabang sa mga ward sa buhat sa pagluwas. Batan-on pa sila ug lagsik kaayo. Ganahan sila nga dunay lista sa pihong mga ngalan sa tawo nga tabangan. Malingaw silang magtinabangay sa mga sakop sa ward. Nasayud sila nga kini dakong mga oportunidad aron makakita sila og katudloan. Mapahinunguron sila sa pagtukod sa gingharian sa Ginoo. Lig-on ang ilang pamatuod nga mas mahisama sila ni Kristo sa ilang pag-apil sa buhat sa pagluwas.

Sa pagtapos, akong ipaambit ang usa pa ka tinago nga bahandi nga naa niining istorya sa kasulatan. Naa kini sa bersikulo 5: “Sa pagkakita ni Jesus sa *ilang* pagsalig” (emphasis gidugang). Wala ko kabantay niini sa nangagi—*ilang* pagsalig. Ang atong hiniyang pagsalig makaapekto usab sa kaayohan sa uban.

Kinsang mga tawhana kadtong gihisgutan ni Jesus? Maglakip kini sa upat nga midala sa paralitiko, ang tawo mismo, ang mga tawo nga nag-ampo para niya, ug tanang naminaw didto sa pagsangyaw ni Jesus ug miabiba sa tago alang sa umaabut nga milagro. Maglakip usab kini sa kapikas, ginikanan, anak, misyonaryo, presidente sa korum, presidente sa Relief Society, bishop, ug higala nga anaa sa layo. Makatabang kita sa usag usa. Kinahanglang aktibo kita sa pagluwas sa nanginahanglan.

Mopamatuod ko nga si Jesukristo usa ka Dios sa mga milagro. Si Jesukristo nahigugma natong tanan ug dunay gahum sa pagluwas ug pag-ayo, sa pisikal ug sa espiritwal. Kon motabang kita Kaniya sa Iyang misyon sa pagluwas og mga kalag, kita usab maluwas samtang nagbuhat niini. Ako mopamatuod sa ingon sa balaan Niya nga pangalan, nga mao si Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA SULAT

1. Tan-awa, pananglit, Thomas S. Monson, “Ang Atong Responsibilidad sa Pagluwas,” *Liahona*, Okt. 2013, 5.

Ni Elder D. Todd Christofferson

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Gawasnon sa Kahangturan, nga Molihok alang sa Ilang Kaugalingon

Kabubut-on kini sa Dios nga kita mahimong gawasnon nga mga tawo aron makab-ut ang atong hingpit nga potensyal sa temporal ug sa espiritwal nga paagi.

Ang drama nga *The Life of King Henry V* ni William Shakespear naglakip og hugna sa usa ka gabii diha sa kampo sa English nga mga sundalo sa Agincourt sa wala pa ang ilang gubat batok sa French nga mga sundalo. Diha sa awop nga suga ug nagtakuban, si Haring Henry nagsuroy-suroy nga wala mailhi sa iyang mga sundalo. Nakigsulti siya kanila, nagsukod sa kaisug sa iyang gamay nga pundok sa kasundalohan, ug kay wala sila makaila niya, prangka sila sa ilang mga tubag. Ilang gihisgutan kon kinsay responsable sa mahitabo sa mga tawo diha sa gubat—ang hari o ang matag sundalo.

Sa usa ka bahin mipahayag si Haring Henry, “Mas kontento kong mamatay sa kasundalohan sa hari kay sa bisan asa; ang iyang kawsa makatarunganon.”

Mitubag si Michael Williams, “Mas labaw na kay sa among nasayran.”

Miuyon ang kauban sa sundalo, “Oo, mas maayong masayud mi niana; kay igo ra namong nasayran, nga kami alagad sa hari: kon ang iyang kawsa sayop, wala mi sala kay igo lang mi nga misunod kaniya.”

Midugang si William, “Kon ang kawsa dili maayo, hari lang ang responsable sa tanan.”

Dili ikatingala, misupak si Haring Henry. “Katungdanan sa matag alagad nga mosunod sa hari; apan ang matag alagad responsable sa iyang kalag.”¹

Wala mosulay si Shakespeare sa paghusay niini nga lantugi diha sa drama, ug sa laing bahin kini nga lantugi nagpadayon hangtud karon—kinsay responsable sa mahitabo sa atong kinabuhi?

Kon ngil-ad ang mahitabo, may purohan nga ipasangil sa uban o gani sa Dios. Usahay may pagpangangkon nga mahitabo, ug ang mga indibidwal

o mga grupo mosulay sa pagbalhin sa responsibilidad sa ilang kaayohan ngadto sa ubang tawo o sa gobyerno. Sa espirituhanong butang abi sa uban nga ang mga tawo dili maningkamot para sa personal nga pagkamatarung—tungod kay ang Dios nahigugma kanato ug moluwas kanato “kon unsa kita.”

Apan tuyo sa Dios nga ang Iyang mga anak molihok sumala sa moral nga kabubut-on nga gihatag Niya kanila, “ang matag tawo mao ang manubag sa iyang kaugalingon nga mga sala sa adlaw sa paghukom.”² Iyang plano ug kabubut-on nga kita mismo ang modesisyon para sa atong kinabuhi. Ang Dios dili modala sa kinabuhi alang nato ni kita Iyang kontrolon nga daw Iyang mga tawo-tawo, sama sa plano ni Lucifer. Ni Iyang mga propeta modawat sa tahas nga “agalon sa tawo-tawo” sa dapit sa Dios. Si Brigham Young miingon: “Dili ko gusto nga ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw niining kalibutan, ni sa langit, matagbaw sa akong gibuhay, gawas kon ang Espiritu ni Ginoong Jesukristo,—ang diwa sa pagpadayag, motagbaw kanila. Gusto nako nga sila mismo ang masayud ug makasabut niini.”³

Busa ang Dios dili moluwas nato “kon unsa kita,” una, tungod kay “kon unsa kita” kita dili limpyo, ug “walay mahugaw nga butang nga makapuyo . . . sa iyang atubangan; kay, sa pinulongan ni Adan, Tawo sa Pagkabalaan mao ang iyang ngalan, ug ang ngalan sa iyang Bugtong Anak mao ang Anak sa Tawo [sa Pagkabalaan].”⁴ Ug ikaduha, ang Dios dili gusto nga kita mobuhat og usa ka butang nga dili nato gusto. Siya nahigugma gayud kanato, ug tungod kay Siya nahigugma kanato, dili Siya mopugos ni mobiya kanato. Hinoon Iya kita nga tabangan ug giyahan. Ang tinuod nga pagpakita sa gugma sa Dios mao ang Iyang kasugoan.

Kita kinahanglan (ug kita) magmaya sa gi-orden nga plano sa Dios nga nagtugot kanato sa pagpili aron molihok alang sa atong kaugalingon ug makasinati sa mga sangputanan, o sumala pa sa kasulatan, nga “motilaw sa kapait, aron [kita] masayud sa

paghatag og bili sa maayo.”⁵ Kita mapasalamaton gayud nga ang Pag-ula sa Manluluwas nakabuntog sa orihinal nga sala aron kita matawo niining kalibutan nga dili masilutan sa kalapasan ni Adan.⁶ Ingon nga natubos sa Pagkapukan, atong masugdan ang kinabuhing walay sala sa atubangan sa Dios ug “nahimo nga gawasnon sa kahangturan, nasayud sa maayo gikan sa dautan; sa pagbuhat alang sa [atong kaugalingon] ug nga dili pagaaghaton.”⁷ Kita makapili sa matang sa tawo nga kita mamahimo, ug uban sa tabang sa Dios, kita mahisama Kaniya.⁸

Ang ebanghelyo ni Jesukristo naghatag og kahigayunan kon unsa kita mamahimo. Pinaagi sa Pag-ula ug grasya ni Jesukristo, ang atong kapakyasan sa hingpit nga pagsunod ug pagmakanunayon sa celestial nga balaod dinhi sa mortalidad mawala ug kita makapalambo og Kristohanong kinaiya. Ang kaangayan nagbungat, bisan pa niana, nga walay mahitabo nga kita dili andam nga mouyon ug moapil. Sukad pa kini sa una. Ang atong presensya sa kalibutan isip

pisikal nga mga binuhat mao ang sangputanan sa pagpili nga gihimo nato nga mosunod sa plano sa atong Amahan.⁹ Busa, ang kaluwasan dili sulagma nga desisyon sa Dios, ni kini mahitabo tungod sa kabubut-on lang sa Dios.¹⁰

Ang kaangayan usa ka mahinungdanong kinaiya sa Dios. Kita makabaton og pagtuo sa Dios tungod kay hingpit Siyang masaligan. Ang kasulatan nagtudlo kanato nga ang “Dios dili molakaw sa hiwi nga mga dalan, ni siya moliko ngadto sa tuo nga dapit ni ngadto sa wala, ni siya mag-usab-usab gikan niana diin iyang gipamulong, busa ang iyang mga dalan tul-id, ug ang iyang tumong usa ka walay katapusan nga nagsunod-sunod nga buhat”¹¹ ug ang “Dios wala diay pinalabi sa mga tawo.”¹² Kita mosalig sa balaanong kinaiya sa kaangayan para sa pagtuo, pagsalig, ug paglaum.

Apan isip sangputanan sa hingpit nga pagka-makiangayon, adunay pila ka butang nga dili mahimo sa Dios. Dili siya makabuot sa pagluwas sa pipila ug sa paghingilin sa uban. Siya

kaangayan. Usa kini ka kalibutan diin gidawat na nga ang sakto ug sayop lain-lain sa matag tawo.

Nagpasabut kini nga ang matag tawo mao gayud ang magbuot. Siyempre, dili lang kadtong wala motuo sa Dios ang mituo ug misunod niini nga pilosopiya. Pipila sa mituo sa Dios nagtuo gihapon nga sila mismo, isip indibidwal, ang mohukom kon unsay sakto ug sayop. Usa ka young adult mipahayag niining paagiha: “Dili ko makasulti nga ang Hinduism sayop o ang pagka-Katoliko sayop o ang Episcopalian sayop—tingali depende kini sa inyong gituohan. . . . Sa akong hunahuna walay sakto ug sayop.”²¹ Lain, gipangutana kabahin sa iyang relihiyusong pagtuo, mitubag, “Mituo ko sa akong kaugalingon—ingon ana ra gyud kana. Buot nakong ipasabut, nganong duna may katungod ang uban sa imong gituohan?”²²

Niadtong nagtuo nga bisan unsa o tanang butang mahimong tinuod, ang pamahayag sa may tumong, lig-on, ug para sa tanan nga kamatuoran mabati nga daw mapugos—“Dili ko angayang pugson sa pagtuo sa butang nga tinuod nga dili ko ganahan.” Apan kana wala makasab sa reyalidad. Ang dili pagtuo sa balaod sa gravity dili makapugong sa tawo sa pagkahulog kon siya motikang sa pang-pang. Mao usab sa mahangturong balaod ug kaangayan. Ang kagawasan masinati dili sa pagpugong apan sa paggamit niini. Kana sukaranan sa kaugalingong gahum sa Dios. Kon dili pa sa katinuod sa lig-on ug dili mausab nga mga kamatuoran, ang gasa sa kabubut-on walay kahulugan tungod kay dili kita makalantaw ug makasabut sa mga sangputanan sa atong mga lihok. Sama sa gipahayag ni Lehi: “Kon ikaw moingon nga walay balaod, ikaw moingon usab nga walay sala. Kon ikaw moingon nga walay sala, ikaw moingon usab nga walay pagkamatarung. Ug kon walay pagkamatarung walay kalipay. Ug kon walay pagkamatarung ni kalipay walay silot ni pagkauyamot. Ug kon wala kining mga butanga, walay Dios. Ug kon walay Dios kita wala usab, ni ang yuta; kay wala untay paglalang sa mga butang, ni palihukon ni pagaaghaton; busa, ang

“dili makatan-aw diha sa sala uban sa labing gamay nga matang sa pagtugot.”¹³ Siya dili makatugot sa kalooy nga mohikaw sa kaangayan.¹⁴

Kini hugot nga ebidensya sa Iyang kaangayan nga ang Dios mimugna og kaubang baruganan sa kalooy. Kay Siya makiangayon nga Siya mihimo og paagi nga ang kalooy may mahinungdanong bahin sa atong mahangturong kapaingnan. Busa, “ang kaangayan mopatuman sa tanan niya nga mga gipangayo, ug usab ang kalooy moangkon sa tanan diin iyang kaugalingon.”¹⁵

Kita nasayud nga “ang mga pagantus ug ang kamatayon kaniya kinsa wala makabuhay og sala, kinsa [ang Amahan] nahimuot; . . . ang dugo sa [Iyang] Anak nga gipaagas”¹⁶ nga nagtagbaw sa pagbungat sa kaangayan, naghatag og kalooy, ug nagluwas kanato.¹⁷ Gani, “*sumala sa kaangayan*, ang laraw sa katubsanon dili mapadangat, *gawas lamang sa mga gikasabutan nga paghinulsol*.”¹⁸ Kini ang gikinahanglan ug oportunidad sa paghinulsol nga mahatag ang kalooy nga wala magtamak sa kaangayan.

Si Kristo wala mamatay aron luwason ang pipila apan sa pagtanyag og paghinulsol. Kita makasalig “sa hingpit diha sa mga maayo nga buhat kaniya kinsa gamhanan sa

pagluwas”¹⁹ sa proseso sa paghinulsol, apan ang paghinulsol usa ka kausaban sa kaugalingong kabubut-on. Busa sa paghimo sa paghinulsol nga kondisyon aron madawat ang grasya, ang Ginoo nagbilin sa responsibilidad ngari kanato. Ang paghinulsol nagtahud ug nagpatunhay sa atong moral nga kabubut-on: “Ug sa ingon ang kalooy motagbaw sa mga gipangayo sa kaangayan, ug gakson sila diha sa mga bukton sa kaluwason, samtang siya nga walay hugot nga pagtuo ngadto sa paghinulsol walay panalipod sa tibuk balaod nga gipangayo sa kaangayan; busa ngadto lamang kaniya nga adunay hugot nga pagtuo sa paghinulsol mapahinabo ang mahinungdanon ug walay katapusan nga laraw sa katubsanon.”²⁰

Ang sayop nga pagsabut sa kaangayan ug kalooy sa Dios usa ka butang; ang paglimod nga aduna o pagkalabaw sa Dios lahi nga butang, apan niining duha gamay lang ang atong nakab-ut—usahay gamay ra kaayo—kay sa atong hingpit, balaanong potensyal. Ang Dios nga dili mobungat sa mga tawo sama ra gayud nga walay Dios. Ang kalibutan nga walay Dios, ang buhing Dios nga nag-establisar sa moral nga mga balaod sa pagdumala ug paghingpit sa Iyang mga anak, usa ka kalibutan nga walay kamatuoran o

tanang nga mga butang mahanaw.”²³

Sa temporal ug espiritwal nga mga butang, ang oportunidad nga mahimong responsable sa kaugalingon usa ka gasa sa Dios nga kon wala kini dili kita makaamgo sa atong hingpit nga potensyal isip mga anak sa Dios. Ang personal nga pagkamay-tulubagon nahimong katungod ug buluhaton nga kanunay gayud natong depensahan; nga giatake na sa wala pa ang Paglalang. Kinahanglang depensahan nato ang pagkamay-tulubagon batok sa mga tawo ug mga programa nga (usahay may maayong intensyon) magsalig na lang kita. Ug depensahan gayud nato kini sa atong posibilidad sa paglikay sa buluhaton nga makapalambo sa atong mga talento, mga abilidad, ug Kristohanong kinaiya.

May istorya bahin sa tawo nga dili gayud motrabaho. Gusto siya nga atimanon sa matag panginahanglan. Sa iyang hunahuna, ang Simbahan o ang gobyerno, o kining duha, maoy mobuhi niya kay mibayad man siya og buhis ug ikapulo. Wala na siyay makaon apan dili motrabaho aron siya mabuhi. Tungod sa kasagmuyo ug kalagot, kadtong misulay og tabang niya nakahukom nga tungod kay dili man siya maningkamot aron mabuhi,

mas maayo nga dalhon na lang siya sa sementeryo ug pasagdan nga mamatay. Padulong sa sementeryo, usa ka tawo miingon, “Dili ni nato mahimo. Aduna koy mais nga ihatag niya.”

Busa ila kining gipasabut sa tawo, ug siya nangutana, “Natangtang na ba ang pakpak niini?”

Sila mitubag, “Wala.”

“Nan,” miingon siya, “padayon.”

Kabubut-on kini sa Dios nga kita mahimong gawasnon nga mga tawo aron makab-ut ang atong hingpit nga potensyal sa temporal ug sa espiritwal nga paagi, nga kita mahimong gawasnon sa makapaubos nga mga limitasyon sa kakabus ug sa pagkaulipon sa sala, aron atong matagamtam ang pagtahud sa kaugalingon ug pagka-independente, para kita maandam sa tanang butang nga mopuyo uban Kanaiya sa Iyang celestial nga gingharian.

Nagtuong ko nga kini dili makab-ut sa atong kaugalingon ra nga paningkamot nga wala ang Iyang importante kaayo ug makanunayong tabang.

“[Kita] nasayud nga pinaagi sa grasya [kita] maluwas, human sa tanang nga atong mabuhay.”²⁴ Ug wala kinahanglan nga mokab-ut kita og lebel sa kapasidad o kamaayo sa dili pa motabang ang Dios—ang balaang tabang

atong masinati bisan kanus-a, bisan asa pa kita diha sa dalan sa pagkamasulundon. Apan nasayud ko nga lapas pa sa pagtinguha sa Iyang tabang, kinahanglan kita nga magkugi, maghinulsol, ug mopili sa Dios aron Siya makatabang gayud kanato uban sa kaangayan ug moral nga kabubut-on. Ang akong hangyo nga mahimong responsable ug molihok aron may butang nga magamit ang Dios sa pagtabang kanato.

Mopamatuod ko nga ang Dios nga Amahan buhi, nga ang Iyang Anak, si Jesukristo, atong Manunubos, ug ang Espiritu Santo anaa kanato. Ang ilang tinguha sa pagtabang kanato dili kadudahan, ug ang ilang kapasidad sa pagbuhat niini mahangturon. Kita “[m] agmata, ug [mo]bangon gikan sa abug, . . . nga ang mga pakigsaad sa Amahan sa Kahangturan diin siya mihimo [ngari kanato] mahimo nga matuman.”²⁵ Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. William Shakespeare, *The Life of King Henry V*, act 4, scene 1, lines 127–29, 131–37, 183–85.
2. Doktrina ug mga Pakigsaad 101:78.
3. Brigham Young, “Sermon,” *Deseret News*, Okt. 31, 1855, 267; gikutlo sa Terryl Givens ug Fiona Givens, *The Crucible of Doubt: Reflections on the Quest for Faith* (2014), 63.
4. Moises 6:57.
5. Moises 6:55.
6. Tan-awa sa Mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuong 1:2; tan-awa usab sa 2 Nephi 2:25; Moises 6:53–56.
7. 2 Nephi 2:26; tan-awa usab sa Doktrina ug mga Pakigsaad 93:38.
8. Tan-awa sa 3 Nephi 12:48; 27:27; tan-awa usab sa Mga Taga-Roma 8:16–17; Doktrina ug mga Pakigsaad 84:37–38.
9. Tan-awa sa Pinadayag 12:7–9; Doktrina ug mga Pakigsaad 29:36–38; Moises 4:3–4.
10. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 93:29–31.
11. Doktrina ug mga Pakigsaad 3:2.
12. Mga Buhay 10:34.
13. Doktrina ug mga Pakigsaad 1:31.
14. Tan-awa sa Alma 42:25.
15. Alma 42:24.
16. Doktrina ug mga Pakigsaad 45:4.
17. Tan-awa sa Mosiah 15:9.
18. Alma 42:13; emphasis gidugang.
19. 2 Nephi 31:19.
20. Alma 34:16.
21. Sa Christian Smith, *Souls in Transition: The Religious and Spiritual Lives of Emerging Adults* (2009), 156.
22. Sa Smith, *Souls in Transition*, 156.
23. 2 Nephi 2:13.
24. 2 Nephi 25:23.
25. Moroni 10:31.

Bariloche, Argentina

Ni Presidente Dieter F. Uchtdorf

Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Pagdawat og usa ka Pagpamatuod sa Kahayag ug Kamatuoran

Ang inyong personal nga pagpamatuod sa kahayag ug kamatuoran dili lamang mopanalangin kaninyo ug sa inyong kaliwatan dinhi sa mortalidad, apan magauban usab kini kaninyo hangtud sa kahangturan.

I-sip usa ka piloto, mipalupad ko kadaghan tabok sa mga kontinente ug kadagatan atol sa ngitngit nga kagabhion. Nagtan-aw sa kawanangan

Nagtan-aw sa kawanangan sa gabii kasagaran nakapatingala nako sa kalapad ug kaladmon sa mga gilalang sa Dios.

sa gabii gawas sa bintana sa eroplano, ilabi na sa Milky Way, kasagaran nakapatingala nako sa kalapad sa minugna sa Dios—nga gihulagway sa mga kasulatan isip “mga kalibutan nga dili maihap.”¹

Minus sa usa ka siglo ang milabay nga kasagaran sa mga astronomer nagtuo nga ang atong galaxy nga Milky Way mao ra ang galaxy sa universe.² Nagtuo sila nga ang tanan lapas pa sa atong galaxy usa ka walay katapusang wanang—walay sulod, bugnaw, ug walay mga bitoon, kaha-yag, ug kinabuhi.

Sa dihang mas milambo na ang mga teleskopyo—lakip sa mga teleskopyo nga magamit sa kawanangan—ang mga astronomer nakakita na og sugod sa mga katingalahan, hapit dili masabtan nga kamatuoran: mas lapad ang universe kay sa gituohan

kaniadto, nga ang langit puno sa dili maihap nga mga galaxy, sa dili mahunahuna nga gilay-on gikan kanato, matag usa adunay binilyon ka mga bitoon.³

Sa mubo kaayo nga panahon, ang atong panabut sa universe hingpit nga nausab.

Karon ato nang makita ang pipila niining layo nga mga galaxy.⁴

Nasayud kita nga anaa kini.

Anaa na kini daan sulod sa dugay na kaayong panahon.

Apan sa wala pa mahimo sa tawo ang mga instrumento nga maayong modakop sa celestial nga kahayag ug makita kining mga galaxy, wala kita motuo nga posible kini.

Wala dayon nausab ang kalapdon sa universe, apan ang atong katakus nga makakita ug makasabut niini nga kamatuoran klaro kaayong nausab. Ug uban nianang mas dako nga kahayag, ang katawhan nakakita sa mahimaya-ong mga talan-awon nga wala pa nato mahunahuna sukad.

Lisud alang Nato nga Tuohan ang Dili Nato Makita

Ibutang nato nga nakabalik kamo sa karaang panahon ug nakigsulti og mga tawo nga dinhi na mga liboan o bisan mga gatusan ka tuig ang milabay. Hunahunaa nga naningkamot kamo nga mahulagway ngadto kanila ang pipila sa mga teknolohiya nga sa karon normal ra sa atoa. Pananglit, unsa kaha ang hunahuna niining mga tawhana bahin nato kon sultihan nato sila bahin sa dagko nga mga eroplano, mga microwave oven, madala-dala nga mga device nga kasudlan og daghang impormasyon, ug mga video sa atong mga apo nga ikapakita dayon nato sa minilyon ka mga tawo sa tibuok kalibutan?

Ang uban tingali motuo nato. Ang uban mobiyay-biyay, mosupak, o tingali magtinguha nga pahilumon kita o pasakitan. Ang uban tingali mogamit sa lohikal nga hunahuna, pangatarungan ug mga kamatuoran nga ilang nahibaloan aron ipakita nga sayop kita, nabuang, o gani peligro kita nga tawo. Tingali hukman kita nga misulay sa pagpangilad sa uban.

Apan siyempre, kining mga tawhana sayop gayud. Tingali maayo sila og intensyon ug sinsero. Tingali positibo sila sa ilang gituohan. Apan dili nila kini kaayo makita kay wala man sila makadawat sa mas kompletong kahayag sa kamatuoran.

Ang Saad sa Kahayag

Maingon og usa ka tawhanong kinaiya ang pag-ingon nga husto kita bisan kon sayop kita. Kon mao kana, unsa may paglaum alang natong tanan? Magpakabuhi lang ba kita nga dili mahibalo sa kamatuoran tungod sa nagkasukwahi nga mga ideya ug magsalig na lang kita sa kaugalingon natong panabut ug gituohan?

Posible ba nga makaplagaan ang kamatuoran?

Ang tuyo sa akong pakigpulong mao ang pagpahayag sa makalipay nga mensahe nga ang Dios Mismo—ang Ginoo sa mga Panon—misaad sa Iyang mga anak nga sila sa ilang kaugalingon mahimong masayud sa kamatuoran.

Palihug hunahunaa ang kaanindot niini nga saad:

Ang Walay Katapusan ug Labawng Makagagahum nga Dios, ang Tiglalang niining lapad nga universe, makigsulti niadtong kinasingkasing ug may tinuod nga katuyoan Kaniya.

Siya makigsulti kanila pinaagi sa mga damgo, mga panan-awon, mga hunahuna, ug mga pagbati.

Mamulong Siya sa paagi nga dili masaypan ug mopatigbabaw kana sa tawhanong kasinatian. Mohatag Siya kanila og balaang direksyon ug mga tubag alang sa kaugalingon nilang kinabuhi.

Siyempre, dunay mamugalbugal ug moingon nga imposible kini, nga kon ugaling dunay Dios, may mas maayo pa Siyang buhaton kay sa maminaw ug motubag sa pag-ampo sa usa ka tawo.

Apan sultihan ko kamo niini: Ang Dios nagpakabana kaninyo. Siya maminaw, ug Siya motubag sa inyong personal nga mga pangutana. Ang mga tubag sa inyong mga pag-ampo moabut sa kaugalingon Niyang paagi ug panahon, ug busa, kinahanglang makakat-on kamo sa pagpaminaw sa

Iyang tingog. Gusto sa Dios nga makabalik kamo Kaniya, ug ang Manluluwas mao ang dalan.⁵ Gusto sa Dios nga makakat-on kamo sa Iyang Anak, si Jesukristo, ug makasinati sa dako nga kalinaw ug kalipay nga moabut gumikan sa pagsunod sa dalan sa balaang pagkadisipulo.

Minahal kong mga higala, mao kini ang prangka nga eksperimento, uban sa garantiya gikan sa Dios, nga makita diha sa karaang kasulatan nga gamit sa matag lalaki, babaye, ug bata nga andam mohimo sa pagsulay:

Una, kinahanglang magsiksik kamo sa pulong sa Dios. Nagpasabut kana nga basahon ninyo ang mga kasulatan ug magtuon sa mga pulong sa karaan ingon man sa modernong mga propeta bahin sa gipahiuli nga ebanghelyo ni Jesukristo—sa walay pagduhaduha apan sa sinsero nga tinguha sa pagdiskubre sa kamatuoran. Pamalandungi ang mga butang nga inyong bation, ug andama ang inyong mga hunahuna sa pagdawat sa kamatuoran.⁶ “Bisan kamo kutob ra sa pagtinguha sa pagtuo, tugoti kini nga tinguha nga molihok diha kaninyo . . . nga kamo makahatag og luna alang [sa pulong sa Dios].”⁷

Ikaduha, kinahanglang kamong mohunahuna, mamalandong, walay kahadlok nga motuo,⁸ ug magpasalamat

sa kamaloloy-on sa Ginoo ngadto sa Iyang mga anak gikan sa panahon ni Adan hangtud karon pinaagi sa paghatag og mga propeta, mga manalagna, ug mga tigpadayag sa paggiya sa Iyang Simbahan ug tabangan kita nga makakita sa dalan balik ngadto Kaniya.

Ikatulo, kinahanglang mangayo kamo sa inyong Langitnong Amahan, sa pangalan sa Iyang Anak, si Jesukristo, nga ipakita kaninyo nga tinuod Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Mangutana sa kinasingkasing ug uban sa tinuod nga katuyoan, nga may hugot nga pagtuo kang Kristo.⁹

Adunay *ikaupat* usab nga lakang, nga gihatag sa Manluluwas: “Bisan kinsa ang mobuhat sa kabubut-on [sa Dios], iyang mahibaloan kon ang akong gitudlo gikan ba sa Dios, o nagsulti ba lamang ako sa kinaugalingon kong pagbulot-an.”¹⁰ Sa laing pagkagsulti, kon sulayan ninyo ang pagsuta sa kamatuoran sa mga baruganan sa ebanghelyo, kinahanglang sundon una ninyo kini. Sulayi ang doktrina sa ebanghelyo ug mga pagtulun-an sa Simbahan diha sa inyong kinabuhi. Buhata kini sa tinuod nga katuyoan ug sa molahutay nga pagtuo sa Dios.

Kon buhaton ninyo kining mga butanga, kamo adunay saad gikan sa Dios—kinsa motuman sa Iyang

pulong¹¹—nga ipakita Niya ang kamatuoran kaninyo pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo. Mohatag Siya kaninyo og mas dakong kahayag aron makakita kamo bisan sa kangitngit ug makasaksi sa dili matukib nga mahimayaong mga talan-awon sa mortal nga panan-aw.

Ang uban moingon nga lisud ra kaayo ang mga lakang o dili kini motugbang sa paningkamot. Apan moingon ko nga kining personal nga pagpamatuod sa ebanghelyo ug sa Simbahan maoy pinakaimportante nga inyong maangkon niini nga kinabuhi. Dili lamang kini mopanalangin ug mogiya ninyo niining kinabuhia, apan may direkta kining epekto sa inyong kinabuhi hangtud sa kahangturan.

Ang mga Butang sa Espiritu Masabtan Lamang pinaagi sa Espiritu

Ang mga scientist naglisud sa pag-sabut sa kalapdon sa universe hangtud nga milambo ang instrumento igo nga motigum og kahayag aron ilang masabtan ang mas hingpit nga kamatuoran.

Si Apostol Pablo mitudlo og sama nga baruganan kalabut sa espirituhanong kahibalo. “Ang tawo nga kalibutanon dili magadawat sa mga igatudlo sa Espiritu sa Dios,” sulat niya sa mga taga-Corinto, “kay alang kaniya kini mga binuang; ug siya dili arang makasabut niini tungod kay kini ugod kinahanglan mang pagatugkaron sa espirituhanon nga paagi.”¹²

Sa laing pagkasulti, kon gusto ninyong mailhan ang espirituhanong kamatuoran, kinahanglan ninyong gamiton ang tukma nga mga instrumento. Dili ninyo masabtan ang espirituhanong kamatuoran gamit ang mga instrumento nga dili makamatikod niini.

Miingon ang Manluluwas kanato karon, “Kana nga gikan sa Dios mao ang kahayag; ug siya nga nakadawat sa kahayag, ug magpadayon diha sa Dios, makadawat og labaw pa nga kahayag; ug kana nga kahayag mag-anam og labaw kahayag ug labaw sa kahayag hangtud sa hingpit nga adlaw.”¹³

Kon mas ipaduol nato ang atong kasingkasing ug hunahuna ngadto sa Dios, mas dugang nga langitnong kahayag ang ihatag kanato. Ug matag higayon nga kita andam ug mangitani niana nga kahayag, gipakita nato sa Dios ang atong kaandam sa pagdawat og dugang nga kahayag. Anam-anam, ang mga butang nga kaniadto lubog, ngitngit, ug layo magkaklaro, magkahayag, ug mas mapamilyar ngari kanato.

Sa samang paagi, kon mopalayo kita sa kahayag sa ebanghelyo, ang atong kahayag magkaawop—dili diha diha dayon o sa usa ka semana apan anam-anam—hangtud sa atong paglingi ug dili na kita makasabut nganong mituo kita nga ang ebanghelyo tinuod. Ang kanhi natong kahibalo daw sama

na og binuang kanato tungod kay ang klaro kaniadto nalubog na usab, hanap, ug layo.

Mao nga gipasabut kini ni Pablo nga ang mensahe sa ebanghelyo kabuang niadtong mga nagkahanaw, “apan alang [niadto] nga ginaluwas kini mao ang gahum sa Dios.”¹⁴

Walay Pagtesting Gamit ang Litmus

Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw usa ka dapit sa mga tawo nga anaa ang tanang matang sa pagpamatuod. Dunay ubang mga miyembro sa Simbahan kansang pagpamatuod sigurado ug nagdilaab gayud sulod kanila. Ang uban naningkamot pa nga mahibalo sa ilang kaugalingon. Ang Simbahan usa ka panimalay aron mag-abut ang tanan, sa walay pagtagad sa kadako o kataas sa atong pagpamatuod. Walay nakasulat sa mga pultahan sa atong mga meetinghouse nga nag-ingon, “Kinahanglan nga ingon niani kadako ang inyong pagpamatuod aron makasulod.”

Ang Simbahan dili lang para sa perpekto nga mga tawo, apan para sa tanan nga “[mo]duol ngadto kang Kristo, ug [m]laghingpit diha Kaniya.”¹⁵ Ang Simbahan para sa mga tawo nga sama kaninyo ug kanako. Ang Simbahan usa ka dapit sa pag-abi-abi ug pag-alima, dili aron magtinagsa o magsinawayay. Usa kini ka dapit diin motabang kita sa pag-awhag, pagbayaw, ug pagsuporta sa usag usa samtang padayon kita sa tinagsa nga pagpangita sa balaang kamatuoran.

Sa katapusan, mga tigbiyahe kita nga nangita sa kahayag sa Dios samtang magbiyahe kita sa dalan sa pagkadisipulo. Dili kita mohukom sa uban kon may kahayag ba sila o wala; hinoon, moalima kita ug moawhag sa tanang kahayag hangtud nga kini motin-aw, mosanag, ug tinuod.

Usa ka Saad alang sa Tanan

Atong dawaton nga sagad ang pagbaton og pagpamatuod dili sa usa ka buluhaton nga usa ra ka minuto, usa ka oras o usa ka adlaw. Dili kini kausa ra unya human na. Ang proseso sa

pagtigum og espirituhanong kahayag usa ka tibuok kinabuhi nga panaw.

Ang inyong pagpamatuod sa buhi nga Anak sa Dios ug sa Iyang gipahili nga Simbahan, Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, tingali dili dayon moabut sigun sa inyong gitinguha, apan moad saad ko kaninyo niini: kon buhaton ninyo ang inyong bahin, moabut kini.

Ug mahimayaon kini.

Akong ihatag kaninyo ang akong personal nga pagsaksi nga ang espirituhanong kamatuoran mopuno sa inyong kasingkasing ug modan-ag sa inyong espiritu. Mopadayag kini kaninyo og tiunay nga salabutan uban sa talagsaong kalipay ug langitnong kalinaw. Nasinati nako kini sa akong kaugalingon pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo.

Sama sa gisaad sa karaang mga kasulatan, ang dili matukib nga presensya sa Espiritu sa Dios makahimo kaninyo sa pag-awit sa matubsanon nga gugma,¹⁶ sa pagpahangad kaninyo sa langit, ug sa pagpataas sa inyong tingog sa pagdayeg sa Labawng Makagagahum nga Dios, ang inyong Kadangpan, ang inyong Paglaum, ang inyong Tigpanalipod, ang inyong Amahan. Ang Manluluwas misaad nga kon kamo mangita, kamo makakita.¹⁷

Akong ipamatuod nga kini tinuod. Kon mangita kamo sa kamatuoran sa Dios, nga tingali sa pagkakaran ngitngit pa, wala sa focus, ug ang gilay-on mag-anam ra kaduol ug kaklaro ug maduol sa inyong kasingkasing pinaagi sa kahayag sa grasya sa Dios. Ang mahimayaon nga espirituhanong mga talan-awon, nga dili makita sa tawhanong mata, ipadayag ra nganha kaninyo.

Kini akong pagpamatuod nga kining espirituhanong kahayag makab-ot sa matag anak sa Dios. Modan-ag kini sa inyong hunahuna ug moayo sa inyong kasingkasing ug magdala og kalipay sa inyong mga adlaw. Akong minahal nga mga higala, palihug ayaw ilangay ang oras sa pagpangita ug paglig-on sa inyong personal nga pagpamatuod sa balaang buhat sa Dios, nga mao ang buhat sa kahayag ug kamatuoran.

Ang inyong personal nga pagpamatuod sa kahayag ug kamatuoran dili lamang mopanalangin kaninyo ug sa inyong kaliwatan dinhi sa mortalidad, apan magauban usab kini kaninyo hangtud sa kahangturan, sa mga kalibutang walay katapusan. Niini ako mopamatuod ug mobilin kaninyo sa akong panalangin sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Moises 1:33.
2. Tan-awa sa Marcia Bartusiak, *The Day We Found the Universe* (2009), xii. Makatingala kanunay kanako nga kita masaligon kaayo sa atong mga konklusyon. Usahay ang atong pagsalig dako kaayo nga magtuo kita nga anaa kanato ang tanang kamatuoran. Sama pananglit: "Si Simon Newcomb, dean sa American astronomy sa katapusan sa ikasiyam nga siglo, namulong atol sa pagpahinungod sa usa ka observatory niadtong 1887 nga 'kon hisgutang astronomy . . . makita nga paspas ang atong pagsungko sa limitasyon sa atong kahibalo. . . . Ang resulta mao nga ang

- buhat nga gihatagan og pagtagad sa astronomer gamay ra ang pagdiskubre og bag-ong mga butang kay sa pagpalapad sa nahibaloan nang daan'" (Bartusiak, xv).
3. Makapainteresado nga hunahunaon ang Moises 1:33, 35 bahin niining "bag-o" nga nadiskubrihan. Ang basahon ni Moises diha sa Perlas nga Labing Bililhon gipadayag kang Propeta Joseph Smith niadtong Hunyo 1830, hapit usa ka siglo sa wala pa si Edwin Hubble mopahibalo sa iyang nadiskubrihan nga lagyo nga mga galaxy.
 4. Tan-awa, pananglitan, ang Hubble Heritage Image Gallery at heritage.stsci.edu/gallery/gallery.html.
 5. Tan-awa sa Juan 14:6.
 6. Tan-awa sa 3 Nephi 17:3.
 7. Alma 32:27.
 8. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 67:3.
 9. Tan-awa sa Moroni 10:3-5.
 10. Juan 7:17; tan-awa usab sa Salmo 25:14; Juan 3:21.
 11. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 82:10.
 12. 1 Mga Taga-Corinto 2:14.
 13. Doktrina ug mga Pakigsaad 50:24.
 14. 1 Mga Taga-Corinto 1:18.
 15. Moroni 10:32; tan-awa usab sa Doktrina ug mga Pakigsaad 20:59.
 16. Tan-awa sa Alma 5:26.
 17. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 88:63.

Gipresentar ni Presidente Henry B. Eyring
Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Ang Pagpaluyo sa mga Opisyales sa Simbahan

Gisugyot nga atong paluyohan si Thomas Spencer Monson isip propeta, manalagna, ug tigpadayag ug Presidente sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw; si Henry Bennion Eyring isip Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan; ug si Dieter Friedrich Uchtdorf isip Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan.

Kadtong uyon ipakita kini.

Kadtong supak, kon aduna, mahimong mopakita niini.

Gisugyot nga atong paluyohan si Boyd Kenneth Packer isip Presidente sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles ug ang mosunod isip mga sakop niana nga korum: Boyd K. Packer, L. Tom Perry, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, ug Neil L. Andersen.

Kadtong uyon, palihug ipakita kini.

Si bisan kinsa nga mosupak mahimong mopakita niini.

Gisugyot nga atong paluyohan ang mga magtatambag sa Unang Kapangulohan ug ang Napulog Duha ka mga Apostoles isip mga propeta, mga manalagna, ug mga tigpadayag.

Ang tanang uyon, palihug ipakita kini.

Ang dili uyon, kon aduna, sa samang paagi.

Gisugyot nga atong i-release uban sa pasalamat sa ilang maayo nga pagserbisyo sila si Elder Carlos H. Amado ug William R. Walker isip mga sakop sa Unang Korum sa Seventy ug motudlo kanila nga emeritus nga mga General Authority.

Kadtong kinsa moapil kanamo sa pagpadayag sa pasalamat alang sa ilang maayo kaayo nga pagserbisyo, palihug ipakita kini.

Sila si Elder Arayik V. Minasyan ug Gvido Senkans gi-release isip mga Area Seventy. Gisugyot nga sila atong hatagan og pasalamat sa ilang pagserbisyo.

Ang tanan nga uyon, palihug ipakita kini.

Gisugyot nga atong paluyohan ang ubang mga General Authority, mga Area Seventy, ug kinatibuk-ang mga kapangulohan sa auxiliary ingon nga naglangkob karon.

Kadtong uyon, palihug ipakita kini.

Bisan kinsa nga supak mahimong mopakita niini.

Salamat kaninyo, mga kaigsoonan, alang sa inyong hugot nga pagtuo ug mga pag-ampo alang kanamo. ■

Ni Elder Dallin H. Oaks

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Paghigugma sa Uban ug Pagpakabuhi nga may mga Panaglahi

Isip mga sumusunod ni Kristo kinahanglan kitang magpuyo nga malinawon kuyog sa uban nga lahi nato og mga mithi o wala modawat sa mga pagtulun-an diin kini gipasikad.

I.

Sa hinapus nga mga adlaw sa Iyang mortal nga pangalagad, gihatagan ni Jesus ang Iyang mga disipulo sa gitawag Niya og “bag-ong sugo” (Juan 13:34). Gibalik-balik sa tulo ka higayon, kana nga sugo yano apan lisud: “Maghigugmaay kamo ang usa sa usa, sama sa akong paghigugma kaninyo” (Juan 15:12; tan-awa usab sa bersikulo 17). Ang pagtulun-an nga maghigugmaay sa usag usa maoy sentro sa pagpanudlo sa pangalagad sa Manluluwas. Ang ikaduhang dakong sugo mao ang “higugmaa ang imong silingan sama sa imong kaugalingon” (Mateo 22:39). Gani gitudlo ni Jesus, “Higugmaa ninyo ang inyong mga ka-away” (Mateo 5:44). Apan ang sugo sa *paghigugma sa uban sama sa Iyang paghigugma sa Iyang panon* alang sa Iyang mga disipulo—ug alang kanato—usa ka hagit nga talagsaon. “Sa tinuod,” si Presidente Thomas S. Monson mitudlo kanato sa miaging Abril, “ang gugma mao ang kahulugan sa

ebanghelyo, ug si Jesukristo mao ang atong Ehempro. Ang Iyang kinabuhi usa ka kabilin sa gugma.”¹

Nganong lisud man kaayo nga dunay gugma sama kang Kristo ngadto sa usag usa? Lisud kini kay kinahanglan kitang magpuyo kuyog ang uban nga lahi nato og gituohan ug mga mithi ug mga obligasyon sa pakigsaad. Sa Iyang Pag-ampo alang sa Iyang mga disipulo, nga gihalad sa wala pa Siya Gilansang sa Krus, nag-ampo si

Jesus alang sa Iyang mga sumusunod: “Gihatag ko kanila ang imong pulong; ug sila gidumtan sa kalibutan, kay dili man sila iya sa kalibutan, maingon nga ako dili iya sa kalibutan” (Juan 17:14). Dayon, nangamuyo Siya sa Amahan, “Dili ako mangamuyo nga kuhaon mo sila gikan sa kalibutan, kondili hinoon nga imo unta silang ilikay gikan niadtong dautan” (bersikulo 15).

Magpakabuhi kita sa kalibutan apan dili *iya* sa kalibutan. Kinahanglang magpakabuhi kita sa kalibutan tungod kay, sama sa gitudlo ni Jesus sa samingay, ang Iyang gingharian “sama sa igpapatubo,” kansang gamit mao ang mopatubo sa harina (tan-awa sa Lucas 13:21; Mateo 13:33; tan-awa usab sa 1 Mga Taga-Corinto 5:6–8). Dili makahimo ang iyang mga sumusunod niana kon makig-uban lamang sila sa sama nila og gituohan ug mga binuhatan. Apan gitudlo usab sa Manluluwas nga kon Siya atong gihigugma, tumanon nato ang Iyang mga sugo (tan-awa sa Juan 14:15).

II.

Daghang mga pagtulun-an ang ebanghelyo bahin sa pagtuman sa mga sugo samtang nakig-uban sa mga tawo nga lahi og gituohan ug mga binuhatan. Ang mga pagtulun-an bahin sa panagbingkil mahinungdanon. Sa dihang nakita sa nabanhaw nga Kristo ang mga Nephite nga naglalis bahin sa paagi sa bunyag, gihatag Niya ang klarong paagi kon unsaon kini sa pagpahigayon. Dayon gitudlo Niya kining mahinungdanong baruganan:

“Kinahanglan nga walay panaglalis taliwala kaninyo, ingon nga aduna

karon; ni wala usab ang panaglalis taliwala kaninyo mahitungod sa mga punto sa akong doktrina, ingon nga aduna karon.

“Kay sa pagkatinuod, sa pagkatinuod Ako moingon nganha kaninyo, *siya nga may espiritu sa panagbingkil dili gikan kanako, apan gikan sa yawa, kinsa mao ang amahan sa panagbingkil, ug siya nagkutaw sa mga kasingkasing sa mga tawo sa panagbangi uban ang kasuko, sa usag usa.*

“Tan-awa, mao kini . . . ang akong doktrina, nga ang ingon niini nga mga butang pagahununon” (3 Nephi 11:28–30; emphasis gidugang).

Wala limitahi sa Manluluwas ang Iyang pasidaan batok sa panagbingkil niadtong wala magtuman sa sugo bahin sa bunyag. Gidili Niya ang panagbingkil kang bisan kinsa. Bisan kadtong nagtuman sa mga sugo kinahanglang dili mokutaw sa kasingkasing sa tawo aron makigbingkil uban sa kasuko. Ang “amahan sa panagbingkil” mao ang yawa; ang Manluluwas mao ang Prinsipe sa Kalinaw.

Sa samang paagi, ang Biblia nagtudlo nga ang “mga manggialamon nga tawo nanaglikay sa kaligutgut” (Mga Proverbio 29:8). Ang unang mga Apostoles mitudlo nga kinahanglang “kab-uton ta [ang] makaamot sa pagdinaitay” (Mga Taga-Roma 14:19) ug “magasulti kita sa tinuod dinuyogan sa gugma” (Mga Taga-Efeso 4:15), “kay ang kasuko sa tawo dili mosangpot

nianang pagkamatarung nga uyon sa Dios” (Santiago 1:20). Sa modernong pagpadayag ang Ginoo misugo nga ang malipayong balita sa gipahiuli nga ebanghelyo kinahanglang mapahayag sa “matag tawo ngadto sa iyang sili-ngan, sa kalumo ug sa kaaghup” (D&P 38:41), “sa tanan nga pagpaubos, . . . dili magbiay-biay batok sa nagbiay-biay” (D&P 19:30).

III.

Bisan sa atong tinguhang magma-aghup ug maglikay sa panagbingkil, kinahanglang dili nato ikumpromiso o mansahan ang atong panaad sa mga kamatuoran nga atong nahibaloan. Kinahanglang dili nato i-surender ang atong mga gibarugan o ang atong mga mithi. Ang ebanghelyo ni Jesukristo ug ang mga pakigsaad nga atong gihimo naghimo kanato nga mga manggugubat sa mahangturong bugno tali sa kamatuoran ug sa sayop. Walay naa sa tunga-tunga niana nga bugno.

Gipakita sa Manluluwas ang paagi sa dihang ang Iyang mga kaaway mikompronta Kaniya uban sa babaye nga “nadakpan diha gayud sa buhat sa pagpanapaw” (Juan 8:4). Sa dihang nangaulaw sa ilang pagpakaaron-ingnon, ang mga miakusar nanglakaw ug si Jesus mao na lamang ang nahibilin uban sa babaye. Siya Iyang gitagad sa kamabination sa walay pagpanghimaraut kaniya nianang higayuna. Apan misugo usab Siya

kaniya nga “ayaw na pagpakasala” (Juan 8:11). Ang mahigugmaong pagbati gikinahanglan, apan ang sumusunod ni Kristo—sama sa Agalon—magmalig-on sa kamatuoran.

IV.

Sama sa Manluluwas, ang Iyang mga sumusunod usahay nagsagubang sa masalaypong kinaiya, ug karon kon modepensa sila sa husto ug sayop sa ilang pagsabut, gitawag sila og “mga tawo nga dili mosabut sa uban nga lahi og gituohan” o “mga panatiko.” Daghang kalibutanon nga mga mithi ug mga gipanghimo ang hagit usab sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Dayag kaayo karon mao ang paghimgong legal nga magminyo ang sama og sekso sa daghang estado ug mga probinsya sa Amerika ug Canada ug sa daghang nasud sa kalibutan. Nakigkuyog usab kita sa uban kinsa dili motuo og kaminyoon. Ang uban dili motuo sa pagpanganak. Ang uban mosupak nganong pugngan ang pornograpiya o makadaut nga drugas. Laing sanglitanan—pamilyar sa daghang tumutuo—mao ang hagit sa pagpuyo kauban sa walay pagtuo nga kapikas o sakop sa pamilya o walay pagtuo nga kauban sa trabaho.

Sa gipahinungod nga mga dapit, sama sa mga templo, mga balay alampoanan, ug sa atong mga panimalay, kinahanglan natong itudlo ang kamatuoran ug ang mga sugo sa yano ug klaro sigun sa atong pagsabut niini gikan sa plano sa kaluwasan nga gipadayag sa gipahiuli nga ebanghelyo. Ang atong katungod sa paghimo niini gipanalipdan sa konstitusyon nga naggarantiya sa kagawasan sa pagpahayag ug sa relihiyon, ingon man sa kapribado nga gituman bisan sa mga nasud nga walay pormal nga garantiya sa konstitusyon.

Sa publiko, ang gibuhay ug gisulti sa relihiyusong mga tawo naglakip og ubang mga konsiderasyon. Ang gawasong pagpahayag sa relihiyon sa kadaghanan himoon sa publiko, apan ubos kini sa mga kwalipikasyon nga gikinahanglan aron madawat ang mga gituohan ug gipanghimo sa uban. Ang balaod makadili sa kinaiya nga naila

kaayo nga sayop o dili madawat, sama sa sekswal nga pang-abuso, kabangis, o ubang teroristang kinaiya, bisan kon gihimo kini sa mga panatiko sa ngalan sa relihiyon. Ang dili kaayo ngil-ad nga kinaiya, bisan dili madawat sa ubang tumutuo, nagkinahanglang antuson kon gihimong legal sumala sa gitawag sa propeta sa Basahon ni Mormon nga “ang tingog sa mga katawhan” (Mosiah 29:26).

Sa pagpamulong sa publiko, kinahanglan natong sundon ang mga pagtulun-an sa ebanghelyo sa paghigugma sa atong silingan ug paglikay sa panagbingkil. Ang mga sumusunod ni Kristo kinahanglan nga maoy ehemplo sa kabuotan. Kinahanglang higugmaon nato ang tanan, maminaw og maayo, ug magpakabana sa sinsero nilang mga gituohan. Bisan og supak kita, kinahanglan dili kita makapasakit. Ang atong baruganan ug pagpamulong bahin sa kontrobersyal nga mga hilisgutan kinahanglang dili makagubot. Kinahanglang maayo kita sa pagpasabut sa atong baruganan ug sa paggamit sa atong impluwensya. Sa pagbuhat sa ingon, mohangyo kita nga dili masakitan ang uban sa atong sinsero nga gituohan ug sa gawasnong paggamit sa atong relihiyon. Giawhag namo ang tanan nga mogamit sa Bulawanong Patakarang sa Manluluwas: “Buhati ang mga tawo sa bisan unsay buot ninyo nga ilang pagabuhaton kaninyo” (Mateo 7:12).

Kon ang popular nga mga opinyon mosukwahi sa atong mga sumbanan, kinahanglang dawaton nato ang dili maayong mga resulta diha sa kamination ug magbinuotan sa atong mga kaaway. Sa tanang higayon, kinahanglang maayo kita sa tanan, dili mamugal-bugal, lakip na kon unsay ilang kaliwat, relihiyusong mga gituohan o wala tuohi, ug mga kalainan bahin sa sekswal nilang gituohan.

V.

Kinatibuk-ang mga baruganan ang akong gihisgutan. Karon maghisgut ko kon sa unsang paagi magamit nato kana nga mga baruganan sa lain-laing pamilyar nga mga kahimtang diin ang mga pagtulun-an sa Manluluwas kinahanglang gayud nga masunod.

Sugdan nako diha sa pagdula-dula sa atong gagmayng mga anak. Kasagaran ang dili mga Mormon dinhi sa Utah nasakitan ug gilainan sa uban natong mga miyembro kinsa dili motugot nga ang ilang mga anak makigihigala sa mga bata sa laing tinuohan. Sigurado nga makatudlo kita sa atong mga anak sa mga mithi ug maayong mga kinaiya nga dili maglikay kanila o dili pagrespeto kang bisan kinsa nga lahi.

Daghang mga magtutudlo sa simbahan ug sa eskwelahan ang nasubo sa ubang mga tin-edyer, lakip na sa LDS nga kabatan-onan, kon giunsa nila pagtagad ang usag usa. Ang sugo sa paghigugmaay sa usag usa naglakip

gayud sa paghigugma ug pagrespeto sa laing relihiyon ug sa kaliwat, kultura, o ekonomikanhong mga kahimtang. Mohagit kami sa tanang mga batan-on sa dili pagpamugal-bugal, panginsulto, o pagpamulong ug mga binuhatan nga makapasakit sa uban. Kining tanan supak sa sugo sa Manluluwas sa paghigugmaay sa usag usa.

Gitudlo sa Manluluwas nga ang panagbingkil usa ka himan sa yawa. Kana sa tinuoray nagtudlo batok sa ubang pinulongan karon ug mga binuhatan sa politika. Ang pagpuyo uban sa mga tawo nga managlahi og gituohan sa polisiya mahinungdanon sa politika, apan ang kalahian sa polisiya wala magkinahanglan og personal nga pang-atake nga makababag sa proseso sa gobyerno ug pagsilot sa hingtungdan. Kitang tanan kinahanglang dili moapil sa makapungot nga komunikasyon ug magmabination sa kalahian sa opinyon.

Ang pinakaimportanting dapit nga malikay sa panagbingkil ug makarespeto sa mga kalahian mao ang atong mga pamilya ug mga relasyon sa pamilya. Dili kalikayan ang panaglahi—ang uban gagmay ang uban dagko. Sa dagkong kalahian, pananglitan ang pagpuyo-puyo sa usa ka sakop sa pamilya. Duha ka importanting mithi ang magsumpaki—ang atong gugma sa sakop sa pamilya ug ang atong panaad sa mga sugo. Sa pagsunod sa ehemplo sa Manluluwas, atong mapakita ang kamabination ug lig-on gihapon sa kamatuoran pinaagi sa paglikay sa mga buhat nga nahiba-loan natong sayop.

Akong tapuson uban sa laing ehemplo sa usa ka relasyon sa pamilya. Sa usa ka komperensya sa stake sa Midwest mga 10 ka tuig na ang milabay, nakahimamat ko og sister kinsa miingon nako nga ang dili miyembro niya nga bana 12 ka tuig na nga mikuyog niya sa simbahan apan wala gayud mamiyembro. Unsay iyang buhaton, nangutana siya. Mitambag ko nga padayon niyang himoon ang husto nga mga butang ug magpailub ug magmabination sa iyang bana.

Mga usa ka bulan human nado misulat siya nako sa mosunod:

“Nagtuo ko nga ang 12 ka tuig maayo na kaayong pagpakita sa pailub, apan wala ko kahibalo kon mabination ba kaayo ko bahin niana. Busa, naningkamot ko og maayo sulod sa usa ka bulan, ug nabunyagan siya.”

Ang kamabination gamhanan, ilabi na diha sa pamilya. Gipadayon ang sulat, “Naningkamot pa gyud ko nga magmabination kay nagtinguha kami nga ma-sealed sa templo karong tuiga!”

Paglabay sa unom ka tuig misulat na usab siya: “Ang akong bana [bag-o lang] gitawag ug gi-set apart nga bi-shop [sa among ward].”²

VI.

Sa daghang mga relasyon ug mga kahintang sa kinabuhi, magpakabuhi kita uban sa kalainan. Importante, nga dili nato ilimud o talikdan ang atong kalainan, apan isip mga sumusunod ni Kristo kinahanglan kitang magpuyo nga malinawon kuyog sa uban nga lahi nato og mga mithi o wala modawat sa mga pagtulun-an diin kini gipasikad. Ang plano sa Amahan sa kaluwasan, nga atong nahibaloan pinaagi sa propetikanhong pagpadayag, nagbutang kanato dinhi sa mortal nga kahintang diin kinahanglan kitang motuman sa Iyang mga sugo. Naglakip kana sa paghigugma sa atong mga silingan nga lahi og mga kultura ug mga gituohan sama sa Iyang paghigugma kanato. Sama sa gitudlo sa propeta sa Basahon ni Mormon, magpadayon kita sa unahan, uban sa “gugma sa Dios ug sa tanan nga mga tawo” (2 Nephi 31:20).

Tungod kay lisud ang pagpuyo sa samok nga palibut, ang sugo sa atong Manluluwas sa paghigugmaay sa usag usa sama sa Iyang paghigugma kanato tingali mao ang pinakadako nato nga hagit. Ako nag-ampo nga kita makasabut niini ug maningkamot sa pagsunod niini sa tanan natong mga relasyon ug mga kalihokan, sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Thomas S. Monson, “Gugma—ang Kahulugan sa Ebanghelyo,” *Liahona*, Mayo 2014, 91.
2. Mga sulat ngadto kang Dallin H. Oaks, Ene. 23, 2006, ug Okt. 30, 2012.

Ni Elder Neil L. Andersen

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Joseph Smith

Si Jesukristo mipili og balaang tawo, matarung nga tawo, nga mangulo sa Pagpahiuli sa kahingpitan sa Iyang ebanghelyo. Siya mipili ni Joseph Smith.

Sa iyang unang pagbisita ni Propeta Joseph Smith sa edad nga 17, usa ka anghel ang mitawag sa ngalan ni Joseph ug gisultihan siya nga siya, si Moroni, sinugo nga gipadala gikan sa atubangan sa Dios ug nga ang Dios dunay ipabuhay niya. Unsa kahay gihunahuna ni Joseph sa dihang ang anghel misulti niya nga ang iyang ngalan “pagagamiton alang sa maayo ug sa dautan diha sa tanan nga mga kanasuran, mga kaliwatan, ug mga pinulongan.”¹ Siguro ang kakurat sa mga mata ni Joseph maoy nakapahimo ni Moroni sa pagsubli, nga maayo ug dautan masulti bahin niya sa tanang katawhan.²

Ang maayo nga gisulti bahin ni Joseph Smith hinay; ang dautan nga gisulti dali kaayong nakasugod. Si Joseph misulat, “Kahibulongan nga ang usa ka wala mailhi nga bata nga lalaki . . . gihunahuna . . . nga may igo nga kadunganan sa pagdani . . . sa labing mapait nga pagpangukod.”³

Samtang ang gugma alang ni Joseph milambo, mao usab ang pagpangukod. Sa edad nga 38, gipatay siya sa 150 ka manggugubot nga panon nga may pintal sa mga nawong.⁴ Samtang ang kinabuhi sa Propeta daling natapos, ang maayo ug dautan nga gisulti bahin ni Joseph mao pay pagsugod.

Angay ba kitang makurat sa dautang gisulti batok niya? Si Apostol Pablo gitawag nga nabuang ug nagsalimoang.⁵ Ang atong Pinalanggang Manluluwas, ang Anak sa Dios, gitawag nga ulitan, palahubog, ug giyawaan.⁶

Ang Ginoo misulti kang Joseph sa iyang kapalaran:

“Ang lumulupyo sa yuta magpaki-sayud sa imong ngalan, ug ang mga buang mobiy-biy kanimo; ug ang impyerno makig-away batok kanimo;

“Samtang ang putli og kasingkasing, . . . ang maalamon, . . . ug ang buotan, mangayo og . . . mga panalangingin gikan sa imong kamot sa kanunay.”⁷

Nganong ang Ginoo mitugot nga ang pagsulti og dautan magauban sa maayo? Usa ka rason mao nga ang pagsupak sa mga butang sa Dios mopaluhod sa mga nagpangita og kamatuoran alang sa mga tubag.⁸

Si Joseph Smith mao ang propeta sa Pagpahiuli. Ang iyang espirituhanong buhat nagsugod sa pagpakita sa Amahan ug sa Anak, gisundan sa daghang langitnong mga pagbisita. Siya ang instrumento sa kamot sa Dios sa pagpagawas sa sagradong kasulatan, pagpadayag sa nawala nga doktrina, ug sa pagpahiuli sa priesthood. Ang kaimportante sa buhat

ni Joseph nagkinahanglan og labaw pa sa intelektwal nga konsiderasyon; nagkinahanglan kini kanato, sama ni Joseph, sa “pagpangutana sa Dios.”⁹ Ang espirituhanong mga pangutana nagkinahanglan og espirituhanong mga tubag gikan sa Dios.

Daghan niadtong misalikway sa buhat sa Pagpahiuli wala motuo nga ang langitnong mga binuhat nakig-istorya sa katawhan dinhi sa yuta. Imposible, moingon sila, nga bulawang mga palid gihatag sa usa ka anghel ug gihubad pinaagi sa gahum sa Dios. Tungod nianang kawalay pagtuo, dali nilang gisalikway ang pagpamatuod ni Joseph, ug ang pipila nakahimo gani sa pagpawalay-bili sa kinabuhi sa Propeta ug sa pagbutang-butang sa iyang pagkatawo.

Ilabi nang makapaguol kanato kon dunay tawo kinsa mitahud kaniadto ni Joseph nga mobakwi sa iyang lig-on nga pagtuo ug dayon mopakaulaw sa Propeta.¹⁰

“Ang pagkat-on bahin sa Simbahan . . . pinaagi sa pagpaminaw sa mga mibiya sa Simbahan,” si Elder Neal A. Maxwell kausa miingon, “sama ra sa pag-interbyu kang Judas aron masabtan si Jesus. Ang mga mibiya sa Simbahan kanunayng mosulti kanato bahin sa ilang kaugalingon kay sa ilang gibiyang organisasyon.”¹¹

Si Jesus miingon, “[Panalangini sila] nga nagtunglo kaninyo, . . . ug pag-ampo alang kanila kinsa

nag-amung-among kaninyo ug nanggukod kaninyo.”¹² Magmabination kita niadtong nagtamay kang Joseph Smith, kay nasayud sa atong kasingkasing nga si Joseph usa ka propeta sa Dios ug mahupay nga kining tanan dugay nang gipanagna ni Moroni.

Unsaon nato pagtubag ang sinserong nangutana kinsa nabalaka sa negatibong mga komentaryo nga iyang nadungog o nabasa bahin ni Propeta Joseph Smith? Siyempre, modawat kita kanunay sa matinuoron ug tinud-anay nga mga pangutana.

Sa mga pangutana bahin sa kinaiya ni Joseph, atong ipaambit ang mga pulong sa liboan nga personal nga nakaila niya ug mitugyan sa ilang kinabuhi alang sa buhat nga gitabangan niya og establisar. Si John Taylor, nga gipusil og kaupat sa manggugubot nga panon nga mipatay ni Joseph, sa wala madugay namahayag: “Ako mopamatuod sa atubangan sa Dios, sa mga anghel, ug sa mga tawo, nga [si Joseph] usa ka maayo, dunggan, [ug] mahiyason nga tawo— . . . [ug] nga ang iyang kinaiya sa pribado ug sa publiko dili masaway—ug siya nabuhi ug namatay isip usa ka tawo sa Dios.”¹³

Mahimong atong pahinumduman ang sinserong nangutana nga ang impormasyon sa Internet walay salaan sa “kamatuoran”. Ang ubang impormasyon, bisan unsa pa ka makakumbinsir, dili gayud tinuod.

Mga tuig na ang milabay nakabasa ko og artikulo sa *Time* nga magasin nga mireport sa pagkadiskobre sa usa ka sulat, nga gisulat kuno ni Martin Harris, nga misukwahi sa asoy ni Joseph Smith bahin sa pagkakaplag sa mga palid sa Basahon ni Mormon.¹⁴

Pipila ka mga miyembro ang mibiya sa Simbahan tungod sa dokumento.¹⁵

Ang nakaguol, dali kaayo silang mibiya. Pipila ka bulan ang milabay ang mga eksperto (ug ang nagtumotumo mikumpisal) nga ang sulat usa ka pagpangilad.¹⁶ Masabtan ra nga makapangutana kamo bahin sa unsay inyong nadungog sa balita, apan dili gayud ninyo dudahan ang pagpamatuod sa mga propeta sa Dios.

Mahimong atong pahinumduman ang nangutana nga ang ubang impormasyon bahin ni Joseph, bisan tinuod, mahimong ipresentar nga lahi og kahulugan sa iyang panahon ug sitwasyon.

Si Elder Russell M. Nelson mi-hulagway niini nga punto: Miingon siya: “Nagserbisyo ko isip consultant sa gobyerno sa Estados Unidos sa National Center for Disease Control sa Atlanta, Georgia. Kausa samtang naghulat og taxi padulong sa airport human sa among mga miting, mihigda ko sa nataran aron magpainit og kadali sa dili pa mobalik sa tugnaw nga panahon sa Utah. . . . Wala madugay nakadawat ko og litrato nga gi-mail nga kuha sa usa ka litratista [photographer] gamit ang telephoto lens, nga nakakuha sa akong gutlo sa pagpahayahay sa nataran. Ubos niini mao ang caption, ‘Consultant sa gobyerno sa National Center.’ Ang litrato tinuod, ang caption tinuod, apan ang kamatuoran gigamit aron paghatag og sayop nga impresyon.”¹⁷ Dili nato isalikway ang atong nasayran nga tinuod alang sa butang nga wala pa nato masabti.

Mahimong atong pahinumduman ang nangutana nga dili lamang si Joseph ang gibisitahan sa mga anghel.

Ang mga saksi sa Basahon ni Mormon misulat, “Kami magpadayag uban sa mga pulong nga maligdong, nga usa ka anghel sa Dios mikunsad gikan sa langit, ug . . . kami nakasud-ong

Tarunga ang imong kaugalingong espirituhanong oxygen mask aron ikaw andam sa pagtabang sa uban kinsa nangita sa kamatuoran.

ug nakakita sa mga palid.”¹⁸ Ato usab nga makutlo ang daghan pa.¹⁹

Ang sinsero nga nangutana kinahanglang makakita sa pagkaylap sa gipahiuli nga ebanghelyo isip bunga sa buhat sa Ginoo pinaagi sa Propeta.

Karon dunay sobra sa 29,000 ka mga kongregasyon ug 88,000 ka mga misyonaryo nga nagtudlo sa ebanghelyo sa tibuok kalibutan. Minilyon ka mga Santos sa Ulahing mga Adlaw ang nagtinguha nga mosunod kang Jesukristo, nagpakabuhi nga madungganon, nag-atiman sa mga kabus, ug naghatag sa ilang panahon ug mga talento sa pagtabang sa uban.

Si Jesus miingon:

“Ang maayong kahoy dili makabungag mga bungang walay pulos, ug usab ang kahoyng walay pulos dili makabungag mga maayong bunga. . .

“ . . . Maila ninyo sila pinaagi sa ilang mga bunga.”²⁰

Kining mga pagpasabut makapadani, apan ang sinserong nangutana dili gayud magsalig lamang niini aron masulbad ang pagpangita niya sa kamatuoran.

Ang matag tumutuo nagkinahanglan og espirituhanong pagmatuod sa balaanong misyon ug kinaiya ni Propeta Joseph Smith. Kini tinuod sa tanang henerasyon. Ang espirituhanong mga pangutana nagkinahanglan og espirituhanong mga tubag gikan sa Dios.

Bag-o lang samtang didto ko sa East Coast, usa ka returned missionary

ang misulti nako bahin sa usa ka higala nga naglibug sa impormasyon nga iyang nadawat bahin ni Propeta Joseph Smith. Kadaghan na sila nagkaistorya, ug ang returned missionary daw may kaugalingong mga pagduda isip resulta sa ilang mga panaghisgut.

Bisan og naglaum ko nga makalig-on siya sa iyang higala, nabalaka ko sa iyang kaugalingong pagmatuod. Mga kaigsoonan, mohatag ko ninyo og pasidaan: dili gyud mo makatabang sa uban kon ang kaugalingon ninyong pagtuo dili lig-on.

Pipila ka semana ang milabay misakay ko og eroplano padulong sa South America. Ang flight attendant mipatan-aw namo og safety video. “Pwedeng dili mahitabo,” gipasidan-an mi, “apan kon ang cabin pressure mausab, ang mga panel ibabaw sa inyong lingkuranan moabli, mogawas ang mga oxygen mask. Kon mahitabo kini, kab-uta ug biraha ang mask padulong ninyo. Ibutang ang mask sa inyong ilong ug ba-ba. Ibutang ang mainat-inat nga higit diha sa inyong ulo ug i-adjust ang mask kon gikinahanglan.” Dayon kining pasidaan: “Siguradoha nga na-adjust ang inyong mask sa dili pa motabang sa uban.”

Ang negatibong komentaryo bahin ni Propeta Joseph Smith modaghan samtang nagpadulong kita sa Ikaduhang Pag-anhi sa Manluluwas. Ang morag mga tinuod ug mga panglingla dili mokunhod. Dunay mga sakop sa pamilya ug mga higala nga magkinahanglan sa inyong tabang. Karon

ang panahon sa pag-adjust sa inyong espirituhanong oxygen mask aron andam kamo sa pagtabang sa uban nga nangita sa kamatuoran.²¹

Ang pagpamatuod bahin ni Propeta Joseph Smith moabut nga lahi sa matag usa nato. Mahimong moabut kini samtang nagluhod kamo sa pag-ampo, naghangyo sa Dios sa pagmatuod nga siya tinuod nga propeta. Mahimong moabut kini samtang nagbasa kamo sa asoy sa Propeta bahin sa Unang Panan-awon. Usa ka pagpamatuod mahimong motuhop diha sa inyong kalag samtang magbalik-balik kamo og basa sa Basahon ni Mormon. Mahimong moabut kini samtang magpamatuod kamo bahin sa Propeta o samtang magbarug kamo sa templo ug makaamgo nga pinaagi ni Joseph Smith ang balaang gahum sa sealing gipahiuli sa yuta.²² Uban sa hugot nga pagtuo ug tinuod nga katuyoan, ang inyong pagpamatuod kang Propeta Joseph Smith malig-on. Ang pirme nga water balloon nga mopisik gikan sa daplin usahay makapabasa ninyo, apan kini dili gayud makapalong sa inyong nagdilaab nga pagtuo.

Sa kabatan-onan nga naminaw karon o makabasa niining mga pulong sa umaabut nga mga adlaw, mohatag ko ninyo og piho nga hagit: Pagbaton og personal nga pagsaksi bahin ni Propeta Joseph Smith. Himoa nga ang inyong tingog motabang sa pagtuman sa propetikanhong mga pulong ni Moroni sa pagsulti og maayo bahin sa Propeta. Ania ang duha ka mga ideya:

Ang Pagpamatuod ni Propeta Joseph Smith anaa karon sa 158 ka mga pinulongan.

Una, pangita og kasulatan sa Basahon ni Mormon nga sa inyong pamati ug pagtuo tinuod gayud. Dayon ipaambit kini sa pamilya ug mga higala sa family home evening, seminary, ug sa inyong mga klase sa Young Men ug Young Women, moila nga si Joseph usa ka instrumento sa mga kamot sa Dios. Sunod, basaha ang pagpamatuod ni Propeta Joseph Smith sa Perlas nga Labing Bililhon o niini nga pamphlet, nga anaa na sa 158 ka mga pinulongan. Inyo kining makita sa internet diha sa LDS.org o sa mga misyonaryo. Kini ang kaugalingong pagpamatuod ni Joseph sa unsay tinuod nga nahitabo. Basaha kini kanunay. Ikonsiderar ang pagrekord sa pagpamatuod ni Joseph Smith sa inyong kaugalingong tingog, pagpaminaw niini kanunay, ug pagpaambit niini sa mga higala. Ang pagpaminaw sa pagpamatuod sa Propeta sa inyong kaugalingong tingog makatabang nga moabut ang pagsaksi nga inyong gitinguha.

Dunay importante ug talagsaong mga adlaw sa umaabut. Si Presidente Thomas S. Monson miingon: “Kining importanting kawsa . . . magpadayon, mag-usab ug magpanalangin sa mga kinabuhi. . . . Walay pwera sa kalibutan nga makapugong sa buhat sa Dios. Bisan unsay mahitabo, kining importanting kawsa magpadayon.”²³

Akong ipaambit kaninyo ang akong pagsaksi nga si Jesus mao ang Kristo, ang atong Manluluwas ug Manunubos. Siya mipili og balaang tawo, matarung nga tawo, nga mangulo sa Pagpahiuli sa kahingpitan sa Iyang ebanghelyo. Siya mipili ni Joseph Smith.

Ako mopamatuod nga si Joseph Smith matinuoron ug mahiyason nga tawo, usa ka disipulo ni Ginoong Jesukristo. Ang Dios nga Amahan ug ang Iyang Anak, si Jesukristo, tinuod nga mipakita kaniya. Gihubad niya ang Basahon ni Mormon pinaagi sa gasa ug gahum sa Dios.

Human sa atong kamatayon, klaro natong masabtan ang sagradong tawag ug balaang misyon ni Propeta Joseph Smith. Nianang dili kaayo layo nga adlaw, kamo ug ako ug ang “minilyon [pa] makaila kang ‘Igoong Joseph’ pag-usab.”²⁴ Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

- Joseph Smith—Kasaysayan 1:33.
- Tan-awa sa Joseph Smith—Kasaysayan 1:29–46.
- Joseph Smith—Kasaysayan 1:23.
- Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 135:1.
- Tan-awa sa Mga Buhat 26:24.
- Tan-awa sa Mateo 11:19; Juan 10:20.
- Doktrina ug mga Pakigsaad 122:1–2.
- Si Presidente Dieter F. Uchtdorf miingon: “Duhaduhai una ang inyong pagduhaduha sa dili pa mo magduhaduha sa inyong pagtuo. Dili gayud nato tugutan nga himon kitang binilanggo sa atong pagduhaduha ug ilayo kita sa diosnong gugma, kalinaw, ug gasa nga moabut pinaagi sa pagtuo kang Ginoong Jesukristo” (“Dali, Pakig-uban Kanamo,” *Liahona*, Nob. 2013, 23). Si Elder Jeffrey R. Holland miingon: “Balaan kini nga buhat nga nagpadayon, uban sa mga panalangin nga makita bisan asa, palihug ayaw kaayo kabalaka kon sa matag karon ug unya dunay problema nga kinahanglang sutaon, sabton, ug sulbaron. Mahitabo gayud kana. *Niini nga Simbahan, ang atong nahibaloan mas molabaw kanunay sa wala nato mahibalo!*” (“Nagatuo Ako,” *Liahona*, Mayo 2013, 94).
- Santiago 1:5; tan-awa usab sa Joseph Smith—Kasaysayan 1:11–13.
- Si Daniel Tyler mihinumdom: “Si Brother Isaac Behunin ug ako [mibisita sa Propeta] sa iyang pinuy-anan. Ang iyang pagkaginukod mao ang gihisgutan. Iyang gisubli ang daghang mga bakak, dili husto ug nagkasumpaki nga mga pamahayag nga gihimo sa mga miapostasiya. . . . Misulti usab siya nga kadaghanan sa mga opisyal kinsa . . . [andam gayud] nga mohunos sa iyang kinabuhi, sa dihang siya gidakop, nakapabali sa pabor dapig kaniya [kay mas nakaila na kaniya]. . . .
“ . . . Si Brother Behunin misulti: ‘Kon mobiya ako niini nga Simbahan dili ako mohimo sama sa gihimo niadtong mga tawhana: Moadto ako sa laing layong lugar diin ang Mormonism wala gayud igdungog, mopahimutang didto, ug wala gayuy usa nga makahibalo nga ako nasayud sa bisan unsa mahitungod niini.’
“Si [Joseph] mitubag: ‘Brother Behunin, dili gayud ikaw mahibalo unsa unya ang imong buhaton. Sa walay pagduhaduha kining mga tawhana kaniadto naghunahuna sama sa imoha. Sa wala ka pa mopasakop niini nga Simbahan nagbarug ikaw sa neutral nga kahimtang. . . . Sa dihang ikaw mipasakop niini nga Simbahan misaad ikaw nga moalagad sa Dios. Samtang imo kadtong gibuhad imong gibiyangan ang neutral nga kahimtang, ug wala na gayud ikaw mobalik pa niadto.’ Kon ikaw mobiya sa Agalon nga ikaw misaad nga moalagad, kini tungod sa paghulhug gikan sa dautan, ug ikaw mosunod sa iyang pagdikta ug mahimong iyang sulugoon” (sa *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* [2007], 397).
- Neal A. Maxwell, “All Hell Is Moved” (debyosyal sa Brigham Young University, Nob. 8, 1977), 3; speeches.byu.edu.
- Mateo 5:44.
- Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: John Taylor* (2001), 102; tan-awa usab sa Doktrina ug mga Pakigsaad 135:3.
- Tan-awa sa Richard N. Ostling, “Challenging Mormonism’s Roots,” *Time*, Mayo 20, 1985, 44.
- Tan-awa sa Ostling, “Challenging Mormonism’s Roots,” 44; tan-awa usab sa Gordon B. Hinckley, “Lord, Increase Our Faith,” *Ensign*, Nob. 1987, 52; Neil L. Andersen, “Pagsulay sa Inyong Hugot nga Pagtuo,” *Liahona*, Nob. 2012, 41.
- Tan-awa sa Richard E. Turley Jr., *Victims: The LDS Church and the Mark Hofmann Case* (1992).
- Russell M. Nelson, “Truth—and More,” *Ensign*, Ene. 1986, 71.
- “Ang Pagpamatuod sa Tulo ka mga Saksi,” Basahon ni Mormon.
- Tan-awa sa Joseph Smith—Kasaysayan 1:71; mubo nga sulat; tan-awa usab sa Doktrina ug mga Pakigsaad 76:23.
- Mateo 7:18, 20.
- Si Presidente Henry B. Eyring, sa pagpamulog bahin niana nga mga pagduhaduha, miingon: “Sa inyong gugma alang kanila tingali makadesisyon kamo nga mosulay sa paghatag kanila sa unsay ilang gusto. Tingali matintal kamo sa pag-uyon sa ilang pagduhaduha, naglaum nga makakita kamo og pruwera o hinungdan sa pagwagtang sa ilang pagduhaduha. Ang mga tawo nga dunay pagduhaduha kasagaran gustong maghisgut bahin sa unsay ilang gihunahuna nga mga kamatuoran o ang mga argumento nga maoy hinungdan sa ilang pagduhaduha, ug bahin kon unsa kini kasakit. . . .
“Kamo ug ako makahimo og mas maayo kon kita dili magpabilin og dugay kon unsay nakita sa atong mga estudyante isip ang tinubdan sa ilang pagduhaduha. . . . Ang ilang problema wala sa unsay ilang gihunahuna nga ilang nakita; anaa kini sa unsay wala pa nila makita. . . . Pinakamaayo natong mabuhad kon dali natong ibaling ang atong panag-istorya sa mga butang sa kasingkasing, kadtong makapausab sa kasingkasing nga mobukas sa Espirituhanong mga mata” (“And Thus We See”: Helping a Student in a Moment of Doubt” [pakigpulong ngadto sa mga religious educator sa Church Educational System, Feb. 5, 1993], 3, 4; si.lds.org).
- Si Presidente Gordon B. Hinckley miingon: “Daghang katuigan ang milabay sa dihang nag-edad pa ko og dose gi-orden ko nga deacon, ang akong papa, kinsa mao ang presidente sa among stake, midala nako sa akong unang miting sa priesthood sa stake. . . . [Ang pangbukas nga himno mao ang “Pagdayeg sa Tawo.”] Nanganta sila bahin ni Propeta Joseph Smith, ug samtang nagbuhad sila sa ingon dihay mituhop sa akong kasingkasing nga dakong bul-og sa gugma ug pagtuo sa halangdong Propeta niining dispensasyon. . . . Ako nasayud nianang higayuna, pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo, nga si Joseph Smith sa pagkatinuod usa ka propeta sa Dios” (“Praise to the Man,” *Tambuli*, Ene. 1984, 1, 2).
- Thomas S. Monson, “Samtang Kita Nagkatiugm Pag-usab,” *Liahona*, Mayo 2012, 4.
- “Pagdayeg sa Tawo,” *Mga Himno ug mga Awit sa mga Bata*, nu. 50.

Ni Tad R. Callister

Kinatibuk-ang Presidente sa Sunday School

Mga Ginikanan: Ang Nag-unang mga Magtutudlo sa Ebanghelyo sa Ilang mga Anak

Human sa tanan, ang panimalay mao ang labing nindot nga dapit alang sa pagtudlo sa ebanghelyo ni Jesukristo.

Si Ben Carson miingon bahin sa iyang kaugalingon, “Ako ang pinakabugo sa among tibuok klase sa grade five.” Usa ka adlaw dunay eksamin si Ben sa math nga may 30 ka problema. Ang estudyante sa likod niya ang mi-tsek niini ug gibalik kini. Ang maestra, si Mrs. Williamson, mitawag sa ngalan sa matag estudyante para sa score. Dayon, naabut siya kang Ben. Tungod sa kaulaw, wala niya klaroha og litok. Si Mrs. Williamson, naghunahuna nga miingon siya og “9,” mitubag nga para kang Ben ang score nga 9 sa 30 nindot nga kalamboan. Ang estudyante sa likod ni Ben misinggit, “Dili nwebe! . . . Wala . . . di ba.” Si Ben miingon nga gusto niyang mahanaw.

Sa samang higayon, ang inahan ni Ben, si Sonya, nag-atubang og iyang kaugalingong mga problema. Usa

siya sa 24 ka mga anak, grade three lang, ug dili makabasa. Naminyo siya sa edad nga 13, nadiborsyo, dunay duha ka anak nga mga lalaki, ug mipadako nila sa samok nga lugar sa Detroit. Bisan pa man, siya mibarug gyud sa kaugalingon ug nagtuo nga ang Dios motabang niya ug sa iyang mga anak kon buhaton nila ang ilang bahin.

Usa ka adlaw ang dakong kausaban miabut sa iyang kinabuhi ug sa iyang mga anak. Naamguhan niya nga ang malampuson nga mga tawo diin siya ang tiglimpyo sa mga balay dunay mga librarya—nagbasa sila. Human sa trabaho mipauli siya sa balay ug gipalong ang telebisyon nga gitan-aw ni Ben ug sa iyang igsoon. Miingon siya: Sobra na kaayo ang inyang pagtan-aw og telebisyon. Gikan

karon makatan-aw lang mo og tulo ka programa sa usa ka semana. Sa inyong libreng oras moadto mo sa librarya—magbasa og duha ka libro sa usa ka semana ug moreport nako.

Nahingangha ang mga anak. Si Ben miingon nga wala siyay basa-basa og libro sa tibuok niyang kinabuhi gawas lang kong ipabuhat sa eskwelahan. Misupak sila, mireklamo sila, nakiglalis sila, apan walay nahimo. Dayon nahinumdom si Ben, “Gipatuman niya ang balaod. Dili ko ganahan sa lagda, apan ang iyang determinasyon nga makita ang among kalamboan nakapausab sa dagan sa akong kinabuhi.”

Ug pagkanindot sa kausaban nga nahimo niini. Pagka-grade seven siya ang nag-una sa iyang klase. Nagpadayon siya sa pag-eskwela sa Yale University nga iskolar, dayon sa Johns Hopkins medical school, diin sa edad nga 33 nahimo siya nga chief sa pediatric neurosurgery ug doktor nga inila sa kalibutan. Nganong nahimo kanang posible? Tungod kana sa usa ka inahan, nga bisan nagkalisud sa kinabuhi, mihimo sa iyang katungdanan isip usa ka ginikanan.¹

Ang kasulatan naghigugut bahin sa tahas sa mga ginikanan—nga ilang katungdanan ang pagtudlo sa ilang mga anak sa “doktrina sa paghinulsol, hugot nga pagtuo diha ni Kristo ang Anak sa buhi nga Dios, ug sa bunyag ug sa gasa sa Espiritu Santo” (D&P 68:25).

Isip mga ginikanan, kinahanglang kita ang nag-unang mga magtutudlo sa ebanghelyo ug mga ehemplo sa atong mga anak—dili ang bishop, Sunday School, Young Women o Young Men, apan ang mga ginikanan. Isip ilang nag-unang mga magtutudlo sa ebanghelyo, makatudlo kita nila sa gahum ug katinuod sa Pag-ula—sa ilang pagkawatawo ug balaanong padulngan—ug ang paghimo niini naghatag nila og lig-ong pundasyon nga katukuran. Human sa tanan, ang panimalay mao ang labing nindot nga dapit alang sa pagtudlo sa ebanghelyo ni Jesukristo.

Hapit usa na ka tuig ang milabay gipaadto ko sa Beirut, Lebanon. Samtang naa didto, duna koy nasayran bahin sa 12 anyos nga batang babaye, si Sarah. Ang iyang mga ginikanan ug duha ka

magulang nga igsoon namiyembro sa Simbahan didto sa Romania apan kinahanglang mopauli sa ilang yutang natawhan dihang si Sarah 7 anyos pa lang. Sa ilang yutang natawhan walay Simbahan, walay naorganisar nga mga unit, walay Sunday School o programa sa Young Women. Human sa lima ka tuig nasayran niining pamilya nga dunay branch didto sa Beirut ug, sa wala pa ko miabut, mipadala sa ilang 12 anyos nga anak, si Sarah, nga gikuyugan sa magulang nga mga igsoon, aron mabunyagan. Samtang naa didto, mihtag ko og debosyonal bahin sa plano sa kaluwasan. Si Sarah kanunayng moisa sa iyang kamot ug motubag sa mga pangutana.

Human sa miting, ug nasayud bahin sa iyang gamay ra kaayo nga kasinatian sa Simbahan, miduol ko kaniya ug nangutana, “Sarah, nganong kahibalo ka sa mga tubag sa mga pangutana?” Mitubag dayon siya, “Ang akong inahan mitudlo nako.” Sila walay Simbahan sa ilang komunidad, apan sila dunay ebanghelyo sa ilang panimalay. Ang iyang inahan ang iyang nag-unang magtutudlo sa ebanghelyo.

Si Enos kadto ang miingon, “Ang mga pulong nga akong madunggan kanunay nga gipamulong sa akong amahan mahitungod sa kinabuhi nga dayon, ug ang hingpit nga kalipay sa mga santos, mituhop gayud pag-ayo sa akong kasingkasing” (Enos 1:3). Dili ikapangutana kon kinsa ang nag-unang magtutudlo sa ebanghelyo ni Enos.

Nahinumdoman nako ang akong amahan nga maglingkod duol sa fireplace, nga magbasa sa kasulatan ug ubang maayo nga basahon, ug molingkod ko tupad niya. Nahinumdom ko sa mga kard nga iyang tipigan sa balsa sa iyang t-shirt nga may mga kinutlo sa kasulatan ug ni Shakespeare ug bag-ong mga pulong nga iyang sag-ulohon ug kat-unan. Nahinumdom ko sa mga pangutana ug hilisgutan bahin sa ebanghelyo diha sa kan-anan. Nahinumdom ko sa daghang higayon nga gidala ko sa akong amahan aron mobisita sa mga tigulang—nga mohunong mi aron mohapit og ice cream para sa usa ka tawo o ang manok alang sa panihapon para sa lain o ang

iyang panamilit nga lamano nga may kwartang gisukip. Nahinumdom ko sa nindot nga pagbati ug tinguha nga mahisama niya.

Nahinumdom ko sa akong inahan, mga 90 anyos, nagluto sa kusina sa iyang condominium ug migawas dala ang pagkaon. Nangutana ko kon asa siya moadto. Miingon siya, “Magdala ko og pagkaon para sa mga tigulang.” Naghunahuna ko, “Ma, ikaw man ang tigulang.” Dili gyud ko makapahayag og igong pasalamat sa akong mga ginikanan, kinsa mao ang akong nag-unang mga magtutudlo sa ebanghelyo.

Usa sa labing makahuluganong butang nga atong mahimo isip mga ginikanan mao ang pagtudlo sa atong mga anak sa gahum sa pag-ampo, dili lang ang naandan nga pag-ampo. Sa 17 anyos pa ko, nagluhod ko kilid sa akong higdaanan, para sa pang-gabii nga pag-ampo. Wala ko kahibalo, ang akong inahan nagbarug sa pultahan. Dihang nahuman ko, miingon siya, “Tad, mihangyo ka ba sa Ginoo nga tabangan ka sa pagpangita og buotang asawa?”

Wala gyud ko magdahum sa iyang pangutana. Kanang butanga wala gyud sa akong hunahuna. Naghunahuna ko bahin sa basketball ug pag-eskwela. Ug busa, mitubag ko, “Wala,” diin mitubag siya, “Kinahanglan gyud, Anak; mao kini ang labing importanting desisyon nga imong himoon.” Kadtong mga pulong mituhop gayud sa akong kasingkasing, ug busa

pagkasunod unom ka tuig nag-ampo ko nga ang Dios motabang nako nga makakita og buotang asawa. Ug, gitubag gayud Niya kana nga pag-ampo.

Isip mga ginikanan, makatudlo kita sa atong mga anak sa pag-ampo alang sa mga butang nga may mahangtulong sangputanan—sa pag-ampo alang sa kalig-on nga limpyo sa moral dinhi sa mahagiton nga kalibutan, magmasulundon, ug magmaisugon sa pagbarug alang sa matarung.

Walay duda nga kadaghanan sa atong kabatan-onan mag-ampo inigka-gabii, apan kadaghanan nila maglisud paghimo sa ilang personal nga pag-ampo sa buntag. Isip mga ginikanan, isip ilang nag-unang mga magtutudlo sa ebanghelyo, makorihian nato kini. Duna bay ginikanan sa panahon sa Basahon ni Mormon nga motugot sa ilang mga anak nga mosulong sa panggubatan nga walay taming ug hinagiban aron maprotektahan sila sa kadaut nga ipahamtang sa kaaway? Apan pila kanato ang motugot sa atong mga anak nga mosulong sa labing kuyaw sa tanang panggubatan, nga moatubang ni Satanas ug sa iyang madanihong mga tintasyon, nga dili magsul-ob sa ilang espirituhanong taming ug hinagiban nga nagagikan sa mapanalipurong gahum sa pag-ampo? Ang Ginoo nag-ingon, “Pag-ampo kanunay, . . . nga ikaw makabuntog ni Satanas” (D&P 10:5). Isip mga ginikanan, makatabang kita nga masilsil sa atong mga anak ang kinaiya ug

gahum sa pag-ampo sa buntag.

Makatudlo usab kita sa atong mga anak nga maalamong mogamit sa ilang oras. Usahay, sama ni Sonya Carson, kita kinahanglang mahigugmaon apan kusganong mohatag og limitasyon sa oras sa atong mga anak sa telebisyon ug ubang mga electronic device nga sagad maoy mokontrolar sa ilang kinabuhi. Kondili atong ipagamit ang ilang oras sa mas mapuslanong mga butang kalabut sa ebanghelyo. Tingali sa sinugdanan dunay pagsupak, pagreklamo, apan sama ni Sonya Carson, kinahanglan kita dunay panglantaw ug barugan kini. Moabut ang adlaw nga ang atong mga anak makasabut ug makadayeg sa atong gihimo. Kon dili kita mohimo niini, kinsa man?

Kitang tanan mahimong mangutana sa atong kaugalingon: ang atong mga anak nakadawat ba sa atong labing maayong espiritwal, intelektwal, ug mamugnaong mga paningkamot, o sila nakadawat sa sobra na lang sa atong panahon ug mga talento, human nahatag ang tanan nato sa atong calling sa Simbahan o pagpanarbaho? Sa sunod nga kinabuhi, wala ko kahibalo kon duna pa bay titulo nga bishop o presidente sa Relief Society, apan nasayud ko nga ang titulo nga bana ug asawa, amahan ug inahan, magpadayon ug tauron, sa mga kalibutan nga walay katapusan. Usa kana ka rason nga importante kayang tauron ang atong mga responsibilidad isip mga ginikanan dinhi sa yuta aron makaandam kita nianang mas dako, apan susama, nga mga responsibilidad sa sunod nga kinabuhi.

Isip mga ginikanan, makapadayon kita uban sa kasiguroan nga dili gayud kita biyaan sa Dios nga mag-inusara. Ang Dios dili gayud mohatag kanato og responsibilidad nga walay ihatag nga balaanong tabang—niana ako makapamatuod. Unta kita sa atong balaanong tahas isip mga ginikanan, ug sa pakig-uban sa Dios, mahimong nag-unang mga magtutudlo sa ebanghelyo ug mga ehemplo sa atong mga anak, ako nag-ampo sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA SULAT

1. Tan-awa sa Ben Carson, *Gifted Hands: The Ben Carson Story* (1990).

Ni Elder Jorg Klebingat
Sa Seventy

Masaligon nga Moduol sa Trono sa Dios

Pinaagi sa paggamit sa Pag-ula ni Jesukristo, makasugod kamo sa pagpalambo sa inyong espirituhanong pagsalig karon kon kamo andam sa pagpaminaw ug pagbuhat.

Sa usa ka sukdanan gikan 1 ngadto sa 10, unsaon ninyo paggrado ang inyong espirituhanong pagsalig sa atubangan sa Dios? Aduna ba kamoy personal nga pagsaksi nga ang inyo karon ginabuhat isip Santos sa Ulahing mga Adlaw igo nga makaangkon og kinabuhing dayon? Makasulti ba kamo sa inyong kaugalingon nga ang Langitnong Amahan nahimuot kaninyo? Unsay mosulod sa inyong hunahuna kon kamo adunay personal nga interbyu uban sa inyong Manluluwas usa ka minuto gikan karon? Ang mga sala, pagmahay, ug mga kasaypanan modominar ba sa inyong pagtan-aw sa kaugalingon, o inyo ba nga masinati ang malipayong pagpaabut? Motan-aw ba kamo o molingiw sa Iyang pagtutok? Magduha-duha ba kamo o masaligon nga moduol Kaniya?

Matag higayon nga ang kaaway dili makahaylo sa mga dili hingpit apan naningkamot nga mga Santos sama kaninyo sa pagsalikway sa inyong pagtuo sa usa ka personal ug mahigugmaon nga Dios, mogamit siya og dautan nga mga paagi aron sa pagpahilayo kaninyo sa Dios. Ang kaaway nasayud nga ang hugot nga pagtuo diha kang

Kristo—ang matang sa hugot nga pagtuo nga padayon nga namunga og malumong mga kalooy ug gani dagkong mga milagro—magauban sa personal nga pagsalig nga kamo naningkamot sa pagpili sa matarung. Tungod niana nga rason siya nagtinguha sa pagimpluwensya sa inyong kasingkasing sa pagsulti kaninyo og mga bakak—bakak nga ang Langitnong Amahan nasagmuyo kaninyo, nga ang panalangin sa Pag-ula dili pwede kaninyo, nga walay pulos bisan maningkamot, nga ang tanan mas maayo kay kaninyo, nga kamo dili takus, ug daghan pa nga paglain-lain sa mao gihapong dautan nga tema.

Kon inyong tugutan kini nga mga bakak nga malain ang inyong pagbati sa kaugalingon, dili kamo makaduol sa trono sa Dios uban ang tinuod nga pagsalig. Bisan unsay inyong buhaton, bisan unsay inyong gi-ampo, bisan unsay inyong gilauman nga milagro, kanunay nga adunay igong pagduha-duha nga hinay nga mopukan sa inyong hugot nga pagtuo—dili lang ang inyong hugot nga pagtuo sa Dios apan ang pagsalig usab sa inyong kaugalingon. Ang pagsunod

sa ebanghelyo niini nga paagi dili makalingaw, ni makaayo. Labaw sa tanan, wala gayud kini kinahanglana! Ang desisyon sa pag-usab anaa ra kaninyo—ug kaninyo lamang.

Gusto kong mopakigbahin sa unom ka praktikal nga mga sugyot nga, kon sundon, makapawala niining dautan nga mga tingog ug mopahuli kaninyo sa matang sa malinawon nga kasiguroan ug espirituhanon nga pagsalig nga inyong maangkon kon gustuhon lang ninyo. Dili igsapayan ang grado nga inyong gihatag sa inyong kaugalingon nianang 1 ngadto sa 10 nga sukdanan, pinaagi sa paggamit sa Pag-ula ni Jesukristo, makasugod kamo sa pagpalambo sa inyong espirituhanong pagsalig karon kon kamo andam sa pagpaminaw ug pagbuhat. Ako mamulong sa walay kahadlok, naglaum nga makapalig-on ug dili makapasilo.

1. *Angkuna ang responsibilidad alang sa kaugalingon ninyong espirituhanong kaayohan.* Hunonga ang pagbasol sa uban o sa inyong mga kahimtang, hunonga ang pagpangatarungan, ug hunonga ang paghimo og mga rason nganong wala kamo hingpit nga naningkamot nga magma-sulundon. Dawata nga kamo “gawasnon sumala sa unod” ug “gawasnon sa pagpili sa kalingkawasan ug sa kinabuhi nga dayon” (2 Nephi 2:27). Ang Ginoo hingpit nga nasayud sa inyong mga kahimtang, apan Siya usab hingpit nga nasayud kon kamo yano lang nga mipili nga dili bug-os nga mosunod sa ebanghelyo. Kon mao kana ang sitwasyon, pagmatinuoron sa pag-angkon niini, ug paningkamot nga mahimong hingpit diha sa inyong kaugalingon nga mga kahimtang. *Ang espirituhanong pagsalig molambo kon inyong angkunon ang responsibilidad alang sa kaugalingon ninyong espirituhanong kaayohan pinaagi sa paggamit sa Pag-ula ni Jesukristo matag adlaw.*

2. *Angkuna ang responsibilidad alang sa kaugalingon ninyong pisikal nga kaayohan.* Ang inyong kalag gikangubanan sa inyong lawas ug espiritu (tan-awa sa D&P 88:15). Ang pag-amuma sa kalag samtang magpasagad

sa lawas, nga usa ka templo, kasa-garan moresulta sa espirituhanong panagbangi ug ubos nga pagtan-aw sa kaugalingon. Kon kamo dili himsog, kon kamo dili komportable sa inyong kaugalingong lawas ug kamo adunay mabuhat niini, nan buhata kini! Si Elder Russell M. Nelson mitudlo nga kinahanglan natong “i-tratar ang atong mga lawas isip usa ka templo sa atong kaugalingon” ug nga kita kinahanglang “mokontrolar sa atong pagkaon ug mag-ehersisyo alang sa pisikal nga kahimsog” (“We Are Children of God,” *Liahona*, Ene. 1999, 103).

Si Presidente Boyd K. Packer mitudlo nga “ang atong espiritu ug ang atong lawas gihiusa sa paagi nga ang atong lawas nahimong instrumento sa atong hunahuna ug pundasyon sa atong kinaiya” (“The Instrument of Your Mind and the Foundation of Your Character,” [Church Educational System fireside, Feb. 2, 2003], 2; speeches.byu.edu). Busa, palihug gamita ang kaalam kon unsa ug ilabi na unsa kadaghan ang inyong kaunon, ug kanunay nga mag-ehersisyo nga gikinahanglan ug angayan sa inyong lawas. Kon kamo makahimo sa pisikal, pagdesisyon karon nga inyong kontrolahon ang inyong lawas ug pagsugod og usa ka regular, malungtaron nga programa sa pag-ehersisyo, nga angay sa inyong mga abilidad, inubanan sa usa ka mas himsog nga diyeta. *Ang espirituhanong pagsalig molambo kon*

ang inyong espiritu, uban sa tabang sa Manluluwas, sa tinud-anay mao ang nagkontrolar sa inyong kinaiyahan nga pagkatawo.

3. *Sagupa ang boluntaryo, kinasingkasing nga pagkamasulundon isip kabahin sa inyong kinabuhi.* Angkuna nga dili kamo makahigugma sa Dios kon dili usab kamo mohigugma sa Iyang mga sugo. Ang sumbanan sa Manluluwas klaro ug yano: “Kon nahigugma kamo kanako, inyong pagatumanon ang akong mga sugo” (Juan 14:15). Ang pagsunod sa pipila lang ka sugo nagdala og pipila lang ka panalangin, ug ang pagpili og butang nga ngil-ad kay sa butang nga mas ngil-ad sayop gihapon nga pagpili. Dili kamo makatan-aw og bati nga salida ug magdahum nga mobati nga mahiyason tungod kay wala kamo motan-aw og bati *kaayo* nga salida. Ang matinud-anon nga pagtuman sa pipila ka mga sugo dili makahatag og katarungan sa pagbaliwala sa uban. Si Abraham Lincoln husto sa pag-ingon, “Kon maayo ang akong buhaton, maayo ang akong bation. Kon ngil-ad ang akong buhaton, ngil-ad ang akong bation” (sa William H. Herndon ug Jesse William Weik, *Herndon’s Lincoln: The True Story of a Great Life*, 3 vols. [1889], 3:439).

Usab, buhata ang husto nga mga butang alang sa husto nga mga rason. Ang Ginoo, kinsa “nagkinahanglan sa kasingkasing ug sa usa ka andam

nga hunahuna” (D&P 64:34) ug kinsa “tigpaila sa mga hunahuna ug mga tinguha sa kasingkasing” (D&P 33:1), nasayud nganong kamo moadto sa simbahan—kon kamo anaa ba sa lawas lang o tinud-anayng nagsimba. Dili kamo makakanta sa Dominggo og, “O Babelon, O Babelon, byaan ka [nakol]” ug dayon magtinguha o motugot niini nga pakig-uban human lamang sa mubo nga higayon (“Ye Elders of Israel,” *Hymns*, nu. 319). Hinumdumi nga ang pagsayon-sayon sa espirituhanon nga mga butang dili gayud makalipay. Himoa ang Simbahan ug ang gipahiuli nga ebanghelyo nga imong tibuok nga kinabuhi, dili lamang usa ka bahin sa inyong pangpubliko o sosyal nga kinabuhi. Ang pagpili niining adlaw kon kinsa ang inyong alagaran usa ka sulti lamang—hangtud nga kamo tinuoray nga nagpuyo sumala niini (tan-awa sa Josue 24:15). *Ang espirituhanong pagsalig molambo kon kamo naningkamot sa tinuod, alang sa husto nga mga rason, sa pagpuyo sa usa ka gipahinungod nga kinabuhi bisan pa sa inyong mga kasaypanan!*

4. *Pagmahimong maayo gayud kaayo sa bug-os ug diha-diha dayon*

nga paghinulsol. Tungod kay ang Pag-ula ni Jesukristo praktikal kaayo, kinahanglang gamiton ninyo kini og maayo 24/7, kay ang panalangin niini dili gayud mahurot. Dawata ang Pag-ula ni Jesukristo ug ang paghinulsol isip mga butang nga hangupon ug gamiton kada adlaw sumala sa mando sa Bantugan nga Mananambal. Pag-establisar og kinaiya sa nagpadayon, malipayon nga paghinulsol pinaagi sa paghimo niini nga pinili nga estilo sa kinabuhi. Sa pagbuhat niini, pagbantay sa tintasyon nga maglangay-langay, ug ayaw pagdahum nga modasig kaninyo ang kalibutan. Nakatutok sa Manluluwas, mas panumbalinga unsay Iyang gihunahuna kaninyo, ug pasagdi unsay mga sangputanan. *Ang espirituhanong pagsalig molambo kon kamo boluntaryo ug malipayong maghinulsol sa mga gagmay ug dagkong mga sala, diha-diha dayon pinaagi sa paggamit sa Pag-ula ni Jesukristo.*

5. *Pagmahimong maayo gayud kaayo sa pagpasaylo.* “Ako, ang Ginoo, mopasaylo kinsa Ako mopasaylo, apan kamo gikinahanglan nga mopasaylo sa tanan nga mga tawo” (D&P 64:10). Pasayloa bisan kinsa, bisan unsa, sa tanang panahon, o

maningkamot sa pagbuhat niini, sa ingon nagtugot sa kapasayloan sa inyong kaugalingong kinabuhi. Ayaw pagdumot, ayaw pagkasilo dayon, pagpasaylo ug kalimti diha-diha dayon, ug ayaw gayud paghunahuna nga kamo walay apil niini nga sugo. *Ang espirituhanong pagsalig molambo kon kamo nasayud nga ang Ginoo nasayud nga kamo walay bati nga mga pagbati ngadto sa lain nga tawo.*

6. *Dawata ang mga pagsulay, kapakyasan, ug “mga surpresa” isip kabahin sa inyong mortal nga kasinatian.* Hinumdumi nga kamo ania dinhi aron pagasulayan, “aron pagsuta kon [kamo] mobuhat ba sa tanan nga mga butang bisan unsa ang isugo sa Ginoo nga [inyong] Dios [nganha kaninyo]” (Abraham 3:25)—ug ako lang duga-ngan, “ubos sa tanang kahimtang.” Minilyon sa inyong mga kaigsoonan nasulayan na o ginasulayan karon, busa nganong wala man kamoy labut? Pipila sa mga pagsulay moabut tungod sa inyong kaugalingong pagkamasi-nupakon o pagpasagad. Ang ubang mga pagsulay moabut tungod sa pagpasagad sa uban o tungod kay kini usa ka napukan nga kalibutan. Kon kining mga pagsulay moabut, ang mga sumusunod sa kaaway magsugod sa pagsibya nga duna kamoy nabuhat nga sayop, nga kini usa ka silot, timailhan nga ang Langitnong Amahan wala mahigugma kaninyo. Ibaliwala kana! Hinoon, paningkamot sa pagpahiyom, hangad ngadto sa langit, ug moingon, “Nakasabut ako, Ginoo. Nasayud ako kon unsa kini. Usa ka panahon sa pagprubar sa akong kaugalingon, dili ba?” Dayon pakigtambayayong Kaniya sa paglahutay hangtud sa katapusan. Ang espirituhanong pagsalig molambo kon inyong dawaton nga “kasagaran ang mga pagsulay ug kalisdanan tugutan sa pagsulod sa [inyong kinabuhi] tungod sa unsay [inyong] gihimo nga matarung” (Glenn L. Pace, “Crying with the Saints” [Brigham Young University devotional, Dis. 13, 1987], 2; speeches.byu.edu).

Samtang nagdumala sa Ukraine Kyiv Mission, ako kausa nangutana sa usa sa akong labing matinud-anong mga sister nganong sobra ra siya ka

kritikal sa iyang kaugalingon, nganong kanunay siya nga istrikto kaayo sa iyang kaugalingon sa pinakagamay nga mga butang. Ang iyang tubag ka-sagaran nga ehemplo sa usa ka tawo nga naminaw sa sayop nga tingog sa dihang siya mitubag, “Aron walay makauna og buhat niini kanako.”

Mga kaigsoonan, ang akong tambag niini nga sister nga misyonaryo mao ang akong tambag kaninyo: ilha ug atubanga ang inyong mga kahuyang, apan ayaw kapakyas sa paglihok tungod niini, tungod kay pipila niini mahimong inyong kauban hangtud nga kamo mobiya niining yutan-ong kinabuhi. Bisan unsa ang inyong kahimtang karon, sa higayon gayud nga kamo boluntaryong mopili sa matinuoron, malipayon, inadlaw-adlaw nga paghinulsol pinaagi sa pagpaningkamot nga yanong mobuhat ug mamahimong inyong labing maayo, ang Pag-ula sa Manluluwas, sa ingon niini, moputos ug mosunod kaninyo bisan asa kamo moadto. Sa pagpuyo niini nga paagi, kamo sa tinud-anay “kanunay magbaton sa kapasayloan sa inyong mga sala” (Mosiah 4:12) matag oras sa matag adlaw, matag segundo sa matag minuto, ug sa ingon hingpit nga malimpyo ug madawat sa atubangan sa Dios *sa tanan nga panahon*.

Inyoha ang pribilehiyo, kon gusto ninyo, nga masayud mismo, karon o sa dili madugay, nga kamo nakapahimuot sa Dios bisan pa sa inyong mga kasaypanan. Ako mopamatuod sa usa ka mahigugmaon nga Manluluwas kinsa naglaum kanato nga mosunod sa mga sugo. Ako mopamatuod sa usa ka mahigugmaon nga Manluluwas kinsa matinguhaon kaayo sa paghatag sa Iyang grasya ug kalooy. Ako mopamatuod sa usa ka mahigugmaon nga Manluluwas kinsa magmaya kon atong gamiton ang Iyang Pag-ula sa matag adlaw uban sa malinawon ug malipayon nga kasiguroan nga kita nag-atubang sa saktong direksyon. Ako mopamatuod sa usa ka mahigugmaon nga Manluluwas kinsa matinguhaon nga ang [inyong] “pagsalig mosamot pagkalig-on diha sa atubangan sa Dios (D&P 121:45). Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

Ni Elder Eduardo Gavarret
Sa Seventy

Oo, Ginoo, Mosunod Ako Kanimo

Midapit kanato ang Ginoo gamit ang lain-laing mga verb: “Umari kanako,” “Sumunod ka kanako,” “Lakaw uban kanako.” Sa matag situwasyon usa kini ka pagdapit sa paglihok.

“**K**ay tan-awa ang Ginoo mitugot ngadto sa tanan nga mga kanasuran, sa ilang kaugalingon nga nasud ug pinulongan, sa pagtudlo sa iyang pulong, oo, diha sa kaalam.”¹ Karon natuman na usab kini nga kasulatan gumikan niining oportunidad nga mapahayag ang akong mga pagbati gamit ang akong pinulongan.

Tuig 1975 kadto, ug nagmision ko sa Uruguay Paraguay Mission isip batan-ong misyonaryo. Sa unang bulan nako sa mision, ang mga zone leader mihimo og kalihokan sa pagpakita og usa ka baruganan sa ebanghelyo. Ang matag misyonaryo sa zone gipangtaptapan ang mata, ug giingnan nga palakton kami padulong sa cultural hall. Kinahanglan kaming mosunod sa tingog sa usa ka lider, tingog nga among nadungog sa wala pa kami mosugod og lakaw. Hinoon, gipasidan-an mi nga atol sa paglakaw, makadungog mi og pipila ka mga tingog nga mosulay sa paglibug namo aron masaag kami.

Human sa mga minutos nga kalangas, pag-istoryahay, ug—tungatunga niining tanan—dunay tingog nga miingon, “Sunda ko,” masaligon

ko nga ako nagsunod sa eksakto nga tingog. Sa dihang nangabut mi sa cultural hall sa chapel, gipatangtang ang among taptap. Sa pagbuhat nako sa ingon, akong nakita nga dunay duha ka grupo ug naa ko sa grupo nga misunod sa sayop nga tingog. “Ingon og mao gayud ang tingog,” nakaingon ko.

Kadtong kasinatian 39 ka tuig nang milabay may mahangturong epekto kanako. Miingon ko, “Dili na gayud ko mosunod sa sayop nga tingog.” Dayon miingon ko, “Oo, Ginoo, Mosunod Ako Kanimo.”

Gusto nakong i-asoy kining kasinatian uban sa maaghup nga pagdapit kanato sa Manluluwas:

“Ako mao ang maayong magbalantay sa mga karnero. Ako nakaila sa mga ako. . . .

“Ang akong mga karnero nagapatalinghug sa akong tingog, ug ako nakaila kanila, ug sila nagasunod kanako.”²

Ang pagdapit sa “pagsunod Kaniya” pinakayano, direkta, ug impluwensyal nga pagdapit nga atong madawat. Gikan kini sa tin-aw nga tingog nga dili makalibug.

Midapit kanato ang Ginoo gamit ang lain-laing mga verb: “Umari kanako,” “Sumunod ka kanako,” “Lakaw uban kanako.” Ang matag pagdapit dili luma-labay; pagdapit kini sa paglihok. Para kini sa tanang katawhan gikan sa tawo nga mao ang Propeta sa mga propeta, Magtutudlo sa mga magtutudlo, ang Anak sa Dios, ang Mesiyas.

Ang Pagdapit nga “Umari Kanako”

“Umari kanako, kamong tanan nga nabudlay ug nabug-atan, ug papahulayon ko kamo.”³

Kamong dili pa mga miyembro sa Simbahan makadawat niining pagdapit pinaagi sa mga misyonaryo sa mga pulong nga, “Mobasa ka ba sa Basahon ni Mormon? Mag-ampo ka ba? Mosimba ka ba? Imo bang sundon ang ehemplo ni Jesukristo ug magpabunyang niadtong dunay katungod?”⁴ Unsaon ninyo pagtubag kini nga pagdapit karon?⁵

Modapit ko kaninyo sa pagpaminaw ug pagdawat sa mensahe pinaagi sa pag-ingon, “Oo, Ginoo, mosunod ako Kanimo!”

Si Carlos Badiola ug ang iyang pamilya, sa Minas, Uruguay, nakigtugbo sa mga misyonaryo. Tungod kay ang mga elder daghan og mga pangutana atol sa mga leksyon, mihukom sila nga modapit og dili miyembro nga silingan—usa ka matahum nga 14 anyos nga si Norma—aron motabang nila og tubag. Si Norma usa ka kugihan nga estudyante sa high school kinsa nagtuon og Biblia sa eskwelahan nianang tuiga.

mao nga dihang nangutana ang mga misyonaryo, si Norma ang mitubag. Usa siya ka “golden investigator.” Ang leksyon nianang adlaw mahitungod sa Pulong sa Kaalam.

Dihang miuli siya sa balay human sa leksyon sa mga misyonaryo, nahibalo na si Norma kon unsay buhaton. Giingnan niya ang iyang mama, “Ma, sugod karon, wala nay kape nga ginatasan para nako. Gatas na lang.” Kadto usa ka klarong pagpakita sa iyang tinguha nga modawat sa pagdapit nga mosunod kang Kristo, nga gihimo sa mga misyonaryo.

Si Carlos Badiola ug si Norma nabunyagan. Wala madugay, tungod sa ehemplo ni Norma, ang iyang mama, papa, ug mga igsoon nabunyagan usab. Si Norma ug ako dungan nga nagtubo nianang gamay apan impluwensyal nga branch. Wala madugay, sa pag-uli nako gikan sa misyon, nagminyo mi. Nasayud ko nga mas sayon ang pagsunod sa Manluluwas nga kauban siya sa akong kiliran.

Ang tawo nga miyembro sa Simbahan ug midawat niini nga pagdapit mobag-o sa pasalig matag semana pinaagi sa pag-ambit sa sakrament.⁶ Usa ka bahin niana nga pasalig naglakip sa pagtuman sa mga sugo; sa paghimo sa ingon kamo magaingon, “Oo, Ginoo, mosunod ako Kanimo!”⁷

Ang Pagdapit nga “Sumunod Ka Kanako”

Ang “Sumunod ka kanako,” mao ang pagdapit sa Ginoo sa adunahan

nga batan-ong magmamando. Ang tawong adunahan nagtuman sa mga sugo sa tibuok niyang kinabuhi. Dihang nangutana siya unsa pay iyang mahimo, nakadawat siya og tubag uban sa klarong pagdapit: “Umanhi ka, . . . sumunod ka kanako.”⁸ Hinoon, bisan og yano ang pagdapit, dili kini mahimo kon walay sakripisyo. Nagkinahanglan kini og paningkamot—inubanan sa desisyon ug buhat.

Si propeta Nephi midapit og kaugalingong pagpamalandong sa dihang nangutana siya: “Ug si [Jesus] miingon ngadto sa mga katawhan: Sunod kamo kanako. Busa, akong hinigugma nga mga kaigsoonan, makasunod ba kita kang Jesus gawas kon kita andam sa paghupot sa mga sugo sa Amahan?”⁹

Ang pagdapit nga “umari kanako,” aron maminaw sa Iyang tingog, ug motuman niini maoy mensahe sa mga misyonaryo gikan sa sinugdanan, nagtabang sa daghan nga mausab gayud ang ilang kinabuhi.

Singkwenta ka tuig nang milabay ang mga misyonaryo misulod sa ayuhanan sa relo sa akong papa aron magbilin og relo nga ipaayo. Sama sa maayong mga misyonaryo, gipahimuslan nila ang oportunidad nga makigsulti sa akong papa ug mama bahin sa ebanghelyo. Gidawat sa akong papa ang mga misyonaryo, ug gidawat ni mama ang mensahe ug ang pagdapit nga mosunod kang Kristo. Sukad ni adto hangtud karon, nagpabilin siyang aktibo sa Simbahan. Miingon siya, “Oo, Ginoo, mosunod ako Kanimo.”

Kon maningkamot kamo sa pagduol Kaniya, makabaton kamo og gahum sa pagpagaan sa mga palas-anon sa kinabuhi, ma-pisikal o espiritwal, *ug makasinati og positibong kausaban nga makatabang ninyo nga mas malipayon.*

Ang Pagdapit sa “Paglakaw uban Kanako”

Si Enoch gipasangyaw sa ebanghelyo ngadto sa lisud, tig-a og kasingasing nga mga tawo. Wala siya mobati nga angayan. May mga pagduha-duha siya kon mahimo ba niya kini. Gihupay sa Ginoo ang iyang mga pagduha-duha ug gilig-on ang

iyang pagtuo pinaagi sa pagdapit nga “Lakaw uban kanako”—pagdapit nga, sama sa sungkod sa tawo nga buta o bukton sa usa ka higala, makagiya sa tawo kansang lakang dili sigurado. Pinaagi sa paggunit sa bukton sa Manluluwas ug paglakaw uban Kaniya, nakita ni Enoch nga nalog-on ang iyang lakang ug nahimo siyang talagsaong misyonaryo ug propeta.¹⁰

Ang desisyon nga “umari kanako” ug “sumunod ka kanako” personal. Kon dawaton nato kining pagdapit, ang atong lebel sa pasalig motaas, ug niana kita maka-“lakaw uban Kaniya.” Kini nga lebel makaugmad og mas suod nga relasyon uban sa Manluluwas—ang bunga sa atong pagdawat sa unang pagdapit.

Si Norma ug ako tinagsa nga midawat sa pagdapit nga “umari kanako” ug sa “sumunod ka kanako.” Dayon, kami, nga nagtinabangay sa usag usa, nakakat-on sa paglakaw uban Kaniya.

Ang paningkamot ug determinasyon sa pagpangita Kaniya ug pagsunod Kaniya gantihan sa gikinahanglan nato nga mga panalangin.

Mao kana ang sitwasyon sa babaye kinsa, sa dakong paningkamot, nahikap ang saput sa Manluluwas¹¹ o sama kang Bartimeo ang tawo nga buta, kansang determinasyon maoy yawe sa milagro sa iyang kinabuhi.¹² Niining duha ka mga sitwasyon ang pagkaayo sa lawas ug espiritu nahatag.

Ikab-ot ang inyong kamot, hikapa ang Iyang saput, dawata ang Iyang

pagdapit, nga moingon, “Oo, Ginoo, mosunod ako Kanimo!”—ug molakaw uban Kaniya.

Ang “Umari kanako,” “Sumunod ka kanako,” ug “Lakaw uban kanako” mga pagdapit nga dunay natural nga gahum—niadtong modawat niini—sa pag-usab sa inyong kinabuhi ug makahimo og *kausaban diha kaninyo* diin kamo moingon, “[Ako] wala nay hilig sa pagbuhat og dautan, apan sa pagbuhat og maayo sa kanunay.”¹³

Isip dayag nga pagpakita niana nga kausaban, inyong bation ang dakong tinguha sa “[pagtabang sa maluyahon, ipataas ang kamot sa nawad-an og paglaum, lig-una ang mga tuhod nga mahuyang.”¹⁴

Unsang mga lakang ang atong buhaton karon sa “paglakaw uban Kaniya”?

1. *Pun-i ang tinguha* nga mahimong mas maayong sumusunod ni Kristo.¹⁵
2. *Pangamuyo* alang sa tinguha aron ang inyong pagtuo diha Kaniya motubo.¹⁶
3. *Angkuna ang kahibalo* gikan sa mga kasulatan, magdan-ag sa agianan ug lig-unon ang inyong tinguha nga mag-usab.¹⁷
4. *Desisyuni karon* ang pagbuhat ug pag-ingon, “Oo, Ginoo, mosunod ako Kanimo!” Ang pagkahibalo lang sa kamatuoran dili makausab sa inyong kalibutan gawas kon ang

kahibalo inyong usbon ngadto sa *buhat*.¹⁸

5. *Ipadayon* ang desisyon nga inyong gihimo pinaagi sa paggamit niining mga baruganan matag adlaw.¹⁹

Hinaut nga ang mga pulong sa pinalangga natong propeta, si Presidente Thomas S. Monson, makadasig nato sa pagbuhat diha sa atong tinguha nga modawat sa pagdapit sa Manluluwas. Si Presidente Monson miingon: “Kinsa kining Hari sa himaya, kining Ginoo sa mga panon? Siya ang atong Agalon. Siya ang atong Manluluwas. Siya ang Anak sa Dios. Siya ang Tigpasiugda sa atong Kaluwasan. Nangamay Siya, ‘Sumunod ka kanako.’ Misugo Siya, ‘Lakaw, ug buhata ang ingon.’ Mihangyo siya, ‘Tumana ang akong mga sugo.’”²⁰

Hinaut nga modesisyon kita sa pagpataas sa lebel sa atong pagsimba ug pasalig sa Dios, ug unta ang atong pagsanong sa Iyang pagdapit lanog ug tin-aw nga madungog: “Oo, Ginoo, mosunod ako Kanimo!”²¹ Sa sagra-dong pangalan ni Ginoong Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Alma 29:8.
2. Juan 10:14, 27.
3. Mateo 11:28; tan-awa usab sa Isaias 55:3.
4. Tan-awa sa *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo: Usa ka Giya sa Misyonaryo nga Pangalagad* (2004), 47, 237–246.
5. Tan-awa sa Mga Buhat 2:37–38.
6. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 20:37, 77–79.
7. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 42:29.
8. Marcos 10:21.
9. 2 Nephi 31:10.
10. Tan-awa sa Moises 6:33–35.
11. Tan-awa sa Lucas 8:43–48.
12. Tan-awa sa Marcos 10:46–52.
13. Mosiah 5:2.
14. Doktrina ug mga Pakigsaad 81:5; tan-awa usab sa Isaias 35:3.
15. Tan-awa sa Alma 22:15–16; Dallin H. Oaks, “Tinguha,” *Liahona*, Mayo 2011, 42–45.
16. Tan-awa sa Alma 34:17–27; 37:37.
17. Tan-awa sa Salmo 119:105; Helaman 3:29.
18. Tan-awa sa Mosiah 5:5.
19. Si Ralph Waldo Emerson miingon, “Ang butang nga kanunay natong gibuhat mas magkasayon nga buhaton, dili ang buhatunon maoy nausab apan ang atong katakus sa paghimo ang milambo” (sa Heber J. Grant, *Gospel Standards*, comp. G. Homer Durham [1941], 355).
20. Thomas S. Monson, “Pagpangita og Kalipay Panahon sa Panaw,” *Liahona*, Nob. 2008, 88.
21. Tan-awa sa “Lord, I Would Follow Thee,” *Hymns*, nu. 220.

Bariloche, Argentina

Ni Elder Jeffrey R. Holland
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Dili Ba Kitang Tanan Makililimos?

Datu o kabus, kinahanglang mohimo “kutob sa atong mahimo” kon ang uban nanginahanglan.

Pagkaanindot sa bag-ong format nga gihimo alang sa atong kinatibuk-ang komperensya. Bien hecho, Eduardo.

Sa labing makapatingalang panahon sa Iyang pangalagad, nagbarug si Jesus sa sinagoga sa Iyang lugar sa Nazaret ug gibasa kining mga pulonga nga gipanagna ni Isaias ug girekord sa Ebanghelyo ni Lucas: “Ang Espiritu sa Ginoo ania kanako, kay iya man akong gidihugan aron sa pagwali sa maayong balita ngadto sa mga kabus. Gipadala niya ako aron sa pagpahibalo sa kagawasan ngadto sa mga binilanggo, ug . . . paghatag sa kagawasan ngadto sa mga dinaugdaug.”¹

Sa ingon gihimo sa Manluluwas ang unang pagpahibalo sa publiko sa Iyang mesiyanhong pangalagad. Apan giklaro usab dinhi sa bersikulo nga sa nagkaduol ang katapusan sa Iyang maulaong sakripisyo ug Pagkabanhaw, ang pinakaimportante sa mesiyanhong katungdanan ni Jesus mao ang pagpanalangin sa mga kabus, lakip ang kabus sa espiritu.

Sugod sa sinugdanan sa Iyang pangalagad, gihigugma ni Jesus ang mga kabus ug hinikawan sa lahi kaayong paagi. Natawo Siya sa panimalay nga

ingon niini ug nagtubo nga mas labaw pa niini. Wala ta kahibalo sa tanang detalye sa temporal Niyang kinabuhi, apan kausa miingon Siya, “Ang mga milo adunay kalobluban, ug . . . ang mga langgam . . . adunay kabatugan; apan ang Anak sa Tawo walay dapit nga kapahulayan sa iyang ulo.”² Sa ingon ang Tiglalang sa langit ug yuta “tanan nga mga butang nga anaa kanila”³ sa Iyang paghingkod, walay panimalay.

Sa tibuok kasaysayan, ang kakabus usa sa kinadak-ang hagit sa tawhanong kaliwat. Tataw nga ang pag-antus kasagaran sa pisikal, apan ang espiritwal ug emosyonal nga kaudat nga dala niini tingali mas grabe pa sa tanang sitwasyon, ang halangdong Manunubos wala mosugo kanato og mas labaw pa kay sa pagtabang Kaniya sa pagpas-an niining palas-anon gikan sa katawhan. Isip ang Jehova, miingon Siya nga hukman Niya sa kapintas ang balay sa Israel kay “ang inagaw gikan sa mga kabus anaa sa inyong mga balay.”

“Unsay ipasabut ninyo,” miingon Siya, “nga inyong gidugmok man ang akong katawohan, ug gigaling ang nawong sa mga kabus?”⁴

Ang tigsulat sa mga Proverbio mihimo sa hitabo nga klaro kaayo: “Kadtong nagadagmal sa kabus nagatamay sa iyang Magbubuhay,” siya kinsa nga magasampong sa iyang mga igdulungog sa pagtu-aw sa kabus . . . siya [usab] magatu-aw ra, apan dili pagapatalinghugan.”⁵

Sa atong panahon, wala dangti og usa ka tuig ang gipahiuli nga Simbahan ni Jesukristo sa dihang misugo ang Ginoo sa mga miyembro sa “pagtan-aw sa mga kabus ug . . . timawa, ug mangalagad alang sa ilang kahupayan nga sila dili mag-antus.”⁶ Panid-i ang tuno niana nga linya—“nga *sila dili* mag-antus.” Ingon niana ang pinulongan sa Dios kon seryuso Siya niini.

Sa pagkonsiderar sa dakong hagit sa pagbuntog sa kadili patas sa kalibutan, unsay mahimo sa usa ka tawo? Ang Agalon mismo ang mitubag. Sa wala pa ang pagbudhi ug Paglansang Kaniya, gidihugan ni Maria ang ulo ni Jesus sa mahalon nga lana, gisupak ni Hudan Iscariote ang paggamit niini ug “nangasuko sila pag-ayo batok kaniya.”⁷

Si Jesus miingon:

“Nganong inyo man siyang samokon? Usa ka maayong buhat kining iyang gihimo. . . .

“Gihimo niya ang maaraman niya sa paghimo.”⁸

“Gihimo niya ang maaraman niya sa paghimo!” Pagka-impluwensyal nga pormula! Usa ka tigmantala mikwestiyon ni Mother Teresa of Calcutta bahin sa walay paglaum niyang tahas sa pagluwas sa mga timawa niana nga siyudad. Miingon siya nga, sa estatistikal nga pagkasulti, si Mother Teresa wala gyuy nahimong kalampusan. Kining talagsaong gamayng babaye walay pagpanukong mitubag nga bahin sa gugma ang iyang trabaho, dili sa estatistika. Wala maghunahuna og numero *lapas* sa iyang mahimo, miingon siya nga matuman niya ang mga sugo sa paghigugma sa Dios ug sa iyang silingan pinaagi sa pagserbisyo *kutob* sa iyang mahimo nga siya aduna. “Ang atong gihimo usa lang ka tulo sa dagat,” miingon siya sa laing okasyon. “Apan kon dili ta mobuhay niini, ang

dagat kulangan og usa ka tulo [kay sa unsay naa niini].”⁹ Ang, tigmantala nakasabut nga ang Kristyanismo dayag nga *dili* usa ka estatistikal nga paningkamot. Miingon siya nga kon duna pay kalipay sa langit alang sa makasasala nga naghinulsol kay sa kasiyaman ug siyam kinsa wala kinahanglanang maghinulsol, nan, ang Dios wala maghunahuna og porsyento.¹⁰

Busa unsaon man nato aron “atong mahimo ang kutob sa atong mahimo?”

Usa ka butang, kita makahimo, sama sa gitudlo ni Haring Benjamin nga, dili nato idawo ang anaa kanato tungod lang kay atong nakita nga ang mga kabus ra ang nagpamisera sa ilang kaugalingon. Tingali ang uban *mihimo* sa kaugalingon nilang kalisdanan, pero di ba ang uban kanato mao man sab ang gibuhat? Di ba mao ni nganong ang maloloy-ong tigmando nangutana, “Di ba kitang tanan makilimos?”¹¹ Di ba kitang tanan mangayo og tabang ug nanghinaut og tubag sa mga pag-ampo? Di ba tanan kita mangayog kapasayloan sa mga sayop ug kasamok nga atong nahimo? Di ba tanan kita mangayo nga ang grasya mobayad sa atong kahuyang, nga ang kalooy mopatigbabaw sa hustisya sa atong kahimtang? Mao diay nga si Haring Benjamin miingon nga atong *maangkon* ang kapasayloan sa atong mga sala pinaagi sa pagpangamuyo ngadto sa Dios, kinsa maloloy-ong motubag, apan *padayon* kitang mapasaylo pinaagi sa kamanggiloy-ong pagtubag sa hangyo sa mga kabus kanato.¹²

Agig dugang sa pagbaton og manggiloy-ong buhat alang kanila, mag-ampo sab kita sa nanginahanglan. Usa ka pundok sa mga Zoramites, nga giisip sa ilang kaubanan nga “hugaw” ug “walay pulos,”—mga pulong kana nga naa sa kasulatan—wala pasudla sa ilang balay alampoonan “tungod sa kakabus sa ilang [gisul-ob] panaput.” Sila, miingon si Mormon, “kabus sa mga butang nga kalibutanon; ug usab . . . kabus sa kasingkasing”¹³—duha ka kahimtang nga kanunayng mag-uban. Ang misyonaryong managkompanyon nga si Alma ug Amulek misupak sa sayop nga pagsalikway sa mga kabus nagsulti

kanila nga bisan unsang mga pribilehiyo nga idili sa uban kanila, mahimo ra sila nga mag-ampo kanunay—sa ilang mga uma ug sa ilang panimalay, sa ilang mga pamilya ug sa ilang kasingkasing.¹⁴

Apan unya, niining punduka gayud kinsa gisalikway, si Amulek miingon, “Human [kamo] nga [nag-ampo] kon [kamo] mosalikway sa timawa, ug sa hubo, ug dili moduaw sa masakiton ug sa may balatian, ug mohatag sa inyong kabtangan, kon [kamo] aduna [niini], ngadto sa mga nanginahanglan—ako moingon nganha *kaninyo*, . . . ang inyong pag-ampo makawang ug dili ninyo mapahimuslan, kamo ingon sa mga nagpakaaron-ingnon kinsa naglimud sa hugot nga pagtuo”¹⁵ Unsa ka makatingala nga pahinumdom nga datu o kabus, kinahanglang mohimo “kutob sa atong mahimo” kon ang uban nanginahanglan.

Karon, basin mapasanginlan kong naghimo og nanobra, kinatibuk-ang sosyal nga mga programa o sa pagtabang sa mga kabus, akong ipaniguro ninyo nga ang akong pagtahud sa mga baruganan sa industriya, pagdaginot, kaugalingong paningkamot ug ambisyon sama kalig-on ni bisan

kinsa nga buhing tawo. Gipaabut kita kanunay sa pagtabang sa atong mga kaugalingon sa dili pa magpatabang sa uban. Dugang pa, wala gyud ko masayud unsaon sa matag usa ninyo ang pagtuman sa inyong obligasyon ngadto sa dili o wala makatabang kanunay sa ilang mga kaugalingon. Apan nasayud ko nga nahibalo ang Dios, ug Siya motabang ug mogiya kaninyo sa inyong manggiloy-ong mga buhat sa pagkadisipulo kon mahunahunaon ug mainampoon ug mangita kamo og paagi sa pagsunod sa sugo nga balik-balik Niyang gihatag kanato.

Inyong mailhan nga akong gihisgutanan ang lisud nga mga panginahanglan sa katilingban nga molabaw pa kay sa pagkamiyembro lang sa Simbahan. Maayo na lang kay ang paagi sa Ginoo sa pagtabang sa atong kaugalingon mas sayon: ang tanan nga makahimo pa mosunod sa balaod sa puasa. Si Isaias misulat:

“Dili ba mao kini ang pagpuasa nga akong napili? . . .

“Dili ba mao kini ang pakigbahin sa imong tinapay uban sa gigutom, ug imo nga dad-on ang kabus nga sinalikway ngadto sa imong balay? kong ikaw makakita sa hubo, nga imo siya nga tampian . . . ? [nga] motangtang sa

sa pakig-uban niining tawhana sulod sa 47 ka tuig na, ug ang iyang imahe nga akong mahalon hangtud sa akong kamatayon mao siya nga mipauli nga nagtsinelas gikan sa nagun-ob nga East Germany kay iyang gihatag dili lang ang sobra niya nga coat ug sinina apan iyang gihubo ang iyang sapatos. “Pag-katahum sa ibabaw sa kabukiran [ug sa paglakaw latas sa airport] sa mga tiil niadtong nanagdala sa mga maayong balita, nga nanagmantala sa pakig-dait.”²⁰ Labaw ni bisan kinsa nga akong nailhan, si Presidente Monson mihimo “kutob sa iyang mahimo,” alang sa mga biyuda ug walay mga amahan, sa mga kabus ug dinaugdaug.

Sa 1831 nga pagpadayag ngadto kang Propeta Joseph Smith, miingon ang Ginoo nga ang mga kabus makakita ra unya sa gingharian sa Dios nga moabut diha sa gahum ug dako nga himaya.²¹ Unta makatabang kita nga matuman ang panagna pinaagi sa gahum ug himaya sa pagkamiyembro sa tinuod nga Simbahan ni Jesukristo sa paghaw-as ni bisan kinsa kutob sa atong mahimo gikan sa kakabus nga miulipon kanila ug miguba sa ilang mga damgo, ako nag-ampo diha sa manggiloy-ong pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Lucas 4:18.
2. Mateo 8:20.
3. 2 Nephi 2:14; 3 Nephi 9:15.
4. Isaias 3:14–15.
5. Proverbio 14:31; 21:13.
6. Doktrina ug mga Pakigsaad 38:35.
7. Tan-awa sa Marcos 14:3–5; tan-awa usab sa Mateo 26:6–9; Juan 12:3–5.
8. Marcos 14:6, 8; emphasis gidugang.
9. Mother Teresa of Calcutta, *My Life for the Poor*, ed. José Luis González-Balado ug Janet N. Playfoot (1985), 20.
10. Tan-awa sa Malcolm Muggeridge, *Something Beautiful for God* (1986), 28–29, 118–19; tan-awa usab sa Lucas 15:7.
11. Mosiah 4:19.
12. Tan-awa sa Mosiah 4:11–12, 20, 26.
13. Alma 32:2–3.
14. Tan-awa sa Alma 34:17–27.
15. Alma 34:28; emphasis gidugang.
16. Isaias 58:6–7.
17. Isaias 58:9.
18. Pasidungog ngadto kang John Bradford; tan-awa sa *The Writings of John Bradford*, ed. Aubrey Townsend (1853), xliii.
19. “Because I Have Been Given Much,” *Hymns*, nu. 219. © Harper San Francisco.
20. Isaias 52:7.
21. Doktrina ug mga Pakigsaad 56:18; tan-awa usab sa bersikulo 19.

mga bugkos sa yugo, ug . . . pagpagawas sa mga dinaugdaug . . . ?”¹⁶

Mopamatuod ko sa mga milagro, espirital ug temporal, nga moabut niadtong nagsunod sa balaod sa puasa. Mopamatuod ko sa mga milagro nga miabut kanako. Sa tinuod, sigon sa girekord ni Isaias, nag-ampo ko samtang nagpuasa sobra sa kausa, ug sa tinuod mitubag ang Dios, “Ania man ako.”¹⁷ Mahala kanang sagra-dong pribilehiyo sa dili mominos kada bulan, ug hatag og daghan kon itugot sa kahintang sa inyong halad sa puasa ug ubang humanitarian, educational, ug misyonaryo nga mga kontribusyon. Mosaad ko nga ang Dios mohatag og daghan kaninyo, ug kadtong kinsa nahupay sa inyong tabang motawag sa inyong ngalan og bulahan sa hangtud. Kapin sa ikatulong bahin sa milyon nga miyembro sa Simbahan natabangan sa milabayng tuig pinaagi sa mga halad sa puasa nga gihatag pinaagi sa maunungong mga bishop ug mga presidente sa Relief Society. Daghan

kana sa mapasalamatong mga Santos sa Ulahing mga Adlaw.

Mga kaigsoonan, kana nga sermon nagsugo nga kinahanglan nakong pasalamatang ang wala damha, dili angay, walay katapusang mga panalangin sa akong kinabuhi, temporal ug espirital. Sama ninyo, mabalaka ko usahay sa mga pinansyal, apan wala gayud ko mahimong kabus, ni kahibalo ko unsay gibati sa kabus. Dugang pa, wala ko kahibalo sa tanang rason nganong ang mga kahintang sa pagkatawo, panglawas, edukasyon ug ekonomikanhong mga oportunidad managlahi kaayo dinhi sa mortalidad, apan kon akong makita ang panginahanglan sa daghan kaayo, nasayud ko nga “kon dili pa sa kalooy sa Dios sama sab ang akong kahintang.”¹⁸ Nasayud sab ko nga bisan og dili ko tigbalantay sa akong igsoon, ako ang igsoon sa akong igsoon, ug “kay gihatagan kog daghan, mohatag sad ko.”¹⁹

Niana nga bahin, akong personal nga pasidunggan si Presidente Thomas Spencer Monson. Napanalanginan ko

Ni Elder L. Tom Perry

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Pagkaplag og Malungtarong Kalinaw ug Pagtukod og Mahangturong mga Pamilya

Ang ebanghelyo ni Jesukristo ang makahatag niining pundasyon diin makakaplag ta og malungtarong kalinaw ug makatukod og mahangturong pundok sa pamilya.

Ang atong panaw sa kinabuhi may mga panahon sa kaayo ug kalisud. Kada usa nagrepresentar og lain-laing hagit. Ang mga paagi diin kita mapahiangay sa mga kausaban mag-agad sa pundasyon diin kita natukod. Ang ebanghelyo sa atong Ginoo ug Manluluwas naghatag og sigurado ug lig-ong pundasyon. Kini anam-anam nga natukod samtang nag-angkon kita og kahibalo sa mahangturong plano sa Ginoo alang sa Iyang mga anak. Ang Manluluwas mao ang Gamhanang Magtutudlo. Kita nagsunod Kaniya.

Ang kasulatan nagpamatuod Kaniya ug naghatag og ehemplo sa hingpit nga pagkamatarung nga atong sundon. Akong gipakigbahin sa miaging komperensya nga ako may pipila

ka notebook diin girekord sa akong inahan ang mga materyal nga iyang gigamit sa pagpangandam sa mga leksyon sa Relief Society. Ang gisulat magamit karon sama kaniadto. Usa niini mao ang kinutlo nga gisulat niadtong 1908 ni Charles Edward Jefferson kabahin sa kinaiya ni Jesukristo. Kini mabasa:

“Ang usa ka Kristyano modayeg ni Jesus sa tinuoray ug sa matinguhaong paagi mohalad sa tibuok kinabuhi isip tinguha nga mahisama kaniya.

“... Kita makadawat og pagpamatuod kaniya pinaagi sa iyang pinulongan, binuhatan, ug sa iyang mga kahilom. Kita makadawat usab og pagpamatuod kaniya una sa impresyon nga iyang gihimo ngadto sa iyang mga higala ug ikaduha ngadto sa

mga kaaway, ug ikatulo sa iyang mga kadungan. . . .

“Usa sa aspeto sa kinabuhi sa ikabaynte nga siglo mao ang pagkadili makontento [ug ang kasamok]. . . .

“... Ang mga tawo nagtinguha pag-ayo sa usa ka butang, nga wala nila kaayo mahibaloi. Aduna nay bahandi, . . . [ug] ang kalibutan napuno sa . . . mga inbensyon sa tawhanong kahanas ug abilidad apan . . . kita sa [gihapon] wala mahimutang, wala makontento, [ug] naglibug. . . . [Kon atong ablihan] ang Bag-ong Tugon [sugaton kita niining mga pulonga], ‘Umari kanako ug papahulayon ko kamo, Ako ang tinapay sa kinabuhi, Ako ang Kahayag sa kalibutan, kon adunay giuhaw umari siya kanako ug uminom, Kaninyo ibilin ko ang kalinaw, Kamo makadawat og gahum, Kamo malipay’” (*The Character of Jesus* [1908], 7, 11, 15–16).

Ang mga tawo maimpluwensyahan niadtong ilang gipili nga ikauban og puyo. Kadtong ilang mga giidolo ug gustong sundon makaimpluwensya usab kanila. Si Jesus mao ang talagsaong Panig-ingnan. Ang paagi lamang sa pagkaplag og mahangturong kalinaw mao ang pagsunod Kaniya ug magpakabuhi.

Unsang mga butang ang mahitungod ni Jesus nga angay sa atong pagtuon?

“Ang mga tagsulat sa Bag-ong Tugon . . . wala manumbaling sa pamarug ni [Jesus], sa Iyang sininaan, o sa mga balay nga Iyang gipuy-an. . . . Natawo Siya sa pasungan, nagtrabaho sa buhatan sa karpentero, nagtudlo sulod sa tulo ka tuig, ug namatay sa krus.

“... Ang Bag-ong Tugon gisulat sa mga tawo kinsa determinado nga kita . . . motutok [Kaniya]” (*The Character of Jesus*, 21–22) uban sa kasiguroan nga Siya sa tinuoray ug mao gyud ang Anak sa Dios, ang Manluluwas ug Manunubos sa kalibutan.

Usa sa mga sambingay sa Manluluwas, sa akong pagtuo, magamit kaayo sa karon.

Naglangkob kini sa Mateo kapitulo 13, diin atong mabasa:

“Apan samtang nanagkatulog ang mga tawo, ang iyang kaaway miadto

ug ang mga trigo gisaburan niyag mga liso sa bunglayan, ug unya mipahawa siya.

“Busa sa nanubo na ang mga trigo ug nanguhay, nakita usab ang mga bunglayan.

“Ug ang mga ulipon sa pangulo sa panimalay miduol ug miingon kaniya, Senyor, dili ba maayo man kadtong binhi nga gipugas mo sa imong uma? Naunsa bang anaa may mga bunglayan?”

“Siya miingon kanila, Buhat kana sa kaaway. Ang mga ulipon miingon kaniya, Nan gusto ka bang amo kadtong adtoon ug pangibton?”

“Apan miingon siya, Ayaw lang; kay tingali unya hinoon nga sa inyong pagpangibut sa mga bunglayan mahilakip pagkaibut ang mga trigo.

“Pasagdi sila nga managkaipon karon sa pagtubo hangtud sa ting-ani, ug sa pagpangani na unya ingnon ko ang mga mag-aani, Pangibta una ninyo ang mga bunglayan ug bangana aron sunugon: apan ang mga trigo hakota ninyo ngadto sa akong dapa” (mga bersikulo 25–30).

Kanang karaan nga kaaway sa katawhan nakakita og daghang himan kutob sa iyang mahunahuna sa pagsabwag og bunglayan sa tanang dapit. Siya nakakita og mga paagi aron makatuhop kini gani sa kaba-laan sa atong panimalay. Ang dautan ug kalibutanong mga paagi nagkatap nga daw wala nay paagi sa pagwag-tang niini. Kini anaa sa internet ug pinaagi sa kahanginan sa mga himan nga atong gipalambo sa pag-edukar ug paglingaw kanato. Ang trigo ug

bunglayan dungan nga nanubo. Ang tinugyanan sa umahan, uban sa tanan niyang gahum, nag-amuma nianang maayo ug naglig-on ug nagpanindot niini aron ang mga bunglayan bati tan-awon o paminawon. Kabulahan natong mga miyembro sa Simbahan sa Ginoo nga nakabaton sa ebanghelyo sa atong Ginoo ug Manluluwas isip pundasyon diin kita makatukod sa atong kinabuhi.

Gikan sa Basahon ni Mormon sa 2 Nephi atong mabasa: “Kay tan-awa, pag-usab ako moingon nganha kaninyo nga kon kamo mosulod pinaagi sa agi-anan, ug modawat sa Espiritu Santo, kini mopakita nganha kaninyo sa tanan nga mga butang nga kinahanglan inyong buhaton” (2 Nephi 32:5).

Dili gayud nato itugot nga ang kaguliyang sa kalibutan mobuntog ug mosapaw sa ligdong, hinagawhaw nga tingog.

Kita sa tinuod napasidan-an sa mga hitabo nga atong atubangon sa atong panahon. Ang atong hagit mao kon unsaon nato pagpangandam sa mga hitabo nga gisulti sa Ginoo nga siguradong moabut.

Daghan sa atong nabalakang katilingban nakasabut nga ang pag-kabulag sa pamilya makadala lamang og kasubo ug kawalay paglaum sa nagkagubot nga kalibutan. Isip mga miyembro sa Simbahan, atong responsibilidad ang pagpatunhay ug pagpanalipod sa pamilya isip sukarang unit sa katilingban ug sa kahangturan. Ang mga propeta mipasidaan sa dili kapug-ngan ug makadaut nga sangputanan sa pagkunhod sa mga mithi sa pamilya.

Samtang ang kalibutan padayong nagtan-aw kanato, atong sigurohon nga ang atong ehemplo mopadayon ug mosuporta sa plano nga gidesinyo sa Ginoo sa Iyang mga Anak dinhi sa pagka-mortal. Ang pinakapektibong pagtudlo himoon pinaagi sa matarung nga ehemplo. Ang atong panimalay kinahanglan gayud nga himoong bala-ang mga dapit aron makasagubang sa pagpamugos sa kalibutan. Hinumdumi nga ang labing mahinungdanong mga panalangin sa Ginoo moabut ug ihatag ngadto sa matarung nga pamilya.

Kinahanglan nga mabinantayon kitang magpadayon sa pagtimbang-timbang sa atong binuhatan isip ginikanan. Ang pinakapektibong pagtudlo nga madawat sa usa ka bata moabut gikan sa mabalak-on ug matarung nga mga amahan ug inahan. Atong unang higsutan ang tahas sa inahan. Paminawa kining kinutlo gikan ni Presidente Gordon B. Hinckley:

“Ang mga babaye kinsa makahimo sa balay nga usa ka panimalay may dakong kontribusyon sa katilingban kay sa nagdumala og kasundalohan o dagkong korporasyon. Kinsa adunay impluwensya isip inahan ngadto sa iyang mga anak, sa apohan sa iyang kaliwatan, o mga iyaan ug igsoong mga babaye sa ilang mga paryente?”

“Kita dili makasukod o makabana-bana sa impluwensya sa mga babaye kinsa, sa ilang mga paagi, nagtukod og lig-ong pamilya ug nag-amuma sa mahangturong kaayohan sa umaabut nga mga henerasyon. Ang mga desisyon sa mga babaye niining henerasyon makahimo og mga sangputanan nga mahangturon. Mosugyot ko nga ang mga inahan karon wala nay mas dakong oportunidad ug seryusong hagit kaysa paghimo kutob sa ilang mahimo sa paglig-on sa [panimalay]” (*Standing for Something: 10 Neglected Virtues That Will Heal Our Hearts and Homes* [2000], 152).

Karon atong hisgutan ang tahas sa amahan sa atong kinabuhi:

Ang mga amahan mopanalangin ug mopahigayon og mga ordinansa para sa ilang mga anak. Kini mahimong espiritwal nga mga kasinatian sa ilang kinabuhi.

Ang mga amahan personal nga moapil sa mga pag-ampo sa pamilya, inadlaw nga pagbasa sa kasulatan, ug senimana nga family home evening.

Ang mga amahan magtukod og mga tradisyon sa pamilya pinaagi sa pag-apil og plano og mga bakasyon ug suroy-suroy nga anaa ang tanang sakop sa pamilya. Ang mga handumanan niining espesyal nga mga panahon sa panag-uban dili gayud makalimtan sa mga anak.

Ang mga amahan regular nga mobisita sa ilang mga anak ug motudlo sa mga baruganan sa ebanghelyo.

Ang mga amahan motudlo sa mga anak sa bili sa trabaho ug motabang sa paghan-ay og maayong mga tumong sa ilang kinabuhi.

Ang mga amahan mopakita og ehemplo sa matinud-anong pagserbisyo sa ebanghelyo.

Palihug hinumdumi, kaisoonan, ang inyong sagradong calling isip amahan sa Israel—pinakaimportanting calling karon ug sa kahangturan—calling nga kamo dili gayud ma-release.

Mga tuig na ang milabay sa komperensya sa stake, nagpasalida mi og film clip aron sa paghulagway sa tema sa mensahe nga among ipresentar. Sulod sa usa ka tuig, samtang kami mibiyahe sa tibuok Simbahan sa among na-assign nga komperensya sa stake, kami pamilyar na kaayo sa mao nga salida. Nga kini nasag-ulo na namo. Ang mensahe nagpabilin sa akong hunahuna sulod niining katuigan. Ang film gisaysay ni Presidente Harold B. Lee ug miasoy sa usa ka panghitabo diha sa panimalay sa iyang anak nga babaye. Ingon kini niini:

Usa ka gabii ang inahan mabalak-ong naningkamot og human sa pagpreserbar og mga prutas. Sa katapusan ang mga anak andam na sa pagkatulog ug gipahigda na. Panahon na para balikon ang mga prutas. Sa magsugod na siya og panit ug panangtang sa liso sa prutas, ang duha ka batang lalaki miadto sa kusina ug mipahibalo nga andam na sila alang sa pangkatulog nga pag-ampo.

Dili gustong mabalda, ang inahan misulti dayon sa mga bata, “nganong dili kamo mosulod ug mag-ampo

sa inyong kaugalingon ug si Mama magpadayon lamang pagpanit niini nga prutas?”

Ang magulang nga anak dili gyud mobiya ug nangutana, “Hain ang labing importante, ang mga pag-ampo o prutas?” (Tan-awa sa *Mga Pagtulunan sa mga Presidente sa Simbahan: Harold B. Lee* [2000], 175–76.)

Usahay kita maanaa sa sitwasyon diin kita adunay oportunidad sa pagtudlo sa mga bata og leksyon nga adunay mahangturong epekto sa ilang batan-ong kinabuhi. Sa tinuod, ang pag-ampo mas importante kaysa prutas. Ang malampusong ginikanan kinahanglang dili ingon ka busy sa pagsakmit og higayon sa kinabuhi sa bata kon ang importanting leksyon mahimong ikatudlo.

Akong konbiksyon nga wala pay panahon sukad sa akong daghang katuigan nga ang mga anak sa Amahan sa Langit mas nagkinahanglang sa impluwensya sa matinud-anon, mabination nga mga ginikanan. Kita may mahinungdanon ug bililhong panulundon sa mga ginikanan nga halos gihatag ang tanan aron makakita og dapit nga sila makaamuma sa ilang mga pamilya sa pagtuo ug kaisug aron ang sunod nga henerasyon may mas dakong oportunidad nga unta ilaha. Kinahanglang natong makaplagan kanang sama nga diwa ug buntugon

ang mga hagit nga atong giatubang sa samang diwa sa sakripisyo. Kinahanglang natong isilil sa umaabut nga mga henerasyon ang kanunay nga lig-ong pagsalig sa mga pagtulunan sa atong Ginoo ug Manluluwas.

“Ug karon, akong mga anak, hinumdumi, hinumdumi nga kini diha sa lig-on nga sukaranan sa atong Manunubos kinsa mao si Kristo, ang anak sa Dios, nga kamo kinahanglang gayud motukod sa inyong tukuranan; nga sa panahon nga ang yawa mopadala sa iyang mapintas nga mga hangin, oo, ang iyang mga panâ diha sa alimpulos, oo, sa diha nga ang tanan niya nga ulan nga yelo ug ang iyang mapintas nga unos mohampak diha kaninyo, kini walay gahum ibabaw kaninyo sa pagbitad kaninyo ngadto sa bung-aw sa pagkauyamot ug walay katapusan nga pagkaalaot, tungod sa lig-on nga sukaranan diin kamo natukod nga mao ang tinuod nga tukuranan, usa ka tukuranan diin kon ang mga tawo magtukod dili sila mapukan” (Helaman 5:12).

Ang ebanghelyo ni Jesukristo ang makahatag niining pundasyon diin makaplag ta og malungtarong kalinaw ug makatukod og mahangturong pundok sa pamilya. Niini ako mopamatuod sa pangalan ni Jesukristo ug Manluluwas, gani si Jesukristo, Amen. ■

Ni Elder Quentin L. Cook
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Maalamong Mopili

“Pagsalikway sa dautan, ug sa pagpili sa maayo” (Isaias 7:15).

Minahal kong mga igsoon, akong tinguha karon nga makatambag bahin sa mga desisyon ug mga pagpili.

Sa batan-on pa ko abogado ko sa San Francisco Bay Area, ang among opisina tighimo og legal nga mga buluhaton sa kompanya nga nag-produce sa Charlie Brown holiday TV specials.¹ Nahimo kong tigsunod ni Charles Shulz ug sa iyang minugna—*Peanuts*, uban ni Charlie Brown, Lucy, Snoopy, ug uban pang mga karakter.

Usa sa paborito nakong sugilanon naglakip ni Lucy. Sa akong nahinum-duman, ang team ni Charlie Brown sa baseball apil sa impotante nga dula—si Lucy usa sa tigsalo, ug ang bola naglupad padulong kaniya. Puno ang kada base, katapusan kini nga bahin sa dula. Kon masalo ni Lucy ang bola, ang iyang team maka-daug. Kon dili niya masalo, modaug ang laing team.

Sama sa mahitabo sa usa ka sugilanon sa komiks, ang tibuk team nagtan-aw kang Lucy samtang mitugpa ang bola. Naghunahuna si Lucy, “Kon akong masalo ang bola, ako ang bayani; kon dili, sawayon ko.”

Mitugpa ang bola, ug samtang mahinamong nagtan-aw ang iyang

kaubanan, wala niya masalo ang bola. Gisalibay ni Charlie Brown ang iyang gloves sa kasagmuyo. Si Lucy dayon mitan-aw sa iyang mga kauban, nanig-hawak, ug miingon “Masalo kaha nako ang bola kon may kabalaka ko bahin sa polisiya sa atong nasud?”

Usa kini sa daghang higayon nga wala masalo ni Lucy ang bola, ug may pirmi siyang bag-ong katarungan.² Makahimuot, pero puro lang kini pa-sangil; dili tinuod nga rason sa iyang sipyat.

Sa pangalagad ni Presidente Thomas S. Monson, kanunay niyang gitudlo nga ang mga desisyon motino sa destinasyon.³ Gumikan niini ang akong tambag mao ang paglikay sa pangatarungan nga maoy makababag sa matarung nga pagpili, ilabi na bahin sa pag-alagad kang Jesukristo. Sa Isaias gitudloan kita sa “pagsalikway sa dautan, ug sa pagpili sa maayo.”⁴

Mituo ako nga importante gayud karon, nga ayuhon sa paghimo ang atong pagpili, nga uyon sa mga tumong nga gitinguha natong puy-an, kay si Satanang molingla sa katawhan gamit ang daghan ug maliputong paagi. Gikinahanglan kaayo nato ang dili matarug nga pasalig sa pagsunod sa mga sugo ug huptan gayud

ang sagradong mga pakigsaad. Kon mangatarungan ta makapugong kini alang sa mga endowment sa templo, takus nga mga misyon ug kaminyoon sa templo, ug makadaot kini. Sakit kon kita nangangkon nga mituo niini nga mga tumong, unya wala nato lihoka sa matag adlaw ang pagkab-ot niini.⁵

Pipila ka batan-on miingon nga tumong nila ang pagminyo sa templo apan wala makig-date og takus nga mga tawo. Sa tinuod lang, ang uban wala gyud gani makig-date, mao kana! Kamong mga ulitawo, kon dugay mong magminyo, inig lapas sa inyong edad ug maturidad, komportable na lang mo niini. Nga unta *mas dili angay* nga kamo *makomportable* niini! Palihug tinguhaa nga “moapil kamo”⁶ sa espiritwal ug sosyal nga kahlukan nga haum sa inyong tumong sa pagminyo sa templo.

Ang uban dili pa magminyo hangtud matiwas ang pag-eskwela ug makatrabaho. Bisan gidawat kini sa kalibutan, kini nga pangatarungan wala magpakita og pagtuo, dili haum sa tambag sa modernong mga propeta, ug dili uyon sa husto nga doktrina.

Bag-o lang nakahimamat ko og usa ka batan-ong lalaki. Tumong niya nga makamision, makaeskwela, magminyo sa templo, ug dunay malipayong pamilya. Nalipay kaayo ko sa iyang mga tumong. Apan sa among pag-istoryahay, naklaro nga ang iyang lihok ug mga pagpili dili haum sa iyang mga tumong. Nakita nakong tinuod siyang gusto nga magmision ug gilikayan ang seryusong mga sala nga makapugong niini, apan ang inadlaw niyang buhat wala mag-andam niya alang sa pisikal, emosyonal, sosyal, intelektwal, ug sa espirituhanong hagit nga iyang atubangon.⁷ Wala siya maningkamot. Wala niya seryusoha ang pag-eskwela o ang seminary. Mosimba tuod siya, apan wala niya mabasa ang Basahon ni Mormon. Migahin siyang dakong panahon sa video games ug social media. Nagtuo siya nga ang pag-adto sa misyon igo na. Kabatan-onan, isaad nga mahimo kamong takus ug seryuso sa pag-andam nga

mahimong emisaryo sa atong Ginoo ug Manluluwas, si Jesukristo.

Akong gikabalak-an dili lang ang paghimo og dinagkong desisyon apan ang ginagmay usab — ang inadlawng kalibutan ug ang ordinariyong mga desisyon diin migahin kita og daghan sa atong panahon. Niining dapita, atong gikinahanglan ang pagpugong, pagbalanse, ug ilabi na ang kaalam. Importante nga likayan ang pagpangatarungan ug pilion ang pinakamaayo.

Usa ka nindot nga ehemplo sa pagkontrolar, balanse, ug kaalam mao ang paggamit sa internet. Magamit kini sa misyonaryo nga buhat, pagtabang sa buluhaton sa priesthood, pagpangita sa katigulangan alang sa sagrado nga mga ordinansa sa templo, ug daghan pa. Dako kaayo ang potensyal alang sa kaayohan. Nasayud sab kita nga makamugna kini og dautan, lakip sa pornograpiya ug kabangis,⁸ ug pagpanglibak. Maghatud kini og kaboang. Sama sa gitudlo ni Brother Randall L. Ridd sa miaging komperensya, namulong bahin sa Internet, “pwede sab nga mausikan ninyo sa internet ang tanan ninyong panahon ug moubos ang inyong potensyal.”⁹

Ang mga kalingawan ug kaatbang sa pagkamatarung wala lang sa internet; bisan asa kini. Makaapekto kini dili lang sa mga batan-on apan natong tanan. Kita nia sa nagkaguliyang nga kalibutan.¹⁰ Gilibutan kita sa makaagni nga “kalingawan ug mga dula” ug imoral ug law-ay nga kinabuhi. Gipakita kini sama nga usa ka normal nga butang diha sa media.

Si Elder David A. Bednar bag-o lang mipasidaan sa mga miyembro nga mag-amping sa paggamit sa social media.¹¹ Usa ka naila sa kamaayo’g hunahuna nga lider, si Arthur C. Brooks, mipasabut niini. Nakita niya nga sa social media atong ipakita nga malipayon kita apan dili ang mga lisud nga panahon sa trabaho o sa eskwela. Atong gipakita ang dili kompleto nga kinabuhi — usahay palabwan pa kon kinsa kita. Gihulagway nato kining kinabuhi, dayon “gitan-aw sab nato ang hapit tanang . . . mini nga mga paghulagway sa [atong] mga higala diha

sa social media.” Miingon si Brooks, “Pagkangil-ad nga hunahunaon nga migahin ka og panahon sa pagpakaa-ron ingnong malipayon, ug nagtan-aw sab sa uban nga daw mas malipayon pa kay kanimo.”¹²

Usahay ingon og sanapan ka sa grabing mga kaboang, kaalingug-ngog, ug padayong panagbingkil. Kon pahinayan nato ang volume ug sutaon kini, gamay ra diay kaayo kini og ikatabang sa atong paningkamot sa matarung nga mga tumong. Usa ka maalamong amahan mitubag sa iyang mga anak sa ilang mga hangyo nga moapil niini nga mga kalingawan. Nangutana ra siya nila, “Maghimo ba ni ninyong mas maayong tawo?”

Kon mangatarungan ta sa sayop nga mga pagpili, dako o gamay, nga dili uyon sa gipahiuli nga ebanghelyo, mawala ang panalangin ug proteksyon nga atong gikinahanglan ug sagad malit-ag kita sa pagpakasala o mawala sa dalan.

Dako kog kabalaka bahin sa kaboang¹³ ug pagkaagni sa “bag-ong mga uso.” Sa Simbahan atong giawhag ug gikalipay ang kamatuoran ug kahi-balo sa tanang matang. Apan kon ang kultura, kahibalo, ug kinaiya dili na uyon sa plano sa Dios alang sa kalipay ug sa tahas ni Jesukristo, dili mapugngan ang pagkabungkag sa katiling-ban.¹⁴ Sa karon, bisan sa kalamboan sa ubang dapit, labi na sa siyensya ug komunikasyon, ang importanting mga

hiyas nagkawala ug ang kinatibuk-ang kalipay ug kaayohan mikunhod.

Dihang gidapit si Apostol Pablo nga Mamulong sa Areopagos sa Atenas, iyang nakita ang susama nga nagpakitang utokan, ug ang kawalay kaalam sama sa karon.¹⁵ Diha sa Mga Buhat atong mabasa: “Ang tanan ugod nga mga taga-Atenas ug mga dumuloong nga nagpuyo didto wala man lamay laing mahimo kondili ang pagtabi o pagpaminaw sa bag-ong butang nga mahiabut.”¹⁶ Ang gipasabut ni Pablo mao ang Pagkabanhaw ni Jesukristo. Dihang nakamatikod sila sa relihiyoso nga matang sa iyang mensahe, ang uban namiyabiay; ang uban mipalayas kaniya nag-ingon, “Maminaw ra kami kanimo pag-usab mahitungod niini.”¹⁷ Mibiya si Pablo sa Atenas *nga wala molampos*. Si Dean Frederic Farrar misulat mahitungod niini: “Sa Atenas wala siyay gitukod nga simbahan, sa Atenas wala siyay sulat, ug sa Atenas, sa sagad niyang agian, wala na gayud siya mobalik didto.”¹⁸

Mituo ko nga ang dinasig nga mensahe ni Elder Dallin H. Oaks nga nag-ila tali sa “maayo, mas maayo, ug labing maayo” makatabang alang sa mga pagpili ug sa mga prayoridad.¹⁹ Daghang pagpili dili dautan, apan kon mohurot kini sa atong panahon ug magpugong sa labing maayong pagpili, makadaot kini.

Bisan ang maayong mga paningka-mot kinahanglang timbang-timbangon

aron matino kon dili ba kini babag sa labing maayong tumong. Aduna koy halandumong diskusyon uban sa akong papa sa tin-edyer pa ko. Di siya motuo nga may mga batan-on nga mag-focus sa taas og tagal nga importanting mga tumong — sama sa panarbaho ug pagsangkap alang sa pamilya.

Ang makahuluganong pagtuon ug kasinatian sa panarbaho kanunay maoy prayoridad sa akong papa. Gidayeg niya ang ekstrakurikular nga mga kalihokan, sama sa debate ug student government tingali makatabang sa uban nakong importante nga mga tumong. Dili kaayo siya sigurado bahin sa gigahin nakong dakong panahon sa pag-apil og football, basketball, baseball, ug dagan. Gisabut niya nga ang sports makalig-on, makapalahutay, ug may teamwork apan miingon nga ang pagtutok og usa lang ka sport sa mubo nga panahon ang mas maayo. Sa iyang tan-aw, maayo ang sports apan dili labing maayo *alang kanako*. Naghunahuna siya nga ang ubang sports para lang sa lokal nga kasikat unya mabaliwala ang mas importante nga mga tumong.

Tungod niini, usa sa rason nganong ganahan ko sa asoy ni Lucy sa pagdula og baseball mao, kay sa tan-aw sa akong papa mas maayong pagtuon ko sa langyaw nga polisiya ug di maghunahuna sa pagsalo og bola. Akong klarohon nga ganahan gyud

ang akong mama og sports. Tingali maospital siya kon dili makakita sa usa sa akong mga dula.

Mihukom kong sundon ang tambag sa akong papa ug dili modula og intercollegiate sports sa kolehiyo. Unya gipahibalo ko sa among coach sa high school football nga ang coach sa football sa Stanford gusto nga makig-paniudto uban nako ug ni Merlin Olsen. Kamong mas bata pa mahimong wala makaila ni Merlin. Siya usa ka maayo kaayong all-American tackle sa Logan High School football team diin ako ang gwardya, ug tigsalo ug tigpasa sa bola. Sa high school si Merlin girecruit sa inilang mga football team libut sa nasud. Sa kolehiyo nadaug niya ang Outland Trophy isip pinakamaayong interior lineman. Si Merlin ang ikatulo nga over-all pick sa Nasyonal nga Liga sa Football ug nakadula sa talagsaong 14 ka

sunodsunod nga dula sa Pro Bowls. Apil siya sa Pro football Hall of Fame niadtong 1982.²⁰

Ang paniudto uban sa Stanford coach gihimo didto sa Bluebird restaurant sa Logan, Utah. Human mi naglamano, wala na gyud siya motan-aw nako. Si Merlin ra ang iyang gikaistoriya ug ako wala na. Human sa paniudto, sa unang higayon, miduol siya nako apan nakalimot sa akong ngalan. Giingnan niya si Merlin, “Kon pilion nimo ang Stanford ug gusto nimong ikuyog ang imong higala, maayo man siya og grado mahimo ra natong sabutan.” Kini nga kasinatian mikumpirnar

nga kinahanglan nakong sundon ang maalamong tambag sa akong papa.

Wala ko magbugnaw ninyo sa pag-apil og sports o paggamit sa Internet o ubang gikalingawan sa mga batan-on. Kini ang matang sa kalihokan nga nagkinahanglan og pagpugong, pagbalanse, ug kaalam. Kon maalamon ang paggamit, makapalambo sa kinabuhi.

Hinoon, awhagon ko kamo, bata ug tigulang, sa pagribyu sa mga tumong ug tuyo ug pagdugang og disiplina. Ang atong inadlaw nga buhat ug pagpili ihaum gayud sa atong mga tumong. Likayan gyud nato ang pagpangatarungan ug makabaldang kalingawan. Importante kaayo nga pilion ang mohaum sa mga pakigsaad sa pag-alagad kang Jesukristo diha sa pagkamatarung.²¹ Dili gyud kita magpabalda sa atong tumong, sa bisan unsang rason.

Kining kinabuhi ang panahon sa pagpangandam sa pagsugat sa Dios.²² Malipayon kita nga mga katawhan. Nagadayeg kita sa maayong mga pasyaw ug mobahandi sa wala maplano nga panahon uban sa atong mga higala ug pamilya. Kinahanglan kitang adunay kaseryuso sa katuyoan nga maoy giya sa atong kinabuhi ug pagpili. Ang makabaldang kalingawan ug pangatarungan nga babag sa kalamboan dili maayo, ug kon kini makakunhod sa atong pagtuo kang Jesukristo, trahedyo kani.

Ang akong pag-ampo mao nga isip mga priesthood, ang atong ipahiuyon ang mga dungganon natong katuyoan nga gikinahanglan niadtong nangalagad sa atong Agalon. Sa tanang butang atong hinumduman nga ang pagka “maisug diha sa pagpamatuod ni Jesus” ang mahinungdanong pagsulay alang sa celestial ug terrestrial nga gingharian.²³ Gusto kitang maadto sa celestial nga bahin. Isip usa sa Iyang mga Apostoles, kinasingkasing ko nga mopamatuod sa katinuod sa Pag-ula ug sa kabalaan ni Jesukristo, atong Manluluwas. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Lee Mendelson-Bill Melendez Production TV Specials, 1966.

2. Gikan sa mga bulan sa Saturn nga nakalinga kaniya, ngadto sa pagkabalaka mahitungod sa posible nga makalanag nga butang sa iyang glove, si Lucy kanunay nga nangatarungan ngano nga ang bola wala niya masalo.
3. Tan-awa sa “Decisions Determine Destiny,” chapter 8 sa *Pathways to Perfection: Discourses of Thomas S. Monson* (1973), 57–65.
4. Isaias 7:15.
5. “Kon ang pagbuhay ingon ka sayon sa pagkasayud kon unsay maayong buhaton, ang chapel mahimo nang mga simbahan, ug ang payag sa mga kabus mahimo nang mga palasyo sa prinsipe,” (William Shakespeare, *The Merchant of Venice*, act 1, eksena 2, mga linya 12–14).
6. Doktrina ug mga Pakigsaad 58:27.
7. Tan-awa sa *Adjusting to Missionary Life* (booklet, 2013), 23–49.
8. Tan-awa sa Stephanie Rosenbloom, “Dealing with Digital Cruelty,” *New York Times*, Ago. 24, 2014, SR1.
9. Randall L. Ridd, “Ang Pinili nga Henerasyon,” *Liahona*, Mayo 2014, 56.
10. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 45:26.
11. Tan-awa sa David A. Bednar, “To Sweep the Earth as with a Flood” (pakigpulong nga gihatag didto sa BYU Campus Education Week, Ago. 19, 2014); lds.org/prophets-and-apostles/unto-all-the-world/to-sweep-the-earth-as-with-a-flood.
12. Arthur C. Brooks, “Love People, Not Pleasure,” *New York Times*, Hulyo 20, 2014, SR1.
13. Subo lang, usa ka makabalda nga nanglambo sa atong panahon mao ang grabe nga binuang. Sa dihang ang Manluluwas miapil sa pipila ka mga butang nga makahugaw sa tawo, Iyang gilakip ang binuang (tan-awa sa Marcos 7:22).
14. Kini nahitabo sa karaang Gresya ug Roma, ingon man usab sa sibilisasyon sa Basahon ni Mormon.
15. Tan-awa sa Frederic W. Farrar, *The Life and Work of St. Paul* (1898), 302. Mga filosofher kani sa tanang matang, lakip ang mga epicureo ug mga estoico, kaatbang nga pundok kinsa gihulagway isip ang mga Pariseo ug ang mga Saduceo sa pagano nga kalibutan. Tan-awa usab sa Quentin L. Cook, “Looking beyond the Mark,” *Liahona*, Mar. 2003, 21–24.
16. Mga Buhat 17:21.
17. Mga Buhat 5:32.
18. Farrar, *The Life and Work of St. Paul*, 312.
19. Tan-awa sa Dallin H. Oaks, “Maayo, Mas Maayo, Pinakamaayo,” *Liahona*, Nob. 2007, 104–8.
20. Si Merlin Olsen ang usa ka inila kaayo nga football player, aktor, ug komentarista sa NFL, para sa NBC. Nadaugan niya ang Outland Trophy sa pagdula og football alang sa Utah State University. Midula siya og pro football para sa Los Angeles Rams. Sa TV siya ang Jonathan Garvey kaatbang ni Michael Landon on *Little House on the Prairie* ug dunay kaugalingon niyang programa sa TV, *Father Murphy*. Si Merlin patay na (Mar. 11, 2010), ug gimingaw kaayo mi kaniya.
21. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 76:5.
22. Tan-awa sa Alma 34:32.
23. Doktrina ug mga Pakigsaad 76:79.

Ni Elder Craig C. Christensen
Sa Kapangulohan sa Seventy

Ako Nasayud Niini nga mga Butang sa Akong Kaugalingon

Ang pagkat-on sa kaugalingon nga ang gipahiuli nga ebanghelyo ni Jesukristo tinuod usa sa mahinungdanon ug makalipay nga kasinatian sa kinabuhi.

Minahal kong mga igsoon, kanunay kitang nadasig pinaagi sa personal nga ehemplo ug sa priesthood nga pangalagad ni Presidente Thomas S. Monson. Bag-o lang, daghang deacon ang gipangutana, “Unsay ganahan kaayo ninyo ni Presidente Monson?” Ang usa ka deacon miingon nga ang paghatag ni Presidente Monson sa iyang mga dulaan sa gamay pa siya, sa mga higalang nagkinahanglan. Lain sab miingon nga ang pamaagi sa pag-atiman ni Presidente Monson sa mga biyuda sa iyang ward. Ang ikatulo miingon nga ang pagkahimong Apostol sa bata pa kaayo nga edad ug mipanalangin sa mga tawo sa tibuok kalibutan. Dayon usa ka batan-on miingon, “Ang ganahan kaayo nako ni Presidente Monson mao ang lig-on niyang pagpamatuod.”

Oo, tanan kita mibati sa espesyal nga pagsaksi sa atong propeta bahin sa Manluluwas si Jesukristo ug sa iyang pasalig sa pagsunod sa mga pag-aghat sa Espiritu. Sa matag kasinatian nga

iyang gipakigbahin, gidapit kita ni Presidente Monson nga sundon sa hingpit ang ebanghelyo ug palig-unon ang atong personal nga pagpamatuod. Hinumdumi ang iyang gisulti dinhi pipila ka komperensya nang milabay: “Aron mahimo tang lig-on ug makabuntog sa tanang mga pwersa nga mobira nato sa sayop nga direksyon . . . , kinahanglang duna kitay kaugalingong pagpamatuod. Nag-edad man kamo og

12 o 112—o bisan sa tunga-tunga—masayud kamo mismo nga ang ebanghelyo ni Jesukristo tinuod.”¹

Bisan og ang akong mensahe karong gabhiona gitumong ngadto sa mga 12 kay sa 112 ang mga baruganan niini magamit sa tanan. Agig tubag sa pamahayag ni Presidente Monson, mangutana ko: Ang matag usa ba kanato nahibalo sa atong kaugalingon nga tinuod ang ebanghelyo? Masaligon ba kitang moingon nga ang atong mga pagpamatuod atoa gayud? Mokutlo ko pag-usab kang Presidente Monson: “Ako moingon nga ang lig-ong pagpamatuod sa atong Manluluwas ug sa Iyang ebanghelyo . . . manalipod kaninyo gikan sa sala ug kadautan sa inyong palibut . . . Kon kamo wala pay pagpamatuod niining mga butanga, buhata kanang gikinahanglan aron makabaton niini. Mahinungdanon alang kaninyo nga adunay inyong kaugalingon nga pagpamatuod, kay ang mga pagpamatuod sa uban igo lang nga moabag kaninyo.”²

Ako Nasayud Niini nga mga Butang sa Akong Kaugalingon

Ang pagkat-on sa kaugalingon nga ang gipahiuli nga ebanghelyo ni Jesukristo tinuod usa sa mahinungdanon ug makalipay nga kasinatian sa kinabuhi. Tingali sa pagsugod magsalig kita sa pagpamatuod sa uban—moingon, sama sa batan-ong manggugubat, “Kami wala magduhaduha nga ang among mga inahan nasayud niini.”³ Maayo kini nga dapit sa pagsugod, apan sugod dinhi kini atong palig-unon. Aron lig-on nga magsunod sa ebanghelyo, walay mas importante kay sa pagdawat ug paglig-on sa kaugalingon natong pagpamatuod. Kinahanglang makapahayag kita, sama ni Alma, “Ako . . . nasayud niining mga butanga sa akong kaugalingon.”⁴

“Ug giunsa ninyo sa pagdahum nga ako nasayud sa ilang kasiguroan?” Mipadayon si Alma. “Tan-awa, ako moingon nganha kaninyo nga sila gihimo nga mabutyag ngari kanako pinaagi sa Balaang Espiritu sa Dios. Tan-awa, ako nagpuasa ug nag-ampo sa daghan nga mga adlaw nga ako unta masayud niini nga mga butang

sa akong kaugalingon. Ug karon ako nasayud sa akong kaugalingon nga sila tinuod.”⁵

Nagtinguha Ako nga Makakita sa mga Butang nga Nakita sa Akong Amahan

Sama ni Alma, si Nephi sa iyang kaugalingon nasayud usab sa kamatuoran. Human maminaw sa iyang amahan nga namulong sa daghan niyang espirituhanong kasinatian, gusto si Nephi nga mahibalo sa nahibaloan sa iyang amahan. Lapas kini sa yano nga pagkakuryuso—butang kini nga iyang gusto ug gipangita. Bisan “sa iyang kabatan-on,” anaa niya ang “dako nga tinguha nga mahibalo sa mga misteryo sa Dios.”⁶ Nangandoy siya nga “makakita, ug makadungog, ug masayud niini nga mga butang, pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo.”⁷

Dihang si Nephi “naglingkod nga nagpalandong sa [iyang] kasingkasing,” siya “gibayaw sa Espiritu . . . ngadto sa hilabihan ka taas nga bukid,” siya gipangutana, “Unsa ang imong gitinguha?” Yano ang iyang tubag: “Ako nagtinguha nga makakita sa mga butang nga nakita sa akong amahan.”⁸ Tungod sa matuohon niyang kasingkasing ug paningkamot, gipanalanginan si Nephi og talagsaong kasinatian. Nakadawat siya og saksi sa pagkatawo, kinabuhi, ug Paglansang sa Manluluwas nga si Jesukristo, nakita niya ang pag-abut sa Basahon ni Mormon ug ang Pagpahiuli sa ebanghelyo sa ulahing mga adlaw—tanang gumikan sa sinsero niyang tinguha nga mahibalo sa iyang kaugalingon.⁹

Kining personal nga mga kasinatian uban sa Ginoo nag-andam kang Nephi alang sa mga kalisdanan ug sa mga hagit nga iyang atubangon sa umaabut. Naghimo kini nga nalig-on siya bisan ang uban sa iyang pamilya naglisud. Makahimo siya niini kay siya *nakakat-on* sa iyang kaugalingon nga siya *nasayud* sa iyang kaugalingon. Gipanalanginan siya og kaugalingon niyang pagpamatuod.

Papangayoa Siya sa Dios

Sama ni Nephi, si Propeta Joseph Smith sab “batan-on kaayo” dihang ang iyang “hunahuna gitawag sa

mahinungdanong pagpamalandong” sa espirituhanong mga kamatuoran. Alang ni Joseph, panahon kadto sa “dako nga kabalisa,” nga gilibutan sa kagubot ug kalibug sa mga mensahe bahin sa relihiyon. Gusto siyang masayud asa nga simbahan ang tinuod.¹⁰ Nadasig sa mga pulong sa Biblia: “Kon aduna man kaninyoy nakulangan ug kaalam, papangayoa siya sa Dios,”¹¹ sa iyang kaugalingon milihok siya alang sa tubag. Sayo sa buntag sa tingpamulak niadtong 1820, miadto siya sa kakahoyan duol sa iyang balay ug nag-ampo. Tungod sa iyang pagtuo ug kay ang Dios dunay espesyal nga buluhaton alang kaniya, nadawat ni Joseph ang panan-awon sa Dios nga Amahan ug sa Iyang Anak, si Jesukristo, ug nakat-unan sa kaugalingon ang angay buhaton.

Makita ba ninyo sa kasinatian ni Joseph ang sumbanan nga magamit sa pag-angkon o paglig-on sa kaugalingon ninyong pagpamatuod? Gitugutan ni Joseph nga ang kasulatan modulot sa iyang kasingkasing. Gipamalandungan gayud ug gigamit kini sa kaugalingon niyang sitwasyon. Dayon gibuhathang iyang nakat-unan. Ang resulta mao ang mahimayaong Unang Panan-awon—ug tanan pa human niini. Kini nga Simbahan natukod sa baruganan nga ang tanan—lakip ang 14 anyos nga batang mag-uuma—“makapangayo sa Dios” ug tubagong ang iyang pag-ampo.

Unsa ang Pagpamatuod?

Sagad natong madunggan sa mga miyembro sa Simbahan nga ang ilang

pagpamatuod sa ebanghelyo maoy pinakabililhon nilang kabtangan. Sagrado kini nga gasa gikan sa Dios nga moabut kanato pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo. Kini ang malinawon, di matarug nga kasiguroan nga atong madawat kon kita magtuon, mag-ampo ug magsunod sa ebanghelyo. Pagbati kini gikan sa Espiritu Santo nga nagsaksi sa atong kalag nga ang atong nakat-unan ug gibuhathang maayo.

Moingon ang uban nga ang pagpamatuod sama sa usa ka switch sa suga—pweding on o off; pweding duna kay pagpamatuod o wala. Sa reyalidad, ang pagpamatuod labaw pa kay sa kahoy nga moagi og daghang ang-ang sa pagtubo ug paglambo. Ang ubang pinakataas nga kahoy sa yuta tua sa Redwood National Park sa kasadpang Estados Unidos. Kon mobarug ka sa may punoan ining dagkong kahoy, makatingalang hunahunaon nga kini gikan sa gamayng liso. Mao usab kana sa atong pagpamatuod. Bisan og nagsugod kini sa usa ra ka espirituhanong kasinatian, motubo kini sa kadugayan pinaagi sa pada-yong pag-alima ug sa mga espirituhanong kasinatian.

Dili ikatingala, nga dihang si Propeta Alma mipasabut unsaon sa pagpalambo sa atong pagpamatuod, gihisgutan niya ang binhi nga nahimong kahoy. “Kon kamo mohatag og luna,” miingon siya, “nga ang usa ka binhi mahimo nga matanom diha sa inyong kasingkasing, tan-awa, kon kini usa ka tinuod nga binhi, kon kamo dili molabay niini pinaagi sa inyong pagkawalay pagtuo, . . . kini

Cape Town, South Africa

mosugod sa pagtubo diha sulod sa inyong mga dughan; ug kon kamo makamatikod niining pagtubo nga mga tinguha, kamo magsugod pag-ingon diha sa inyong kaugalingon—Kini kinahanglan nga usa ka maayo nga binhi, o nga ang pulong maayo, kay kini misugod pagpadako sa akong kalag; oo, kini misugod sa pagdan-ag sa akong salabutan, oo, kini misugod sa pagkaanindot ngari kanako.”¹²

Sagad ingon niini ang pagsugod sa pagpamatuod: uban sa sagrado, makadan-ag, siguradong pagbati nga mopakita kanato nga ang pulong sa Dios tinuod. Bisan pa, kining nindot nga pagbati, sinugdanan lamang kini. Ang inyong trabaho sa pagpatubo sa pagpamatuod wala pa mahuman—sama sa pagpadako sa redwood tree wala mahuman sukad misugod sa pagtubo ang binhi. Kon ibaliwala nato ang unang mga pag-aghat, kon dili nato atimanon pinaagi sa padayong pagtuon sa kasulatan ug pag-ampo ug sa dugang pang kasinatian uban sa Espiritu, ang atong pagbati mag-kaawop ug ang atong pagpamatuod mokunhod.

Sa giingon ni Alma: “Kon kamo mopasagad sa kahoy, ug dili maghuhahuna sa iyang pag-alima, tan-awa kini dili mogamot; ug kon ang kainit sa adlaw moabut ug mosunog niini, tungod kay kini walay gamot kini malawos, ug kamo moibut niini ug molabay.”¹³

Sa daghang sitwasyon, ang atong pagpamatuod motubo sama sa pagtubo sa kahoy: hinay-hinay, dili matatikdan tungod sa atong pag-alima ug paningkamot. “Apan kon kamo moalima sa pulong,” misaad si Alma, “oo, moalima sa kahoy samtang kini misugod pagtubo, pinaagi sa inyong hugot nga pagtuo uban sa dako nga kakugi, ug uban sa pailub, naglantaw sa bunga niini, kini mogamot, ug tan-awa kini mahimo nga usa ka kahoy magtubo ngadto sa kinabuhi nga walay katapusan.”¹⁴

Karon ang Panahon; Karon mao ang Adlaw

Nagsugod ang kaugalingon nakong pagpamatuod dihang gitun-an ug gipamalاندungan nako ang Basahon ni Mormon. Dihang miluhod ko nangutana sa Dios sa mapaubsanong pag-ampo, ang Espiritu Santo mipamatuod sa akong kalag nga tinuod ang akong gibasa. Kining una nga saksi nahimo nga saan sa akong pagpamatuod sa daghang kamatuoran sa ebanghelyo, kay, sa gitudlo ni Presidente Monson: “Kon kita masayud nga ang Basahon ni Mormon tinuod, nan masayud usab kita nga si Joseph Smith tinuod nga propeta ug nakakita sa Dios nga Amahan sa Kahangturan ug sa Iyang Anak, nga si Jesukristo. Mosunod sab nga ang ebanghelyo napahiuli niining ulahing mga adlaw pinaagi ni Joseph Smith—lakip ang

pagpahiuli sa Aaronic ug Melchizedek nga Pagkapari.”¹⁵ Sukad niadto daghan kog sagradong kasinatian uban sa Espiritu Santo nga mipamatuod nako nga si Jesukristo ang Manluluwas sa kalibutan ug ang Iyang gipahiuli nga ebanghelyo tinuod. Uban ni Alma, makaingon ko uban sa kasiguroan nga nahibaloan ko kini sa akong kaugalingon.

Batan-on kong mga higala, karon ang panahon ug karon mao ang adlaw sa pagkat-on o pagmatuod og usab sa kaugalingon nga tinuod ang ebanghelyo. Matag usa nato may importanting buluhaton. Aron mahimo kini, ug aron mapanalipdan gikan sa kalibutanong mga impluwensya nga ingon og naghulga sa kanunay kinahanglang may pagtuo kita sama ni Alma, Nephi ug ni Joseph Smith aron makabaton ug makapalambo og kaugalingong pagpamatuod.

Sama sa batan-ong deacon nga akong gihisgutan, akong gidayeg si Presidente Monson sa iyang pagpamatuod. Sama kini sa taas kaayong kahoy, ang pagpamatuod ni Presidente Monson gipatubo ug gipalambo sa taas nga panahon. Atong mahibaloan sa kaugalingon, sama ni Presidente Monson, nga si Jesukristo atong Manluluwas ug Manunubos sa kalibutan, si Joseph Smith propeta sa Pagpahiuli, lakip ang pagpahiuli sa priesthood sa Dios. Kita aduna nianang balaan nga priesthood. Hinaut magkat-on kita ug masayud niini sa kaugalingon maoy akong pag-ampo sa sagrado nga pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Thomas S. Monson, “Magmaisugon sa Pagbarug nga Mag-inusara,” *Liahona*, Nob. 2011, 62.
2. Thomas S. Monson, “Gahum sa Priesthood,” *Liahona*, Mayo 2011, 66.
3. Alma 56:48.
4. Alma 5:46.
5. Alma 5:45–46.
6. 1 Nephi 2:16.
7. 1 Nephi 10:17.
8. 1 Nephi 11:1–3.
9. Tan-awa sa 1 Nephi 11–14.
10. Tan-awa sa Joseph Smith—Kasaysayan 1:8–10.
11. Santiago 1:5.
12. Alma 32:28.
13. Alma 32:38.
14. Alma 32:41.
15. Thomas S. Monson, *Liahona*, Nob. 2011, 67.

Ni Bishop Dean M. Davies
Ikaduhang Magtatambag sa Presiding Bishopric

Ang Balaod sa Puasa: Personal nga Responsibilidad sa Pag-atiman sa mga Kabus ug Timawa

Isip mga sumusunod sa Manluluwas, kita adunay personal nga responsibilidad sa pag-atiman sa mga kabus ug timawa.

Minahal kong kaigsoonan, gimahal ko ang priesthood, ug ganahan kong makig-uban ninyo. Mapasalamaton kaayo ko nga dungan kitang makaserbisyo niining dakong kawsa.

Nagpuyo kita sa talagsaong panahon. Ang milagrusong pag-uswag sa medisina, siyensya, ug teknolohiya nakapalambo sa kalidad sa kinabuhi sa kadaghanan. Apan adunay ebidensya usab sa dakong pag-antus ug kasakit sa katawhan. Agig dugang sa mga gubat ug hungihong sa gubat, ang pagdaghan sa kalamidad—lakip ang lunop, sunog, linog, ug sakit—na-kaapekto sa minilyon ka kinabuhi sa tibuok kalibutan.

Ang mga pangulo sa Simbahan nasayud ug mabinantayon kabahin sa kaayohan sa mga anak sa Dios bisan

asa. Kon kanus-a ug asa mahimo, ang pang-emerhensya nga mga kapanguhaan sa Simbahan isangkap sa

Kanus-a ug asa posible, sa mga kapanguhaan sa emerhensya sa Simbahan gihatag aron sa pagtabang niadtong nanginahanglan.

pagresponde niadtong nanginahanglan. Sama pananglit, niadtong Nobyembre, ang Bagyong Yolanda miigo sa nasud sa Pilipinas.

Usa ka Kategoriya-5 nga bagyo, ang Yolanda nagbilin og grabeng kaudat ug pag-antus sa naagian niini. Tibuok mga dakbayan nangaguba; daghang kinabuhi nakalas; minilyon nga mga balay grabeng nadaut o naguba; ug ang nag-unang mga serbisyo sama sa tubig, agianan sa hugaw, ug kuryente nahunong.

Ang mga kapanguhaan sa Simbahan magamit na pipila lang ka oras human sa katalagman. Ang mga miyembro sa Simbahan sa Pilipinas nagtinabangay sa pagluwas sa ilang kaigsoonan pinaagi sa paghatag og pagkaon, tubig, sinina, ug mga hygiene kit ngadto sa mga miyembro ug dili miyembro.

Ang mga meetinghouse sa Simbahan nahimong mga dapit nga kadangpan sa liboan nga wala nay panimalay. Ubos sa pagpangulo sa Area Presidency ug mga lokal nga lider sa priesthood, daghan ang nawad-an sa tanan nilang butang, gihimo ang pagtimbang-timbang sa kahimtang ug kaluwasan sa tanang mga miyembro. Dinasis nga mga plano gihimo sa pagtabang nga mahibalik ang mga miyembro ngadto sa arang-arang nga kahimtang sa panimuyo ug sa pagpaningkamot sa kaugalingon.

Resonableng tabang gihatag ngadto sa mga miyembro sa Simbahan aron matukod og balik ang ilang mga kahoy nga pinuy-anan. Dili kini basta lang nga gihatag. Ang mga miyembro gibansay ug maoy mitrabaho sa kinahanglang buluhaton alang sa ilang kaugalingon ug sa uban.

Usa ka panalangin niini mao nga samtang ang mga miyembro nakat-on sa pagpamanday, pagtubero, ug ubang mga kahanas sa konstruksyon, sila nakakuha og maayong mga trabaho samtang ang kasikbit nga mga dakbayan ug mga komunidad misugod sa pagpangtukod og balik.

Ang pag-atiman sa mga kabus ug timawa usa ka sukaranang doktrina sa ebanghelyo ug usa ka mahinungdanong elemento sa mahangturong plano sakaluwasan.

Sa wala pa ang Iyang mortal nga pangalagad, si Jehova mipahayag pinaagi sa Iyang propeta: “Kay dili mawala ang mga kabus gikan sa yuta: tungod niana, nagasugo ako kanimo, nga nagaingon: pagabuklaron mo ang imong kamot sa imong igsoon, sa nagkinahanglan kanimo, ug sa imong kabus, diha sa imong yuta.”¹

Sa atong panahon, ang pag-atiman sa mga kabus ug timawa usa sa upat ka mga responsibilidad sa Simbahan nga makatabang sa mga indibidwal ug mga pamilya nga mahimong sarang alang sa kahimayaan.²

Ang pag-atiman sa mga kabus ug timawa naglakip sa temporal ug espirituhanon nga kaluwasan. Kini naglakip sa serbisyo sa indibidwal nga mga miyembro sa Simbahan samtang personal nilang giatiman ang kabus ug timawa, ingon man ang pormal nga programa sa welfare sa Simbahan, nga gipahigayon pinaagi sa awtoridad sa priesthood.

Sentro sa plano sa Ginoo alang sa pag-amuma sa mga kabus ug timawa mao ang *balaod sa puasa*. “Ang Ginoo miestablisar sa balaod sa puasa ug

mga halad sa puasa sa pagpanalngin sa Iyang katawhan ug sa paghatag og paagi nga makaserbisyo sila niadtong nanginghanglan.”³

Isip mga sumusunod sa Manluluwas, kita adunay personal nga responsibilidad sa pag-atiman sa mga kabus ug timawa. Ang matinud-anong mga miyembro sa Simbahan bisan asa nagtabang pinaagi sa pagpuasa kada bulan—dili mokaon ug moinom sulod sa 24 ka oras—ug dayon paghatag sa simbahan og pinansyal nga halad sa puasa nga katugbang sa dili moubos sa kantidad sa pagkaon nga ila untang kaunon.

Ang mga pulong ni Isaias kinahanglang mainampuong ikonsiderar ug itudlo sa matag panimalay:

“Dili ba mao kini ang pagpuasa nga akong napili? ang paghubad sa mga higit sa kadautan, ang pagtangtang sa mga bugkos sa yugo, ug ang pagpagawas sa mga dinaugdaug, ug nga inyong bunggoon ang tanang mga yugo?

“Dili ba mao ang pakigbahin sa imong tinapay uban sa gigutom, ug imo nga dad-on ang kabus nga sinalikway ngadto sa imong balay? kon ikaw makakita sa hubo, nga imo siya nga tampian; ug nga ikaw dili matago gikan sa imong kaugalingon nga unod?”⁴

Si Isaias mipadayon sa paglista sa talagsaong mga panalangin nga gisaad sa Ginoo niadtong mosunod sa balaod sa puasa. Siya miingon:

“Unya ang imong kahayag mosidlak nga maingon sa kabuntagon, ug ang imong pagkaayo motungha sa madali; ug ang imong pagkamatarung mouna kanimo; ang himaya sa Ginoo magapalikod kanimo.

“Unya ikaw motawag, ug ang Ginoo motubag; ikaw motu-aw ug siya magaingon: Ania man ako. . . .

“Ug kon ibubu mo ang imong kalag ngadto sa gigutom, ug busgon mo ang sinakit nga kalag; unya ang imo nga kahayag mosubang sa kangitngitan, ug ang imong kadulom maingon sa kaudtohan.

“Ug ang Ginoo magamando kanimo sa kanunay, ug mobusog sa imong kalag sa mga dapit nga mamala.”⁵

Kabahin niini nga kasulatan, si Presidente Harold B. Lee miingon: “Ang dagkong mga panalangin nga magagikan [sa puasa] tataw kaayo sa matag dispensasyon, ug dinhi ang Ginoo nagsulti kanato pinaagi niining propeta nganong dunay puasa, ug ang mga panalangin nga moabut gikan sa pagpuasa. Kon kamo moanalisa sa ika-58 nga kapitulo sa basahon ni Isaias inyong makaplagan ang rason nganong ang Ginoo gusto nga kita mobayad og halad sa puasa, nganong gusto niya nga kita magpuasa. Kini tungod kay pinaagi sa pagkahimong takus kita makatawag ug ang Ginoo makatubag. Kita makaampo ug ang Ginoo moingon, ‘Ania man ako.’”

Si Presidente Lee midugang: “Gusto ba nato nga anaa sa sitwasyon diin motawag kita ug dili siya motubag? Mangamuyo kita diha sa kasakit ug dili siya makig-uban kanato? Nagtuo ko nga panahon na nga kita maghuna-huna niini nga mga sukaranan tungod kay moabut ang mga adlaw nga mas magkinahanglan kita sa mga panalangin sa Ginoo, diin ang mga paghukom ibubu nga walay pagkuto diha sa tibuok yuta.”⁶

Ang atong pinalanggang propeta, si Presidente Thomas S. Monson, mipakigbahin sa iyang pagpamatuod niining mga baruganan—pagpamatuod nga nagagikan sa personal nga kasinatian. Siya miingon: “Walay miyembro sa Simbahan kinsa mitabang sa pagsangkap niadtong nanginghanglan nakalimot o nagmahay sa kasinatian. Kakugi, pagdaginot, pagpaningkamot sa kaugalingon, ug pagpakigbahin ngadto sa uban dili na bag-o ngari kanato.”⁷

Mga kaissoonan, ang mga miyembro sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw katawhan nga nanaghupot og pakigsaad ug nagsunod sa kasugoan. Wala koy mahunahunaan nga balaod, o sugo, nga, kon matinud-anong tumanon, mas sayon sundon ug naghatag og mas dagkong panalangin kay sa balaod sa puasa. Kon kita magpuasa ug mohatag og matinuoron nga halad sa puasa, atong natampo ngadto sa balay tipiganan sa Ginoo ang magasto unta

nato sa pagkaon. Wala kini magkinahanglan og sakripisyo sa kwarta nga sobra sa unsay sagad natong magasto. Sa samang higayon, kita gisaaran sa talagsaong mga panalangin, sama sa nahisgutan na.

Ang balaod sa puasa magamit sa tanang miyembro sa Simbahan. Bisan ang gagmayng mga bata matudloan sa pagpuasa, magsugod sa usa ka kanan ug dayon duha, samtang makasabut na sila ug mahimo sa ilang lawas ang pagsunod sa balaod sa puasa. Ang mga bana ug mga asawa, single nga mga miyembro, kabatan-onan ug mga bata kinahanglang magsugod sa puasa uban sa pag-ampo, magpasalamat sa mga panalangin sa ilang kinabuhi samtang nagtinguha sa mga panalangin sa Ginoo ug kalig-on panahon sa puasa. Ang hingpit nga katumanan sa balaod sa puasa mahitabo kon ang halad sa puasa gihatag ngadto sa tinugyanan sa Ginoo, ang bishop.

Mga bishop, kamo ang nagdumala sa welfare sa ward. Kamo adunay balaan nga sugo sa pagpangita ug pag-atiman sa mga kabus. Uban sa suporta sa presidente sa Relief Society ug mga lider sa korum sa Melchizedek Priesthood, ang inyong tumong mao ang pagtabang sa mga miyembro sa pagtabang sa ilang kaugalingon ug mahimong mapaninkamuton sa kaugalingon. Mangalagad kamo sa temporal ug espirituhanong panginahanglan sa mga miyembro pinaagi sa mabinantayong paggamit sa mga halad sa puasa isip temporaryong suporta ug dugang nga tabang gikan sa mga paryente ug komunidad. Samtang mainampoon ninyong gigamit ang mga yawe sa priesthood ug pag-ila sa pagtabang sa mga kabus ug timawa, inyong masayran nga ang sakto nga paggamit sa mga halad sa puasa gitumong sa pagsuporta sa kinabuhi, dili estilo sa kinabuhi.

Mga presidente sa korum sa Aaronic Priesthood, naghupot kamo og mga yawe ug adunay gahum sa pagpangalagad sa dayag nga mga ordinansa. Makigtambayayong kamo sa bishop ug motudlo sa mga miyembro sa korum kalabut sa ilang katungdanan sa priesthood ug mogiya kanila

sa pagpangita sa mga miyembro sa Simbahan sa paghatag nila og oportunidad sa pagsalmot sa puasa. Samtang kamo mga tighupot sa Aaronic Priesthood magpalambo sa inyong mga responsibilidad sa priesthood ug maghatag niining oportunidad sa tanang miyembro sa Simbahan, inyong mapadali ang gisaad nga mga panalangin sa puasa ngadto sa labing nanginginahanglan niini. Kamo makasaksi nga ang diwa sa pag-atiman sa mga kabus ug timawa dunay gahum sa pagpahumok sa tig-a nga mga kasingkasing ug nagpanalangin sa kinabuhi niadtong dili kanunay motabong sa Simbahan.

Si Presidente Monson miingon, “Kadtong mga bishop nga miorganisar sa ilang mga korum sa Aaronic Priesthood nga moapil sa pagpangolekta sa mga halad sa puasa mas magmalampuson niining sagradong responsibilidad.”⁸

Mga bishop, hinumdumi nga ang mga kahintang managlahi sa lainlaing dapit ug sa lainlaing nasud. Ang pagkontak sa mga miyembro sa korum sa Aaronic Priesthood sa matag balay mahimong dili praktikal sa rehiyon diin kamo nagpuyo. Hinoon, dapiton namo kamo sa mainampoong pagkonsiderar sa tambag sa propeta ug magtinguha og inspirasyon sa angay nga mga paagi diin ang mga tighupot sa Aaronic Priesthood sa inyong ward makapalambo sa ilang priesthood pinaagi sa pag-apil sa pagpangolekta sa mga halad sa puasa.

Sa kapitulo 27 sa 3 Nephi, ang nabanhaw nga Ginoo nangutana,

“Unsa nga matang sa mga tawo kamo mahisama?” Siya mitubag, “Gani sama nga ako mao.”⁹ Sa atong pagdala sa atong kaugalingon sa ngalan ni Kristo ug maningkamot sa pagsunod Kaniya, kita makadawat sa Iyang hitsura diha sa atong panagway ug mahimong mas mahisama Kaniya. Ang pag-atiman sa mga kabus ug timawa kabahin gayud sa pangalagad sa Manluluwas. Kini anaa sa tanan Niyang gibuhit. Siya mopaduol ngadto sa tanan ug mobayaw kanato. Masayon ang Iyang yugo ug magaan ang Iyang luwan. Akong dapiton ang matag usa kanato nga mahimong mas mahisama sa Manluluwas pinaagi sa pag-atiman sa mga kabus ug timawa, sa matinud-anong pagsunod sa balaod sa puasa, ug sa paghatag og ubay-ubay nga halad sa puasa. Mapainubsanon kong magpamatuod nga ang matinud-anong pag-atiman sa mga kabus ug timawa timailhan sa espirituhanong pagkahamtong ug mopanalangin sa tighatag ug sa tigdawit. Sa sagradong pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Deuteronomio 15:11.
2. Tan-awa sa *Handbook 2: Administering the Church* (2010), 2.2.
3. *Handbook 2*, 6.1.2.
4. Isaias 58:6-7.
5. Isaias 58:8-11.
6. Harold B. Lee, “Listen, and Obey” (Welfare Agricultural Meeting, Abr. 3, 1971), kopya sa typescript, 14; Church History Library, Siyudad sa Salt Lake.
7. Thomas S. Monson, “Andam Na Ba Kita?” *Liahona*, Sept. 2014, 4.
8. Thomas S. Monson, miting uban sa Presiding Bishopric, Feb. 28, 2014.
9. 3 Nephi 27:27.

Ni Presidente Dieter F. Uchtdorf

Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

“Ako Ba, Ginoo?”

Ihiklin nato ang atong garbo, motan-aw lapas sa atong panghambog, ug sa kamapainubsanon mangutana, “Ako ba, Ginoo?”

Mao kadto ang katapusang gabii sa pagka-mortal sa atong pinalanggang Manluluwas, ang gabii sa wala pa Siya mohalad sa iyang Kaugalingon isip lukat alang sa tanang katawhan. Samtang Iyang gipikaspikas ang tinapay uban sa Iyang mga disipulo, aduna Siyay gisulti nga siguradong nakapahadlok ug nakapasubo kaayo kanila. “Usa kaninyo magabudhi kanako,” miingon Siya kanila.

Ang mga disipulo wala magduda sa kamatuoran sa unsay Iyang gisulti. Ni sila milingi sa palibut, mitudlo sa lain, ug nangutana, “Siya ba?”

Hinooon, sila “nanagsubo pag-ayo, ug misugod sila sa pagtinagsag ingon kaniya, *Ako, ba Ginoo?*”¹

Naghunahuna ko kon unsa kahay buhaton sa matag usa kanato kon kita ang gipangutana niana sa Manluluwas. Motan-aw kaha kita sa naglibut kanato ug moingon sa atong mga kasingkasing, “Si Brother Johnson si-guro iyang gipasabut. Dugay na kong nagduda niya”, o “Maayo kay naa dinhi si Brother Brown. Kinahanglan gayud siya nga makadungog niini nga mensahe”? O kita kaha, sama niadtong mga tinun-an sa karaan, motan-aw sa kaugalingon ug mangutana nga matugkaron: “Ako ba?”

Niining yano nga mga pulong, “*Ako ba, Ginoo?*” anaa ang sinugdanan sa kaalam ug ang dalan sa personal nga pagkakabig ug malungtarong kausaban.

Ang Samingay sa mga Dandelion

Sa una adunay tawo kinsa malingaw maglakaw-lakaw sa gabii libut sa iyang kasilinganan. Mahinangpon siyang moagi ilabi na sa balay sa iyang silingan. Kini nga silingan nindot kaayo pagkatiman ang iyang nataran, mga bulak kanunay nanglimbukad, ang mga kahoy himsog ug labong. Klaro nga ang silingan naningkamot og maayo aron adunay nindot nga nataran.

Apan usa ka adlaw samtang ang tawo miagi sa balay sa iyang silingan, nakakita siya sa usa ka dako, yellow nga dandelion nga sagbut sa tunga-tunga niining nindot nga nataran.

Wala kini mahiangay sa dapit mao nga nakalitan siya niini. Nganong wala man kini ibta sa iyang silingan? Dili ba ni niya makita? Wala ba siya masayud nga ang dandelion makasabwag og mga liso nga motubo ngadto sa dinosenang dugang nga mga sagbut?

Kining nag-inusarang dandelion nakahasol kaayo kaniya, ug gusto niya nga adunay buhaton niini. Ibtun na lang ba niya kini? O isprihan niya og

pangpatay sa sagbut? Tingali kon mo-adto siya sa gabii, sekreto niya kining maibut.

Kini maoy iyang gihunahuna samtang naglakaw siya padulong sa kaugalingon niyang panimalay. Misulod siya sa iyang balay nga wala gani mopasiplat sa iyang kaugalingong nataran—nga napuno sa gatasan ka mga yellow nga dandelion.

Mga Troso ug Mga Puling

Kini nga istorya nagpahinumdom ba kanato sa mga pulong sa Manluluwas?

“Nganong tan-awon mo man ang puling nga anaa sa mata sa imong igsuon, ug wala hinooon nimo tagda ang troso nga anaa sa kaugalingong mong mata? . . .

. . . Kuhaa una ang troso gikan sa kaugalingong mong mata; ug unya makakita kana pag-ayo sa pagkuhit sa puling gikan sa mata sa imong igsuon.”²

Kini nga istorya kabahin sa mga troso ug mga puling ingon og konektado kaayo sa dili nato klaro nga pagtan-aw sa atong kaugalingon. Dili ko sigurado nganong maayo kaayo kintang mamantay ug mosugyot og mga solusyon sa mga sayop sa ubang tawo, samtang kasagaran maglisud kita sa pagkakita sa kaugalingon natong mga sayop.

Pipila ka tuig ang milabay dihay balita kabahin sa usa ka tawo kinsa nagtuo nga kon iyang nusnusan og lemon juice ang iyang nawong, dili na siya makita sa camera. Busa gibutangan niya og lemon juice ang tibuok niyang nawong, migawas, ug mitulis og duha ka banko. Wala magdugay nadakpan siya sa dihang ang iyang dagway gipakita sa balita pagkagabii. Sa dihang ang pulis mipakita ngadto sa tawo sa mga video niya gikan sa mga security camera, dili siya makatuo sa iyang nakita. “Pero aduna koy lemon juice sa akong nawong!” siya mideklarar.³

Sa dihang usa ka scientist sa Cornell University nakadungog niini nga istorya, nahinganha siya nga ang usa ka tawo wala gayud masayud sa iyang pagkadili kamao. Aron sa pagtino kon problema ba kini sa kinatibuk-an, duha

ka tigsiksik midapit sa mga estudyante sa kolehiyo sa pag-apil sa sunod-sunod nga mga pagsulay sa lain-laing mga kahanas sa kinabuhi ug dayon graduhan nila ang ilang gibuhat. Ang mga estudyante nga dili maayo og nahimo mao ang mga dili kamao nga motimbang-timbang sa ilang kaugalingong nabuhat—pipila kanila mibana-bana sa ilang grado nga mas taas og lima ka pilo kay sa unsay tinuod.⁴

Kining pagtuon gisubli sa daghang mga paagi, nga mao ra gihapon ang konklusyon: daghan kanato maglisud sa pagtan-aw sa atong kaugalingon kon unsa gayud kita, ug bisan ang malampusong mga tawo taas ra ang pagtan-aw sa kaugalingong nabuhat ug gipakaubos pagtan-aw ang mga nabuhat sa uban.⁵

Dili tingali kaayo importante kon sobra ra ang atong pagtan-aw sa atong kamaayo nga mo-drayb o unsa kamaayo kitang mobunal sa bola sa golf. Apan kon magsugod kita pagtuo nga ang atong mga nabuhat sa panimalay, sa trabaho, ug sa simbahan mas dako kay sa tinuod, gipugngan nato ang atong kaugalingon nga makita ang mga panalangin ug mga oportunidad nga mapalambo ang atong kaugalingon sa mahinungdanon ug lawom nga mga paagi.

Espirituhanong mga Dapit nga Nasalipdan

Usa ka kaila nako kanhi nagpuyo sa usa ka ward nga dunay pipila sa labing taas nga mga statistic sa Simbahan—daghan ang manambong, daghan ang mag-home teaching, ang mga bata sa Primary kanunay nga buotan, lamian ang mga panihapon sa ward nga panagsa rang mausik sa salog, ug sa akong hunahuna walay bisan unsang panaglalis sa mga dula sa Simbahan.

Ang akong higala ug ang iyang asawa sa wala madugay gitawag sa pagmisyon. Sa dihang namalik sila paglabay sa tulo ka tuig, kini nga magtiayon natingala pagkasayud nga samtang nagmisyon sila, 11 ka kamin-yoon natapos sa diborsyo.

Bisan tuod ang ward adunay dayag nga timailhan sa kamatinud-anon ug

kalig-on, dunay makaguol nga nahi-tabo sa mga kasingkasing ug kinabuhi sa mga miyembro. Ug ang makahasol nga butang mao nga kining sitwas-yon dili talagsaon. Ang ingon niana nga makahadlok ug sa kasagaran wala kinahanglana nga mga butang mahitabo kon ang mga miyembro sa Simbahan mobalewala sa mga baruganan sa ebanghelyo. Tingali sa gawas nga mga disipulo ni Jesukristo, apan sa sulod ang ilang mga kasingkasing nahimulag sa ilang Manluluwas ug sa Iyang mga pagtulun-an. Hinay-hinay silang mibiya gikan sa mga butang sa Espiritu ug mibalhin ngadto sa mga butang sa kalibutan.

Ang kanhi takus nga mga tighupot sa priesthood nagsugod sa pagsulti sa ilang kaugalingon nga ang Simbahan maayo alang sa mga babaye ug mga bata apan dili alang kanila. O ang pipila nakumbinsir nga ang ilang busy nga eskedyul o talagsaon nga mga kahintang nagtugot kanila nga dili moapil sa inadlaw-adlaw nga mga debosyon ug serbisyo nga makapaduol kanila sa Espiritu. Niining panahon sa sobrang pagmahal ug pagpangatarungan sa kaugalingon, sayon ra ang pagpangita og rason sa dili kanunay nga pag-ampo sa

Dios, paglangay-langay sa pagtuon sa kasulatan, paglikay sa mga miting sa Simbahan ug family home evening, o pagbayad og matinuoron nga ikapulo ug mga halad.

Mga kaigsoonan, mahimo ba nga tan-awon ninyo ang sulod sa inyong mga kasingkasing ug mangutana sa yano nga pangutana: “*Ako ba, Ginoo?*”

Misugod ba kamo sa pagbalewala—bisan gamay—“sa gikatugyan [kaninyo] nga . . . ebanghelyo sa dalaygong Dios?”⁶ Gitugutan ba ninyo “ang dios niining kalibutana” nga ma-butaaan ang inyong mga hunahuna sa “kahayag sa mahimayaon nga ebanghelyo ni Kristo?”⁷

Minahal ko nga mga higala, minahal nga kaigsoonan, pangutan-a ang inyong mga kaugalingon, “Unsa may akong gibahandi?”

Nakatutok ba ang inyong kasingkasing sa haruhay nga mga butang niini nga kalibutan, o nakatutok ba kini sa mga pagtulun-an ni Jesukristo? “Kay hain gani ang inyong bahandi, tua usab ang inyong kasingkasing.”⁸

Aduna bay dakong impluwensya ang Espiritu sa Dios kaninyo? Kamo ba “pinagamut ug pinasukad” sa gugma sa Dios ug sa inyong isig ka tawo? Migahin ba kamo og igo nga panahon

ug kamamugnaon aron sa pagdala og kalipay sa inyong kaminyoon ug pamilya? Nangingkamot ba kamo nga makab-ot ang labing taas nga tumong nga masabtan ug masunod “ang gilapdon ug ang gitason ug ang kahabugon ug ang giladmon?” sa gipahiuli nga ebanghelyo ni Jesukristo?

Kaigsoonan, kon dako ang inyong tinguha sa pag-ugmad og Kristohanong mga kinaiya sa “hugot nga pagtuo, hiyas, kahibalo, pagkamapugnganon, pailub, inigsoon pagkambination, pagkadiosnon, gugma nga putli, mapainubsanon, [ug pagserbisyo],”¹⁰ ang Langitnong Amahan mohimo ninyo nga instrumento sa Iyang mga kamot ngadto sa kaluwasan sa daghan nga mga kalag.¹¹

Ang Gianinaw nga Kinabuhi

Kaigsoonan, walay usa nato ganahan nga moangkon kon mitipas na kita gikan sa saktong dalan. Kasarangan atong likayan ang pagtan-aw og maayo sa atong mga kalag ug pag-atubang sa atong mga kahuyang, limitasyon, ug mga kahadlok. Agi og sangputanan, kon moaninaw na kita sa atong kinabuhi, kita motan-aw basi sa atong personal nga mga opinyon, sa ikapangatarungan, ug mga istorya nga atong ipanulti sa atong kaugalingon aron makarason sa dili takus nga mga hunahuna ug mga lihok.

Apan ang klarong pagtan-aw sa atong mga kaugalingon mahinungdanon sa atong espirituhanong paglambo ug kaayohan. Kon ang atong mga kahuyang ug mga kasaypanan

magpabiling masalipdan sa kangitngit, nan ang matubsanong gahum sa Manluluwas dili makaayo ug dili maghimo niini nga kalig-on.¹² Sa binali nga paagi, ang atong pagkabuta ngadto sa atong tawhanong mga kahuyang mobuta usab kanato sa balaang potensyal nga gihandum sa atong Amahan nga maamuma diha kanato.

Busa unsaon nato paggamit ang putli nga mga kamatuoran sa Dios sa pag-aninaw sa atong mga kalag ug tan-awon ang atong kaugalingon sama sa Iyang pagtan-aw kanato?

Mosugyot ko nga ang balaang kasulatan ug mga pakigpulong nga gihatag sa kinatibuk-ang komperensya naghatag og mga baruganan nga magamit nato sa pag-eksamin sa atong kaugalingon.

Samtang kamo maminaw o magbasa sa mga pulong sa karaan ug modernong mga propeta, likayi ang paghunahuna kon unsaon kaha nga magamit kining mga pulonga ngadto sa laing tawo ug hinoon mangutana niining yano nga pangutana: “*Ako ba, Ginoo?*”

Kinahanglan moduol kita sa atong Amahan sa Kahangturan uban sa masulub-on nga kasingkasing ug matudloan nga hunahuna. Kinahanglang andam kita nga makat-on ug mag-usab. Ug dako kaayo ang atong makuha pinaagi sa pagpasalig nga magpakabuhi sumala sa gusto sa atong Langitnong Amahan alang kanato.

Kadtong *dili* gusto nga makat-on ug mausab tingali *dili gayud* ug labing siguro magsugod sa paghunahuna

kon ang Simbahan aduna bay mahatag kanila.

Apan kadtong gustong molambo ug mouswag, kadtong nakakat-on sa Manluluwas ug nagtinguha nga mahimong sama Kaniya, kadtong nagpaubos sa ilang kaugalingon sama sa gamay nga bata ug nagtinguha sa pagpahiangay sa ilang hunahuna ug mga lihok uban sa atong Amahan sa Langit—sila makasinati sa milagro sa Pag-ula sa Manluluwas. Sila siguradong mobati sa magilakon nga Espiritu sa Dios. Sila makatilaw sa dili mahulagway nga kalipay nga mao ang bunga sa maaghup ug mapainubsanong kasingkasing. Sila mapanalanginan uban sa tinguha ug disiplina nga mahimong tinuod nga mga disipulo ni Jesukristo.

Ang Gahum sa Pagkamatarung

Sa akong tibuok kinabuhi, aduna koy oportunidad nga makauban ang pipila sa labing kasaligan ug intelihente nga mga lalaki ug mga babaye niini nga kalibutan. Sa batan-on pa ko, nadasig ako sa mga edukado, makamao, malampuson, ug dinayeg sa kalibutan. Apan sulod sa katuigan, nakaamgo ko nga mas nakadayeg ko sa mga talagsaon ug bulahan nga mga kalag kinsa tinud-anay nga maayo ug dili manglimbong.

Ug dili ba kana ang katuyoan sa ebanghelyo ug ang mabuhat niini kanato? Kini ang maayong balita, ug kini nagtabang kanato nga mahimong maayo.

Ang mga pulong ni Apostol Santiago magamit nato karon:

“Pagasantaon sa Dios ang mga mapahitas-on, apan sa mga mapaub-sanon siya nagahatag og grasya. . . .

“Ipahiubos ninyo ang inyong kaugalingon sa atubangan sa Ginoo, ug siya magatuboy kaninyo.”¹³

Mga kaigsoonan, ihiklin nato ang atong garbo, motan-aw lapas sa atong panghambog, ug sa kamapainubsanon mangutana, “*Ako ba, Ginoo?*”

Ug kon mahitabo nga ang tubag “Oo, akong anak, adunay mga butang nga kinahanglan nimong ayohon, butang nga Ako makatabang nimo nga mabuntog,” ako nag-ampo nga atong dawaton kini nga tubag,

mapainubsanong moangkon sa atong mga sala ug kasaypanan, ug mag-usab sa atong binuhatan pinaagi sa pagka-maayong bana, amahan, ug mga anak. Unta kita gikan karon maningkamot sa tanan nga atong mahimo sa paglakaw nga makanunayon diha sa dalan sa Manluluwas—kay ang klarong pagtan-aw sa atong mga kaugalingon mao ang sinugdanan sa kaalam.

Samtang ato kining buhaton, ang atong manggihatagon nga Dios mogiya kanato; kita “mahimo nga malig-on, ug mapanalanginan sa kahitas-an.”¹⁴

Akong minahal nga mga higala, ang unang lakang niining talagsaon ug makatagbaw nga dalan sa pagkadisipulo magsugod sa atong pagpangutana sa yano nga pangutana:

“Ako ba, Ginoo?”

Niini ako mopamatuod ug mobilin kaninyo sa akong panalangin sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Mateo 26:21–22; emphasis gidugang.
2. Mateo 7:3, 5.
3. Tan-awa sa Errol Morris, “The Anosognosic’s Dilemma: Something’s Wrong but You’ll Never Know What It Is,” *New York Times*, Hunyo 20, 2010; opinionator.blogs.nytimes.com/2010/06/20/the-anosognosic-dilemma-1.
4. Tan-awa sa Justin Kruger ug David Dunning, “Unskilled and Unaware of It: How Difficulties in Recognizing One’s Own Incompetence Lead to Inflated Self-Assessments,” *Journal of Personality and Social Psychology*, Dis. 1999, 1121–34. “Sa 4 ka mga pagtuon, nakita sa mga tigsulat nga ang mga partisipante nga anaa sa pinakaubos nga 25 porsiyento nga grado sa mga pasulit sa pasiaw, grammar, ug pangatarungan sobra ra ka taas ang pagtan-aw sa ilang resulta ug abilidad sa pasulit. Bisan og ubos ra kaayo ang ilang grado, nagtuo sila nga maayo ang ilang resulta sa pasulit” (gikan sa minubo niini nga pagtuon sa <http://psycnet.apa.org/?fa=main.doiLanding&doi=10.1037/0022-3514.77.6.1121>).
5. Tan-awa sa Marshall Goldsmith, *What Got You Here Won’t Get You There* (2007), kapitulo 3. Ang researcher mihangyo sa tulo ka mga lider sa kompaniya nga gradohan ang ilang mga natampo ngadto sa kalampusan sa kompaniya. Ang ilang pagbana-bana sa kaugalingon nilang natampo mi-total og 150 porsiyento.
6. 1 Timoteo 1:11.
7. 2 Mga Taga-Corinto 4:4.
8. Lucas 12:34.
9. Mga Taga-Efeso 3:18.
10. Doktrina ug mga Pakigsaad 4:6.
11. Tan-awa sa Alma 17:11.
12. Tan-awa sa Ether 12:27.
13. Santiago 4:6.
14. Doktrina ug mga Pakigsaad 1:28.

Ni Presidente Henry B. Eyring

Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Ang Pagpangandam nga Priesthood

Sa pagpangandam sa priesthood, ang “pakit-a ko” mas importante kay sa “sultihi ko.”

Mapasalamaton ko nga mapundok uban sa priesthood sa Dios, nga mikaylap sa tibuok kalibutan. Nagpasalamat ko sa inyong hugot nga pagtuo, pagserbisyo ug mga pag-ampo.

Ang akong mensahe karong gabhiona mahitungod sa Aaronic Priesthood. Alang usab kini kanatong tanan kinsa motabang nga matuman ang mga saad sa Ginoo alang niadtong naghupot sa unsay gihulagway sa kasulatan nga “ubos nga pagkapari.”¹ Gitawag usab kini nga pagpangandam nga priesthood. Kana nga mahima-yang pagpangandam ang akong hisgutan karong gabhiona.

Ang plano sa Ginoo alang sa Iyang buhat puno sa pagpangandam. Giandam niya ang yuta aron kita makasinati sa mga pagsulay ug mga oportunidad sa pagka-mortal. Samtang ania kita dinhi, anaa kita sa unsay gitawag sa kasulatan nga usa ka “kahimtang sa pagpangandam.”²

Si propeta Alma mihulagway sa bug-at nga importansya nianang pagpangandam alang sa kinabuhing dayon, diin kita mahimong magpuyo sa kahangturan isip mga pamilya uban sa Dios nga Amahan ug ni Jesukristo.

Iyang gipasabut ang panginahanglan sa pagpangandam niini nga paagi: “Ug kita nakasabut nga ang kamatayon modangat diha sa katawhan, oo, ang kamatayon nga gipamulong ni Amulek, nga mao ang temporal nga kamatayon; bisan pa niana adunay gidugayon sa panahon nga gihatag ngadto sa tawo diin siya unta maghinulsol; busa kini nga kinabuhi nahimo

nga usa ka kahimtang sa pagsulay; usa ka panahon sa pagpangandam sa pagsugat sa Dios; usa ka panahon sa pagpangandam alang sa walay kata-pusan nga kahimtang nga gipamulong pinaagi kanato, nga mao ang human sa pagkabanhaw sa mga patay.”³

Sama nga ang atong panahon sa pagkamortal mao ang pagpangandam sa pagsugat sa Dios, ang panahon nga gihatag kanato sa pagserbisyo diha sa Aaronic Priesthood usa ka oportunidad sa pag-andam kanato nga makat-on unsaon paghatag og mahinungdanong tabang ngadto sa uban. Sama nga ang Ginoo naghatag og tabang nga atong gikinahanglan aron makalatas sa mga pagsulay sa mortal nga kinabuhi, nagpadala usab Siya kanato og tabang sa atong pagpa-ngandam sa priesthood.

Ang akong mensahe alang niadtong gipadala sa Ginoo aron motabang sa pag-andam sa mga Aaronic Priesthood ingon man niadtong mga naghupot sa Aaronic Priesthood. Mamulong ako ngadto sa mga amahan. Mamulong ako ngadto sa mga bishop. Ug mamulong ako ngadto sa mga Melchizedek Priesthood kinsa gisaligan nga mga kauban ug mga magtutudlo sa batan-ong mga lalaki nga anaa sa pagpangandam sa priesthood.

Mamulong ako diha sa pagdayeg ug pasalamat sa kadaghanan kaninyo sa tibuok kalibutan ug kapanahonan.

Sayop ko kon dili nako hisgutan ang usa ka branch president ug usa ka bishop sa akong kabatan-on. Nahimo kong deacon sa edad nga 12 sa gamay nga branch sa silangang bahin sa Estados Unidos. Ang branch gamay ra

kaayo nga ang akong magulang nga lalaki ug ako mao lang ang tighupot og Aaronic Priesthood hangtud nga ang akong amahan, kinsa maoy presidente sa branch, midapit sa usa ka hamtong nga tawo nga mopasakop sa Simbahan.

Ang bag-o nga kinabig nakadawat sa Aaronic Priesthood ug, uban niini, usa ka tawag sa pagbantay sa mga Aaronic Priesthood. Nakahinumdom gihapon ko nga ingon og kagahapon lang. Makahinumdom ko sa nindot nga mga dahon sa tinglarag samtang ang bag-o nga kinabig miuban namo sa akong igsoon nga adunay buhaton alang sa usa ka biyuda. Wala na ko mahinumdom kon unsa kadto nga proyekto, apan nahinumdom ko nga mibati nga ang gahum sa priesthood miapil sa pagbuhat sa unsay akong nahibaloan nga gisulti sa Ginoo nga angay natong tanan nga buhaton aron mapasaylo sa atong mga sala ug ma-andam sa pakigkita kaniya.

Samtang ako naghinumdom karon, akong gibati ang pasalamat alang sa branch president kinsa mitawag sa bag-ong kinabig aron sa pagtabang sa Ginoo nga maandam ang duha ka lalaki kinsa usab sa umaabot mahimong mga bishop nga gisangunan sa pag-atiman sa mga kabus ug timawa ug usab sa pagdumala sa pagpangandam nga priesthood.

Deacon pa gihapon ko sa dihang ang among pamilya mibalhin og dakong ward sa Utah. Mao kadto ang unang higayon nga akong gibati ang gahum sa hingpit nga korum sa Aaronic Priesthood. Gani, una tong higayon nga nakakita ko og usa niini. Ug sa wala madugay mao kadto ang unang

higayon nga akong gibati ang gahum ug ang panalangin sa bishop nga nagdumala sa korum sa mga priest.

Ang bishop mitawag nako nga iyang unang assistant sa korum sa mga priest. Nakahinumdom ko nga siya mismo nagtudlo sa korum—bisan busy siya uban sa batid nga mga tawo nga mahimo niyang tawgon sa pagtudlo kanamo. Gipaalirung niya pagpahimutang ang mga bangko sa klasrom. Gipalingkud ko niya sa bangko tapad kaniya, sa iyang tuo.

Makatan-aw ko sa iyang abaga samtang magtudlo siya. Mitan-aw siya panagsa sa maayong pagka-type nga mga sulat diha sa gamay nga binder sa iyang paa ug sa gamit na kaayo ug minarkahan nga kasulatan nga bukas diha sa pikas tuhod. Akong mahinumduman ang kahinam samtang misaysay siya sa mga istorya sa kaisug gikan sa basahon ni Daniel ug sa iyang pagpamatuod sa Manluluwas, sa Ginoo nga si Jesukristo.

Kanunay nakong hinumduman kon giunsa sa Ginoo pagtawag og mga kauban nga maayong pagkapili alang sa mga naghupot sa pagpangandam nga priesthood.

Ang akong bishop adunay lig-ong mga magtatambag, ug tungod sa mga rason nga wala nako niadto masabti, sobra kausa mitawag siya kanako sa telepono ug miingon, “Hal, magpakuyog ko nimo sa mga pagbisita.” Kausa, gipakuyog ko niya ngadto sa balay sa usa ka biyuda nga naginusara pagpuyo ug walay pagkaon. Sa pagpamauli iyang gihunong ang iyang sakyanan, giablihan ang iyang kasulatan, ug misulti kanako ngano nga iyang gitratar ang biyuda ingon og aduna siyay gahum dili lang sa pag-atiman sa iyang kaugalingon apan, sa umaabut nga panahon, makahimo sa pagtabang sa uban.

Laing pagbisita gihimo ngadto sa lalaki nga dugay nang wala sa Simbahan. Ang akong bishop midapit kaniya nga mobalik sa pagpakig-uban sa mga Santos. Gibati nako ang iyang gugma sa tawo nga sa akong hunahuna supakan ug lisud higugmaon.

Sa laing higayon mibisita kami og balay diin ang duha ka batang babaye

maoy gipasugat sa ilang palainom nga mga ginikanan ngari kanamo diha sa pultahan. Ang gagmayng bata misulti pinaagi sa screen nga pultahan nga natulog ang ilang mama ug papa. Ang bishop padayon nga nakigsulti kanila, nagpahiyum ug nagdayeg sa ilang pagkamaayo ug kaisug, nga daw kanako mga 10 minutos o sobra pa. Sa among pagbiya, siya hilum nga miingon, “Nindot kadto nga pagbisita. Dili gayud makalimot kadto mga bataa nga miadto ta.”

Ang duha sa panalangin nga mahatag sa senior nga kompanyon sa priesthood mao ang pagsalig ug ang usa ka ehemplo sa pag-amuma. Nakita ko kana sa dihang ang akong anak gihatagan og kompanyon sa home teaching nga adunay mas dakong kasinatian sa priesthood kay sa iyang gihimo. Ang iyang senyor nga kompanyon kaduha na nahimong presidente sa misyon ug nakaserbisyo sa uban pang posisyon sa pagpangulo.

Sa wala pa sila mobisita sa usa sa ilang gi-assign nga mga pamilya, kanang sinati nga priesthood lider mihangyo nga mobisita daan sa akong anak diha sa among balay. Mitugot sila nga maminaw ko. Gisugdan sa senior nga kompanyon pinaagi sa pag-ampo, nangayo og tabang. Dayon misulti siya og sama niini sa akong anak nga lalaki: “Tingali kinahanglan ta nga motudlo og leksyon nga para niining pamilya usa ka panawagan sa paghinulsol. Nagtuo kong di kaayo sila maminaw nako. Nagtuo ko nga mas dawaton nila ang mensahe kon gikan nimo. Unsay imong pagbati bahin niana?”

Kahinumdom gihapon ko sa kali-sang diha sa mga mata sa akong anak. Mabati gihapon nako ang kalipay niana nga higayon sa dihang ang akong anak midawat sa pagsalig.

Dili kadto sulagma lang nga ang bishop mihimo niadto nga panag-uban. Pinaagi kadto sa mabinanta-yong pagpangandam nga ang senior nga kompanyon nakat-un sa mga pagbati niana nga pamilya nga ilang tudloan. Pinaagi kadto sa inspirasyon nga iyang gibati nga dili siya angayng mohatag sa mensahe, nga mosalig sa usa ka batan-on sa pagtawag

og mas magulang nga mga anak sa Dios ngadto sa paghinulsol ug sa kaluwasan.

Wala ko masayud sa resulta sa ilang pagbisita, apan nasayud ko nga ang bishop, usa ka tighupot sa Melchizedek Priesthood, ug ang Ginoo nag-andam sa batan-ong lalaki nga mahimong tawo nga adunay priesthood ug bishop sa umaabut.

Karon, ang ingon nga mga istorya sa kalampusan sa pagpangandam sa priesthood pamilyar na kaninyo sumala sa inyong nakita ug nasinati sa inyong kaugalingong kinabuhi. Nakaila kamo ug nahimo nga ingon nga mga bishop, kompanyon, ug ginikanan. Inyong nakita ang kamot sa Ginoo diha sa inyong pagpangandam sa mga katungdanan sa priesthood nga Siya nasayud nagpaabut kaninyo.

Kitang tanan diha sa priesthood adunay obligasyon sa pagtabang sa Ginoo sa pag-andam sa uban. Adunay pipila ka butang nga atong mabuhar nga mahimong importante kaayo. Ang mas gamhanan kay sa paggamit sa mga pulong sa atong pagtudlo sa doktrina mao ang atong ehemplo sa pagsunod sa doktrina.

Importante kaayo sa atong pagserbisyo sa priesthood mao ang pagdapit sa mga tawo sa pagduol ngadto kang Kristo pinaagi sa hugot nga pagtuo, paghinulsol, bunyag, ug pagdawat sa Espiritu Santo. Si Presidente Thomas S. Monson, sama pananglit, mihatag og makadasig nga mga wali sa tanan niadto nga mga doktrina. Apan ang akong nahibaloan sa iyang gibuhar sa mga tawo ug mga misyonaryo ug mga

higala sa Simbahan sa dihang nagdumala sa misyon sa Toronto nagdasig kanako sa paglihok.

Sa pagpangandam sa priesthood, ang “pakit-a ko” mas importante kay sa “sultih ko.”

Mao kana nganong ang mga kasulatan importante kaayo sa pag-andam kanato sa priesthood. Puno kini sa mga ehemplo. Gibati nako nga daw makita nako si Alma nga nagsunod sa sugo sa anghel ug dayon nagdali pag-balik sa pagtudlo sa dautang katawhan sa Ammonihah kinsa misalikway kaniya.⁴ Akong mabati ang kabugnaw diha sa prisohan sa dihang si Propeta Joseph Smith giingnan sa Dios nga magmaisugon ug nga siya gibantayan.⁵ Naghunahuna niadto nga mga imahe sa kasulatan, mahimo kitang andam sa paglahutay sa atong pagserbisyo kon kini ingon og malisud.

Ang usa ka amahan o bishop o senior nga kompanyon sa home teaching kinsa nagpakita nga siya misalig sa batan-ong tighupot sa priesthood makausab sa iyang kinabuhi. Ang akong amahan gihangyo kausa sa usa ka sakop sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles sa pagsulat og mubo nga hilisgutan kabahin sa siyensa ug relihiyon. Ang akong amahan usa ka inila nga scientist ug usa ka matinud-anon nga tighupot sa priesthood. Nakahinumdom gihapon ko sa higayon nga iyang gihatag nako ang iyang gisulat ug miingon, “Ania, sa dili pa nako ni ipadala ngadto sa Napulog Duha, gusto ko nga basahon una nimo kini. Makahibalo ka kon kini husto ba.” Magulang siya og 32 anyos

kay kanako ug dili masukod nga mas maalamon siya ug intelihente.

Nalig-on gihapon ko niana nga pagsalig gikan sa usa ka maayong amahan ug tawo nga adunay priesthood. Nasayud ko nga ang iyang pagsalig wala kanako apan nga ang Dios makahimo ug mosulti kanako unsa ang tinuod. Kamo nga sinati nga mga kompanyon makapanalangin sa nangandam nga batan-ong tighupot sa priesthood matag higayon nga inyong mapakita kaniya ang samang pagsalig. Kini makatabang kaniya nga mosalig mismo sa malumong pagbati sa pagdasig kon kini moabut samtang siya sa umaabut mosilyo sa panalangin sa pag-ayo sa usa ka bata nga giingon sa mga doktor nga mamatay. Kana nga pagsalig nakatabang kanako dili lang kausa.

Ang atong kalampusan sa pag-andam sa uban diha sa priesthood moabut sumala sa gidak-on sa atong gugma kanila. Kana labi pa nga tinuod kon kinahanglan nato silang korihian. Paghunahuna og higayon dihang ang usa ka tighupot sa Aaronic Priesthood tingali diha sa lamesa sa sakrament nasayop sa pagpahigayon sa usa ka ordinansa. Seryuso kana nga butang. Usahay ang sayop kinahanglang makorihian diha sa publiko nga posibleng moresulta sa kasuko, pagbati nga naulawan o gani ingon og wala hiangayi.

Inyong mahinumduman ang tambag sa Ginoo: “Pagpanton sa tukma nga panahon uban ang tuman nga kahigpit, kon gidasig sa Espiritu Santo; ug dayon mopakita pagkahuman og

dugang nga paghigugma ngadto kaniya kinsa inyong gipanton, basin pa unya siya moisip kanimo nga iyang kaaway.”⁶

Ang pulong nga *dugang* dunay espesyal nga kahulugan sa pag-andam sa mga tighupot sa priesthood kon sila nagkinahanglan og koreksyon. Ang pulong nagsugyot og dugang nga gugma nga anaa na. Ang “pagpakita” mao ang mahitungod sa pagdugang. Kamo kinsa nag-andam sa mga tighupot sa priesthood sigurado nga makakita kanila nga masayop. Sa dili pa ninyo sila makorihian, kinahanglang nabati na nila daan ug kanunay ang inyong gugma. Kinahanglang nabati na nila ang inyong tinuoray nga pagdayeg sa dili pa sila modawat sa inyong pagkorihir.

Ang Ginoo Mismo mitagad niadtong naa sa ubos nga priesthood pinaagi sa pagtahud sa ilang potensyal ug sa ilang bili ngadto kaniya. Paminawa kini nga pulong, gipamulong ni Juan Bautista dihang gipahiuli ang Aaronic Priesthood: “Diha kaninyo nga akong kauban nga mga sulugoon, sa ngalan sa Mesiyas, ako motugyan sa Pagkapari ni Aaron, nga naghupot sa mga yawe sa pagpangalagad sa mga anghel, ug sa ebanghelyo sa paghinulsol, ug sa bunyag pinaagi sa pagpaunlod alang sa kapasayloan sa mga sala; ug kini dili na pagakuhaon pag-usab gikan sa yuta, hangtud nga ang mga anak ni Levi maghalad pag-usab og halad ngadto sa Ginoo diha sa pagkamatarung.”⁷

Ang Aaronic Priesthood usa ka sumpay sa labaw nga Melchizedek

Priesthood.⁸ Isip presidente sa tanang priesthood, ang Presidente sa Simbahan nagdumala usab sa pagpangandam nga priesthood. Ang iyang mga mensahe sa katuigan sa pag-adto aron sa pagluwas hingpit nga haum sa sugo sa pagdala sa ebanghelyo sa paghinulsol ug bunyag ngadto sa mga kinabuhi sa uban.

Ang mga korum sa deacon, teacher, ug mga priest makigtambag kanunay sa pagpaduol sa matag sakop sa korum ngadto sa Ginoo. Ang mga kapanguloan mo-assign sa mga miyembro sa pagtabang uban sa hugot nga pagtuo ug gugma. Ang mga deacon mopambit sa sakrament uban sa balaang pagtahud ug hugot nga pagtuo nga ang mga miyembro mobati sa epekto sa Pag-ula ug magtinguha sa pagsunod sa mga sugo samtang sila moambit niadtong sagradong mga simbolo.

Ang mga teacher ug priest magampo uban sa ilang mga kompanyon sa pagtuman sa mando sa pagbantay sa Simbahan, tawo sa tawo. Ug ang managkompanyon dungan nga magampo samtang sila nagkat-on sa mga panginahanglan ug sa mga gilauman sa mga nangulo sa pamilya. Samtang ilang buhaton, sila giandam alang sa mahinungdanong adlaw kon sila modumala isip usa ka amahan, uban sa hugot nga pagtuo, sa kaugalingon nilang pamilya.

Ako mopamatuod nga ang tanan nga nanag-alagad diha sa priesthood nag-andam og mga tawo sa pag-anhi sa Ginoo sa Iyang Simbahan. Ang Dios nga Amahan buhi. Nasayud ko—nasayud ko—nga si Jesus mao ang Kristo ug nga Siya nagmahal kanato. Si Presidente Thomas S. Monson mao ang buhi nga propeta sa Ginoo. Ako mopamatuod sa sagradong pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Doktrina ug mga Pakigsaad 84:26, 30; 107:14.
2. Alma 42:10, 13.
3. Alma 12:24.
4. Tan-awa sa Alma 8:14–18.
5. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 122:9.
6. Doktrina ug mga Pakigsaad 121:43.
7. Doktrina ug mga Pakigsaad 13:1.
8. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 107:14.

Ang mga General Authority ug Kinatibuk-ang mga Opisyal sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw

ANG UNANG KAPANGULOHAN

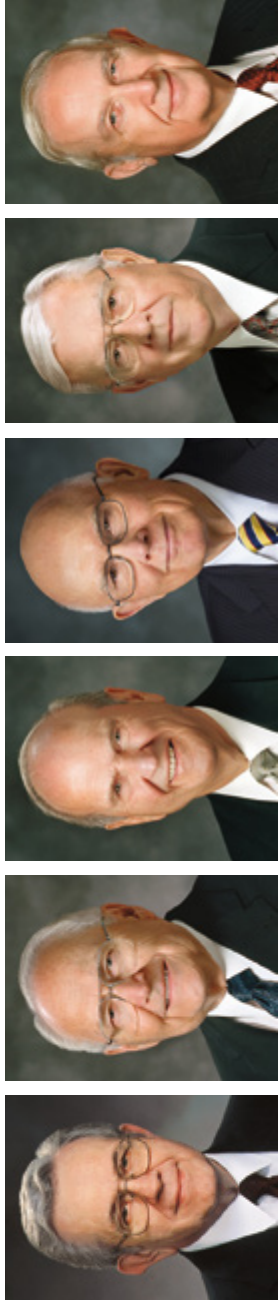

Henry B. Eyring
Unang Magtarambag

Thomas S. Monson
Presidente

Dieter F. Uchtdorf
Ikaduhang Magtarambag

ANG KORUM SA NAPULOG DUHA KA MGA APOSTOLES

Boyd K. Packer

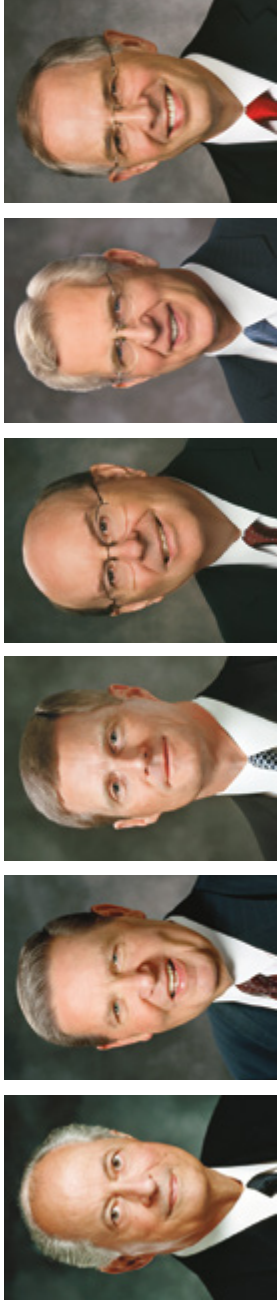
L. Tom Perry

Russell M. Nelson

Dallin H. Oaks

M. Russell Ballard

Richard G. Scott

Robert D. Hales

Jeffrey R. Holland

David A. Bednar

Quentin L. Cook

D. Todd Christofferson

Neil L. Andersen

ANG KAPANGULOHAN SA SEVENTY

Ronald A. Rasband

L. Whitney Clayton

Donald L. Hallstrom

Richard J. Maynes

Craig C. Christensen

Ulisses Soares

Lynn G. Robbins

ANG UNANG KORUM SA SEVENTY

(sa alpabetikal nga pagkahan-oy)

Marcos A. Adakukatis Unang Magtambag	Jose L. Alonso Unang Magtambag	Ian S. Ardern Ikaduhang Magtambag	Mervyn B. Arnold Unang Magtambag	David S. Baxter Unang Magtambag	Shayne M. Bowen Unang Magtambag	Craig A. Candon Unang Magtambag	Yoon Hwan Choi Unang Magtambag	Don R. Clarke Unang Magtambag	Carl B. Cook Unang Magtambag	Lawrence E. Corbridge Unang Magtambag	Claudio R. M. Costa Unang Magtambag	Wilford W. Andlesen Unang Magtambag	Koichi Aoyagi Unang Magtambag	Randall K. Bennett Unang Magtambag	Bruce A. Carlson Unang Magtambag
LeGrand K. Curtis Jr. Unang Magtambag	Benjamin De Hoyos Unang Magtambag	Edward Dube Unang Magtambag	Kevin R. Duncan Unang Magtambag	Stanley G. Ellis Unang Magtambag	David F. Evans Unang Magtambag	Patrick Kearon Unang Magtambag	Jörg Klebingart Unang Magtambag	Erich W. Kopschke Unang Magtambag	Marcus B. Nash Unang Magtambag	S. Gifford Nielsen Unang Magtambag	Brent H. Nielson Unang Magtambag	J. Deyn Cornish Unang Magtambag	Timothy J. Dydies Unang Magtambag	Bradley D. Foster Unang Magtambag	Randy D. Funk Unang Magtambag
Gerrit W. Gong Unang Magtambag	Walter F. Gonzalez Unang Magtambag	C. Scott Grow Unang Magtambag	James J. Hamula Unang Magtambag	Daniel L. Johnson Unang Magtambag	Paul V. Johnson Unang Magtambag	Bruce D. Porter Unang Magtambag	Rafael E. Pino Unang Magtambag	Scott D. Whiting Unang Magtambag	Bruce D. Porter Unang Magtambag	Dale G. Renlund Unang Magtambag	Michael T. Ringwood Unang Magtambag	O. Vincent Heleck Unang Magtambag	Kevin S. Hamilton Unang Magtambag	Larry S. Kacher Unang Magtambag	Larry R. Lawrence Unang Magtambag
Allan F. Packer Unang Magtambag	Kevin W. Pearson Unang Magtambag	Anthony D. Perkins Unang Magtambag	Francisco J. Vinas Unang Magtambag	W. Christopher Waddell Unang Magtambag	Chi Hong (Sam) Wong Unang Magtambag	Kazuhiko Yamashita Unang Magtambag	Claudio D. Zivic Unang Magtambag	W. Craig Zwick Unang Magtambag	Steven E. Snow Unang Magtambag	Michael John U. Teh Unang Magtambag	José A. Teveño Unang Magtambag	Per G. Mohm Unang Magtambag	Hugo E. Martinez Unang Magtambag	James B. Martinho Unang Magtambag	Janio Mazzograndi Unang Magtambag
Juan A. Uceda Unang Magtambag	Arnolfo Valenzuela Unang Magtambag	Gary F. Stevenson Unang Magtambag Presiding Bishop	Dean M. Donies Unang Magtambag Ikaduhang Magtambag	Larry Y. Wilson Unang Magtambag	Terence M. Vinson Unang Magtambag	Gregory A. Schwitzer Unang Magtambag	Kent F. Richards Unang Magtambag	Alan Ochoa Unang Magtambag	Larry Y. Wilson Unang Magtambag	Terence M. Vinson Unang Magtambag	Gregory A. Schwitzer Unang Magtambag	Kent F. Richards Unang Magtambag	Alan Ochoa Unang Magtambag	Larry Y. Wilson Unang Magtambag	

ANG PRESIDING BISHOPIC

Gerard Coussé Unang Magtambag	Gary F. Stevenson Unang Magtambag Presiding Bishop	Dean M. Donies Unang Magtambag Ikaduhang Magtambag

SUNDAY SCHOOL

John S. Tanner Unang Magtambag	Todd R. Callister Unang Magtambag Presidente	Devin G. Durrant Unang Magtambag Ikaduhang Magtambag

YOUNG WOMEN

Carol F. McConkie Unang Magtambag	Bonnie L. Ocasson Unang Magtambag Presidente	Neill F. Marrott Unang Magtambag Ikaduhang Magtambag

RELIEF SOCIETY

Linda S. Reeves Unang Magtambag	Linda K. Burton Unang Magtambag Presidente	Landa S. Reeves Unang Magtambag Ikaduhang Magtambag

PRIMARY

Jean A. Stevens Unang Magtambag	Rosemary M. Wixom Unang Magtambag Presidente	Cheryl A. Esplin Unang Magtambag Ikaduhang Magtambag

YOUNG MEN

Larry M. Gibson Unang Magtambag	David L. Beck Unang Magtambag Presidente	Randall L. Ridd Unang Magtambag Ikaduhang Magtambag

KINATIBUK-ANG MGA OPISYALES

***Litrato gikan sa wala sa iba-
baw mao ang mga miyembro
ug misyonaryo sa Alejandria,
Virginia, USA; Johannesburg,
South Africa; Cuauhtémoc,
Mexico; Saipan, Northern
Mariana Islands; Peachtree
Kilid, Georgia, USA; Canoas,
Brazil; San Lorenzo, Paraguay;
Verona, Wisconsin, USA; ug
Waterford, Ireland.***

Ni Presidente Thomas S. Monson

Gigiyahan aron Luwas nga Makapauli

Mohangad kita sa langit alang sa walay kapakyasan nga giya, aron kita makaandam ug makasunod sa maalamon ug sakto nga dalan.

Mga kaisaon, nagkatigum kita isip usa ka gamhanan nga pundok sa priesthood, dinhi sa Conference Center ug sa mga dapit sa tibuok kalibutan. Akong dungog hinoon mapaubsanon sa responsibilidad nga mamulong kaninyo. Ako nag-ampo nga ang Espiritu sa Ginoo mag-uban sa pagbuhat nako sa ingon.

Setenta y singko ka tuig na ang milabay, niadtong Pebrero 14, 1939, didto sa Hamburg, Germany, usa ka public holiday ang gisaulog. Taliwala sa madasigong pakigpulong, nag-abiba nga mga tawo, ug pagpatukar sa mga nasudnong awit, ang bag-ong barkong panggubat nga *Bismarck* gipalawig agi sa River Elbe. Kini, ang labing lig-on nga barko nga naglutaw, pagkanindot nga talan-awon sa armas ug makinarya. Ang paghimo niini nagkinahanglan og sobra sa 57,000 ka mga blueprint alang sa 380-millimeter, gikontrolar sa radar, double gun turrets. Ang barko dunay 28,000 ka milya (45,000 km) nga mga electrical circuit. Duna kini gibugaton nga sobra sa 35,000 ka tonelada, ug armor plate nga naghatag og labihang proteksyon. Talagsaon

tan-awon, hilabihan kadako, grabe sa kusog, ang dakong barko gihunahuna nga dili maunlod.

Ang panag-abut sa *Bismarck* sa kapalaran niini nahitabo sobra sa duha ka tuig ang milabay, sa dihang pagka-Mayo 24, 1941, ang duha ka labihan ka lig-ong barkong panggubat sa British Navy, ang *Prince of Wales* ug ang *Hood*, nalambigit sa gubat batok sa *Bismarck* ug sa German cruiser nga

Prinz Eugen. Sulod sa lima ka minuto ang *Bismarck* mipaunlod sa *Hood* ilawom sa Atlantiko ug apil tanan gawas sa tulo ka crew sa sobra 1,400. Ang laing barkong panggubat sa Britanya, ang *Prince of Wales*, grabe kaayo og kaudat ug miatras.

Sulod sa tulo ka adlaw ang *Bismarck* balik-balik nga nakiggubat batok sa mga barko ug eroplanong panggubat sa Britanya. Sa tanan, ang Britanya mitutok sa kalig-on sa lima ka barkong panggubat, duha ka aircraft carrier, 11 ka cruiser, ug 21 ka destroyer sa pangingkamot nga makit-an ug mapaunlod ang dakong barko nga *Bismarck*.

Niining mga gubata, ang pagpamomba gamay ra og nahimong kaudat sa *Bismarck*. Dili ba dili man kini mapaunlod? Dayon usa ka torpedo ang nakaswerte og igo, nga nakaudat sa timon sa *Bismarck*. Ang pag-ayo wala molampus. Gamit ang mga armas nga andam na para pabuthon ug ang mga crew, ang *Bismarck* “nagtuyok-tuyok lang og hinay.” Duol lang kaayo ang lig-on nga German air force. Ang *Bismarck* dili makapauli sa gigikanang pantalan nga luwas. Walay makahatag sa gikinahanglan nga kadangpan, kay ang *Bismarck* nawad-an na og abilidad sa pagpadagan ngadto sa gip-lanohan nga padulngan. Walay timon, walay tabang, walay pantalan. Ang katapusan nagkaduol. Ang mga armas sa Britanya nagbuto-buto samtang ang German crew nagkaguliyang ug

naunlod ang kausa daw dili maguba nga barko. Ang gutom nga mga bawod sa Atlantiko unang mihampak sa kilid ug dayon milamoy sa garbo sa German navy. Ang *Bismarck* wala na.¹

Sama sa *Bismarck*, ang matag usa nato milagro sa pagkahimo. Ang pagkalalang nato, hinoon, wala malimitahi sa abilidad sa tawo. Ang tawo makahimo sa labing komplikado nga mga makina apan dili makahatag niini og kinabuhi o makatugyan niini og gahum sa pangatarungan ug paghukom. Kining balaanong mga gasa, mahatag lamang sa Dios.

Sama sa importante nga timon sa barko, gihatagan kita og paagi sa pagtino sa direksyon nga atong biyahe. Ang parola sa Ginoo nagdan-ag sa tanan samtang naglawig sa dagat sa kinabuhi. Ang atong katuyoan mao ang pagsubay sa diretso nga dalan padulong sa atong gitinguhang tumong—nga mao ang celestial nga gingharian sa Dios. Ang tawo nga walay katuyoan

sama ra sa barko nga walay timon, nga dili gayud makaabut sa ulian nga pantalan. Kanato moabut ang signal: planoha ang inyong padulngan, iplastada ang inyong layag, i-posisyon ang inyong timon, ug padayon.

Sama sa dakong barko nga *Bismarck*, mao usab ang tawo. Ang pwera sa mga makina ug ang kusog sa mga palabad walay pulos kon walay direksyon, ang paggamit nianang enerhiya, ang kusog nga paggiya nga gihatag sa timon, nga dili makita, gamay ra kaayo apan labihan ka importante ang gamit niini.

Ang atong Amahan mihatag sa adlaw, sa bulan, ug sa mga bitoon—mga langitnong galaxy aron mogiya sa mga marinero nga naglawig sa kadagatan. Sa atong paglakaw sa dalan sa kinabuhi, Siya naghatag og klaro nga mapa ug nagtudlo sa dalan padulong sa atong gitinguhang destinasyon. Siya mipasidaan: likayi ang liko-liko, ang mga lungag, ang mga lit-ag. Dili kita pwedeng malingla niadtong mopahisalaag kanato, niadtong igmat nga mangdani sa sala nga magpangamay diri o didto. Hinoon, mohunong kita aron mag-ampo; maminaw nianang hinay nga hinagawhaw nga tingog nga mamulong sa kinahiladman sa atong kalag sa pagdapit sa Agalon, “Umanhi ka ug sumunod kanako.”²

Apan dunay dili maminaw, dili motuman, kinsa mas gustong molakaw sa ilang kaugalingong dalan. Kasagaran monunot sila sa mga tintasyon nga naglibut natong tanan ug labihan gayud ka madanihon.

Isip tighupot sa priesthood, gibutang kita sa yuta sa masamok nga panahon. Nagpuyo kita sa makalibug nga kalibutan uban sa bag-ong mga panagbangi bisan asa anaa kini. Politikanhong mga intriga makaguba sa kalig-on sa mga nasud, ang mga tighari-hari moangkon og gahum, ug ang uban sa katilingban ingon og dinaogdaog sa kahangturan, walay kahigayunan ug gibati nga napakyas. Ang mga pilosopiya sa tawo pirme natong madungog, ug ang sala naglibut kanato.

Responsibilidad nato nga mahimong takus sa tanang mahimayaong panalangin nga giandam sa atong

Langitnong Amahan alang kanato. Bis an asa kita moadto, ang atong priesthood magauban kanato. Nagbarug ba kita sa balaang mga dapit? Palihug, sa dili pa ninyo ibutang sa peligro ang inyong kaugalingon ug ang inyong priesthood pinaagi sa pag-adto sa mga dapit o sa pag-apil sa mga kalihokan nga dili makaayo kaninyo o nianang priesthood, hunong aron hunahunaon ang mga sangputanan.

Kita nga giordinahan sa priesthood sa Dios makahimo og kalainan. Kon atong mapabilin ang atong kaputli ug motahud sa priesthood, mahimo kitang matarung nga mga ehemplo nga angayng sundon sa uban. Si Apostol Pablo mitambag, “Alang sa mga magtutuo, pagkinabuhi ingon nga panig-ingnan sa sinultihan ug sa paggawi, sa gugma, sa pagtuo, sa kaputli.”³ Misulat usab siya nga ang mga sumusunod ni Kristo kinahanglan nga “ingon nga mga kahayag dinhi sa kalibutan.”⁴ Ang paghatag og ehemplo sa pagkamatarung makatabang sa pagdan-ag sa nagkangitngit nga kalibutan.

Daghan kaninyo ang nakahinumdom ni Presidente N. Eldon Tanner, kinsa nagserbisyo isip usa ka magtatambag sa upat ka mga presidente sa Simbahan. Mipakita siya og walay pagsimang nga ehemplo sa pagkamatarung sa tibuok panahon sa panarbaho sa industriya, atol sa pagserbisyo sa gobyerno sa Canada, ug isip Apostol ni Jesukristo. Mihatag siya niining makapadasig nga tambag: “Walay makahatag og hingpit nga kalipay ug kalamposan kay sa pagpakabuhi sumala sa mga pagtulunan sa ebanghelyo. Pagpakita og ehemplo; pagmahimong impluwensya sa maayo.”

Siya mipadayon: “Ang matag usa kanato giordinahan nang daan sa pagtrabaho isip pinili nga mga sulugoon sa [Dios] nga iyang nakita nga angayan nga tugyanan sa priesthood ug sa gahum aron sa paglihok pinaagi sa iyang pangalan. Hinumdumi kanunay nga ang mga tawo nagtan-aw kaninyo alang sa pagpangulo ug kamo nag-impluwensya sa mga kinabuhi sa mga indibidwal alang sa maayo o alang sa dautan,

kansang impluwensya moabut sa umaabut nga mga henerasyon.”⁵

Nalig-on kita sa kamatuoran nga ang labing dako nga gahum niini nga kalibutan mao ang gahum sa Dios samtang kini maglihok pinaagi sa tawo. Aron luwas nga maglawig sa kadagatan sa pagkamortal, nagkinahanglan kita og giya nianang Mahangturon nga Marinero—gani ang halangdong Jehova. Kita mangayo og tabang, kita mohangad sa langit aron makadawat og langitnong panabang.

Usa ka inila kaayo nga ehemplo sa tawo nga wala mohangad sa langit mao si Cain, anak ni Adan ug Eva. Lig-on sa potensyal apan huyang sa kabubut-on, si Cain mitugot sa kaha-kog, kasina, kamasinupakon, ug gani pagpatay aron pugngan kanang personal nga timon nga mao untay mogiya niya sa kaluwasan ug kahimayaan. Ang pagduko mipuli sa paghangad; si Cain napukan.

Sa laing panahon ug tungod sa dautan nga hari, usa ka sulugoon sa Dios gisulayan. Gitabangan sa inspirasyon gikan sa langit, si Daniel mihubad sa sinulat sa paril ngadto sa hari. Kalabut sa gitanyag nga mga ganti—nga mao ang harianong kupo, usa ka bulawang kwentas, ug politikanhong gahum—si Daniel miingon, “Pasagdi ang imong mga gasa sa imong kaugalingon lamang, ug ihatag ang imong mga balus sa uban.”⁶ Dakong bahandi ug gahum ang gitanyag kang Daniel, mga ganti nga nagrepresentar sa mga butang sa kalibutan ug dili sa Dios. Si Daniel mibalibad ug nagpabiling matinuod-anon.

Human niana, sa dihang si Daniel nag-ampo sa Dios bisan pa man sa balaod nga nagdili niini, gilabay siya sa langub sa mga leon. Ang asoy sa biblia nagsulti nato nga pagkasunod buntag, “Si Daniel gipagawas sa langub, ug walay kaudat nga hikaplagnan diha kaniya, tungod kay siya misalig man . . . sa . . . Dios.”⁷ Sa panahon sa grabeng panginahanglan, ang determinasyon ni Daniel sa pagsubay sa direktso nga dalan nakahatag og balaa-nong panalipod ug kadangpan alang sa kaluwasan. Ang maong panalipod ug kaluwasan maato samtang kita

nagsubay usab nianang direktso nga dalan padulong sa atong mahangturonong panimalay.

Ang talaan sa kasaysayan, sama sa balas nga anaa sa orasan, nagtimaan sa paglabay sa panahon. Laing mga tawo ang nagpuyo karon sa kalibutan. Ang mga problema sa atong panahon ingon og malisud alang kanato. Sa tibuok kasaysayan sa kalibutan, si Satanas walay hunong nga naglihok alang sa kalaglagnan sa mga sumusunod sa Manluluwas. Kon kita monunot sa iyang mga pagdani, kita—sama sa dakong barko nga *Bismarck*—mawad-an nianang timon nga makagiya nato sa kaluwasan. Hinoon, gilibutan sa mga hagit sa moderno nga kinabuhi, mohangad kita sa langit alang sa walay kapakyasan nga giya, aron kita makaandam ug makasunod sa maalamon ug sakto nga dalan. Ang atong Langitnong Amahan dili motugot sa atong kinasingkasing nga hangyo nga dili matubag. Sa pagpangayo nato og langitnong panabang, ang atong timon, dili sama nianang sa *Bismarck*, dili mapakyas.

Sa atong pagsugod sa atong indibidwal nga paglayag, unta maglawig kita nga luwas sa dagat sa kinabuhi.

Unta makabaton kita og kaisug sa usa ka Daniel, nga kita magpabiling matinuoron ug matinuod-anon bisan pa man sa sala ug tintasyon nga naglibut nato. Unta ang atong mga pagpamatuod ingon kalawom ug kalig-on nianang kang Jacob, ang igsoon ni Nephi, kinsa, dihang gikompronta sa tawo nga naninguha gayud sa pagguba sa iyang pagtuo, namahayag, “Ako dili matarug.”⁸

Gamit ang timon sa pagtuo nga naggiya sa atong biyahe, kita usab makakita sa atong agianan aron luwas nga makapauli—makapauli sa Dios, aron makapuyo uban Kaniya sa kahangturan. Nga mao unta kana ang mahitabo alang sa matag usa kanato, ako nag-ampo sa sagradong pangalan ni Jesukristo, ang atong Manluluwas ug Manunubos, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Ludovic Kennedy, *Pursuit: The Chase and Sinking of the Bismarck* (1974).
2. Lucas 18:22.
3. 1 Timoteo 4:12.
4. Mga Taga-Filipos 2:15.
5. N. Eldon Tanner, “For They Loved the Praise of Men More Than the Praise of God,” *Ensign*, Nob. 1975, 74.
6. Daniel 5:17.
7. Daniel 6:23.
8. Jacob 7:5.

Ni Presidente Henry B. Eyring
Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Padayon nga Pagpadayag

Ang paghukom ug lohikal nga hunahuna lang sa tawo dili igo aron matubag ang importante nga mga pangutana sa kinabuhi. Nagkinahanglan kita og pagpadayag gikan sa Dios.

Akong panghinaut karon nga mabati nato ang gugma ug kahayag sa Dios. Dunay daghang naminaw karon nga nagkinahanglan gayud og personal nga pagpadayag gikan sa atong mahigugmaong Langit-nong Amahan.

Sa mga mission president, tingali usa kini ka mapangaliyupoong pag-ampo kon unsaon sa pagdasig ang naglisud nga misyonaryo. Sa amahan o inahan sa dapit nga nadaut sa gubat, panginahanglan kini nga masayud kon mamalhin ba ang pamilya sa luwas nga dapit o magpabilin kon asa sila. Gatasan ka mga stake president ug mga bishop ang nag-ampo karon nga masayud unsaon pagtabang sa Ginoo sa pagluwas sa nawalang karnero. Ug sa propeta, mao ang pagkasayud unsay gusto sa Ginoo nga iyang ipamulong sa Simbahan ug sa gubot nga kalibutan.

Nasayud kitang tanan nga ang paghukom ug lohikal nga hunahuna lang sa tawo dili igo aron matubag ang importante nga mga pangutana sa kinabuhi. Nagkinahanglan kita og

pagpadayag gikan sa Dios. Ug dili usa lang ka pagpadayag sa panahon sa kalisud, apan nagkinahanglan kita nga kini magpadayon. Nagkinahanglan kita dili usa lang ka mubong panahon sa panabut ug kahupayan, apan padayon nga komunikasyon gikan sa Dios.

Ang Simbahan ania tungod sa batang lalaki nga nasayud nga tinuod kana. Ang batan-ong si Joseph Smith nasayud nga kon siya lang dili gayud siya mahibalo kon unsay apilan niya nga simbahan. Mao nga nangutana siya sa Dios sigun sa gisulti sa basahon ni Santiago. Ang Dios Amahan ug Iyang Pinalanggang Anak mipakita sa kakahoyan. Gitubag nila ang pangutana nga dili matubag ni Joseph.

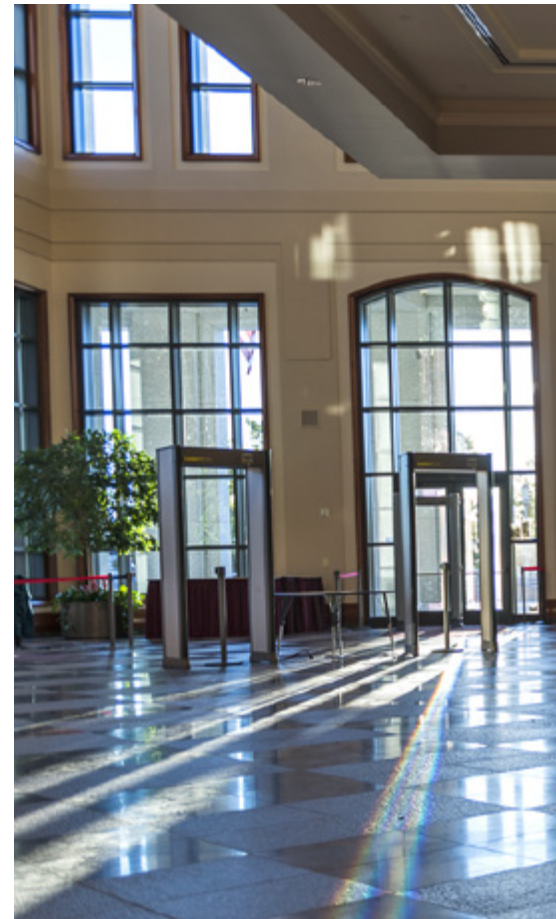
Wala lang siya tawaga sa Dios sa pag-establisar sa tinuod nga Simbahan ni Jesukristo, apan gipahiuli ang gahum nga makasangpit sa Espiritu Santo nga ang pagpadayag gikan sa Dios magpadayon.

Si Presidente Boyd K. Packer mihulagway nianang maila nga timailhan sa tinuod nga Simbahan niining paagiha: “Ang pagpadayag nagpadayon sa

Simbahan: ang propeta nakadawat niini alang sa Simbahan; ang presidente alang sa iyang stake, misyon, o korum; ang bishop alang sa iyang ward; ang amahan alang sa iyang pamilya; ang indibidwal alang sa iyang kaugalingon.”¹

Kanang talagsaong proseso sa pagpadayag magsugod, matapos, ug magpadayon sa atong pagdawat og personal nga pagpadayag. Sama pananglit sa ehemplo sa bantugang si Nephi, anak ni Lehi. Nagdamgo ang iyang amahan. Ang ubang sakop sa pamilya ni Nephi nagtuo sa damgo ni Lehi nga usa ka kalibug sa pangu-tok. Ang damgo naglakip sa sugo sa Dios ngadto sa anak nga mga lalaki ni Lehi sa dakong peligro nga pagpabalik sa Jerusalem alang sa mga palid nga naglangkob sa pulong sa Dios aron madala nila sa ilang pag-adto sa gisaad nga yuta.

Kanunay natong kutloon ang ma-isugong pamahayag ni Nephi dihang gihangyo siya sa iyang amahan sa

pagbalik sa Jerusalem. Nahibalo na mo sa mga pulong: “Ako moadto ug mobuhat sa mga butang nga ang Ginoo nagsugo.”²

Dihang nadungog ni Lehi si Nephi nga misulti niana, ang kasulatan nag-ingon nga siya “nalipay sa hilabihan.”³ Nalipay siya kay nasayud siya nga si Nephi napanalanginan og mapamatuorong pagpadayag nga ang damgo sa iyang amahan tinuod nga gikan sa Dios. Si Nephi wala moingon, “Ako moadto ug mobuhat sa gisugo sa akong amahan.” Hinoon siya miingon, “Ako moadto ug mobuhat sa mga butang nga ang Ginoo nagsugo.”

Sa inyong kasinatian sa pamilya, nasayud usab kamo nganong si Lehi “nalipay sa hilabihan.” Nalipay siya kay nasayud nga si Nephi nakadawat og mapamatuorong pagpadayag.

Daghang ginikanan naghimo og lagda sa pamilya kon kanus-a mouli ang tin-edyer nga anak inigka-gabii. Apan hunahunaa ang kalipay kon ang ginikanan mahibalo, sama sa

nahitabo mga semana na, nga ang usa ka anak nga bag-ong mibiya wala lang magtakda og curfew sa iyang kaugalingon apan mituman sa Igpapahulay sama sa gitudlo kaniya diha sa balay. Ang pagpadayag sa ginikanan dunay malungtarong epekto sa personal nga pagpadayag nga magpadayon diha sa anak.

Tingali nasabtan sa akong mama kana nga baruganan sa pagpadayag. Isip batan-on, gihinay nako og sira ang pultahan sa likod dihang nagabhian ko og uli. Maagian nako ang kwarto sa akong mama padulong sa akong kwarto. Bisan giunsa nako sa paglakaw nga magkinto, pag-abut nako sa iyang inablihan og gamay nga pultahan, nadungog nako ang akong ngalan, nga hinay kaayo, “Hal, ari ra gud kadali.”

Misulod ko ug milingkod sa kilid sa iyang higdaanan. Ang kwarto ngitngit. Kon nakapaminaw pa mo, maghunahuna mo nga mahigalaong panag-istorya lang kadto bahin sa

kinabuhi. Apan karon, unsay iyang gisulti mobalik sa akong hunahuna uban sa samang gahum nga akong gibati dihang nabasa nako ang pulong sa akong patriyarkal nga panalangin.

Wala ko masayud unsay iyang gipangayo sa pag-ampo samtang naghulat siya nako niadtong mga gabhiona. Siguro bahin kadto sa akong kasiguroan. Apan sigurado ko nga nag-ampo siya sama sa usa ka patriarch sa dili pa mohatag og panalangin. Nag-ampo siya nga ang iyang mga pulong mobabut niadtong makadawat ingon nga mga pulong sa Dios, dili iya. Ang mga pag-ampo sa akong inahan alang nianang panalangin natubag ngari nako. Tua na siya sa kalibutan sa mga espiritu sobra na sa 40 ka tuig. Sigurado ko nga siya nalipay sa hilabihan nga napanalanginan ko, kay akong nadungog ang mando sa Dios sa iyang gisulti. Ug ako misulay nga moadto ug mobuhat sigun sa iyang gilauman.

Akong nakita kanang sama nga milagro sa padayon nga pagpadayag

diha sa mga stake president ug mga bishop sa Simbahan. Ug, sama kini katinuod diha sa mga pagpadayag sa mga pangulo sa pamilya, ang bili sa pagpadayag magdepende niadtong giniyahan sa pagdawat sa mapamatuorong pagpadayag.

Akong nakita kana nga milagro sa pagpadayag human sa pagkaguba sa Teton Dam sa Idaho niadtong 1976. Daghan ninyo ang nahibalo sa istorya kon unsay nahitabo. Apan ang ehemplo sa padayon nga pagpadayag nga nadawat sa usa ka presidente sa stake makapanalangin nato sa umaabut nga mga adlaw.

Liboan ang gipabakwit human naguba ang ilang mga balay. Ang pagdumala sa paningkamot sa paghupay anaa sa stake president nga usa ka mag-uuma. Didto ko sulod sa klasehanan sa Ricks College pila lang ka adlaw human sa trahedyo. Usa ka lider gikan sa federal disaster agency miabut. Siya ug ang iyang mga chief assistant misulod sa dakong kwarto diin ang stake president nakigtigom sa mga bishop ug gani pipila ka ministro sa ubang relihiyon. Didto ko kay daghan sa mga naluwas giatiman ug gipahimutang sa kampus sa kolehiyo diin ako maoy presidente.

Sa pagsugod sa miting, ang representante gikan sa federal disaster agency mibarug ug misugod pagsulti uban sa katungod kon unsay angayang buhaton. Human malista ang matag usa sa lima o unom ka buluhaton nga ingon niya nga importante, ang stake president malumo nga mitubag, “Nahimo na namo kana.”

Human sa pipila ka minuto, ang tawo gikan sa federal disaster agency miingon, “Siguro molingkod na lang ko ug motan-aw.” Siya ug ang iyang mga deputy naminaw samtang ang mga bishop ug mga elders quorum president mireport kon unsay ilang nabuhat. Ilang gihulagway ang direksyon nga ilang nadawat ug gisunod ang ilang mga lider. Gihisgutan sab nila ang mahitungod sa nadawat nilang inspirasyon samtang gituman nila ang mando sa pagpangita sa mga pamilya ug sa pagtabang kanila. Gabii na kadto. Silang tanan gikapoy aron

ikapakita ang ilang emosyon gawas sa ilang gugma sa mga tawo.

Ang stake president mihatag og katapusang direksyon sa mga bishop, ug dayon mipahibalo siya og oras sa sunod nga miting sa pagreport, sayo pagkasunod buntag.

Pagkasunod buntag ang lider sa federal team miabut 20 minutos sa wala pa magsugod ang miting sa pagreport ug paghatag og assignment. Nagbarug ko sa duol. Nadunggan nako siya nga hilum nga misulti sa stake president, “President, unsa may gusto nimong buhaton nako ug sa akong team?”

Unsay nakita nianang tawhana nakita na nako sa mga panahon sa kalisud ug pagsulay sa tibuok kalibutan. Husto si Presidente Packer. Ang padayon nga pagpadayag moabut sa mga stake president sa pagbayaw nila ibabaw sa ilang kaugalingong kaalam ug kapasidad. Ug, labaw pa niana, ang Ginoo mohatag og mapamatuorong pagsaksi ngadto sa gingsakopan sa presidente nga ang iyang mga mando naggikan sa Dios pinaagi sa Espiritu Santo ngadto sa dili hingpit nga tawo.

Napanalanginan ko nga matawag sa pagsunod sa dinasig nga mga lider sa dakong bahin sa akong kinabuhi. Sa batan-on pa kaayo ko gitawag ko nga mahimong magtatambag sa elders quorum president. Human niana nahimo kong magtatambag sa duha ka district president ug sa pagka-Presiding Bishop sa Simbahan, isip sakop sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, ug magtatambag sa duha ka Presidente sa Simbahan. Nakita nako nga ang pagpadayag nga gihatag ngadto nila ug gipamatuod ngadto sa ilang mga tigsunod.

Kanang personal nga pagpadayag sa pag-akseptar, nga atong gitinguha, dili sayon nga moabut, ni yano kining moabut kon pangayoon. Ang Ginoo mihatag niini nga giya aron pagtabang nato nga makadawat sa ingon niana nga mga pagsaksi gikan sa Dios. Giya kini alang niadtong magtinguha og personal nga pagpadayag, nga kinahanglan natong buhaton.

“Himoa usab ang inyong mga kasingkasing nga mapuno sa gugma nga putli ngadto sa tanan nga mga tawo, ug ngadto sa mga sakop sa pagtuo, ug himoa ang hiyas nga modayan-dayan sa inyong mga hunahuna nga walay paghunong; unya ang imong pagsalig mosamot pagkalig-on diha sa atubangan sa Dios; ug ang doktrina sa pagkapari motuhop diha sa imong kalag ingon sa mga yamog nga gikan sa langit.

“Ang Espiritu Santo mao ang inyong kauban sa kanunay.”⁴

Gikan niana mokuha ko og tambag alang natong tanan. Ayaw ibaliwala ang madawat ninyong pagbati sa gugma alang sa propeta sa Dios. Bisan asa ko moadto sa Simbahan, bisan kinsa pa ang propeta nianang panahona, ang mga miyembro mohangyo, “Kon makabalik na ka sa punoang buhatan sa Simbahan, pwede ba nimong sultihan ang propeta nga mahal kaayo namo siya?”

Labaw pa kana sa sobra nga pagbati sa pagdayeg sa bayanihong mga tawo. Usa kini ka gasa gikan sa Dios. Niini mas sayon kamong makadawat sa gasa sa mapamatuorong pagpadayag kon mamulong siya sa iyang katungdanan isip propeta sa Ginoo. Ang gugma nga inyong gibati mao ang gugma sa Ginoo alang sa Iyang tigpama-ba.

Dili kana sayon nga padayong bation kay ang Ginoo kasagaran mosugo sa Iyang mga propeta sa pagtambag nga lisud dawaton sa mga tawo. Ang kaaway sa atong kalag mosulay aron kita masilo ug magduha-duha sa tawag sa propeta gikan sa Dios.

Akong nakita unsaon pagtandog sa Espiritu Santo sa humok nga kasingkasing aron panalipdan ang mapaubsanong disipulo ni Jesukristo uban sa mapamatuorong pagpadayag.

Ang propeta mipadala nako aron itugyan ang sagradong gahum sa sealing sa usa ka tawo sa gamayng siyudad sa layo nga dapit. Bugtong ang propeta sa Dios lamang ang dunay mga yawe sa paghukom kinsay makadawat sa sagradong gahum nga gihatag sa Ginoo kang Pedro, ang senior nga Apostol. Akong nadawat kanang samang gahum sa sealing, apan pinaagi lamang sa direksyon sa Presidente sa Simbahan nga matugyan nako kini sa uban.

Busa, sa usa ka kwarto sa chapel layo sa Salt Lake, akong gipandong ang akong mga kamot sa ulo sa tawo nga gipili sa propeta nga makadawat sa gahum sa pag-seal. Ang iyang mga kamot nagpakita sa mga timailhan sa tibuok kinabuhi nga pag-ugmad sa yuta aron mabuhi. Ang iyang gamay nga asawa naglingkod tupad niya. Siya usab nagpakita sa mga timailhan sa katuigan nga grabeng paningkamot uban sa iyang bana.

Gilitok nako ang mga pulong nga gihatag sa propeta: “Ubos sa pagdelegar sa awtoridad ug responsibilidad,” ug dayon ang ngalan sa propeta, “kinsa naghupot sa tanang mga yawe sa priesthood dinhi sa yuta karong panahona, akong itugyan kanimo ang gahum sa pag-seal,” ug gihatag nako ang iyang ngalan ug dayon ang ngalan sa templo diin siya magserbisyo isip sealer.

Mga luha miagas sa iyang aping. Akong nakita nga ang iyang asawa naghilak usab. Gihulat nako sila nga maulian. Mibarug siya ug miduol nako. Mihangad siya ug dayon miingon nga malipayon siya apan naguol usab. Siya miingon nga ganahan kaayo siyang moadto sa templo uban sa iyang bana apan karon iyang gibati nga dili na siya mouban niya kay ang Dios mipili niya alang sa ingon ka mahimayaon ug sa grado nga buluhaton. Dayon miingon siya nga ang iyang gibati nga siya duna pay kulang nga mouban niya kay dili siya makabasa ni makasulat.

Mipasalig ko niya nga ang iyang bana mapasidunggan sa iyang pagkuyog kaniya sa templo tungod sa iyang espirituhanong gahum. Kutob sa akong mahimo sa gamayng nasabtan sa iyang pinulongan, siya akong giingnan nga ang Dios mipadayag og mga butang kaniya lapas pa sa tanang edukasyon sa yuta.

Nasayud siya pinaagi sa gasa nga gihatag sa Espiritu sa Dios, pinaagi sa Iyang propeta, usa ka langitnong buluhaton sa bana nga iyang gihigugma. Nasayud gayud siya nga ang mga yawe sa paghatag niana nga gahum sa pag-seal gihuptan sa tawo nga wala pa gayud niya makita apan nasayud gayud nga siya buhing propeta sa Dios. Nasayud siya, bisan dili sultihan

sa buhing saksi, nga ang propeta nagampo alang sa ngalan sa iyang bana. Nasayud gayud siya nga ang Dios ang mitawag.

Nasayud usab siya nga ang mga ordinansa nga ipahigayon sa iyang bana mobugkos sa mga tawo sa kahangturan sa celestial nga gingharian. Napamatud-an niya sa iyang hunahuna ug kasingkasing nga ang saad sa Ginoo kang Pedro nagpadayon gihapon sa Simbahan: “Bisan unsay imong pagabugkuson dinhi sa yuta, didto sa langit pagailhon kini nga binugkos.”⁵ Nasayud gayud siya niana, pinaagi sa pagpadayag, gikan sa Dios.

Balikan nato ang kutlo sa pagsugod sa akong pakigpulong. “Ang pagpadayag magpadayon sa Simbahan: ang propeta makadawat niini alang sa Simbahan; ang presidente alang sa iyang stake, misyon, o korum; ang bishop alang sa iyang ward; ang amahan alang sa iyang pamilya; ang indibidwal alang sa iyang kaugalingon.”⁶

Mosaksi ko nga kana tinuod. Ang Langitnong Amahan maminaw sa inyong mga pag-ampo. Siya nahigugma kaninyo. Nakaila Siya sa inyong pangalan. Si Jesus mao ang Kristo, ang Anak sa Dios nga buhi, ug atong Manunubos. Siya nahigugma ninyo lapas pa sa inyong panabut.

Ang Dios mobu-bu og pagpadayag, pinaagi sa Espiritu Santo, ngadto sa Iyang mga anak. Nakigsulti Siya sa Iyang propeta dinhi sa yuta, kinsa mao si Thomas S. Monson. Ako mosaksi nga siya naghupot ug naggamit sa tanang yawe sa priesthood dinhi sa yuta.

Sa inyong pagpaminaw niining komperensya sa mga pulong nga gusto sa Dios nga ipamulong, ako nag-ampo nga makadawat kamo sa mapamatuorong pagpadayag nga gikinahanglan aron makakita sa dalan pauli, aron makauban Siya diha sa na-sealed nga pamilya sa kahangturan. Sa sagradong pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Boyd K. Packer, “We Believe All That God Has Revealed,” *Ensign*, Mayo 1974, 95.
2. 1 Nephi 3:7.
3. 1 Nephi 3:8.
4. Doktrina ug mga Pakigsaad 121:45–46.
5. Mateo 16:19.
6. Boyd K. Packer, *Ensign*, Mayo 1974, 95.

Ni Elder Russell M. Nelson

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Pagpaluyo sa mga Propeta

Ang atong pagpaluyo sa mga propeta usa ka personal nga pasalig nga atong himoon ang atong labing maayo sa pagsuporta sa ilang propetikanhong prayoridad.

Presidente Eyring, salamat sa imong matulun-anon ug makadasig nga mensahe. Minahal nga kaigsoonan, nagpasalamat kami sa inyong pagtuo ug debosyon. Kagahapon, gidapit kita sa pagpaluyo ni Thomas S. Monson isip propeta sa Ginoo ug Presidente sa Simbahan sa Ginoo. Manganta kita pirme og, “Salamat, O Dios, sa Propeta.”¹ Ato bang nasabtan og maayo unsay gipasabut niana? Hunahunaa ang pribilehiyo nga gihatag sa Ginoo kanato sa pagpaluyo sa Iyang propeta, kansang tambag lunsay, limpyo, walay tinguha alang sa kaugalingon, ug tinuod gayud!

Unsaon gayud nato pagpaluyo ang propeta? Sa wala pa siya nahimong Presidente sa Simbahan, si Presidente Joseph F. Smith mipasabut, “Usa kini ka mahinungdanon nga katungdanan nga nakapatong sa mga Santos kinsa . . . [n]agpaluyo sa mga awtoridad sa Simbahan, ang pagbuhat sa ingon dili lamang pinaagi sa pagpataas sa kamot, ang porma lamang, apan diha sa *buhat* ug sa kamatuoran.”²

Nahinumdom gyud ko sa akong labing talagsaong “buhat” sa pagpaluyo sa propeta. Isip doktor sa kasingkasing,

duna koy responsibilidad sa pag-opera sa kasingkasing ni Presidente Spencer W. Kimball niadtong 1972, dihang Acting President siya sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles. Nagkinahanglan siya og komplikado kaayo nga operasyon. Apan wala koy kasinatian sa pagbuhat sa ingon ngadto sa usa ka 77 anyos nga pasyente nga dunay sakit sa kasingkasing. Wala ko morekomendar sa operasyon ug gipahibalo si Presidente Kimball ug ang Unang Kapangulohan. Apan, tungod sa pagtuo, si Presidente Kimball mipili nga operahan, kay kini ang gitambag sa Unang Kapangulohan. Nagpakita kana kon giunsa niya pagpaluyo ang iyang mga lider! Ug ang iyang desisyon nakapakurog nako!

Salamat sa Ginoo, malampuson ang operasyon. Dihang mibalik pagpitiik ang kasingkasing ni Presidente Kimball, kusog na kaayo kini! Niana gayung gutloa, duna koy klarong pag-saksi sa Espiritu nga kining tawhana mahimong Presidente sa Simbahan!³

Nahibalo na mo sa resulta. 20 ka bulan human niana, si Presidente Kimball nahimong Presidente sa Simbahan. Ug nakahatag siya og

kusganon ug maisugong pagpangulo sulod sa daghang katuigan.

Sukad niadto atong gipaluyohan si Presidente Ezra Taft Benson, Howard W. Hunter, Gordon B. Hinckley, ug karon si Thomas S. Monson isip mga Presidente sa Simbahan—mga propeta sa tinud-anay nga kahulugan sa maong pulong.

Minahal kong kaigsoonan, kon dunay nahimo ang Pagpahiuli, giguba niini ang karaang tinuohan nga mihunong na ang Dios sa pagpakigsulti sa Iyang mga anak. Walay mas layo pa sa kamatuoran. Usa ka propeta naggiya sa Simbahan sa Dios sa tanang dispensasyon, gikan kang Adan hangtud karon.⁴ Ang mga propeta nagpamatuod kang Jesukristo—sa Iyang kabalaan ug sa Iyang misyon ug pangalagad dinhi sa yuta.⁵ Gipasidunggan nato si Propeta Joseph Smith isip propeta niining katapusang dispensasyon. Ug gipasidunggan nato ang matag tawo nga mipuli niya isip Presidente sa Simbahan.

Kon atong paluyohan ang mga propeta ug ubang mga lider,⁶ atong gigamit ang balaod nga inyunan sa kadaghanan, kay ang Ginoo miingon, “Kini dili ikahatag ngadto ni bisan kinsa ang paglakaw sa pagsangyaw sa akong ebanghelyo o sa pagtukod sa akong simbahan, gawas kon siya ma-orden pinaagi sa usa kinsa adunay pagtugot, ug nahibaloan sa simbahan

nga siya adunay pagtugot ug norden pinaagi sa mga pangulo sa simbahan.”⁷

Naghatag kini nato, isip mga miyembro sa Simbahan sa Ginoo, sa pagsalig ug pagtuo samtang naning-kamot kita sa pagtuman sa tambag sa kasulatan sa pagpaminaw sa tingog sa Ginoo⁸ pinaagi sa tingog sa Iyang mga sulugoon ang mga propeta.⁹ Tanang lider sa Simbahan sa Ginoo gitawag pinaagi sa tukmang awtoridad. Walay propeta o lider niining Simbahan, ang mitawag sa iyang kaugalingon. Walay propeta ang gibotaran sukad. Giklaro kana sa Ginoo sa dihang siya miingon, “Kamo wala magpili kanako, hinonoa ako ang nagpili kaninyo, ug nagtudlo kaninyo.”¹⁰ Kamo ug ako wala “mobotar” sa mga lider sa Simbahan, bisan asa. Kita, hinoon, dunay pribilehiyo sa pagpaluyo nila.

Ang pamaagi sa Ginoo lahi sa pamaagi sa tawo. Ang pamaagi sa tawo motangtang sa mga tawo gikan sa katungdanan o negosyo kon tigulang na sila o mabaldado na. Apan ang pamaagi sa tawo dili gayud maoy pamaagi sa Ginoo. Ang atong pagpaluyo sa mga propeta usa ka personal nga pasalig nga atong himoon ang labing maayo sa pagsuporta sa ilang propetikanhong prayoridad. Ang atong pagpaluyo nagpakita nga atong giila ang ilang tawag isip propeta nga balido ug mahinungdanon kanato.

Baynte sais ka tuig sa wala pa siya nahimong Presidente sa Simbahan, si Elder George Albert Smith miingon: “Ang obligasyon nga atong gihimo sa dihang atong gipataas ang atong mga kamot . . . usa gayud ka sagrado nga butang. Kini *wala* magpasabut nga magpakahilum lang kita ug mosanong lang nga ang propeta sa Ginoo mao ang mangulo niini nga buhat, apan kini nangahulugan . . . nga kita mobarug sa iyang kiliran; kita magampo alang kaniya; kita manalipod sa iyang maayong pangalan, ug kita maningkamot sa pagtuman sa iyang mga panudlo ingon nga ang Ginoo momando kaniya.”¹¹

Ang buhi nga Ginoo nangulo sa Iyang buhi nga Simbahan!¹² Ang Ginoo nagpadayag sa Iyang kabubut-on

alang sa Simbahan ngadto sa Iyang propeta. Kagahapon, human kita gidapit sa pagpaluyo ni Thomas S. Monson isip Presidente sa Simbahan, duna usab kitay pribilehiyo sa pagpaluyo niya, sa mga magtatambag sa Unang Kapangulohan, ug sa mga sakop sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostole isip mga propeta, manalagna, ug tigpadayag. Hunahunaa kana! Atong gipaluyohan ang 15 ka lalaki isip mga propeta sa Dios! Naghupot sila sa tanang yawe sa priesthood nga sukad natugyan sa tawo niining dispensasyon.

Ang tawag sa 15 ka lalaki ngadto sa balaang pagka-apostol naghatag og dakong panalipod kanato isip mga miyembro sa Simbahan. Ngano man? Kay ang mga desisyon niining mga lider kinahanglang magkauyon.¹³ Hunahunaa lang unsaon sa Espiritu pagtandog sa 15 ka lalaki aron magkauyon? Kining 15 ka lalaki dunay lainlaing background sa edukasyon ug propesyon, nga nagkalahi og opinyon sa daghang butang. Tuo lang nako! Kining 15 ka lalaki—mga propeta, manalagna, ug tigpadayag—nasayud unsay kabubut-on sa Ginoo kon magkauyon na! Mapasaligon sila nga ang kabubut-on sa Ginoo mahitabo gayud. Ang Pag-ampo sa Ginoo naghatag og sumbanan alang niining 15 ka lalaki kon sila mag-ampo: “Pagabuhaton unta ang imong kabubut-on, dinhi sa yuta maingon sa langit.”¹⁴

Ang kinadugayang Apostol maoy mangulo.¹⁵ Kanang sistemaha

kasagaran magdala sa mas edaran nga mga lalaki sa katungdanan sa pagka-Presidente sa Simbahan.¹⁶ Anaa niini ang pagpadayon, igong kahingkod, kasinatian, ug grabeng pagpangandam, sigun sa giya sa Ginoo.

Ang Simbahan karon giorganisar sa Ginoo Mismo. Siya mihan-ay og talagsaong sistema sa pagdumala nga dili gayud maputol. Kanang sistema nakahatag og propetikanhong pagpangulo bisan kon ang dili kapugnan nga mga sakit ug kawalay mahimo tungod sa katigulangon moabut.¹⁷ Anaa ang mga pagtuki ug pagpanalipod aron walay tawo nga mopahisalaag sa Simbahan. Ang mga senior leader kanunayng gitudloan aron usa ka adlaw andam silang molingkod sa kinatasang mga konseho. Nakakat-on sila sa pagpaminaw sa tingog sa Ginoo pinaagi sa mga hunghong sa Espiritu.

Samtang nagserbisyo isip Unang Magtatambag ni Presidente Ezra Taft Benson, kinsa nagkaduol na sa katapusan sa iyang mortal nga kinabuhi, si Presidente Gordon B. Hinckley mipasabut:

“Ang mga baruganan ug pamaagi nga gitakda sa Ginoo alang sa pagdumala sa Iyang simbahan nagandam og paagi alang sa bisan unsa nga . . . kahimtang. Importante kini . . . nga walay pagduha-duha o mga problema kalabut sa pagdumala sa Simbahan ug sa paggamit sa propetikanhong mga gasa, lakip na ang katungod sa inspirasyon ug pagpadayag sa pagdumala sa mga kalihokan ug

kita kutob sa atong mahimo. Ipasalig nako ninyo nga ang Simbahan anaa sa maayong mga kamot. Ang sistema nga gipahimutang alang sa Konseho sa Unang Kapangulohan ug sa Korum sa Napulog Duha [ka mga Apostoles] nagpasalig [nato] nga kini anaa gayud kanunay sa maayong mga kamot ug nga, unsa may mahitabo, walay angay ikabalaka o ikahadlok. Ang atong Manluluwas, si Jesukristo, nga atong gisunod, gisimba, ug gialagaran, maoy nangulo.”¹⁹

Presidente Monson, salamat nianang mga kamatuoran! Ug salamat sa imong tibuok kinabuhi nga talagsaon ug mapahinungurong pagserbisyo. Mamulong ko alang sa mga miyembro sa Simbahan sa tibuok kalibutan sa among hiniusa ug sinserong pagpadayag sa pasalamat alang kanimo. Nagpasidungog kami kanimo! Nahigugma kami kanimo! Nagpaluyo kami kanimo, dili lamang sa gipaisa nga mga kamot apan sa tibuok namong kasingkasing ug sa gipahinungod nga paningkamot. Mapaubsanon ug sa tinud-anay, “kanunay kaming nag-ampo alang kanimo, among minahal nga propeta!”²⁰ Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

mga programa sa Simbahan, kon ang Presidente masakit o dili na hingpit nga makabuhat sa katungdanan.

“Ang Unang Kapangulohan ug ang Konseho sa Napulog Duha ka mga Apostoles, gitawag ug gi-orden nga maghupot sa mga yawe sa priesthood, dunay awtoridad ug responsibilidad sa pagdumala sa Simbahan, sa pagpahigayon sa mga ordinansa niini, sa pagpasabut sa doktrina niini, ug sa pag-establisar ug pagmintinar sa mga naandan niining gimbuhaton.”

Si Presidente Hinckley nagpadayon:

“Kon ang Presidente sa Simbahan masakit o dili makahimo sa pagbuhat sa hingpit sa tanan nga mga katungdanan sa iyang buhatan, ang iyang duha ka Magtatambag naglangkob sa Korum sa Unang Kapangulohan. Mopadayon sila sa inadlaw-adlaw nga trabaho sa Kapangulohan. . . .

“ . . . Apan bisan unsa nga dinagkong mga pangutana bahin sa polisiya, pamaagi, programa, o doktrina sabutan ug ampuan og maayo sa

Unang Kapangulohan ug sa Napulog Duha.”¹⁸

Sa miaging tuig, dihang si Presidente Monson miabut sa 5 ka tuig nga pagserbisyo isip Presidente sa Simbahan, namalandong siya sa iyang 50 ka tuig nga apostolikanhong pagserbisyo ug namulong niini: “Ang katigulangan sa katapusan dunay dautang epekto natong tanan. Hinoon, idugang nato ang atong tingog kang Haring Benjamin, nga miingon, . . . ‘Ako sama sa inyong mga kaugalingon, ilawom sa tanan nga matang sa mga kahuayang sa lawas ug hunahuna; apan ako gipili . . . ug gipahinungod sa akong amahan, . . . ug giampingan ug gipanalipdan sa iyang dili hitupngan nga gahum, nga makaalagad kaninyo uban sa tanan nga gahum, hunahuna ug kusog diin gihatag sa Ginoo ngari kanako’ (Mosiah 2:11).”

Si Presidente Monson mipadayon: “Bisan pa man sa mga hagit sa panglawas nga moabut nato, bisan sa kahuayang sa lawas o hunahuna, moserbisyo

MUBO NGA MGA SULAT

1. “Salamat, O Dios, sa Propeta” *Mga Himno ug mga Awit sa mga Bata*, nu. 36
2. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph F. Smith* (1998), 261; emphasis gidugang. Kini nga pamahayag gihimo niadtong 1898, dihang si Presidente Smith ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan.
3. Alang sa dugang mga detalye, tan-awa sa Spencer J. Condie, *Russell M. Nelson: Father, Surgeon, Apostle* (2003), 153–56.
4. Tan-awa sa Bible Dictionary, “Dispensations.”
5. Daghang mga propeta ang nanagna sa pag-abut sa Ginoo, lakip na ni Lehi (tan-awa sa 1 Nephi 1:19), Nephi (tan-awa sa 1 Nephi 11:31–33; 19:7–8), Jacob (tan-awa sa Jacob 4:4–6), Benjamin (tan-awa sa Mosiah 3:5–11, 15), Abinadi (tan-awa sa Mosiah 15:1–9), Alma (tan-awa sa Alma 40:2), ug ni Samuel ang Lamanite (tan-awa sa Helaman 14:12). Sa wala pa matawo ang Manluluwas didto sa Bethlehem, nakita na nilang daan ang iyang maulaong sakripisyo ug ang Iyang Pagkabanhaw human niana.
6. Ang baruganan sa pagpaluyo sa mga lider mahinungdanon sa tibuok Simbahan. Ang tawo paluyohan sa dili pa i-set apart sa usa ka calling o ordinahan sa katungdanan sa priesthood.
7. Doktrina ug mga Pakigsaad 42:11. Ang naandan na nga pagpaluyo sa atong mga

lider giimplementar niadtong Abril 6, 1830 sa dihang giorganisar ang Simbahan, ug niadtong Marso 1836, dihang ang mga sakop sa Unang Kapangulohan ug Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles gipaluyohan isip mga propeta, manalagna, ug tigpadayag (tan-awa sa *History of the Church*, 1:74–77; 2:417).

8. Ang Basahon ni Mormon nagpasidaan sa kapeligro kon atong ibaliwala ang mga pagtulun-an sa propeta. Gikan niini atong mabasa nga “ang dako ug lapad nga gambalay mao ang garbo sa kalibutan; ug kini nahulog, ug ang pagkahulog niini hilabihan ka kusog. Ug ang anghel sa Ginoo namulong . . . , nag-ingon: Ingon niana ang kalaglagan sa tanan nga mga kanasuran, mga kaliwatan, mga pinulungan, ug mga katawhan, nga makig-away batok sa napulog duha ka mga apostoles sa Kordero” (1 Nephi 11:36).
9. Tan-awa sa Daniel 9:10; Amos 3:7; Doktrina ug mga Pakigsaad 21:1, 4–5; 124:45–46.
10. Juan 15:16. Ang ikalima nga artikulo sa hugot nga pagtuo miklaro: “Kami nagtuo nga ang usa ka tawo kinahanglan gayud nga pagatawgon sa Dios, pinaagi sa pagpanagna, ug pinaagi sa pagpandong sa mga kamot niadtong kinsa adunay pagtugot, sa pagsangyaw sa Ebanghelyo ug sa pagpangalagad sa mga ordinansa niini.”
11. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: George Albert Smith* (2011), 76; emphasis gidugang. Kini nga kinutlo naggikan sa usa ka pakigpulong sa komperensya ni Elder George Albert Smith niadtong 1919. Nahimo siyang Presidente sa Simbahan niadtong 1945.
12. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 1:30, 38.
13. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 107:27.
14. 3 Nephi 13:10; tan-awa usab sa Mateo 6:10; Lucas 11:2.
15. Kon ang Presidente sa Simbahan mamatay, ang Unang Kapangulohan mawala ug ang mga magtatambag mobalik sa ilang mga dapit sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles. Ang Korum sa Napulog Duha mangulo dayon sa tibuok Simbahan hangtud nga maorganisar ug balik ang Unang Kapangulohan. Kanang panahona nailhan isip apostolic interregnum. Sa kasaysayan, kanang interval nagkalainlain ug gidugayon gikan sa upat ka adlaw ngadto sa tulo ka tuig ug tunga.
16. Siyempre, kanang sumbanan sa pagpuli dili magamit sa pagtawag kang Joseph Smith, nga gi-orden nang daan nga mahimong propeta sa Pagpahiuli ug ang unang Presidente sa Simbahan (tan-awa sa 2 Nephi 3:6–22; tan-awa usab sa Abraham 3:22–23).
17. Nasayud kita nga ang Ginoo Mismo makapahimo ni bisan kinsa nato nga mamatay kon kanus-a Niya gustohon.
18. Gordon B. Hinckley, “God Is at the Helm,” *Ensign*, Mayo 1994, 54; tan-awa usab sa Gordon B. Hinckley, “He Slumbers Not, nor Sleeps,” *Ensign*, Mayo 1983, 6.
19. “Message from President Thomas S. Monson,” *Church News*, Feb. 3, 2013, 9.
20. “We Ever Pray for Thee,” *Hymns*, nu. 23.

Ni Carol F. McConkie

Unang Magtatambag sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Young Women

Pagpuyo sumala sa mga Pulong sa mga Propeta

Aron mahiuyon sa balaang mga katuyoan sa langit, mopaluyo kita sa propeta ug mopili sa pagpuyo sumala sa iyang mga pulong.

Ang Atong Amahan sa Langit nahigugma sa tanan Niyang anak ug nagtinguha nga sila masayud ug makasabut sa Iyang plano sa kalipay. Busa, mitawag Siya og mga propeta, kinsa gi-orden uban sa gahum ug awtoridad sa paglihok sa ngalan sa Dios alang sa kaluwasan sa Iyang mga anak. Sila mga sinugo sa pagkamatarung, mga saksi ni Jesukristo ug sa mahangturong gahum sa Iyang Pag-ula. Naghupot sila sa mga yawe sa gingharian sa Dios dinhi sa yuta ug nagtugot sa pagpahigayon sa makaluwas nga mga ordinansa.

Sa tinuod nga Simbahan sa Ginoo, “wala gayud gawas sa usa sa ibabaw sa yuta sa matag higayon kang kinsa kini nga gahum ug mga yawe niining pagkapari natugyan.”¹ Mopaluyo kita ni Presidente Thomas S. Monson isip atong propeta, manalagna, ug tigpadayag. Siya mopadayag sa mga pulong sa Ginoo aron sa paggiya ug pagdirekta sa atong tibuok Simbahan. Sama

sa gipasabut ni Presidente J. Reuben Clark Jr., “Ang Presidente sa Simbahan . . . lang ang adunay katungod sa pagdawat og pagpadayag alang sa Simbahan.”²

Kabahin sa buhing propeta, ang Ginoo nagsugo sa mga tawo sa Iyang Simbahan:

“Ikaw maminaw ngadto sa *tanan* niyang pulong ug mga sugo diin siya mihatag nganha kanimo ingon nga siya nakadawat kanila, maglakaw sa tanan nga pagkabalaan diha sa akong atubangan;

“Kay ang iyang pulong ikaw makadawat, ingon og gikan sa akong kaugalingon nga ba-ba, sa tanan nga pagpailub ug hugot nga pagtuo.

“Kay pinaagi sa pagbuhat niini nga mga butang ang mga ganghaan sa impyerno dili makabuntog batok kanimo.”³

Aron mahiuyon sa balaang mga katuyoan sa langit, mopaluyo kita sa propeta ug mopili sa pagpuyo sumala sa iyang mga pulong.

Mopaluyo usab kita sa mga magtatambag ni Presidente Monson ug sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles isip mga propeta, manalagna, ug tigpadayag. “Anaa silay katungod, gahum, ug awtoridad sa pagpahayag sa hunahuna ug kabubut-on sa [Ginoo] . . . , ubos sa . . . Presidente sa Simbahan.”⁴ Sila mamulong diha sa ngalan ni Kristo. Sila managna diha sa ngalan ni Kristo. Sila mobuhat sa tanang butang sa ngalan ni Jesukristo. Sa ilang mga pulong atong madungog ang tingog sa Ginoo ug atong mabati ang gugma sa Manluluwas. “Ug bisan unsa ang ilang ipamulong kon nadasig diha pinaagi sa Espiritu Santo mahimo nga kasulatan . . . ug ang gahum sa Dios ngadto sa kaluwasan.”⁵ Ang Ginoo Mismo namulong: “Bisan pinaagi sa akong kaugalingon nga tingog o pinaagi sa tingog sa akong mga sulugoon, kini managsama ra.”⁶

Mapasalamaton kita sa usa ka simbahan nga “tinukod ibabaw sa patukoranan nga mao ang mga apostoles ug mga propeta, nga niini si Jesukristo mao ang ulohang bato sa pamag-ang.”⁷ Ang balay sa Ginoo usa ka balay sa kahusay, ug kinahanglang dili kita magpalingla kon asa mangita sa tubag sa atong mga pangutana o dili sigurado asa nga

tingog ang sundon. Kinahanglang dili kita “igatuyatuya ug igaliyokliyok sa tanang hangin sa tuluohan.”⁸ Ang Dios mopadayag sa Iyang pulong pinaagi sa Iyang gi-orden nga mga sulugoon, “alang sa pagkasangkap sa mga balaan, alang sa buhat sa pag-alagad, alang sa paglig-on sa lawas ni Kristo: hangtud makakab-ut kitang tanan sa pagkahiniusa sa pagtuo, ug sa kahibalo mahitungod sa Anak sa Dios.”⁹ Kon kita magpuyo sumala sa pulong sa mga propeta, anaa kita sa dalan sa pakigsaad padulong sa mahangturong kahingpitan.

Gikan sa nag-inusarang inahan nga nanlimbasug nga mabuhi sa usa ka panahon sa kagutom, kita makakat-on unsa ang kahulugan sa pagpaluyo sa propeta. Ang Ginoo misugo ni propeta Elias sa pag-adto sa Sarepta, diin siya makakita og usa ka biyuda kinsa gisugo sa Dios sa pagpaluyo kaniya. Sa pagkaduol ni Elias sa siyudad, iyang nakit-an ang biyuda nga nangahoy. Iya siyang gitawag, “Dad-i ako, ako nagahangyo kanimo, ug madiyutay nga tubig sa usa ka sudlanan, aron ako makainum.”¹⁰

“Ug sa diha nga nagapadulong siya sa pagdala niana iyang gitawag siya [pag-usab], ug miingon, Dad-i ako, nagahangyo ako kanimo, ug usa ka buok nga tinapay sa imong kamot.

“Ug siya miingon, Ingon nga ang Ginoo nga imong Dios buhi, wala akoy usa ka buok nga tinapay, apan usa ka kumkom nga harina anaa sa tadyaw, diyutayng lana anaa sa tibud-tibud; ug, ania karon, ako namunit niining duha ka kahoy aron sumulod ug magluto niana alang kanako ug sa akong anak, aron kan-on namo kini, ug mamatay.”

Si Elias mitubag, “Ayaw kahadlok; lakaw ug buhata ingon sa imong gipamulong: apan buhati ako didto sa usa ka diyutayng tinapay *pag-una*, ug dad-a kanako, ug sa tapus niana pagbuhat alang kanimo ug alang sa imong anak.”¹¹

Hunahunaa sa makadiyot ang kalisud sa gihangyo sa propeta nga buhaton sa gigutom nga inahan. Sigurado, ang Dios Mismo makahatag og pagkaon alang sa Iyang matitud-anong sulugoon. Apan, naglihok sa ngalan sa Ginoo, si Elias mituman sa sugo, nga mohangyo sa hinigugmang anak nga babaye sa Dios sa pagsakripisyo sa unsay anaa niya aron sa pagpaluyo sa propeta.

Apan si Elias misaad usab og usa ka panalangin sa pagkamasulundon: “Kay kini mao ang gipamulong sa Ginoong Dios sa Israel, ang tadyaw sa harina dili mahutdan, ni mahutdan ang tibud-tibud sa lana.”¹² Ang Ginoo mihatag sa biyuda sa oportunidad sa pagpili nga motuo ug mosunod sa mga pulong sa propeta.

Sa kalibutan nga gihulga sa kanihit sa pagkamatarung ug espirituhanong kagutom, gisugo kita sa pagpaluyo sa propeta. Samtang mosunod, mosuporta, ug manghimatuod kita sa mapanagnaong pulong, nagsaksi kita nga kita dunay pagtuo nga mapainubsanong monunot sa kabubut-on, kaalam, ug panahon sa Ginoo.

Mosunod kita sa mapanagnaong pulong bisan kon kini ingon og dili resonable, hasol ug lisud. Sumala sa mga sumbanan sa kalibutan, ang pagsunod sa propeta mahimong dili popular, sayop ug dili madawat sa politikanhon ug sosyal nga paagi. Apan ang pagsunod sa propeta kanunayng husto. “Kay maingon nga ang mga langit hataas kay sa yuta, mao man ang

akong mga dalan labi pang hataas kay sa inyong mga dalan, ug ang akong mga hunahuna kay sa inyong mga hunahuna.”¹³ “Sumalig ka sa Ginoo sa bug-os mong kasingkasing, ug ayaw pagsalig sa imong kaugalingong salabutan.”¹⁴

Ang Ginoo motahud ug mopabor niadtong mopatalinghug sa propetikanhong direksyon. Alang sa biyuda sa Sarepta, ang pagsunod kang Elias miluwas sa kinabuhi niya ug sa iyang anak nga lalaki. Sama sa gisaad sa propeta, “siya, ug siya nga lalaki, ug ang mga kauban sa iyang balay, mingkaon sulod sa daghang mga adlaw . . . sumala sa pulong sa Ginoo, diin siya namulong pinaagi ni Elias.”¹⁵

Ang Ginoo “mopakaon niadtong kinsa nagsalig Kaniya.”¹⁶ Ang mga pulong sa mga propeta sama sa mana sa atong mga kalag. Kon kita moam-bit, kita panalanginan, panalipdan, ug ipatunhay sa temporal ug espirituhanong paagi. Kon kita magbusog sa ilang mga pulong, kita makakat-on unsaon sa pagduol ngadto kang Kristo ug mabuhi.

Si Elder Bruce R. McConkie misulat nga pinaagi sa mga propeta “ang Ginoo mopadayag sa mga kamatuoran sa kaluwasan, . . . kaluwasan nga anaa kang Kristo; ug siya moplano . . . sa dalan paingon sa kinabuhing dayon. . . . Sa matag panahon ang Ginoo mohatag og direksyon sa iyang mga katawhan nga ilang gikinahanglan sa higayon sa ilang kalisud ug kaku-yaw. Ug sigurado sa moabut nga mga adlaw nga adunay mga panahon nga walay lain gawas sa kaalam sa Dios, mikunsad gikan sa langit ug gipamulong sa mga propeta, ang makaluwas sa iyang katawhan.”¹⁷

Alang kanako, ang pulong sa mga propeta nga gitudlo sa akong magtutudlo sa Laurel mihatag nako og panabut kon sama sa unsa ang kaminyoon diha sa pakigsaad. Ang pulong sa mga propeta mihatag nako sa hugot nga pagtuo ug paglaum nga ako makaandam ug makaangkon og malipayong panimalay. Ang kanunayng pagtuon sa mga pagtulun-an sa mga propeta, karaan ug moderno, mipatunhay nako panahon sa budlay ug kapoy nga

katuigan sa pagpanganak, pagtudlo, ug pag-amuma sa pito ka anak. Ang mga pulong sa mga propeta diha sa kasulatan ug gitudlo gikan niini nga pulpito mga pulong sa kahupayan, gugma, kalig-on ug kalipay nga magamit natong tanan.

Kon kita mosunod sa mga pulong sa mga propeta, atong gitukod ang atong mga panimalay ug kinabuhi diha sa siguradong tukuranan, “sa lig-on nga sukaranan sa atong Manunubos kinsa mao si Kristo, ang Anak sa Dios, . . . nga sa panahon nga ang yawa mopadala sa iyang mapintas nga mga hangin, oo, ang iyang mga pana diha sa alimpulos, oo, sa diha nga ang tanan niya nga ulan nga yelo ug ang iyang mapintas nga unos mohampak diha kaninyo, kini walay gahum ibabaw kaninyo sa pagbitad kaninyo ngadto sa . . . pagkauyamot ug walay katapusan nga pagkaalaot.”¹⁸

Kita dunay kapilian. Mahimo kitang mobaliwala, magtiaw-tiaw, motamay, o mosukol batok sa mga pulong ni Kristo nga gipamulong pinaagi sa Iyang gorden nga mga sulugoon. Apan ang Manluluwas nagtudlo nga kadtong mobuhat sa ingon isalikway gikan sa Iyang mga katawhan sa pakigsaad.¹⁹

Samtang mainampoon kitang mobasa ug magtuon sa propetikanhong pulong uban ang pagtuo diha kang Kristo, sa tinuod nga katuyoan, ang

Espiritu Santo mamulong sa kamatuoran sa atong mga hunahuna ug kasingkasing. Unta atong ablihan ang atong mga dunggan nga makadungog, atong mga kasingkasing nga makasabut, ug atong mga hunahuna nga ang mga misteryo sa Dios mabuksan sa atong pagtan-aw.²⁰

Ako mopamatuod nga si Joseph Smith mao ang propeta nga gitawag sa Dios sa pagpahiuli sa ebanghelyo ni Jesukristo ug sa Iyang priesthood dinhi sa yuta. Ug ako mopamatuod nga pinaagi ni Presidente Monson kita gigiyahan sa usa ka propeta sa Dios karon. Unta kita mopili sa pagbarug uban sa mga propeta ug magpuyo sumala sa ilang mga pulong hangtud mahiusa kita diha sa hugot nga pagtuo, maputli diha kang Kristo, ug mapuno sa kahibalo sa Anak sa Dios. Sa sagradong pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Doktrina ug mga Pakigsaad 132:7; tan-awa usab sa *Handbook 2: Administering the Church* (2010), 2.1.1: “Si Jesukristo naghupot sa tanang mga yawe sa priesthood kalabut sa Iyang Simbahan. Iyang gitugyan ngadto sa matag usa sa Iyang mga Apostoles ang tanan nga mga yawe nga may kalabutan sa gingharian sa Dios dinhi sa yuta. Ang senior nga buhing Apostol, ang Presidente sa Simbahan, maoy bugtong tawo dinhi sa yuta nga awtorisado sa paggamit sa tanang mga yawe sa priesthood.”
2. J. Reuben Clark Jr., “When Are the Writings and Sermons of Church Leaders Entitled to the Claim of Scripture?” (pagpamulong ngadto sa mga nagtrabaho sa seminary ug institute, Brigham Young University, Hulyo 7, 1954).
3. Doktrina ug mga Pakigsaad 21:4–6; emphasis gidugang.
4. J. Reuben Clark Jr., “When Are the Writings and Sermons of Church Leaders Entitled to the Claim of Scripture?”
5. Doktrina ug mga Pakigsaad 68:4.
6. Doktrina ug mga Pakigsaad 1:38.
7. Mga Taga-Efeso 2:20.
8. Mga Taga-Efeso 4:14.
9. Mga Taga-Efeso 4:12–13.
10. 1 Mga Hari 17:10.
11. 1 Mga Hari 17:11–13; emphasis gidugang.
12. 1 Mga Hari 17:14.
13. Isaias 55:9.
14. Mga Proverbio 3:5.
15. 1 Mga Hari 17:15–16.
16. Roger Hoffman, “Consider the Lilies.”
17. Bruce R. McConkie, *A New Witness for the Articles of Faith* (Deseret Book Company, 1985), 478; punctuation giusab; gigamit nga may pagtugot.
18. Helaman 5:12.
19. Tan-awa sa 3 Nephi 20:23.
20. Tan-awa sa Mosiah 2:9.

Ni Elder Robert D. Hales

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Kinabuhing Dayon— ang Pagkaila sa Atong Langitnong Amahan ug Iyang Anak, si Jesukristo

Ang Dios ug si Kristo literal nga Amahan ug Anak—bulag, managlahi, tagsa-tagsa nga mga binuhat kinsa hingpit nga nagkahiusa sa Ilang katuyoan.

Daghang katuigan na ang milabay akong gitun-an ang katapusang mga pagpamatuod sa mga propeta sa matag dispensasyon. Matag usa mipamatuod og gamhanang pagsaksi sa Dios nga Amahan ug sa Iyang Anak, si Jesukristo.

Sa akong pagbasa niining mga pagpamatuod—ug daghang sama niini sa mga katuigan—kanunayng matandog ang akong kasingkasing nga mobati kon unsa ka mahal sa Langitnong Amahan ang Iyang kinamagulangang Anak ug giunsa pagpakita ni Jesus sa Iyang gugma pinaagi sa Iyang pagsunod sa kabubut-on sa Iyang Amahan. Mopamatuod ko nga kon buhaton ta ang gikinahanglan aron makaila Kanila ug sa Ilang gugma sa usag usa, atong maangkon “ang

labing mahinungdanon sa tanan nga mga gasa sa Dios”—gani ang kinabuhing dayon.¹ Kay “ang kinabuhing dayon mao kini, ang ilang pagpakaila kanimo nga mao ang bugtong tinuod nga Dios, ug kang Jesukristo, nga imong pinadala.”²

Unsaon nato pagkaangkon niini nga gasa? Moabut kini pinaagi sa personal nga pagpadayag, nga gihisgutan ug gitudlo karong buntaga.

Nakahinumdom ba mo sa unang higayon nga kamo nasayud nga dunay Dios ug mibati sa Iyang gugma? Sa bata pa ko, permi kong mohangad sa langit nga daghan og bitoon ug mamalandong ug mobati sa Iyang presensya. Nalipay kong magsuhid sa talagsaong katahum sa gilalang sa Dios—gikan sa gagmayng mga

insekto ngadto sa tag-as nga mga kahoy. Samtang akong nakita ang katahum niini nga yuta, nasayud ko nga ang Langitnong Amahan nahigugma kanako. Nasayud ko nga literal ko nga espirituhanong anak, nga kitang tanan nga anak sa Dios.

Giunsa nako pagkasayud niini? tingali mangutana mo. Ang kasulatan nagtudlo, “Ngadto sa uban kini gihatag pinaagi sa Espiritu Santo aron masayud nga si Jesukristo mao ang Anak sa Dios, ug . . . ngadto sa uban kini gihatag sa pagtuo sa ilang mga pulong, nga sila unta makabaton og kinabuhing dayon kon sila magpadayon nga matinud-anon.”³ Sa akong panglantaw, wala kini magpasabut nga ang ubang tawo magsalig sa mga pagpamatuod sa uban sa kahangturan.

Ang akong kaugalingong pagpamatuod mitubo samtang nakat-on ko bahin sa Langitnong Amahan ug sa Manluluwas gikan sa mga panudlo ug pagpamatuod sa akong mga ginikanan, magtudlo, mga kasulatan—nga makugihon nakong gibasa—ug ilabi na sa Espiritu Santo. Sa akong paggamit sa hugot nga pagtuo ug pagsunod sa mga sugo, ang Espiritu Santo mipamatuod nga ang akong nakat-unan tinuod. Sa ingon niini nga paagi ako nasayud alang sa akong kaugalingon.

Niini nga proseso, ang pagtinguha sa personal nga pagpadayag mao ang yawe. Si Nephi nagdapit kanato sa “pagbusog sa mga pulong ni Kristo; kay tan-awa, ang mga pulong ni Kristo magtug-an kaninyo sa tanan nga mga butang nga inyong buhaton.”⁴

Sa wala pa ang akong ikawalong birthday, nagtinguha ko nga dugang masayud kabahin sa bunyag. Mibasa ko sa mga kasulatan ug nag-ampo. Nakat-unan nako nga makadawat ko sa gasa sa Espiritu Santo kon ako kumpirmahan na. Misugod usab ko sa pagsabut nga ang Dios ug si Kristo literal nga Amahan ug Anak—bulag, managlahi, tagsa-tagsa nga mga binuhat kinsa hingpit nga nagkahiusa sa Ilang katuyoan. “Kita nagahigugma [Kanila], tungod kay [Sila] mao man ang unang nahigugma kanato.”⁵ Ug balik-balik nakong naoberbahan giunsa Nila sa paghigugma ang usag usa

ug nagtinabangay alang sa atong kaa-yohan. Paminaw sa pipila sa daghang mga kasulatan nga nagtudlo niining kamatuoran:

Nagtudlo sa atong kinabuhi sa wala pa dinhi sa yuta, ang Langitnong Amahan mitawag ni Jesukristo isip “ang akong Hinigugmang Anak, nga mao ang akong Hinigugma ug Pinili sukad sa sinugdanan.”⁶ Sa dihang ang Amahan milalang sa yuta, gibuhat Niya kini “pinaagi sa [Iyang] Bugtong” Anak.⁷

Ang inahan ni Jesus, si Maria, giingnan nga manganak siya og “ang Anak sa Labing Halangdon.”⁸ Ug sa dihang si Jesus usa na ka batan-on, Iyang giingnan Iyang inahan nga Siya kinahanglang “anhi gayud [Siya] sa balay sa [Iyang] Amahan.”⁹ Paglabay sa katuigan, dihang ang Manluluwas gibunyagan, ang Langitnong Amahan namulong gikan sa langit, nag-ingon, “Kini mao ang akong Anak nga pina-langga, kaniya may kalipay ako.”¹⁰

Aron pagtudlo sa Iyang mga disipulo sa pag-ampo, si Jesus namulong niini:

“Amahan namo nga anaa sa langit, pagabalaanon unta ang imong ngalan.

“Paanhia ang imong gingharian. Pagabuhaton unta ang imong kabubut-on, dinhi sa yuta maingon sa langit.”¹¹

Iyang gitudloan si Nicodemo, “gihi-gugma gayud sa Dios ang kalibutan, nga tungod niana gihatag niya ang iyang bugtong Anak.”¹² Ug gipasabot Niya ang Iyang mga milagro sa pag-ingon, “Walay bisan unsa nga arang mabuhat sa Anak sa iyang kaugalingong kabubut-on, gawas lamang sa iyang makita nga ginabuhat sa Amahan: kay bisan unsay ginabuhat sa Amahan, ginabuhat usab kana sa Anak sa samang paagi.”¹³

Samtang ang takna sa Pag-ula nagkaduol na, si Jesus nag-ampo, nag-ingon: “Amahan, ang takna nahiaabut na. . . . Dinhi sa yuta gipasidunggan ko ikaw: sanglit natuman ko man ang buhat nga gitugyan kanako.”¹⁴ Dayon, samtang gibati Niya ang gibug-aton sa atong mga sala, nangamuyo Siya, “Amahan ko, kon mahimo man, isaylo lang kanako kining kopa: ngani, dili sumala sa akong pagbuot kondili sa imo.”¹⁵ Sa katapusan Niyang mga

higayon sa krus, si Jesus nag-ampo, “Amahan, pasayloa sila, kay wala sila makasabot sa ilang ginabuhat” ug dayon misinggit, “Amahan, sa imong mga kamot itugyan ko ang akong espiritu.”¹⁶

Dayon mibisita siya sa mga espiritu niadtong namatay na, sa kalibutan sa espiritu, sa paghatag kanila og “gahum sa pagtungha, human sa iyang pagkabanhaw gikan sa mga patay, aron sa pagsulod ngadto sa gingharian sa iyang Amahan.”¹⁷ Human sa Pagkabanhaw sa Manluluwas, Siya mipakita ngadto ni Maria Magdalena, nag-ingon, “Mosaka ako ngadto sa akong Amahan, ug inyong Amahan.”¹⁸

Sa dihang miadto Siya sa mga katawhan sa Kontinente sa Amerika, ang Iyang Amahan mipaila Kaniya sa pag-ingon, “Tan-awa ang akong Hinigugmang Anak, kinsa Ako nahimuot kaayo, kang kinsa Ako mihimaya sa akong ngalan.”¹⁹ Dihang si Jesus mikunsad sa katawhan didto sa templo, Iyang gipaila-ila ang iyang Kaugalingon sa pag-ingon: “Tan-awa, Ako mao si Jesukristo. . . . Ako [ng] . . . gihimaya ang Amahan sa akong pagpas-an sa mga sala sa kalibutan.”²⁰ Sa Iyang pagtudlo sa Iyang doktrina, Siya mipasabot:

“Kini mao ang doktrina nga gihatag sa Amahan ngari kanako; ug ako magpamatuod sa Amahan, ug ang Amahan magpamatuod kanako.”²¹

“Sa pagkatinuod . . . ang Amahan ug Ako usa ra.”²²

Makita ba nato ang sumbanan niining kasulatan nga nagpamatuod sa Amahan ug sa Anak isip managlahi nga mga indibidwal ug binuhat? Nan, sa unsang paagi sila *usa*? Dili tungod kay usa ra Sila ka tawo apan tungod kay Sila nagkahiusa sa katuyoan, parehong nagtinguha sa “pagpahinabo sa pagka-imortal ug sa kinabuhi nga dayon sa tawo.”²³

Si Jesus usa ka Dios, apan kanunay Niyang gipaila ang iyang Kaugalingon isip usa ka bulag, indibidwal nga binuhat pinaagi sa pag-ampo ngadto sa Iyang Amahan ug sa pag-ingon nga Siya nagbuhat sa kabubut-on sa Iyang Amahan. Atol sa Iyang pangalagad taliwala sa mga Nephite, Siya nanga-muyo, “Amahan, Ako wala mag-ampo alang sa kalibutan, apan alang niadtong kinsa ikaw mihatag kanako gikan sa kalibutan, . . . nga Ako unta anaa kanila ingon nga ikaw, Amahan, ania kanako, nga kita magkahiusa, nga Ako unta mahimaya diha kanila.”²⁴

mga adlaw mobundak, ang lunop mo-abut, ug ang hangin mohuros, apan dili kita mapukan. Dili kita mapakyas, kay ang atong panimalay ug pamilya gipasikad diha kang Kristo.³⁰

Ako mopamatuod nga ang ingon nga panimalay “usa ka balay sa himaya.”³¹ Didto kita magpundok aron mag-ampo sa atong Langitnong Amahan sa ngalan ni Jesukristo, ang Iyang Hinigugmang Anak. Didto kita mohimaya ug magpasalamat Kanila. Didto atong madawat ang Espiritu Santo ug “ang saad nga [Siya naghatag ngari kanato] sa kinabuhi nga dayon, gani ang himaya sa celestial nga gingharian.”³²

Ako mohatag sa akong linain nga pagsaksi nga ang atong Manluluwas mao si Jesukristo, nga Siya buhi, nga ang atong Mahangturon nga Langitnong Amahan nahigugma kanato ug nagbantay kanato, nga kita adunay usa ka propeta niining dispensasyon—gani si Presidente Thomas S. Monson—aron mangulo ug mogiya kanato. Ang Espiritu Santo nagpamatuod nga kini tinuod ngadto sa matag usa nga nagtinguha sa kahibalo. Sa pangalan ni Jesukristo, Amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Doktrina ug mga Pakigsaad 14:7.
2. Juan 17:3.
3. Doktrina ug mga Pakigsaad 46:13–14.
4. 2 Nephi 32:3.
5. 1 Juan 4:19.
6. Moises 4:2.
7. Moises 2:1.
8. Lucas 1:32.
9. Lucas 2:49.
10. Mateo 3:17.
11. Mateo 6:9–10.
12. Juan 3:16.
13. Juan 5:19; tan-awa usab sa bersikulo 17.
14. Juan 17:1, 4.
15. Mateo 26:39.
16. Lucas 23:34, 46.
17. Doktrina ug mga Pakigsaad 138:51.
18. Juan 20:17.
19. 3 Nephi 11:7.
20. 3 Nephi 11:10–11.
21. 3 Nephi 11:32.
22. 3 Nephi 11:27.
23. Moises 1:39.
24. 3 Nephi 19:29.
25. Joseph Smith—Kasaysayan 1:17.
26. Ether 12:41.
27. Moroni 10:4–5.
28. Helaman 5:12.
29. Moises 7:53.
30. Tan-awa sa 3 Nephi 14:24–25.
31. Doktrina ug mga Pakigsaad 88:119; 109:8, 16.
32. Doktrina ug mga Pakigsaad 88:4.

Sa paghunahuna niini, dili na kita matingala nga ang Pagpahiuli sa ebanghelyo nagsugod sa pagpakita sa dili usa apan duha ka nahimaya nga mga binuhat. Sa iyang Unang Panan-awon, si Propeta Joseph Smith mipamatuod: “Usa kanila misulti ngari kanako, nagtawag kanako sa akong ngalan ug miingon, nagtudlo ngadto sa lain—*Kini mao ang Akong Hinigugmang Anak. Paminaw Kaniya!*”²⁵

Ang batan-ong propeta, kinsa miadto sa kakahoyan aron masayud unsa nga simbahan iyang apilan, miadto uban sa hugot nga pagtuo nga dili matarug ug migawas uban sa kahibalo ug usa ka saksi sa bugtong tinuod nga Dios ug ni Jesukristo, kinsa gipadala sa Dios. Si Joseph, sama sa mga propeta kaniadto, nahimong instrumento sa pagpahiuli ngadto sa kalibutan sa kahibalo nga modala ngadto sa kinabuhing dayon.

Kamo usab mahimong magtinguha sa atong Langitnong Amahan ug “niini nga Jesus diin ang mga propeta ug mga apostoles [mipamatuod],”²⁶ sa mga kasulatan ug niining kinatibuk-ang komperensya. Samtang kamo nagtinguha og personal nga pagsaksi—inuyong personal nga pagpadayag—inuyong masayran nga ang Langitnong Amahan naghatag og espesyal nga paagi aron kamo mismo masayud sa kamatuoran: pinaagi sa ikatulo nga sakop sa Dios nga

Kapangulohan, personahe sa espiritu nga atong nailhan isip ang Espiritu Santo.

“Ug kon kamo makadawat niini nga mga butang”—lakip ang akong gipakigbahin karon—“ako moawhag kaninyo nga kamo mangutana sa Dios, ang Amahan sa Kahangturan, sa ngalan ni Kristo, kon kini nga mga butang dili ba tinuod; ug kon kamo mangutana sa kinasingkasing, uban sa tinuod nga katuyoan, nga may hugot nga pagtuo kang Kristo, siya mopakita sa kamatuoran niini nganha kaninyo, pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo.

Ug pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo kamo mahimo nga masayud [uban sa kasiguroan] sa kamatuoran sa tanan nga mga butang.”²⁷

Mga kaigsoonan, mopamatuod ko nga ang atong Langitnong Amahan gusto nga magtinguha kita niini nga kahibalo karon. Ang mga pulong ni propetang Helaman nangamuyo gikan sa abug: Hinumdumi, hinumdumi, nga kini diha sa lig-on nga sukaranan sa atong Manunubos kinsa mao si Kristo, ang anak sa Dios, nga kamo kinahanglan gayud motukod sa inyong tukuranan . . . , tukuranan diin kon ang mga tawo magtukod dili sila mapukan.”²⁸ Sa pagkatinuod, dili kita mapakyas.

Kana nga lig-ong tukuranan mao si Jesukristo. Siya mao ang “Bato sa Langit.”²⁹ Kon atong tukuron ang atong balay diha Kaniya, ang ulan sa ulahing

Ni Elder James J. Hamula
Sa Seventy

Ang Sakrament ug ang Pag-ula

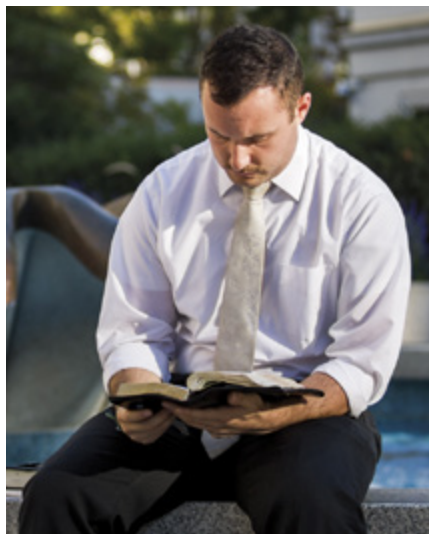
Ang ordinansa sa sakrament kinahanglang mas balaan ug sagrado sa matag usa kanato.

Sa gabii sa wala pa ang panghitabo sa Getsemani ug sa Kalbaryo, si Jesus mipundok sa Iyang mga Apostoles sa katapusang higayon aron sa pagsimba. Ang dapit mao ang lawak sa taas sa balay sa usa ka disipulo didto sa Jerusalem, ug kasaulogan kadto sa Pagpalabay.¹

Sa ilang atubangan mao ang tradisyunal nga pagkaon sa Pagpalabay, nga naglangkob sa gisakripisyo nga karnero, bino, ug wala gipatubo nga tinapay, mga simbolo sa miaging pagluwas sa Israel gikan sa pagkaulipon ug kamatayon² ug sa umaabut nga katubsanang mahitabo pa.³ Sa dayong tapos sa pagpangaon, mikuha si Jesus og tinapay, mipanalangin ug mipikas-pikas niini,⁴ ug mihatag niini sa Iyang mga Apostoles, nga nag-ingon, “Kumuha ug kumaon kamo.”⁵ “Kini mao ang akong lawas nga gihatag alang kaninyo: buhata ninyo kini sa paghandom kanako.”⁶ Sa samang paagi, Siya mikuha sa kopa sa bino, mihalad og panalangin niini, ug mipasa ngadto sa naglibut Kaniya, nga nag-ingon: “Kining kopa mao ang bag-ong pakigsaad diha sa akong dugo,”⁷ “nga igaula alang . . . sa kapasayloan sa mga sala.”⁸

“Buhata ninyo kini sa paghandom kanako.”⁹

Niining yano apan tiunay nga paagi, gipasiugdahan ni Jesus ang bag-ong ordinansa alang sa mga tawo sa pakigsaad sa Dios. Wala nay dugo sa hayop nga paagason o unod sa hayop nga sunugon agig paghulat sa matubsanong sakripisyo ni Kristo kinsa moabut pa.¹⁰ Hinoon, ang mga simbolo sa gipikas-pikas nga unod ug gipaagas nga dugo ni Kristo kinsa miabut na pagakuhaon ug pagakan-on agig paghinumdom sa

Iyang matubsanong sakripisyo.¹¹ Ang pag-apil niining bag-ong ordinansa magmatuod sa tanan sa balaanong pagdawat kang Jesus isip ang gisaad nga Kristo ug tibuok kasingkasing nga kaandam sa pagsunod Kaniya ug pagtuman sa Iyang mga sugo. Niadtong momatuod ug mopahimutang sa ilang kinabuhi, ang espirituhanong kamatayon “molabay” kanila, ug ang kinabuhing dayon masiguro.

Sa mga oras og mga adlaw nga misunod, si Jesus misulod sa Getsemani, gidala sa Kalbaryo, ug madaugong mibiya sa lubnganan sa taga-Arimatea. Human sa Iyang pagbiya kanila, ang matinud-anong mga disipulo ni Jesus sa sulod ug sa duol sa Jerusalem nagtigum sa unang adlaw sa semana aron sa “pagpikas-pikas sa tinapay”¹² ug “milahutay” sa pagbuhat sa ingon.¹³ Sigurado, ila kadtong gibuhit dili lamang sa paghinumdom sa mibiya nila nga Ginoo apan sa pagpadayag usab og pasalamat ug hugot nga pagtuo sa Iyang talagsaong Pagtubos kanila.

Sa talagsaong paagi, sa dihang si Jesus mibisita sa Iyang mga disipulo sa Amerika, mipasiugda usab Siya sa sakrament taliwala kanila.¹⁴ Sa pagbuhat niini, Siya miingon: “Kini kamo sa kanunay maninguha sa pagtuman”¹⁵ ug “Kini mao ang usa ka pagpamatuod ngadto sa Amahan nga kamo sa kanunay mahinumdom kanako.”¹⁶ Usab, sa pagsugod sa Pagpahiuli, ang Ginoo mipasiugda sa ordinansa sa sakrament, naghatag og mga panudlo ngari kanato susama sa Iyang gihatag sa Iyang mga disipulo kaniadto.¹⁷

Ang ordinansa sa sakrament gitawag nga “usa sa pinakabalaan ug sagradong ordinansa sa Simbahan.”¹⁸ Kinahanglan kining mas balaan ug sagrado sa matag usa kanato. Si Jesukristo Mismo ang mipasiugda sa ordinansa aron sa pagpahunumdom kanato kon unsay Iyang gibuhit aron matubos kita ug sa pagtudlo kanato unsaon paggamit sa Iyang Pagtubos nga malampuson ug sa ingon magpuyo pag-usab uban sa Dios.

Gamit ang gipikas-pikas nga tinapay, mimatuod kita nga kita nahinumdom sa pisikal nga lawas ni Jesukristo—lawas nga miantus sa mga

kasakit, kalisdanan, ug mga tintasyon sa tanang matang,¹⁹ lawas nga mipas-an sa kabug-at sa kagul-anan nga igong makapadugo sa matag lungag sa panit,²⁰ lawas kansang unod nasamdang ug kansang kasingkasing gisakit atol sa paglansang sa krus.²¹ Kita mimatuod sa atong pagtuo nga samtang kanang samang lawas gipahimutang sa kamatayon, nabuhi kini pag-usab gikan sa lubnganan, nga dili na gayud masakit, madunot, o mamatay.²² Ug sa pagkaon sa tinapay, atong giila nga, sama sa mortal nga lawas ni Kristo, ang atong mga lawas mahaw-as gikan sa mga higot sa kamatayon, madaugong mobangon gikan sa lubnganan, ug mapahiuli sa atong mahangturong espiritu.²³

Gamit ang gamay nga kopa sa tubig, kita mimatuod nga kita nahinumdom sa dugo nga gipaagas ni Jesus ug sa espirituhanong pag-antus nga Iyang gilahunay alang sa tanang katawhan. Atong gihinumduman ang kasakit nga maoy hinungdan sa dagkong tulo sa dugo nga miagas sa Getsemani.²⁴ Atong gihinumduman ang pagbunal ug pagsakit nga Iyang nalahunay sa mga kamot sa nagdakop Kaniya.²⁵ Atong gihinumduman ang dugo nga Iyang gipaagas gikan sa Iyang mga kamot, mga tiil, ug kilid samtang didto sa Kalbaryo.²⁶ Ug atong gihinumduman ang Iyang personal nga mga pamalandong kalabut sa Iyang pag-antus: “Unsa ka sakit ikaw wala masayud, oo, unsa kalisud sa pag-antus ikaw wala masayud.”²⁷ Sa pag-inom sa tubig, atong giila nga ang Iyang dugo ug pag-antus miula sa atong mga sala ug nga Siya motubos sa atong mga sala samtang kita mohangup ug modawat sa mga baruganan ug mga ordinansa sa Iyang ebanghelyo.

Sa ingon, gamit ang tinapay ug tubig, kita mapahinumdoman sa Pagtubos ni Kristo kanato gikan sa kamatayon ug sala. Ang han-ay nga tinapay ang una ug ang tubig ikaduha importante. Sa pagkaon sa tinapay, kita mapahinumdoman sa atong mahitabo nga personal nga pagkabanhaw, nga naglangkob sa labaw pa kay sa pagpahiuli sa lawas ug espiritu. Pinaagi sa gahum sa Pagkabanhaw,

kitang tanan makabalik sa atubangan sa Dios.²⁸ Kana nga kamatuoran maoy makapaatubang nato sa importante nga pangutana sa atong kinabuhi. Ang sukaranang pangutana nga giatubang natong tanan dili kay mabuhi ba kita apan kinsa may atong kauban sa kinabuhi human kita mamatay. Samtang ang matag usa nato mobalik sa atubangan sa Dios, dili tanan nato ang magpabilin uban Kaniya.

Pinaagi sa mortalidad, kitang tanan mahugawan sa sala ug kalapasan.²⁹ Kita dunay mga hunahuna, mga pulong, ug mga buhat nga dili mahiyason.³⁰ Sa ato pa, kita mahugaw. Ug ang sangputanan sa kahugaw sa atubangan sa Dios, giklaro gayud ni Jesus: “Walay mahugaw nga butang nga makapuyo didto . . . sa iyang atubangan.”³¹ Kana nga kamatuoran naklaro ngadto kang Alma nga Batan-on kinsa, dihang gikompronta sa balaang anghel, grabe nga gisakit, naglisud, ug gihadol sa iyang kahugaw nga siya nagtinguha nga “dili na igkita lakip ang kalag ug lawas, nga [siya] unta dili dad-on aron mobarug sa atubangan sa . . . Dios.”³²

Sa pag-inom sa tubig sa sakrament, gitudloan kita kon unsaon nga kita malimpyohan sa sala ug kalapasan ug sa ingon makabarug sa atubangan sa Dios. Pinaagi sa pagpaagas sa Iyang walay sala nga dugo, si Jesukristo mitagbaw sa gipangayo sa kaangayan alang sa matag sala ug kalapasan. Siya mitanyag dayon nga limpyohan kita kon magbaton kita og pagtuo diha Kaniya nga igo aron maghinulsol; modawat sa tanang mga ordinansa ug mga pakigsaad sa kaluwasan, magsugod sa bunyag; ug modawat

sa Espiritu Santo. Inigdawat na nato sa Espiritu Santo, kita malimpyohan ug mabalaan. Si Jesus miklaro og maayo niini nga doktrina:

“Walay mahugaw nga butang nga makasulod didto sa gingharian sa [Dios]; . . . walay makasulod sa iyang kapahulayan gawas niadto kinsa nakahugas sa ilang mga saput sa akong dugo. . . .

Karon mao kini ang sugo: Paghinulsol, kamong tanan nga mga lumulupyo sa yuta, ug duol ngari kanako ug magpabunyang diha sa akong ngalan, aron kamo mahimo nga pagasantoson pinaagi sa pagdawat sa Espiritu Santo, aron mobarug nga walay lama sa akong atubangan sa katapusan nga adlaw.”³³

Kini ang doktrina ni Kristo.³⁴ Kon dawaton nato kini nga doktrina ug magpakabuhi sumala niini, kita mahugasan sa dugo ni Kristo ug malimpyohan.³⁵

Pinaagi sa mga pag-ampo sa sakrament, atong gipahayag ang atong pagdawat niining doktrina ni Kristo ug ang atong pasalig nga magpakabuhi sumala niini. Sa atong pag-ampo sa Dios, ang atong Mahangturong Amahan, kita namahayag nga kita “kanunay mahinumdom” sa Iyang bililhong Anak. Una, kita nagsaksi sa atong “pagkaandam” nga mahinumdom. Dayon kita nagsaksi nga kita mahinumdom “gayud”. Sa pagbuhat sa ingon, naghimo kita og balaanong pasalig nga mopakita og pagtuo kang Jesukristo ug sa Iyang Pagtubos kanato gikan sa kamatayon ug sala.

Kita padayong namahayag nga kita “maghupot sa iyang mga sugo.”

Usa kana ka balaanong pasalig nga maghinulsol. Kon ang atong mga hunahuna, mga pulong, o mga lihoc dili maayo sa milabay nga mga adlaw, kita mipasalig og usab sa atong kaugalingon nga mas mopahiangay sa atong kinabuhi ngadto sa Iyang kinabuhi sa mga adlaw nga moabut.

Sunod, kita namahayag nga kita “andam nga modala [ngari kanato] sa ngalan sa Anak.”³⁶ Usa kana ka balaanong pasalig nga mopaubos sa atong kaugalingon sa Iyang awtoridad ug sa paghimo sa Iyang buhat, nga naglakip sa pagdawat sa matag makaluwas nga ordinansa ug pakigsaad.³⁷

Kon kita mopasalig ngadto niining mga baruganan, kita gisaaran diha sa mga pag-ampo sa sakrament nga kita sa “kanunay makabaton sa iyang Espiritu uban [kanato].”³⁸ Ang pagdawat og usab sa Espiritu usa sa kinatang panalangin kay ang Espiritu maoy molimpyo ug mobalaan nato gikan sa sala ug kalapasan.³⁹

Mga kaigsoonan, ang labing importante nga hitabo karon ug sa kahangturan mao ang Pag-ula ni Jesukristo. Siya kinsa mituman sa Pag-ula mihatag kanato sa ordinansa sa sakrament aron sa pagtabang nato dili lamang sa paghinumdom apan sa pag-angkon sa mga panalangin niining labing importante nga grasya. Ang kanunay ug tinud-anay nga pag-apil niining sagrado nga ordinansa makatabang nato nga mahangup ug masunod ang doktrina ni Kristo

human sa bunyag ug sa ingon makapadayon ug makakompleto sa proseso sa pagkabalaan. Sa pagkatinuod, ang ordinansa sa sakrament makatabang nato nga matinuod-anong makalahutay sa katapusan ug makadawat sa kahingpitan sa Amahan sama kang Jesus, grasya ug dugang pa nga grasya.⁴⁰

Ako mosaksi sa gahum ni Jesukristo sa pagtubos kanatong tanan gikan sa kamatayon ug sala ug sa gahum sa mga ordinansa sa Iyang priesthood, lakip na ang sakrament, sa pag-andam kanato nga “makakita sa nawong sa Dios, gani sa Amahan, ug mabuhi.”⁴¹ Unta atong madawat ang sakrament sunod semana, ug sa mosunod pa, uban sa mas lawom nga tinguha ug mas tinud-anay nga katuyoan, ako nag-ampo sa pangalan ni Ginoong Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Mateo 26:17–20; Marcos 14:12–17; Lucas 22:7–18.
2. Tan-awa sa Exodo 12; Numeros 28:16–25; Bible Dictionary, “Feasts.”
3. Tan-awa sa Exodo 13:12–13; Mosiah 2:3–4; Moises 5:5–8.
4. Tan-awa sa Mateo 26:26; Marcos 14:22; Lucas 22:19; 1 Mga Taga-Corinto 11:24. Ang kalainan niini, sa dihang si Jesus mipasiugda sa sakrament taliwala sa mga Nephite human sa Iyang Pagkabanhaw, Siya mipikas-pikas sa tinapay, dayon mipanalangin niini (tan-awa sa 3 Nephi 18:3).
5. Mateo 26:26; Marcos 14:22; 1 Mga Taga-Corinto 11:24.
6. Lucas 22:19; tan-awa usab sa 1 Mga Taga-Corinto 11:24.
7. Lucas 22:20; tan-awa usab sa Mateo 26:28; Marcos 14:24; 1 Mga Taga-Corinto 11:25.

8. Mateo 26:28.
9. Lucas 22:19; tan-awa usab sa 3 Nephi 18:11.
10. Tan-awa sa 2 Nephi 11:4; 25:24–25; Jacob 4:5; Alma 34:14; 3 Nephi 9:17, 19–20; Moises 5:5–8.
11. Tan-awa sa Juan 6:51–57; 1 Mga Taga-Corinto 11:24–26; Doktrina ug mga Pakigsaad 20:40.
12. Mga Buhat 20:7.
13. Mga Buhat 2:42.
14. Tan-awa sa 3 Nephi 9:19–20; 18:1–11; 20:3–9; 26:13.
15. 3 Nephi 18:6.
16. 3 Nephi 18:7.
17. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 20:75; 27:2; 59:9–12.
18. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Fielding Smith* (2013), 109. “Sa akong paghukom ang sakrament miting ang pinakasagrado, pinakabalaan sa tanang miting sa Simbahan” (*Mga Pagtulun-an: Joseph Fielding Smith*, 107).
19. Tan-awa sa Alma 7:11.
20. Tan-awa sa Lucas 22:44; Mosiah 3:7; Doktrina ug mga Pakigsaad 19:18.
21. Tan-awa sa Salmo 22:16; Juan 19:33–34; 20:25–27; 3 Nephi 11:14; Doktrina ug mga Pakigsaad 6:37; James E. Talmage, *Jesus the Christ*, ikatulo. ed. (1916), 669.
22. Tan-awa sa Mateo 28:6; Lucas 24:6, 39; Juan 20:20; Doktrina ug mga Pakigsaad 76:22–24.
23. Tan-awa sa Juan 6:51–59; Alma 11:42–44; 40:23; 3 Nephi 27:13–15.
24. Tan-awa sa Lucas 22:44; Mosiah 3:7; Doktrina ug mga Pakigsaad 19:18.
25. Tan-awa sa Isaias 53:5; Mateo 26:67; 27:26, 29–30; Marcos 14:65; 15:15, 19; Lucas 22:63–65; Juan 19:1; Mosiah 15:5.
26. Tan-awa sa Mateo 27:35; Marcos 15:15; Lucas 23:33; Juan 19:16, 33–34.
27. Doktrina ug mga Pakigsaad 19:15.
28. Tan-awa sa Alma 11:42–45; 3 Nephi 27:13–15.
29. Tan-awa sa Moises 6:55.
30. Tan-awa sa Mateo 5:27–28; 12:36; Santiago 3:1–13; Mosiah 4:29–30; Alma 12:14.
31. Moises 6:57; tan-awa usab sa 1 Mga Taga-Corinto 6:9; Mga Taga-Efeso 5:5; 1 Nephi 10:21; 15:33–34; Alma 7:21; 11:37; 40:26; 3 Nephi 27:19; Doktrina ug mga Pakigsaad 1:31–32.
32. Alma 36:15; tan-awa usab sa bersikulo 14; Pinadayag 6:15–17; Alma 12:14.
33. 3 Nephi 27:19–20.
34. Tan-awa sa 2 Nephi 31:2–21; 3 Nephi 11:31–41; 27:13–22; Doktrina ug mga Pakigsaad 76:40–42, 50–54, 69–70.
35. Tan-awa sa 3 Nephi 27:19; tan-awa usab sa Pinadayag 1:5–6; 7:14–15; Alma 5:21; 13:11–12; Ether 13:10–11; Moises 6:59–60.
36. Doktrina ug mga Pakigsaad 20:77; Moroni 4:3.
37. Tan-awa sa Dallin H. Oaks, *His Holy Name* (1998); Dallin H. Oaks, “Taking upon Us the Name of Jesus Christ,” *Ensign*, May 1985, 80–83.
38. Doktrina ug mga Pakigsaad 20:77, 79; Moroni 4:3; 5:2.
39. Tan-awa sa Mga Taga-Roma 15:16; 1 Mga Taga-Corinto 6:11; 2 Nephi 31:17; Alma 5:54; 13:12; 3 Nephi 27:20; Moroni 6:4.
40. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 93:6–20.
41. Doktrina ug mga Pakigsaad 84:22.

Ni Presidente Thomas S. Monson

Pamalandongang ang Agianan sa Imong mga Tiil

Samtang kita motan-aw kang Jesus isip atong Ehemplo ug mosunod sa Iyang mga tunob, kita makauli nga luwas sa atong Langitnong Amahan.

Mga kaisugan, mapainubsan akong nagbarug sa inyong atubangan karong buntaga. Ako mohangyo sa inyong pagtuo ug pag-ampo alang nako samtang akong ipakigbahin ang akong mensahe.

Kitang tanan misugod sa usa ka talagsaon ug mahinungdanong panaw sa dihang mibiya kita sa kalibutan sa espiritu ug misulod niining mahagitong hugna nga gitawag og mortalidad. Ang nag-unang katuyoan sa atong pagpakabuhi dinhi sa yuta mao ang pag-angkon og lawas, pag-angkon og kasinatian nga moabut lamang pinaagi sa pagkabulag gikan sa atong langitnong mga ginikanan, ug sa pagsuta kon mosunod ba kita sa mga sugo. Sa basahon ni Abraham kapitulo tres atong mabasa: “Ug kita mosulay kanila dinhi, aron pagsuta kon sila mobuhat ba sa tanan nga mga butang bisan unsa ang isugo sa Ginoo nga ilang Dios ngadto kanila.”¹

Sa dihang mianhi kita sa yuta, atong gidala kanang mahinungdanong

gasa gikan sa Dios—gani ang atong kabubut-on. Sa liboan ka mga paagi duna kitay pribelhiyo sa pagpili alang sa atong mga kaugalingon. Dinhi makakat-on kita gikan sa malisud nga kasinatian. Makaila kita tali sa maayo ug dautan. Makasulti kita sa kalainan tali sa pait ug tam-is. Atong makatunan nga ang mga desisyon motino sa destinasyon.

Sigurado ako nga mibiya kita sa atong Amahan uban sa dako kaayong tinguha nga mobalik Kaniya, nga kita unta makaangkon sa kahimayaan nga Iyang giplano alang nato ug nga kita mismo gusto kaayo. Bisan kita maoy mangita ug mosunod nianang dalan nga mogiya kanato balik sa atong Amahan sa Langit, Siya wala mopadala nato dinhi nga walay direksyon ug giya. Hinoon, Siya mihatag kanato sa mga himan nga atong gikinahanglan, ug Siya motabang kon magtinguha kita sa Iyang panabang ug maningkamot sa pagbuhat sa tanan aron makalahutay hangtud sa

katapusan ug makaangkon sa kinabuhing dayon.

Sa paggiya, anaa kanato ang mga pulong sa Dios ug sa Iyang Anak nga makita diha sa atong balaan nga mga kasulatan. Kita adunay mga tambag ug mga pagtulun-an sa mga propeta sa Dios. Labawng mahinungdanon, gihatagan kita sa hingpit nga ehemplo nga pagasundon—gani ang ehemplo sa atong Ginoo ug Manluluwas, si Jesukristo—ug gitudloan kita sa pagsunod niana nga ehemplo. Ang Manluluwas Mismo miingon: “Umanhi ka, ug sumunod kanako”² “Ang mga buhat nga kamo nakakita nga Ako mihimo kana kamo mobuhat usab.”³ Siya nangutana, “Unsa nga matang sa mga tawo kamo mahisama?” Ug dayon Siya mitubag, “Sa pagkatinuod Ako moingon nganha kaninyo, gani sama nga Ako mao.”⁴ “Dalan Niya may timaan.”⁵

Samtang kita motan-aw kang Jesus isip atong Ehemplo ug mosunod sa Iyang mga tunob, kita makauli nga luwas sa atong Langitnong Amahan aron mopuyo uban Kaniya sa kahangturan. Si propeta Nephi miingon, “Gawas kon ang usa ka tawo molahutay hangtud sa katapusan, sa pagsunod sa panig-ingnan sa mga Anak sa buhi nga Dios, siya dili maluwas.”⁶

Usa ka babaye, matag higayon nga siya mosulti sa iyang kasinatian sa pagbisita niya sa Balaan nga Yuta, motuaw, “Nakalakaw ko sa gilaktan ni Jesus!”

Nakaadto siya sa dapit diin si Jesus mipuyo ug nagtudlo. Tingali siya nakabarug sa bato diin si Jesus kaniadto mibarug o mitan-aw sa kabukiran nga gitan-aw ni Jesus kaniadto. Ang mga kasinatian, kon kini lang, nakapalipay kaniya; apan ang pisikal nga paglakaw *diin* si Jesus naglakaw dili kaayo importante kay sa paglakaw *sama* sa Iyang paglakaw. Ang pagsundog sa Iyang mga buhat ug pagsunod sa Iyang ehemplo mas importante kaysa pagsubay sa Iyang gilakawan samtang dinhi pa sa mortalidad.

Sa dihang si Jesus midapit sa adunahang tawo nga, “Umanhi ka, ug sumunod kanako,”⁷ dili Iyang tuyo nga ang adunahang tawo

magsunod-sunod lang Kaniya sa mga bungtod ug walog sa kalungsuran.

Dili kinahanglang molakaw kita sa kabaybayunan sa Galilea o sa mga bungtod sa Judea sa paglakaw sa gilakawan ni Jesus. Kitang tanan makalakaw sa dalan nga Iyang gilakawan kon, samtang ang Iyang mga pulong anaa sa atong hunahuna, ang Iyang Espiritu anaa sa atong kasingkasing, ug ang Iyang mga pagtulun-an naggiya sa atong kinabuhi, kita mopili sa pagsunod Kaniya ning atong panaw sa pagkamortal. Ang Iyang ehemplo nagdan-ag sa agianan. Siya miingon, “Ako mao ang dalan, ug ang kamatuoran, ug ang kinabuhi.”⁸

Kon atong susihon ang dalan nga gilakawan ni Jesus, atong makita nga miagi Siya sa samang mga hagit nga ato mismong atubangon sa kinabuhi.

Sama pananglit, si Jesus naglakaw sa dalan sa kasagmuyo. Bisan kon nakasinati Siya og daghang kasagmuyo, usa sa labing makatandog makita sa Iyang pagbangutan sa Jerusalem sa Iyang pagtapos sa Iyang pagpangalagad sa publiko. Ang mga anak sa Israel misalikway sa luwas nga proteksyon nga Iyang gihalad kanila. Samtang Siya mitan-aw sa siyudad nga sa dili madugay pasagdan nga pagalaglagon, Siya mibati og tumang kasubo. Sa kaguol Siya mituaw, “O Jerusalem, Jerusalem, nga nagapatay sa mga propeta ug nagabato sa mga sinugo diha kanimo; sa makadaghan gipangandoy ko ang pagtigum unta sa imong mga anak, maingon sa himongaan nga nagatigum sa iyang mga piso ilalum sa iyang mga pako, apan nagdumili ikaw!”⁹

Si Jesus naglakaw sa dalan sa tintasyon. Si Lucifer, ang dautan, gitapok ang iyang labing dakong kusog, labing makadani nga bakak, mitintal Kaniya kinsa nagpuasa sulod sa 40 ka adlaw ug 40 ka gabii. Si Jesus wala monunot; hinoon, Iyang gibuntog ang matag tintasyon. Ang Iyang mga pulong sa panamilit: “Pahawa ka, Satanas.”¹⁰

Si Jesus naglakaw sa dalan sa kasakit. Ikonsiderar ang Getsemani, diin Siya anaa sa “hilabihang kasakit . . . ug ang iyang singot nanibug-ok daw apol nga nagpangatagak sa yuta.”¹¹ Ug

walay makalimot sa Iyang pag-antus diha sa mapintas nga krus.

Matag usa kanato maglakaw sa dalan sa kasagmuyo, tingali tungod sa oportunidad nga nawala, gahum nga wala ayoha paggamit, mga pagpili sa usa ka minahal, o usa ka pagpili nga ato mismong nahimo. Ang dalan sa tintasyon mao usab ang dalan sa matag usa nato. Atong mabasa sa ika-29 nga seksyon sa Doktrina ug mga Pakigsaad: “Ug kinahanglan gayud nga ang yawa motintal sa mga katawhan, o sila dili mahimo nga molihok alang sa ilang mga kaugalingon.”¹²

Sa samang paagi kita magalakaw sa dalan sa kasakit. Kita, isip mga sulugoon, dili magdahum og mas labaw pa kay sa Agalon, kinsa mibiya sa mortalidad human lang sa hilabihang kasakit ug pag-antus.

Samtang makakaplag kita og pait nga kasubo diha sa atong dalan, kita usab makakaplag og dakong kalipay.

Kita, uban ni Jesus, makalakaw sa dalan sa pagkamasulundon. Kini dili kanunay sayon, apan atong himong sanglitanan ang panulundon nga gihatag ni Samuel kanato: “Ania karon, ang pagsugot labi pang maayo kay sa halad, ug ang pagpamati kay sa tambok sa mga laking karnero”¹³ Atong hinumduman nga ang resulta sa kamasinupakon mao ang pagkabihag ug kamatayon, samtang ang ganti sa kamasulundon mao ang kalingkawasan ug kinabuhing dayon.

Kita, sama ni Jesus, makalakaw sa dalan sa pagserbisyo. Sama sa

nagbanwag nga kahayag sa kamaayo ang kinabuhi ni Jesus samtang Siya nangalagad sa katawhan. Nakahatag Siya og kalig-on sa mga tiil sa bakul, panan-aw sa mga mata sa buta, pandungog sa mga dunggan sa bungol.

Si Jesus naglakaw sa dalan sa pag-ampo. Siya mitudlo nato unsaon pag-ampo pinaagi sa paghatag kanato sa matahum nga pag-ampo nga mao ang Pag-ampo sa Ginoo. Ug kinsay makalimot sa Iyang pag-ampo sa Getsemani: “Dili ang akong pagbuot maoy matuman kondili ang imo?”¹⁴

Ang ubang mga instruksyon nga gihatag kanato sa Manluluwas naa ra sa tumoy sa atong mga tudlo, diha sa balaang mga kasulatan. Sa Iyang Wali sa Bukid, Siya misulti kanato nga magmaloloy-on, magpaubos, magmatarung, mahimong putli sa kasingkasing, mahimong tigpasiugda sa kalinaw. Siya nagtudlo kanato nga maisugong mobarug alang sa atong gituohan, bisan kon kita gibiy-biy ug gigukod. Siya nagsugo kanato sa pagpasanag sa atong mga kahayag aron ang uban makakita niini ug magtinguha sa paghimaya sa atong Amahan sa Langit. Siya nagtudlo kanato nga mahimong limpyo sa atong mga hunahuna ug mga lihok. Siya misulti kanato nga mas importante ang pagtigum og bahandi sa langit kay sa dinhi sa yuta.¹⁵

Ang Iyang mga samingay nagtudlo uban sa gahum ug awtoridad. Uban sa asoy sa maayong Samaritanhon, Siya nagtudlo kanato sa

paghigugma ug pagserbisyo sa atong mga silingan.¹⁶ Sa Iyang sambingay sa mga talento, Siya nagtudlo kanato nga palambunon ang kaugalingon ug maningkamot sa pagkahingpit.¹⁷ Sa sambingay sa nawala nga karnero, Siya nagtudlo kanato sa pagluwas niadtong mibiya sa dalan ug nangawala.¹⁸

Samtang atong ibutang si Kristo sa sentro sa atong kinabuhi pinaagi sa pagkat-on sa Iyang mga pulong, pagsunod sa Iyang pagtulun-an, ug paglakaw sa Iyang dalan, Siya misaad nga mopaambit kanato sa kinabuhing dayon nga Siya namatay aron maangkon. Wala nay mas taas pang tumong kay niini, nga kita mopili sa pagdawat sa Iyang pagdisiplina ug mahimong Iyang mga disipulo ug mohimo sa Iyang buhat sa tibuok natong kinabuhi. Walay lain, walay laing pagpili nga atong mabuhat, nga makahimo kanato sama sa Iyang mahimo.

Samtang maghunahuna ko niadtong tinud-anayng naningkamot sa pagsunod sa ehemplo sa Manluluwas ug naglakaw diha sa Iyang dalan, moabut dayon sa akong hunahuna ang mga pangalang Gustav ug Margarete Wacker—duha sa labing Kristohanong indibidwal nga akong nailhan sukad. Sila lumad nga mga German kinsa milalin ngadto sa silangang bahin sa Canada, ug nahimamat ko sila dihang nagserbisyo ko didto isip presidente sa misyon. Ang trabaho ni Wacker mao ang pagkabarbero. Bisan limitado ang ilang kwarta, ilang ipaambit ang tanan nga naa nila. Wala silay anak, apan sila miamuma sa tanan nga mosulod sa ilang panimalay. Ang maalamon ug sinati nga mga tawo nangita niining mapainubsanon, walay grado nga mga sulugoon sa Dios ug miisip sa ilang kaugalingon nga palaran kon

sila makagahin og usa ka oras sa ilang atubangan.

Ang ilang mga panagway ordinaryo lang, ang Iningles dili diperpekto ug usahay lisud masabtan, ang ilang panimalay yano lang. Sila walay awto o telebisyon, ni sila magbuhat og bisan unsang butang nga sa kasagaran maoy gitan-aw sa mga tawo. Pero ang matitud-anon mobisita kanunay aron moambit sa espiritu nga anaa niini. Ang ilang panimalay usa ka langit dinhi sa yuta, ug ang espiritu sa hingpit nga kalinaw ug kamaayo misanag gikan kanila.

Kita usab makaangkon niana nga espiritu ug mapaambit kini ngadto sa kalibutan samtang kita maglakaw sa dalan sa atong Manluluwas ug mosunod sa Iyang hingpit nga ehemplo.

Atong mabasa diha sa mga Proverbio ang tambag, “Pamalandongang agianan sa imong mga tiil.”¹⁹ Kon atong buhaton, makabaton kita sa hugot nga pagtuo, gani ang tinguha, nga molakaw sa dalan nga gilaktan ni Jesus. Kita wala nay pagduhaduha nga kita anaa sa dalan nga gusto sa atong Amahan nga atong sundon. Ang ehemplo sa Manluluwas maoy bayanan alang sa tanan natong buhaton, ug ang Iyang mga pulong maoy giya nga masaligan. Ang Iyang dalan mogiya kanato nga luwas nga maka-uli. Unta kini ang atong panalangin, ako nag-ampo diha sa pangalan ni Jesukristo, kinsa akong gihigugma, kinsa akong gialagaran, ug kang kinsa ako magpamatuod, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Abraham 3:25.
2. Lucas 18:22.
3. 3 Nephi 27:21.
4. 3 Nephi 27:27.
5. Eliza R. Snow, “Unsa ka Dako sa Kaalam ug sa Gugma,” *Mga Himno ug mga Awit sa mga Bata*, no. 19.
6. 2 Nephi 31:16.
7. Lucas 18:22.
8. Juan 14:6.
9. Lucas 13:34.
10. Mateo 4:10.
11. Lucas 22:44.
12. Doktrina ug mga Pakigsaad 29:39.
13. 1 Samuel 15:22.
14. Lucas 22:42.
15. Tan-awa sa Mateo 5; 6.
16. Tan-awa sa Lucas 10:30–37.
17. Tan-awa sa Mateo 25:14–30.
18. Tan-awa sa Lucas 15:4–7.
19. Mga Proverbio 4:26.

Ni Elder M. Russell Ballard
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Pabilin sa Sakayan ug Manggunit!

*Kon pabilin nga nakatutok kita diha sa Ginoo,
gisaaran kita og walay ikatandi nga panalangin.*

Bag-o lang, gidala sa akong higala ang iyang anak nga lalaki sa usa ka biyahe sa Colorado River ngadto sa Cataract Canyon, sa habagatang Utah. Ang canyon naila sa 14 milyas (23 km) nga sulog nga suba nga peligro gayud.

Agig pangandam sa ilang biyahe, gitun-an nilang daan ang website sa National Park Service, diin naa ang importanting impormasyon bahin sa personal nga pagpangandam ug sa komon, dili makita nga mga peligro.

Sa sinugdanan sa biyahe, usa sa hanas nga mga tiggiya sa suba misubli sa importanting mga instruksyon sa kahilwasan, mihatag og gibug-aton sa tulo ka mga lagda nga mosiguro sa luwas nga biyahe latas sa kusog nga sulog. “Unang lagda: pabilin sa sakayan! Ikaduhang lagda: magsul-ob kanunay og life jacket! Ikatulong lagda: manggunit kanunay gamit ang duha ka kamot!” Misulti siya pag-usab, uban sa dugang gibug-aton, “Labaw sa tanan, hinumdomi ang unang lagda: pabilin sa sakayan!”

Kini nga biyahe nagpahinumdom kanako sa atong mortal nga panaw.

Kadaghanan nato makasinati og mga panahon sa kinabuhi diin ang linaw nga tubig sa kinabuhi matagamtam. Sa ubang panahon, makasugat kita og sulog nga suba nga ikakumpara sa 14-milyas nga Cataract Canyon—mga hagit nga tingali maglakip sa pisikal ug mental nga mga problema, kamatayon sa usa ka minahal, napapas nga mga pangandoy ug paglaum, ug—sa uban—ang hagit sa pagtuo kon mag-atubang og mga problema sa kinabuhi, mga pangutana, ug pagduhaduha.

Ang Ginoo sa Iyang pagkamaayo mihatag og tabang, nga naglakip sa sakayan, importanting mga gamit sama sa life jacket, ug hanas nga mga tiggiya sa suba nga mogiya ug mohatag sa mga instruksyon sa pagtabang kanato sa atong biyahe sa suba sa kinabuhi ngadto sa katapusan natong destinasyon.

Atong hunahunaon ang unang lagda: pabilin sa sakayan!

Si Presidente Brigham Young mi-gamit sa “Old Ship Zion” isip simbolo sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw.

Miingon siya sa usa ka okasyon: “Ania kita sa tunga sa lawod. Ang unos moabut, ug, sama sa giingon sa mga manlalayag, maningkamot siya og maayo. ‘Dili ako magpabilin dinhi,’ miingon ang usa; ‘Dili ako motuo nga mao kini ang ‘Ship Zion.’” ‘Apan ania kita sa tunga sa lawod.’ ‘Bahala na, dili ko magpabilin dinhi.’ Iyang gihubo ang iyang kupo, ug miambak siya. Dili ba siya malumos? Oo. Mao usab kadtong mobiya niini nga Simbahan. Mao kini ang “Old Ship Zion,” magpabilin kita niini.”¹

Sa laing okasyon, miingon si Presidente Young nga nabalaka usab siya sa mga tawo nga nahisalaag dihang gipanalanginan sila—dihang maayo ang kinabuhi: “Diha sa maayo nga panahon, nga ang karaang barko sa Zion maayo ang paglawig, [ug] dihang ang tanan hilum ra sa sulod, ang ubang kaigsoonan gustong mangadto sa gagmayng sakayan aron . . . maglangoylangoy, ug ang uban nangalumos, ang uban nangawala, ug ang uban nakabalik pa sa barko. Magpabilin kita sa karaang barko ug modala kini kanato nga [luwas] ngadto sa pantalan. Dili kamo kinahanglang mabalaka.”²

Ug sa katapusan, gipahinumduman ni Presidente Young ang mga Santos: “Ania kita sa old ship Zion. . . . [Dios] mao ang nagtimon ug magpabilin

didto. . . . Ang tanan maayo ra, kanta og aleluya, kay ang Ginoo anaa dinhi. Siya momando, mogiya ug motudlo. Kon ang mga tawo hingpit nga masaligon sa ilang Dios, dili mobiya sa ilang pakigsaad ni sa ilang Dios, Siya mogiya kanato sa husto.”³

Uban sa mga hagit nga giatubang natong tanan karon, Unsaon nato nga magpabilin sa Old Ship Zion?

Ania ang paagi. Kinahanglan kitang makasinati og padayong pagkaka-big pinaagi sa pagpalambo sa atong pagtuo kang Jesukristo ug sa atong kamatinud-anon sa Iyang ebanghelyo sa tibuok natong kinabuhi—dili lang kausa apan kanunay. Si Alma nangutana, “Ug karon tan-awa, ako moingon nganha kaninyo, akong mga kaigsoonan, kon kamo nakasinati og usa ka kausaban sa kasingkasing, ug kon kamo mibati sa pag-awit sa awit sa matubsanon nga gugma, ako mangu-tana, kamo mibati ba karon sa mao?”⁴

Ang hanas nga tiggiya sa suba karon ikapahisama sa mga apostoles ug mga propeta sa Simbahan ug dinasig nga mga lokal nga lider sa priesthood ug auxiliary. Motabang sila aron kita makaabut nga luwas sa atong katapusang destinasyon.

Bag-o lang namulong ko sa seminar sa bag-ong mga presidente sa misyon ug gitambagan sila:

“Tabangi ang tanan ninyong mga misyonaryo nga makig-alayon sa mga lider sa Simbahan. . . . Kami dili ug dili. . . mogiya [kaninyo] sa pagkasayop.

“Ug kon magtudlo kamo sa inyong mga misyonaryo sa pagpokus ngari kanamo, tudloi sila sa dili gayud pagsunod niadtong nagtuo nga mas dako sila og nahibaloan kon unsaon sa pagpangalagad ang mga kalihokan sa Simbahan kaysa . . . Langitnong Amahan ug sa Ginoo nga si Jesukristo pinaagi sa mga lider sa priesthood kinsa dunay mga yawe sa pagdumala.

“Akong nadiskubrihan sa akong pagpangalagad nga kadtong nahisalaag [ug] anaa sa kalibug mao kadtong sa kasagaran . . . nakalimot nga kon ang Unang Kapangulohan ug ang Korum sa Napulog Duha mamulong uban sa hiniusa nga tingog, mao kini ang tingog sa Ginoo nianang higayona. Gipahinumduman kita sa Ginoo, “Bisan pinaagi sa akong kaugalingon nga tingog o pinaagi sa tingog sa akong mga sulugoon, kini managsama ra’ [D&P 1:38].”⁵

Sa laing pagkasulti, gibiyaaan nila ang Old Ship Zion—nahisalaag sila; miapostasiya sila. Subo kaayo, kasagaran masinati nila ang mubo o taas nga wala damhang mga sangputanan, dili lang sa ilang kaugalingon apan sa ilang pamilya usab.

Ang mga lokal nato nga lider sa Simbahan, susama sa hanas na nga mga tiggiya sa suba, gitudloan pinaagi sa mga kasinatian sa kinabuhi; gibansay ug gigiyahan sa mga apostoles ug mga propeta ug sa ubang mga opisyal sa Simbahan; ug, mas labaw pa, gitudloan sa Ginoo Mismo.

Sa laing okasyon niining tuiga, namulong ko sa mga young adult sa Simbahan niadtong Mayo nga CES devotional broadcast. Miingon ko:

“Nakadungog ko nga ang ubang mga tawo naghunahuna nga ang mga lider sa Simbahan ‘walay nahibaloan mahitungod sa kalibutan.’ Unsay ilang nakalimtan mao nga kami may daghang mga kasinatian, ug nakapuyo sa daghang mga dapit ug nakatrabaho uban sa daghang mga tawo gikan sa nagkalain-lain nga kahimtang. Ang

among bag-ong mga buluhaton karon sa tinuod nagdala kanamo sa tibuok kalibutan, diin among gikahimamat ang politikanhon, relihiyoso, negosyante, ug humanitarian nga mga lider sa kalibutan. Bisan tuod og kami nakabisita sa [mga lider sa] White House sa Washington, D.C., ug mga lider sa mga nasud [ug mga relihiyon] sa tibuok kalibutan, kami usab nakabisita sa labing kabus nga [mga pamilya ug katawhan] sa kalibutan. . . .

“Kon inyong hunahunaon pag-ayo ang among mga kinabuhi ug pagpangalagad, kamo kasagaran mouyon nga kami nakakita ug nakasinati sa kalibutan sa mga paagi nga diyutay ra ang nakasinati. Inyong masabtan nga kami ‘daghan og nahibaloan’ kay sa kadaghanan. . . .

“ . . . Hinoon, adunay butang kabin sa indibidwal ug sa tinipon nga kaalam sa mga [lider sa Simbahan] nga kinahanglan nga mohatag og gamayng kahupayan. Among nasinati kining tanan, lakip ang mga sangputanan sa lain-laing mga balaod ug mga polisiya sa publiko, pagkawala sa kadasig, mga trahedya, ug kamatayon sa atong pamilya. Nasabtan namo ang mga panghitabo sa inyong mga kinabuhi.”⁶

Uban sa unang lagda nga akong gigamit, hinumdumi ang ikaduhang lagda ug ang ikatulo: magsul-ob kanunay og life jacket, ug manggunit gamit ang duha ka kamot. Ang mga pulong sa Ginoo makita diha sa mga kasulatan ug sa mga pagtulun-an sa mga apostoles ug mga propeta. Naghatag kini kanato og tambag ug direksyon nga, kon sundon, mahimong sama sa usa ka espirituhanong life jacket ug motabang kanato nga masayud unsaon sa paggunit gamit ang duha ka kamot.

Kinahanglang mamahimo kitang sama sa mga anak ni Mosiah, kinsa “nag-anam kalig-on diha sa kahibalo sa kamatuoran.” Mamahimo kitang mga tawo nga “mabuot og salabutan.” Matuman lamang kini pinaagi sa atong “[pag] siksik sa mga kasulatan sa kakugi, nga [kita] unta masayud sa pulong sa Dios.”⁷

Sa pagsiksik sa kasulatan ug sa mga pulong sa nangagi ug kasamtangang

mga apostoles ug mga propeta, kinahanglang tutukan nato ang pagtuon, pagsunod, ug paghigugma sa doktrina ni Kristo.

Agi og dugang sa pagpalambo og kinaiya sa personal nga pagbasa sa kasulatan, kinahanglang mahisama kita sa mga anak ni Mosiah ug mohatag sa atong kaugalingon og “tuman nga pag-ampo, ug pagpuasa.”⁸

Ingon og kining mga butanga nga dili sayon masukod dako kaayo og importansya. Tutuki kining yano nga mga butang, ug likayi ang pagkalinga.

Sa akong nahibaloan ang mga tawo kinsa wala magpabilin sa sakayan ug wala manggunit gamit ang duha ka kamot atol sa mga pagsulay ug kalisud o kinsa wala magpabilin sa sakayan atol sa linaw nga panahon, akong nabantayan nga daghan kanila nawala sa ilang focus sa mahinungdanong mga kamatuoran sa ebanghelyo—ang hinungdan nganong mipasakop sila sa Simbahan; ang hinungdan nganong nagpabilin silang aktibo sa pagsunod sa mga sumbanan sa ebanghelyo ug ang pagpanalangin sa uban pinaagi sa mapahinungurong pagserbisyo; ug ang mga paagi nga ang Simbahan nahimo diha sa ilang kinabuhi nga “usa ka dapit sa espirituhanong pag-alima ug kalamboan.”⁹

Gitudlo ni Joseph Smith kining mahinungdanong kamatuoran: “Ang sukaranan nga mga baruganan sa atong relihiyon mao ang pagpamatuod sa mga apostoles ug mga propeta, mahitungod ni Jesukristo, . . . ‘nga Siya

namatay, gilubong, ug mibangon sa ikatulong adlaw, ug mikayab ngadto sa langit;’ ug ang ubang mga butang nga may kalabutan sa atong relihiyon sumpay lamang niini.”¹⁰

Kon pabilin nga nakatutok kita diha sa Ginoo, gisaaran kita og walay ikatandi nga panalangin: “Busa, kamo kinahanglan gayud mopadayon sa unahan uban ang pagkamakanunayon kang Kristo, magbaton sa usa ka hingpit nga kahayag sa paglaum, ug usa ka gugma sa Dios ug sa tanan nga mga tawo. Busa, kon kamo mopadayon sa unahan, magbusog sa pulong ni Kristo, ug molahutay hangtud sa katapusan, tan-awa, sa ingon miingon ang Amahan: Kamo makabaton og kinabuhi nga dayon.”¹¹

Usahay ang matinud-anong mga Santos sa Ulahing mga Adlaw ug ang sinserong mga investigator magsugod sa pag-focus sa “mga sumpay” imbis sa mahinungdanong mga baruganan. Si Satanas nagtintal kanato nga malinga kita gikan sa yano ug klaro nga mensahe sa gipahiuli nga ebanghelyo. Kadtong mga nalinga sa kasagaran dili na moambit sa sakrament tungod kay sila naka-focus, gani napuno, sa dili kaayo importanting mga buhat og pagtulun-an.

Ang uban tingali mag-focus sa mga pangutana ug mga pagduhaduha nga ilang nasinati. Siyempre, ang mga pangutana ug pagsinati sa mga pagduha-duha wala magpasabut nga dili masinati sa mapahinungurong pagkadisipulo. Bag-o lang, ang Konseho sa Unang Kapangulohan ug ang Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles miingon: “Nakasabut mi nga sa matag karon ug unya dunay mga pangutana ang mga miyembro bahin sa doktrina sa Simbahan, kasaysayan, o binuhatan. Sa kanunay ang mga miyembro gawasnong makapangutana sa ingon niana ug sa pagsiksik og dugang nga kahibalo.”¹²

Hinumdumi, si Joseph Smith mismo may mga pangutana nga maoy sinugdanan sa Pagpahiuli. Usa siya ka tigsiksik ug, sama ni Abraham, nakakita sa mga tubag sa pinakaimportanting mga pangutana sa kinabuhi.

Ang mahinungdanong mga pangutana nagpunting sa unsay pinakaimportante—ang plano sa Langitnong Amahan ug ang Pag-ula sa Manluluwas. Ang atong pagsiksik kinahanglang mohimo natong buotan, maaghup, mapinanggaon, mapasayloon, mapailubon, ug mapahinungurong mga disipulo. Kinahanglang andam kita, sama sa gitudlo ni Pablo, nga “magyayongay kamo sa mga kabug-at sa usa ug usa, ug sa ingon niana tumana ang kasugoan ni Kristo.”¹³

Ang pagyayong naglakip sa pagtabang, pagsuporta, ug pagsabut sa tanan, lakip sa masakiton, may balatian, kabus sa espiritu ug lawas, sa nagsiksik ug may problema, ug uban pang mga miyembro nga disipulo—lakip ang mga lider sa Simbahan kinsa gitawag sa Ginoo nga moserbisyo sa mubo nga panahon.

Mga kaigsoonan, pabilin sa sakayan, gamita ang inyong mga life jacket, ug manggunit gamit ang duha ka kamot. Likayi ang pagkalinga! Ug kon duna man kaninyo ang nahulog sa sakayan, pangitaon namo kamo, pangalagaran kamo ug luwas kamong ibalik sa Old Ship Zion, diin ang Dios nga atong Amahan ug ang Ginoo nga si Jesukristo mao ang nagtimon ug mogiya kanato sa husto, niini ako mapainubsanong mopamatuod sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Brigham Young* (1997), 92.
2. Brigham Young, “Discourse,” *Deseret News*, Ene. 27, 1858, 373.
3. Brigham Young, “Remarks,” *Deseret News*, Nob. 18, 1857, 291.
4. Alma 5:26.
5. M. Russell Ballard, “Pagpangulo sa Misyong” (pakigpulong gihatag didto sa seminar alang sa bag-ong mga presidente sa misyon, Hunyo 25, 2014), 8.
6. M. Russell Ballard, “Humilom Kamo, ug Ilhon Ninyo nga Ako Mao ang Dios” (Church Educational System devotional, Mayo 4, 2014); [lds.org/broadcasts](https://www.lds.org/broadcasts).
7. Alma 17:2.
8. Alma 17:3.
9. Sulat sa Unang Kapangulohan ug sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, Hunyo 28, 2014.
10. Joseph Smith, *Elders’ Journal*, Hulyo 1838, 44.
11. 2 Nephi 31:20.
12. Sulat sa Unang Kapangulohan ug sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, Hunyo 28, 2014.
13. Mga Taga-Galacia 6:2.

Ni Elder Richard G. Scott

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Himoa ang Paggamit sa Pagtuo nga Inyong Unang Prayoridad

Bisan pa sa tanang negatibong mga hagit sa atong kinabuhi, kinahanglang gahinan nato og panahon ang aktibong paggamit sa atong pagtuo.

Dihang si Adan ug Eva didto pa sa Tanaman sa Eden, tanan nilang gikinahanglan para mabuhi buhong nga gihatag kanila. Wala silay kalisdanan, mga hagit, o kasakit. Kay wala sila makasinati og kalisud, wala sila masayud nga pwede silang malipay. Wala nila mabati ang kagubot, busa dili nila mabati ang kalinaw.

Sa katapusan si Adan ug Eva nakalapas sa mando nga dili mokaon sa bunga sa kahoy sa kahibalo sa maayo ug dautan. Sa pagbuhat sa ingon wala na sila sa kahimtang sa pagka-inosente. Nagsugod sila pagsinati sa mga baruganan bahin sa katugbang. Nagsugod sila og kasakit nga nakapaluya sa ilang panglawas. Nagsugod na sila sa pagbati og kaguol ingon man sa kalipay.

Pinaagi sa pagkaon ni Adan ug Eva sa gidili nga bunga, ang kahibalo sa maayo ug dautan gipaila sa kalibutan. Ang ilang pagpili mihimong posible nga matag usa kanato makaanhi sa yuta aron sulayan.¹ Napanalanginan

kita og kabubut-on, nga mao ang atong abilidad sa paghimo og mga desisyon ug mahimong dunay tulubagon niana nga mga desisyon. Ang Pagkapukan mihimong posible sa pagbati sa kalipay ug kaguol. Makasabut kita og kalinaw tungod kay mobati kita og kagubot.²

Ang atong Amahan sa Langit nasa-yud nga mahitabo kini nato. Parte kining tanan sa Iyang hingpit nga plano sa kalipay. Miandam Siya og dalan pinaagi sa Iyang hingpit kamasulundon nga Anak, si Jesukristo, ang atong Manluluwas, aron ang iyang Pag-ula makabuntog sa matag kalisud nga atong masinati sa mortalidad.

Kita nagpuyo sa lisud nga panahon. Dili na kinahanglang ilita ang tanang tinubdan sa kadautan sa kalibutan. Dili na kinahanglan nga ihulagway ang tanang posible nga mga hagit ug kasakit nga parte sa mortalidad. Matag usa kanato nahibalo na gyud sa atong kaugalingong panlimbasug sa tintasyon, sakit, ug kaguol.

Gitudloan kita sa premortal nga kalibutan nga ang atong tuyo sa pag-anhi aron masulayan.³ Nasayud kita nga mag-atubang kita og kadautan sa kaaway. Usahay mas mobati kita sa negatibong mga butang sa mortalidad kay sa positibo. Si propeta Lehi nagtudlo, “Kay kini gikinahanglan gayud, nga adunay katugbang sa tanan nga mga butang.”⁴ Bisan pa sa tanang negatibong mga hagit sa atong kinabuhi, kinahanglang gahinan nato og panahon ang aktibong paggamit sa atong pagtuo. Ang maong paggamit modapit sa positibo, puno sa pagtuo nga gahum sa Pag-ula ni Jesukristo sa atong kinabuhi.

Ang atong Amahan sa Langit mihatag nato og mga himan sa pagtabang nato nga maduol kang Kristo ug mogamit sa pagtuo diha sa Iyang Pag-ula. Kon kining mga himan maandan na, makahatag kini sa kinasayonan nga paagi sa pagpangita og kalinaw diha sa mga hagit sa mortalidad. Karon gipili nako nga hisgutan ang upat niining mga himan. Sa akong pagpamulong, hunahunaa ang pagtimbang-timbang sa inyong personal nga paggamit sa matag himan; dayon tinguhaa ang giya sa Ginoo aron matino kon unsaon nga mas magamit ninyo ang matag usa niini.

Pag-ampo

Ang unang himan mao ang pag-ampo. Pilia nga pirme nga makigsulti sa inyong Amahan sa Langit. Gahini og panahon matag adlaw sa pagpaambit sa inyong mga hunahuna ug pagbati uban Niya. Sultih Siya sa tanan nga nakapabalaka kaninyo. Interesado Siya sa labing importante ingon man usab sa labing ordinaryong bahin sa inyong kinabuhi. Ipaambit Kaniya ang tibuk ninyong gibati ug nasinati.

Kay gitahud Niya ang inyong kabubut-on, ang Amahan sa Langit dili gayud mamugos ninyo nga mag-ampo Kaniya. Apan sa paggamit ninyo nianang kabubut-on ug paglakip Kaniya sa matag aspeto sa inyong inadlaw nga kinabuhi, masudlan ang inyong kasingkasing og kalinaw, madagayaong kalinaw. Kana nga kalinaw mag-focus og mahangturong kahayag

sa inyong panlimbasug. Motabang kini ninyo sa pag-atiman niadto nga mga hagit gikan sa mahangturong panglantaw.

Mga ginikanan, tabangi pagpanalipod ang inyong mga anak pinaagi sa paghatag nila og proteksyon buntag ug gabii nga maggikan sa pag-ampo. Ang mga anak mabantang matag adlaw sa kadautan sa kahilayan, kaha-kog, garbo, ug uban pang makasasala nga kinaiya. Protektahi ang inyong mga anak gikan sa kalibutanong mga impluwensya kada adlaw pinaagi sa paglig-on kanila gamit ang gamhanang mga panalangin tungod sa pag-ampo sa pamilya. Ang pag-ampo sa pamilya kinahanglang mag-unang prayoridad sa inyong inadlaw nga kinabuhi.

Pagtuon sa Kasulatan

Ang ikaduhang himan mao ang pagtuon sa pulong sa Dios diha sa mga kasulatan ug sa mga pulong sa buhing mga propeta. Makigsulti kita sa Dios pinaagi sa pag-ampo. Siya sa kasagaran makigsulti ngari nato pinaagi sa Iyang nasulat nga pulong. Aron masayud unsay tono ug pamati sa Balaang tingog, basaha ang Iyang mga pulong, tun-i ang kasulatan, ug pama-landonga kini.⁵ Himoa kining importante nga bahin sa matag adlaw nga kinabuhi. Kon ganahan mo nga ang inyong mga anak makaila, makasabut,

ug makabuhay sa mga pag-aghat sa Espiritu, tun-i ang kasulatan uban nila.

Ayaw patuo sa bakak ni Satanas nga kamo walay panahon sa pagtuon sa kasulatan. Pilia nga makagahin og panahon sa pagtuon niini. Ang pagbusog sa pulong sa Dios matag adlaw mas importante kay sa katulog, eskwelahan, trabaho, salida sa telebisyon, mga video game, o social media. Tingali kinahanglan ninyong i-organisar og usab ang inyong mga prayoridad aron makagahin og panahon sa pagtuon sa pulong sa Dios. Kon mao, buhata kini!

Dunay daghang propetikanhong mga saad sa mga panalangin sa inadlaw nga pagtuon sa kasulatan.⁶

Modugang ko niini nga saad: sa paggahin ninyo og panahon matag adlaw, sa personal ug uban sa pamilya, sa pagtuon sa pulong sa Dios, ang kalinaw mopatigbabaw sa inyong kinabuhi. Kana nga kalinaw dili moabut gikan sa kalibutan. Kini moabut gikan sa inyong panimalay, pamilya, sa kaugalingong kasingkasing. Gasa kini sa Espiritu. Modan-ag kini gikan ninyo sa pag-impluwensya sa uban diha sa inyong palibut. Magbuhay mo og butang nga importante kaayo nga modugang sa kinatibuk-ang kalinaw sa kalibutan.

Wala ko moingon nga wala nay mga hagit sa inyong kinabuhi. Hinumdumi dihang si Adan ug Eva didto pa

sa tanaman, gawasnon sila sa mga hagit, apan wala sila makasinati og kalipay, ug kalinaw.⁷ Ang mga hagit importante nga bahin sa mortalidad. Pinaagi sa inadlaw, padayon nga pagtuon sa kasulatan, duna moy kalinaw diha sa kagubot sa inyong palibut ug kalig-on sa pagbuntog sa mga tintasyon. Makapalambo mo og lig-ong pagtuo sa grasya sa Dios ug masayud nga pinaagi sa Pag-ula ni Jesukristo ang tanan mamaayo sumala sa kaugalingong panahon sa Dios.

Family Home Evening

Samtang naglig-on sa inyong pamilya ug nag-ugmad og kalinaw, hinumdumi kining ikatulong himan: sinemana nga family home evening. Pagbantay nga dili ibaliwala ang family home evening human sa busy nga adlaw. Desisyuni nga sa Lunes sa gabii ang inyong pamilya nagtapok sa balay alang sa gabii. Ayaw tuguti nga ang trabaho, sports, extracurricular nga kalihokan, homework, o bisan unsa nga mas importante kay sa panahon nga inyong igahin sa balay uban sa inyong pamilya.

Unsay naplanohan sa gabii dili sama ka importante sa panahon nga gigahin. Ang ebanghelyo itudlo sa pormal ug di pormal nga paagi. Himoa kining makahuluganon sa matag sakop sa pamilya. Ang family home evening bililhong panahon sa pagpamatuod diha sa luwas nga kahintang; sa pagkat-on sa kahanas sa

pagtudlo, pagplano, ug pag-organisar; paglig-on sa relasyon sa pamilya; pagpalambo og tradisyon sa pamilya; pag-istoryahanay; ug mas importante, magkauban nga malingaw!

Sa miaging komperensya sa Abril, si Sister Linda S. Reeves kusganong namahayag: “Kinahanglan kong mopamatuod sa mga panalangin sa inadlawng pagtuon sa kasulatan, pag-ampo, ug sa sinemana nga family home evening. Mao gayud kini ang mga buhat nga makawagtang sa kakapoy, mogiya sa atong kinabuhi, ug sa dugang nga proteksyon sa atong panimalay.”⁸ Si Sister Reeves usa ka maalamon kaayo nga babaye. Moawhag ko ninyo sa pagbaton sa inyong kaugalingong pagpamatuod niining tulo ka importante nga butang.

Pagtambong sa Templo

Ang ikaupat nga himan mao ang pag-adto sa templo. Nasayud kitang tanan nga wala nay laing mas malinawong dapit sa yuta kay sa diha sa mga templo sa Dios. Kon kamo walay temple recommend, paningkamot aron makakuha. Kon kamo dunay recommend, gamita kini pirmo.⁹ Pag-iskedyul og regular nga oras sa pag-adto sa templo. Ayaw tuguti nga dunay tawo o butang nga makapugong ninyo sa pag-adto.

Samtang anaa kamo sa templo, paminaw sa mga pulong sa mga ordinansa, pamalandongi kini, pag-ampo bahin niini, ug tinguhaa nga

makasabut sa kahulugan niini. Ang templo mao ang usa sa labing maa-yong mga dapit aron masabtan ang gahum sa Pag-ula ni Jesukristo. Pangitaa *Siya* didto. Hinumdumi nga mas daghang panalangin ang moabut sa paghatag sa inyong kaugalingong mga ngalan sa templo.

Kining upat ka himan nga sukaranang butang alang sa pagsiguro sa inyong kinabuhi diha sa gahum sa Pag-ula ni Jesukristo. Hinumdumi ang atong Manluluwas nga mao ang Prinsipio sa Kalinaw. Ang kalinaw niining mortal nga kinabuhi maggikan sa Iyang maulaong sakripisyo. Kon padayon kitang mag-ampo sa buntag ug gabii, magtuon sa kasulatan matag adlaw, mag-family home evening matag semana, ug motambong sa templo pirmo, aktibo kitang mitubag sa Iyang pagdapit nga “moduol ngadto Kaniya.” Kon mas mapalambo nato kining mga butanga, mas gusto ni Satanas nga sakiton kita apan mas minus ang iyang abilidad sa pagbuhat niini. Pinaagi sa paggamit niining mga himan, atong gigamit ang atong kabubut-on sa pagdawat sa tibuok nga mga gasa sa Iyang maulaong sakripisyo.

Wala ko moingon nga tanang panlimbasug sa kinabuhi mawala kon buhaton ninyo kining mga butanga. Mianhi kita sa mortal nga kinabuhi aron gayud molambo gikan sa mga pagsulay. Ang mga hagit makatabang kanato nga mas mahimong sama sa atong Amahan sa Langit, ug ang Pag-ula ni Jesukristo naghimong posible sa paglahutay niadto nga mga hagit.¹⁰ Ako mopamatuod nga samtang kita aktibong moduol ngadto Kaniya, makalahutay kita sa matag tintasyon, matag kasakit, matag hagit nga atong giatubang, sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Moises 5:11.
2. Tan-awa sa Moses 4–5.
3. Tan-awa sa Abraham 3:25.
4. 2 Nephi 2:11.
5. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 18:36; tan-awa usab sa bersikulo 34–35.
6. Pipila ka mga ehemplo naglakip sa:
Si Presidente Thomas S. Monson miingon: “Kon kita magbasa ug mamalandong sa kasulatan, masinati nato ang paghunghong sa Espiritu sa atong kalag. Makaplagan nato ang mga tubag sa atong

Cuauhtémoc, Mexico

mga pangutana. Masayran nato ang bahin sa mga panalangin nga moabut pinaagi sa pagsunod sa mga sugo sa Dios. Makabaton kita og tinuod nga pagpamatuod sa atong Langitnong Amahan ug sa atong Manlu-luwas, si Jesukristo, ug sa Ilang gugma kanato. Kon ang pagbasa sa kasulatan ubanan sa atong pag-ampo, kita masayud uban sa kasiguroan nga ang ebanghelyo ni Jesukristo tinuod. . . . Kon kita mahinumdom sa pag-ampo ug mogahin og panahon sa pagbasa sa kasulatan, ang atong kinabuhi mas mapanalanginan ug ang atong palas-anon mas mogaan” (“Wala Kita Mag-inusara,” *Liahona*, Nob. 2013, 122).

Si Presidente Gordon B. Hinckley miingon: “Sa walay pagduha-duha ako mosaad ninyo nga kon ang matag usa ninyo mosunod niining yano nga programa, bisan kapila pa kamo nakabasa sa Basahon ni Mormon kaniadto, dunay moabut sa inyong kinabuhi ug sa inyong mga panimalay nga dugang Espiritu sa Ginoo, nalig-on nga desisyon nga molakaw nga masulundon sa Iyang mga sugo, ug mas lig-ong pagpamatuod sa buhing kamatuoran sa Anak sa Dios” (“A Testimony Vibrant and True,” *Liahona*, Ago. 2005, 6).

Si Presidente Howard W. Hunter miingon: “Ang mga pamilya mapanalanginan og maayo kon ang maalamong mga amahan ug mga inahan motapok sa ilang mga anak, magbasa gikan sa mga pahina sa kasulatan, ug dayon gawasong maghisgut sa nindot nga mga istorya ug mga hunahuna aron masabtan sa tanan. Kasagaran ang mga batan-on ug gagmayng mga bata dunay talagsaong hunahuna ug pagdayeg sa sukanang basahon sa relihiyon” (“Reading the Scriptures,” *Ensign*, Nob. 1979, 64).

Si Presidente Ezra Taft Benson miingon: “Kasagaran mogahin kita og dakong paningkamot sa pagsulay og pagpalambo sa gidaghanon sa aktibong mga miyembro sa atong mga stake. Nagkugi kita og maayo aron mosaka ang porsiyento sa nagtambong og sakrament miting. Nangingkamot kita nga mas motaas ang porsiyento sa atong batan-ong mga lalaki nga magmision. Nangingkamot kita sa pagpalambo sa gidaghanon niadtong magminyo sa templo. Kining tanan dalaygong mga paningkamot ug impormante sa paglambo sa gingharian.

Apan kon ang indibidwal nga mga miyembro ug mga pamilya motuon og maayo sa kasulatan pirme ug magpadayon, kining ubang butang sa pagpaaktibo awtomatik nga moabut. Ang mga pagpamatuod molambo. Ang pasalig molig-on. Ang mga pamilya molig-on. Ang personal nga pagpa-dayag madawat” (“The Power of the Word,” *Ensign*, Mayo 1986, 81).

Si Presidente Spencer W. Kimball namahayag: “Akong nakita nga kon dili nako kaayo hatagan og bili ang akong pakigrelasyon uban sa Dios ug sa dihang mora og walay diosnong daluggan nga naminaw ug walay diosnong tingog nga namulong, nga ako layo ra gyud kaayo. Kon akong isubsub ang akong kaugalingon sa mga kasulatan ang gilay-on magkaduol ug ang espiritalidad mobalik. Akong makita ang akong kaugalingon nga mas labaw pang mahigugmaon niadtong kinsa kinahanglan nakong higugmaon sa tibuok nakong kasingkasing ug hunahuna ug kusog, ug sa paghigugma kanila og maayo, nakita nakong mas sayon ang pagsunod sa ilang mga tambag” (*Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Spencer W. Kimball* [2006], 84).

Si Presidente Marion G. Romney miingon: “Akong gibati ang kasigurado nga kon, sa atong mga panimalay, ang mga ginikanan mainampoon ug kanunay nga mobasa gikan sa Basahon ni Mormon, kanilang duha og kauban sa ilang mga anak, ang diwa nianang talagsaon nga basahon moabut aron mopuno sa atong mga panimalay ug sa tanan nga nagpuyo didto. Ang diwa sa balaan nga pagtahud molambo; pagtahud ug ang konsiderasyon sa usag usa molambo. Ang diwa sa panagbingkil mopalayo. Ang mga ginikanan motambag sa ilang mga anak uban sa mas dako nga gugma og kaalam. Ang mga anak mas mosanong ug manunuton sa tambag sa ilang mga ginikanan. Ang pagkamatatung molambo. Ang hugot nga pagtuot, paglaum, ug gugmang putli—ang tiunay nga gugma ni Kristo—maanaa sa atong mga panimalay ug kinabuhi, magdala sa kalinaw, ug kalipay” (“The Book of Mormon,” *Ensign*, Mayo 1980, 67).

Si Presidente Boyd K. Packer miingon: “Tinuod nga doktrina, nga nasabtan, makapausab sa mga kinaiya ug taras. Ang pagtuot sa mga doktrina sa ebanghelyo

mas dali nga makapalambo sa kinaiya kay sa pagtuot sa kinaiya makapalambo og kinaiya” (“Ayaw Kahadlok,” *Liahona*, Mayo 2004, 79).

Si Elder David A. Bednar miingon: “Ang matag pamilya nga pag-ampo, ang matag hitabo sa pamilya nga pagtuot sa kasulatan, ug ang matag family home evening usa ka badlis diha sa hulagway sa atong mga kalag. Walay usa ka panghitabo nga makita nga madanihon kaayo o halandumon. Apan sama sa yellow ug sa gold ug brown nga mga linya sa pintal nagtinabangay sa usag usa ug nimugna og usa ka makadani kaayo nga buhat sa kahanas, mao nga ang atong pagkamakanunayon sa paghimo og daw gagmay nga mga butang modala ngadto sa mahinungdanong mga sangputanan nga espirital” (“Labaw nga Makugihon ug Mabuhaton diha sa Panimalay,” *Liahona*, Nob. 2009, 19–20).

7. Tan-awa sa 2 Nephi 2:13.

8. Linda S. Reeves, “Panalipod gikan sa Pornograpiya—usa ka Panimalay nga Nag-focus kang Kristo,” *Liahona*, Mayo 2014, 16–17.

9. Si Presidente Howard W. Hunter miingon: “Niana nga diwa akong gidapit ang Mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga motan-aw sa templo sa Ginoo isip mahinungdanong simbolo sa inyong pagkamiyembro. Kini ang labing dakong tinguha sa akong kasingkasing nga ang matag miyembro sa Simbahan takus nga mosulod sa templo. Makapahimuot kini sa Ginoo kon ang matag hamtong nga miyembro mahimong takus—ug magdala—og magamit nga temple recommend. Ang mga butang nga kinahanglan natong buhaton ug dili buhaton aron mahimong takus sa temple recommend mao gayud ang mga butang nga makapaniguro nga kita magmalipayon isip mga indibidwal ug isip mga pamilya. Magma-himo kitang katawhan nga magtambongan sa templo. Tambong sa templo pirme kon itugot sa personal nga kahimtang. Pagbutang og litrato sa templo diha sa inyong panimalay aron ang inyong mga anak makakita niini. Tudloi sila mahitungod sa mga katuyoan sa balay sa Ginoo. Paplanoha sila sa batan-on pa sila nga moadto didto ug magpabiling takus niana nga panalangin” (“Exceeding Great and Precious Promises,” *Ensign*, Nob. 1994, 8).

10. Tan-awa sa 2 Nephi 2:2.

Ni Elder Carlos A. Godoy
Sa Seventy

Ang Ginoo Adunay Plano alang Kanato!

Kon padayon kitang magpakabuhi sama sa atong pagpakabuhi, matuman kaha ang gisaad nga mga panalangin?

Pagkanindot nga maapil niining makasaysayanon nga panahon diin ang mga mamumulong sa kinatibuk-ang komperensya makagamit sa kaugalingon nilang pinulongan. Sa miagi nakong pagpamulong dinhi, nabalaka ko sa tonada sa akong Iningles. Karon, nabalaka ko sa kapasas sa akong Portuguese. Dili ko gustong mas paspas pa ko kay sa mga subtitle.

Kitang tanan nakasinati o mosinati pa og dagkong desisyon sa atong kinabuhi. Kini ba nga panarbaho ang akong ipadayon o kana? Magmisyon ba ko? Kini ba siyang tawhana ang husto nakong minyoan?

Mga sitwasyon kini sa lahi-lahi nga mga aspeto sa atong kinabuhi diin ang gamayng pagtipas sa direksyon dunay dakong sangputanan sa umaabut. Sa mga pulong ni Presidente Dieter F. Uchtdorf: “Sulod sa daghang tuig nga pag-alagad sa Ginoo . . . , akong nakat-unan nga ang kalainan tali sa kalipay ug kaalaot diha sa matag usa, diha sa mga kaminyoon, ug mga pamilya kadaghanan mahitabo gumikan lamang sa pipila ka mga sayop” (“Ang Kalainan sa Gamay nga mga Sayop,” *Liahona*, Mayo 2008, 58).

Unsaon nato nga makalikay sa ginagmayng sayop sa pagkalkulo?

Mogamit ko og personal nga kasinatian sa paghulagway sa akong mensahe.

Sa katapusan sa dekada 1980, ang among pamilya naglangkob sa akong asawa, si Mônica, duha sa upat namo ka anak, ug ako. Nagpuyo mi sa São Paulo, Brazil, nagtrabaho ko sa maayong kompanya, nakahuman sa unibersidad, ug bag-o lang kong

na-release nga bishop sa ward diin mi nagpuyo. Maayo ang kinabuhi, ang tanan hapsay ra—hangtud usa ka adlaw mibisita namo ang dugay nang higala.

Sa hapit na siya mouli, mikomentaryo siya ug adunay gipangutana nga wala nahimutang ang akong mga pagtuo. Miingon siya, “Carlos, ang tanan hapsay ra kanimo, ang imong pamilya, trabaho, ug pagserbisyo sa Simbahan, apan—”ug siya nangutana, “kon padayon kang magpakabuhi sama sa imong pagpakabuhi, matuman kaha ang gisaad nga mga panalangin diha sa imong patriyarkal nga panalangin?”

Wala pa ko kahunahuna og ingon niana sa akong patriyarkal nga panalangin. Gibasa ko kini sa matag karon ug unya apan wala gayuy tumong nga makita ang mga gisaad nga panalangin sa umaabut ug sa pagbana-bana sa akong pagpakabuhi karon.

Human sa iyang pagbisita, akong gihunahuna ang akong patriyarkal nga panalangin, naghunahuna nga, “Kon padayon kaming magpakabuhi sama sa among pagpakabuhi, matuman kaha ang gisaad nga mga panalangin?” Human sa pamalandong, mibati ko nga gikinahanglan ang ubang kausaban, ilabi na bahin sa akong edukasyon ug propesyon.

Dili kini pagdesisyon tali sa unsay husto o sayop apan tali sa unsay maayo ug unsay mas maayo, sama sa gitudlo ni Elder Dallin H. Oaks kanato dihang miingon siya: “Samtang maghunahuna kita sa ubang kapilian, kinahanglan natong hinumduman nga dili tungod kay maayo ang pipila ka butang igo na ang tanan. Ang ubang pagpili mas maayo, ug ang uban sa gihapon labing maayo” (“Maayo, Mas maayo, Labing maayo,” *Liahona*, Nob. 2007, 104–5).

Unsaon sa pagsiguro nga nakahimo kita sa labing maayong desisyon?

Aniay pipila ka baruganan nga akong nakat-unan

Unang Baruganan. Kinahanglan Natong Ikonsiderar ang Atong mga Opsyon base sa Tumong

Ang paghimo og mga desisyon nga makaapekto sa atong kinabuhi ug niadtong atong mga gimahal nga wala

ang lapad nga panglantaw sa mga sangputanan niini nagdala og peligro. Hinoon, kon atong hunahunaon ang posibling mga sangputanan niining mga desisyon ngadto sa umaabut, mas klaro natong makita ang pinakamaayong dalan nga subayon karon.

Ang pagsabot kon si kinsa kita, nganong ania ta dinhi, ug unsay gilauman sa Ginoo kanato niining kinabuhia makahatag nato sa mas lapad nga panglantaw nga atong gikinahanglan.

Makakita kita’g mga ehemplo diha sa kasulatan diin ang pagbaton og mas lapad nga panglantaw mopaklaro sa dalan nga subayon.

Nakigsulti si Moises sa Ginoo nawong sa nawong, nahibalo sa plano sa kaluwasan, ug sa ingon mas nakasabot sa iyang tahas isip propeta sa pagpundok sa Israel.

“Ug ang Ginoo namulong ngadto kang Moises, nag-ingon: Tan-awa, Ako mao ang Ginoong Dios nga Makagagahum. . . .

“ . . . Ug ako mopakita kanimo sa mga binuhat sa akong kaugalingong mga kamot. . . .

“Ug ako adunay buhat alang kanimo, Moises, akong anak” (Moises 1:3–4, 6).

Uban niini nga panabut, nalahutay ni Moises ang daghang tuig sa kalisud didto sa disyerto ug migiya sa Israel nga makapauli.

Si Lehi, ang talagsaong propeta sa Basahon ni Mormon, nagdamgo, ug sa iyang mga panan-awon, iyang nahibaloan ang iyang misyon sa pagdala sa iyang pamilya ngadto sa gisaad nga yuta.

“Ug nahinabo nga ang Ginoo misugo sa akong amahan, gani sa usa ka damgo, nga kinahanglan dad-on ang iyang banay ug mobiya ngadto sa kamingawan.

“ . . . Ug siya mibiya sa iyang balay, ug sa yuta nga iyang kabilin, ug sa iyang bulawan, ug sa iyang plata, ug sa uban pa nga mahalon nga mga butang” (1 Nephi 2:2, 4).

Nagpabiling matinud-anon si Lehi niini nga panan-awon bisan sa kalisdanan sa pagbiyahe ug pagbiya sa komportabing kinabuhi sa Jerusalem.

Si Propeta Joseph Smith lain sab nga talagsaong ehemplo. Pinaagi sa daghang pagpadayag, sugod sa Unang Panan-awon, nahuman niya ang iyang misyon sa pagpahiuli sa tanang butang (tan-awa sa Joseph Smith—Kasaysayan 1:1–26).

Ug kita diay unsa man? Unsa ang gilauman sa Ginoo gikan sa matag usa kanato?

Dili kinahanglang makakita kita og anghel aron makasabot. Anaa nato ang kasulatan, ang templo, buhing mga propeta, atong patriyarkal nga mga panalangin, dinasig nga mga lider, ug, labaw sa tanan, ang katungod sa pagdawat og personal nga pagpadayag nga mogiya sa atong mga desisyon.

Ikaduhang Baruganan: Kinahanglang Andam Kita alang sa mga Hagit nga Moabut

Ang pinakamaayong dalan sa kinabuhi dili sagad ang pinakasayon. Sa kasagaran, kini ang pinakalisud. Tan-awon nato ang ehemplo sa mga propeta nga akong gihisgutan.

Si Moises, Lehi, ug Joseph Smith walay sayon nga panaw bisan tinuod husto ang ilang mga desisyon.

Andam ba kitang mobayad sa presyo sa atong mga desisyon? Andam ba kitang mobiya sa komportable natong mga dapit aron moadto sa mas maayong dapit?

Sa paghisgut og balik sa kasinatian sa akong patriyarkal nga panalangin,

nakaingon ko niadto nga kinahanglan kong mangita og dugang edukasyon ug mo-apply og scholarship sa usa ka unibersidad sa America. Kon mapili ko, biyaan nako ang akong trabaho, ibaligya ang tanan namong kabtangan, ug mopuyo sa Estados Unidos isip scholar sulod sa duha ka tuig.

Ang mga test sama sa TOEFL ug GMAT lisud kaayo para nako. Mikabat og tulo ka tuig sa pagpangandam, daghang pagbalibad, ug pipila ka “tingali” sa wala pa ko dawata sa usa ka unibersidad. Kahinumdom gihapon ko sa nadawat nakong tawag sa naghinapos na ang third year gikan sa tawo nga maoy responsable sa mga scholarship.

Miingon siya, “Carlos, duna koy maayong balita ug dili maayong balita para nimo. Ang maayong balita mao nga usa ka sa tulo ka finalists niining tuiga.” Usa ra ang gikinahanglan niadtong panahona. “Ang dili maayong balita mao nga ang usa sa kandidato anak sa inila kaayo nga tawo, ang usa anak usab sa laing inila nga tawo, ug dayon ikaw.”

Mitubag dayon ko, “Ug ako . . . ako anak sa Dios”

Nalipay ko, ang ginikanan sa kalibutan dili maoy gibasihan sa desisyon, ug ako ang nadawat nianang tuiga, sa 1992.

Mga anak kita sa Makagagahum nga Dios. Siya ang atong Amahan, nahigugma Siya nato, ug Siya adunay plano alang nato. Wala kita moanhi aron lang mag-usik sa atong panahon, matigulang, ug mamatay. Gusto sa Dios nga motubo ug makakab-ot kita sa atong potensyal.

Sa mga pulong ni Presidente Thomas S. Monson: “Matag usa kaninyo, minyo o dili, bisa’g pilay edad, may oportunidad sa pagkat-on ug pagtubo. Palamboa ang inyong kahibalo, intelektwal ug espiritwal, sa pinakataas ninyong balaang potensyal” (“The Mighty Strength of the Relief Society,” *Ensign*, Nob. 1997, 95).

Ikatulong Baruganan: Kinahanglan Natong Ipakigbahin Kini nga Panglantaw sa mga Tawo nga Atong Gihigugma

Si Lehi sa daghang higayon misulay sa pagtabang ni Laman ug Lemuel nga makasabut sa kaimportante sa kausaban nga ilang gihimo. Tungod kay wala sila kasabut sa panan-awon sa ilang amahan sila nagbagulbol sa ilang panaw. Si Nephi, sa laing bahin, nangita sa Ginoo aron makita unsay nakita sa iyang amahan.

“Ug nahinabo human ako, si Nephi, makadungog sa tanan nga

mga pulong sa akong amahan, mahitungod sa mga butang diin siya nakakita diha sa usa ka panan-awon, . . . ako . . . matinguhaon usab nga unta ako makakita, ug makadungog, ug masayud niini nga mga butang, pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo” (1 Nephi 10:17).

Uban niini nga panan-awon, si Nephi nakahimo dili lang sa pagbuntog sa mga hagit sa mao nga biyahe apan sa paggiya usab sa iyang pamilya dihang gikinahanglan.

Klaro kaayo nga kon kita mohukom nga mosubay sa usa ka dalan, ang mga tawo nga atong gimahal maapektuhan, ug ang uban maapektuhan sa resulta niini nga pagpili. Ang maayong paagi, sila makakita sa unsay atong nakita ug mobati sa samang pagtuo. Dili kini posible kanunay, apan kon mahitabo kini, ang biyahe mas sayon.

Sa personal nga kasinatian nga akong gigamit sa paghulagway, klaro kaayo nga gikinahanglan nako ang suporta sa akong asawa. Gagmay pa ang mga bata nga sila wala pay ikasulti, apan importante kaayo ang suporta sa akong asawa. Nahinumdom ko, sa sinugdanan, si Mônica ug ako kinahanglang maghisgot sa kausaban sa mga plano hangtud nga nakomportable siya ug misalig. Kining giambitan nga panglantaw naghimo kaniya dili lang sa pagsuporta sa kausaban apan usa ka importante nga bahin sa kalam-pusan niini.

Nasayud ako nga ang Ginoo adunay plano kanato niining kinabuhia. Siya nakaila kanato. Nahibalo siya unsay pinakamaayo kanato. Tungod kay hapsay ra ang mga butang wala kana magpasabut nga dili na lang kita maghunahuna nga basin duna pay butang nga mas maayo. Kon padayon kitang magpakabuhi sama sa atong pagpakabuhi, matuman kaha ang gisaad nga mga panalangin?

Ang Dios buhi. Siya ang atong Amahan. Ang Manluluwas nga si Jesukristo buhi, ug nasayud ko nga pinaagi sa Iyang maulaong sakripisyo makaplagn nato ang kalig-on sa pagbuntog sa inadlawng mga hagit. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

Ni Elder Allan F. Packer
Sa Seventy

Ang Basahon

Ang buhat sa family history ug sa templo kinahanglang usa ka regular nga bahin sa atong personal nga pagsimba.

Dihang 12 anyos pa ko nga Scout, nakadawat ko og gasa nga ekipo sa Scouting nga akong ganahan kaayo. Atsa kadto nga dunay bug-at nga sakuban nga panit! Pagkasunod nga tibuok adlaw nga pag-hike, gabii na mi miabut sa kampo, basa ug gitug-naw gikan sa grabeng snow sa agianan. Ang ako ra gyung mahunahuna mao ang pagdaub og dako kaayo. Dali kong nagbugha sa natumba nga kahoy gamit ang akong bag-ong atsa. Sa pagbugha nako, nasagmuyo ko kay wala kaayo makadulot. Sa akong kasagmuyo, mas mikugi kog trabaho. Wala mahimuot, mibalik ko sa kampo dala ang gamay ra nga binugha. Pinaagi sa hayag sa siga sa kalayo sa lain, nadiskubrihan

nako ang problema. Wala nako matangtang ang sakuban sa atsa. Makasulti hinoon ko, nga ang sakuban nagkaguhay-guhay. Ang leksyon: Ako nalinga sa ubang mga butang.

Sa atong pagtrabaho padulong sa kahimayaan, kinahanglan kitang motrabaho sa tanang kinahanglanon ug dili mabalda pinaagi sa pagtutok sa usa o duha ka kinahanglanon o ubang butang nga walay labut. Ang pagtinguha sa gingharian sa Dios magdala og kalipay.¹ Kon gikinahanglan, andam gayud kita nga *mag-usab*. Ang kanunay nga ginagmayng mga koreksyon dili kaayo sakit ug makabalda kay sa dagko nga mga koreksyon sa atong kinabuhi.

Dili pa lang dugay, si Sister Packer ug ako mibiyahe sa pipila ka nasud. Giandam namo ang among mga pasport ug ubang dokumento. Nadawat namo ang mga bakuna, medikal nga mga pag-eksamin, mga visa, ug mga stamp. Sa among pag-abut, ang among dokumento gi-inspeksyon, ug sa dihang tanang kinahanglanon natuman, gitugutan mi nga makasulod.

Ang pagkahimong sarang sa kahimayaan susama sa pagsulod og laing nasud. Kinahanglan kita nga adunay espirituhanong passport. Wala kita *magtakda* sa mga kinahanglanon, apan, sa tinagsa, kinahanglan nato kining matuman. Ang plano sa kaluwasan naglangkob sa tanang mga doktrina, mga balaod, mga sugo, ug mga ordinansa nga gikinahanglan sa *tanang* aron mahimong sarang sa kahimayaan.² Dayon, “pinaagi sa Pagula ni [Jesu] Kristo, ang tanang nga mga katawhan mahimo nga maluwas.”³ Ang Simbahan makatabang apan dili makahimo niini alang nato. Ang pagkahimong sarang sa kahimayaan mahimong tumong sa tibuok kinabuhi.

Gi-organisar ni Kristo ang Iyang Simbahan aron sa pagtabang kanato. Mitawag siya og 15 ka tawo nga atong gipaluyohan isip mga propeta, manalagna, ug tigpadayag aron paggiya sa Simbahan ug pagtudlo sa katawhan. Ang Unang Kapangulohan⁴ ug ang Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles⁵ pareho og gahum ug awtoridad,⁶ nga ang senior nga Apostol gitudlo isip Presidente sa Simbahan. Ang Seventy gitawag aron motabang.⁷ Ang mga lider wala magtakda sa mga kinahanglanon sa kahimayaan. Ang Dios maoy nagtakda niini! Kining mga lider gitawag sa pagtudlo, pagpatin-aw, pag-awhag, ug gani *pagpasidaan* aron magpabilin kita diha sa dalan.⁸

Sigun sa gipasabut diha sa handbook sa Simbahan: “Sa pagtuman niining katuyoan sa pagtabang sa mga indibidwal ug mga pamilya nga mahimong angayan alang sa kahimayaan, ang Simbahan nagtutok sa balaanong gitudlo nga mga responsibilidad. Kini naglakip sa pagtabang sa mga miyembro sa pagsunod sa ebanghelyo ni Jesukristo, pagpundok

sa Israel pinaagi sa misyonaryo nga buhat, pag-amuma sa mga kabus ug timawa, ug paghimo sa kaluwasan sa patay pinaagi sa pagtukod og mga templo ug paghimo sa gitugyan nga mga ordinansa.”⁹ Kining upat ka tumong ug uban pang mga balaod, mga sugo, ug mga ordinansa gikinahanglan ug dili opsyonal. Pinaagi sa Pag-ula ni Jesukristo ug pagbuhat sa matag usa niini, nagdugang kita og gikinahanglang mga stamp sa atong espirituhanong mga passport.

Atol niining komperensya kita gitudloan bahin sa mga kausaban nga makatabang natong tanan nga mas maandam.

Ang pamilya mao ang sentro sa plano sa kaluwasan ug tingali mao usab nga gitawag kini og “dakong laraw sa kalipay.”¹⁰ Si Presidente Boyd K. Packer miingon, “Ang pinakamaayo nga katuyoan sa tanang kalihokan sa Simbahan mao nga ang lalaki ug ang iyang asawa ug ang ilang mga anak mahimong magmalipayon sa panimalay.”¹¹

Si Presidente Spencer W. Kimball miingon, “Ang atong kalampusan, sa tinagsa ug isip Simbahan, matino gayud kon unsa kita kaminatud-anon sa pagtutok sa pagsunod sa ebanghelyo diha sa panimalay.”¹² Ang buhat sa templo ug family history kabahin sa pagsunod sa ebanghelyo diha sa panimalay. Kinahanglan kini nga usa ka kalihokan sa pamilya kay sa kalihokan sa Simbahan.

Dunay gibag-o nga paghatag og gibug-aton sa buhat sa family history ug sa templo gikan sa Unang Kapangulohan ug sa Korum sa Napulog Duha.¹³ Ang inyong pagtubag niini mopalambo sa inyong indibidwal ug pamilya nga kalipay.

Sa Doktrina ug mga Pakigsaad atong mabasa: “Ang mahinungdanon nga adlaw sa Ginoo hapit na. . . Kita kinahanglan, busa, ingon nga usa ka simbahan ug usa ka katawhan, ug ingon nga mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, mohalad ngadto sa Ginoo og usa ka halad sa pagkamatarung; ug kita mohalad sa sulod sa iyang balaan nga templo, . . . usa ka basahon nga naglangkob sa mga talaan sa atong

mga patay, nga takus sa tanan nga pagdawat.”¹⁴

Kining “basahon” andamon gamit ang mga rekord sa mga ngalan ug mga ordinansa diha sa FamilyTree database sa Simbahan.

Akong gitan-aw ug gidugangan ang mga rekord niini nga database kay gusto nako nga ang tanang ngalan sa akong gimahal anaa sa basahon. Dili ba mo ganahan?

Sa Doktrina ug mga Pakigsaad seksyon 128 atong mabasa, “Kay kita kon wala [ang atong katigulangan] dili mahimo nga hingpit; ni sila kon wala kita.”¹⁵

Ang family history labaw pa kay sa genealogy, mga lagda, mga ngalan, mga petsa, ug mga dapit. Labaw pa kini kay sa pagtutok sa nangagi. Ang family history naglakip usab sa karon samtang nagmugna kita og kaugalingong kasaysayan. Naglakip kini sa umaabut samtang naghimo kita og umaabut nga kasaysayan pinaagi sa atong mga kaliwatan. Usa ka batanong inahan, pananglit, nagpaambit sa iyang mga istorya ug litrato sa pamilya uban sa iyang mga anak naghimo og buhat sa family history.

Sama sa pag-ambit sa sakrament, pagtambong sa mga miting, pagbasa sa kasulatan, ug personal nga pagampo, ang paghimo sa buhat sa family history ug sa templo kinahanglang usa ka regular nga bahin sa atong personal nga pagsimba. Ang tubag sa atong mga batan-on ug sa uban sa propetikanhong pagdapat nakapadasig ug nagmatuod nga kini nga buhat *mahimo ug kinahanglang* buhaton sa *tanang* miyembro sa *bisan unsang* edad.

Sama sa gipasabut ni Elder Quentin L. Cook, “Sa katapusan anaa na kanato [karon] ang doktrina, mga templo, ug teknolohiya.”¹⁶ Ang paghimo sa buhat karon mas sayon ug nalimitahan lamang sa gidaghanon sa mga miyembro nga naghimo niini nga prayoridad. Ang buhat nagkinahanglan gihapon og panahon ug sakripisyo, apan ang *tanang* makahimo niini, ug mas sayon kay sa pipila ka tuig ang milabay.

Sa pagtabang sa mga miyembro, ang Simbahan nagtigum og mga rekord ug paghatag og mga himan aron dakong trabaho ang mahimo sa atong balay o sa mga building sa ward ug sa templo. Kasagaran sa mga babag

natangtang na. *Bisan unsa* pa ang inyong hunahuna sa nangagi, lahi na kini karon!

Hinooon, dunay usa ka babag nga dili matangtang sa Simbahan. Kini mao ang paglangay-langay sa indibidwal sa paghimo sa buhat Ang gikinahanglan lang mao ang desisyon ug gamayng paningkamot. Wala kini magkinahanglan og dakong oras. Gamay lang nga oras sa makanunayong paagi moresulta og kalipay sa buhat. Himoa ang desisyon nga mohimo sa lakang, sa pagkat-on ug pagpangayo og tabang sa uban. Sila motabang! Ang mga ngalan nga inyong makita ug madala sa templo mahimo nga mga rekord alang sa “ang basahon.”¹⁷

Bisan pa sa dakong pagsaka sa gidaghanon sa pag-apil sa miyembro, among nabantayan nga gamay ra nga mga miyembro sa Simbahan ang regular nga niapil sa pagpangita ug pagbuhat sa mga ordinansa sa templo alang sa ilang pamilya.¹⁸ *Nagkinahanglan kini og kausaban sa atong mga prayoridad.* Ayaw batuki ang kausaban, hangupa kini! Ang kausaban usa ka bahin sa dakong plano sa kalipay.

Kini nga buhat kinahanglang himoon, dili alang sa kaayohan sa Simbahan apan alang sa atong nangamatay ug sa atong kaugalingon. Kita ug ang atong namatay na nga katigulangan nagkinahanglan sa mga stamp sa atong espirituhanong mga passport.

Ang “pagsumpay”¹⁹ sa atong mga pamilya tadlas sa mga henerasyon mahitabo lamang diha sa mga templo pinaagi sa mga ordinansa sa sealing. Ang mga lakang yano ra: *pangita lang og ngalan ug dad-a kini sa templo.* Paglabay sa panahon makatabang usab kamo sa uban.

Uban sa pipila ka eksepsyon, ang tanan—*ang tanan*—makahimo niini!

Dunay makita nga mga panalangin nga may kalabutan niini nga buhat. Daghang ginikanan ug mga lider ang nabalaka sa kahimtang sa kalibutan karon ug ang epekto niini sa mga pamilya ug kabatan-onan.

Si Elder David A. Bednar misaad: “Akong dapiton ang kabatan-onan sa Simbahan sa pagkat-on ug pagsinati sa Espiritu ni Elijah. . . . Ako mosaad

[nga] kamo panalipdan batok sa nagkagrabe nga impluwensya sa yawa. Samtang kamo moapil ug mohigugma niining balaan nga buhat, kamo panalipdan sa inyong kabatan-on ug sa tibuok ninyong kinabuhi.”²⁰

Mga kaigsoonan, panahon na nga tangtangan ang sakuban sa inyong mga atsa ug motrabaho. Dili nato isakripisyo ang atong kahimayaan o sa atong mga pamilya sa dili kaayo importante nga mga butang.

Kini buhat sa Dios, nga pagahimoon sa mga miyembro ug dili miyembro, batan-on ug tigulang, lalaki ug babaye.

Akong tapuson nga mokutlo sa unang bersikulo sa himno 324, nga mousab og usa ka pulong:

*Barug, O [mga Santos] sa Dios!
Nakabuhat og dili kaayo mahinungdanong mga butang.
Ihatag ang kasingkasing ug kalag ug hunahuna ug kusog
Sa pag-alagad sa Hari sa mga Hari.*²¹

Si Jesukristo mao ang Hari! Ako nagpamatuod Kaniya sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa 2 Nephi 2:22–25; 9:18; Mosiah 2:41.
2. Tan-awa sa Ang Giya ngadto sa mga Kasulatan, “Laraw sa Katubsan”; scriptures.lds.org.
3. Mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo 1:3.
4. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 107:22.
5. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 107:23.
6. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 107:24.

7. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 107:25–26.
8. Tan-awa sa Ang Giya ngadto sa mga Kasulatan, “Unang Kapangulohan,” “Apostol,” “Kapitoan”; scriptures.lds.org.
9. *Handbook 2: Administering the Church* (2010), 2.2.
10. Alma 42:8.
11. Boyd K. Packer, “Ang Pagsaksi,” *Liahona*, Mayo 2014, 95.
12. Spencer W. Kimball, “Living the Gospel in the Home,” *Ensign*, Mayo 1978, 101.
13. Tan-awa sa Thomas S. Monson, “Pagpadali sa Buluhaton,” *Liahona*, Hunyo 2014, 4–5; Henry B. Eyring, “Ang Saad sa Pagpabalik sa mga Kasingkasing,” *Liahona*, Hulyo 2014, 4–5; Russell M. Nelson, “It All Starts with Love” (video), lds.org/prophets-and-apostles/unto-all-the-world/it-all-starts-with-love; Russell M. Nelson, “Adding ‘Family’ to Family History Work” (video), lds.org/prophets-and-apostles/unto-all-the-world/adding-family-to-family-history-work; Russell M. Nelson, “Mga Henerasyon Nasumpay diha sa Gugma,” *Liahona*, Mayo 2010, 91–94; Richard G. Scott, “Ang Hingpit nga Kalipay sa Pagtubos sa mga Patay,” *Liahona*, Nob. 2012, 93–95; Quentin L. Cook, “Mga Gamut ug mga Sanga,” *Liahona*, Mayo 2014, 44–48; David A. Bednar, “Ang mga Kasingkasing sa mga Anak Mobati,” *Liahona*, Nob. 2011, 24–27; Neil L. Andersen, “A Classroom of Faith, Hope, and Charity” (address to Church Educational System religious educators), lds.org/broadcasts; Neil L. Andersen, “Find Our Cousins!” (gipamulong atol sa RootsTech 2014 Family History Conference, Feb. 8, 2014); lds.org/prophets-and-apostles/unto-all-the-world/find-our-cousins.
14. Doktrina ug mga Pakigsaad 128:24.
15. Doktrina ug mga Pakigsaad 128:18.
16. Quentin L. Cook, *Liahona*, Mayo 2014, 47.
17. Doktrina ug mga Pakigsaad 128:24.
18. Tan-awa sa Quentin L. Cook, *Liahona*, Mayo 2014, 47.
19. Doktrina ug mga Pakigsaad 128:18.
20. David A. Bednar, “Ang Kasingkasing sa mga Anak Mobati,” *Liahona*, Nob. 2011, 26, 27.
21. “Rise Up, O Men of God,” *Hymns*, nu. 324.

Ni Elder Hugo E. Martinez
Sa Seventy

Ang Atong Personal nga mga Pagpangalagad

Ang gugma ni Jesukristo kinahanglan maoy atong giya kon gusto natong makahibalo sa panginahanglan niadtong mahimo natong tabangan sa bisan unsang paagi.

Sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, gihatagan kita sa oportunidad ug personal nga panalangin sa pagserbisyo. Sukad namiyembro ko, nakaserbisyo ko sa daghang mga paagi. Sama sa kanunayng isulti ni Brother Udine Falabella, amahan ni Elder Enrique R. Falabella, “Siya nga adunay giserbis-yuhan adunay kaayohan; siya nga walay giserbis-yuhan walay kaa-yohan.” Mao kini ang mga pulong nga kinahanglan natong ibutang sa atong hunahuna ug kasingkasing.

Sa pagpangita nako og giya ug direksyon, nakakaplag ko og kahupayan sa paghinumdom nga ang Manluluwas nakatutok sa indibidwal ug sa pamilya. Ang iyang gugma ug malumo nga pagtagad sa indibidwal nagtudlo kanako nga Siya nag-ila sa dakong bili sa matag anak sa Langitnong Amahan ug nga mahinungdanon alang kanato sa pagsiguro nga ang matag indibidwal

napangalagaran ug nalig-on sa ebanghelyo ni Jesukristo.

Mabasa nato sa kasulatan:
“Hinumdumi ang bili sa mga kalag mahinungdanon sa panan-aw sa Dios. . . .

“Ug kon kini mahimo nga ikaw manlimbasog *sa tanan* nimo nga mga adlaw . . . ug magdala, *bisan*

usa kalag ngari kanako, unsa ka dako ang imong hingpit nga kalipay uban kaniya diha sa gingharian sa akong Amahan!”¹

Ang matag kalag bililhon kaayo ngadto sa Dios, kay kita Iyang mga anak ug kita adunay potensyal nga mahimong sama Kaniya.²

Ang gugma ni Jesukristo kinahanglan maoy atong giya kon gusto natong makahibalo sa panginahanglan niadtong mahimo natong tabangan sa bisan unsang paagi. Ang mga pagtulun-an sa atong Ginoo, si Jesukristo, nagpakita kanato sa paagi. Ug sa ingon niana magsugod ang atong personal nga pangalagad: pagdiskobre sa mga panginahanglan, dayon pag-atiman kanila. Sama sa gisulti ni Sister Linda K. Burton, kinatibuk-ang presidente sa Relief Society, “Paniid una, dayon serbisyo.”³

Si Presidente Thomas S. Monson usa ka talagsaong ehemplo niini nga baruganan. Niadtong Enero sa 2005, nagdumala siya sa usa ka komperensya sa pagpangulo sa priesthood sa Puerto Rico sa dihang iyang gipakita kon giunsa sa Manluluwas ug sa Iyang mga sulugoon ang pagserbisyo pinaagi sa personal nga pagpangalagad. Sa pagtapos nianang talagsaon nga miting, si Presidente Monson misugod sa pagtimbaya sa tanang mitambong nga mga lider sa priesthood. Sa kalit lang, nakabantay siya nga usa kanila nagtan-aw sa tanang nahitabo gikan sa layo, nga nag-inusara.

Si Presidente Monson mibiya sa grupo, miadto niana nga igsoong lalaki, ug nakigsulti kaniya. Uban sa emosyon, si José R. Zayas miingon kaniya nga usa ka milagro ang iyang pagduol ug usa ka tubag sa mga pagampo nga gihalad niya ug sa iyang asawa, si Yolanda, sa wala pa ang miting. Iyang giingnan si Presidente Monson nga masakiton ang iyang anak nga babaye ug nga nagdala siya og sulat gikan sa iyang asawa nga gustong ipahatag kang Presidente Monson. Si Brother Zayas misulti sa iyang asawa nga imposible kini tungod kay busy kaayo si Presidente Monson. Si Presidente Monson naminaw sa istorya ug gipangayo ang sulat,

nga iyang gibasa sa hilum. Dayon iya kining gisulod sa iyang bulsa ug giingnan si Brother Zayas nga iyang atimanon ang ilang hangyo.

Niining paagiha, kadto nga pamilya nahikap sa atong Ginoo, si Jesukristo, pinaagi sa Iyang sulugoon. Nagtuo ko nga ang mga pulong sa Manluluwas diha sa sambingay sa maayong Samarianhon magamit ngari kanato: “Lakaw, ug buhata ang ingon.”⁴

Niadtong Septyembre 21, 1998, ang kusog nga bagyong Georges miigo sa Puerto Rico, nga nakaingon sa dakong kadaot. Si Sister Martínez, among lima ka mga anak, ug ako naluwas gikan nianang dako nga bagyo ug sa kusog nga hangin niini pinaagi sa pagpundo sulod sa among balay. Hinoon, miabut og duha ka semana nga walay agas ang tubig ug walay kuryente.

Sa dihang nahurot na ang among tubig, lisud na ang pagkuha og dugang. Dili gayud nako makalimtan ang mga kaigsoonan nga nangalagad kanamo pinaagi sa paghatag nianang bililhong tubig, ni malimtan nako ang mahigugmaong pagserbisyo sa mga sister kanamo.

Si Germán Colón mihatud kanamo og usa ka dakong plastik nga kontiner sa tubig nga gikarga sa pickup truck. Iya kaming giingnan nga gihimo niya kini tungod kay, sa iyang mga pulong, “ako nasayud nga duna kamoy gagmayng mga bata nga nagkinahanglan og tubig.” Paglabay sa duha ka adlaw, sila Brother Noel Muñoz ug Herminio Gómez mikarga og tulo ka dagkong tangke sa tubig ngadto sa usa ka flat-bed trak. Mikalit sila og abot sa among balay ug gipangpuno sa mainom nga tubig ang tanang botelya sa tubig, midapit usab sa among mga silingan sa pagpuno sa ilaha.

Ang among mga pag-ampo natubag pinaagi sa ilang personal nga pagpangalagad. Ang nawong niadtong tulo ka mga kaigsoonan nagpakita sa gugma ni Kristo alang kanamo, ug ang ilang pagserbisyo—sa laing pagkasulti, ilang personal nga pagpangalagad—nakahatag og mas labaw pa kay sa mainom nga tubig ngadto sa among mga kinabuhi. Sa matag anak nga lalaki o anak nga babaye sa Dios,

ang pagkasayud nga may mga tawo nga interesado ug nagtan-aw alang sa iyang kaayohan importante.

Ako mopamatuod kaninyo nga ang Langitnong Amahan ug ang atong Ginoo, si Jesukristo, nakaila kanato sa tinagsa ug sa personal nga paagi. Niina nga rason, Sila mohatag sa unsay atong gikinahanglan aron kita adunay oportunidad nga makab-ut ang atong balaanong potensyal. Diha sa dalan, nagbutang Sila og mga tawo nga motabang kanato. Dayon, samtang kita mahimong mga instrumento diha sa ilang mga kamot, kita makaserbisyo ug makatabang niadtong ilang ipakita kanato pinaagi sa pagpadayag.

Niining paagiha, ang Ginoong Jesukristo makakab-ut sa tanang mga anak sa Langitnong Amahan. Ang Maayong Magbalantay mopundok sa Iyang mga karnero. Iya kining buhaton sa tagsatagsa samtang ayuhon nila paggamit ang ilang moral nga kabubut-on—human makadungog sa tingog sa Iyang mga sulugoon ug makadawat sa ilang pagpangalagad. Dayon sila makaila sa Iyang tingog, ug sila mosunod Kaniya. Ang ingon ka personal nga pagpangalagad kabahin sa pagtuman sa atong mga pakigsaad sa bunyag.

Sa samang paagi, ang pagkamaa-yong ehemplo sa usa ka disipulo ni Jesukristo mao ang atong labing maa-yong pagpaila ngadto sa atong paambiton sa Iyang ebanghelyo. Samtang atong ablihan ang atong mga ba-ba ug ipakigbahin ang gipahiuli nga

ebanghelyo ni Jesukristo, kita mahimong “Iyang pangabaga nga mga magbalantay sa karnero, gisangunan sa pag-amuma sa mga karnero sa Iyang sibsiban ug ang nating mga karnero sa Iyang panon”⁵; kita mahimong mahuyang ug yano”⁶ “mangingisda’g tawo.”⁷

Ang atong pagserbisyo ug personal nga pagpangalagad dili limitado ngadto sa nagpuyo dinhi sa yuta. Kita makahimo usab sa buhat alang sa patay—alang niadtong nagpuyo sa kalibutan sa espiritu ug kinsa, atol sa ilang mortal nga kinabuhi, wala mahatagi og kahigayunan sa pagdawat sa makaluwas nga mga ordinansa sa ebanghelyo ni Jesukristo. Makahimo usab kita og journal ug isulat ang kasaysayan sa atong pamilya sa pagpabati sa mga kasingkasing sa mga buhi ngadto sa mga buhi—ingon man ngadto sa ilang mga katigulangan. Kining tanan kabahin sa pagkonektar sa atong pamilya, henerasyon sa henerasyon, diha sa mahangturong mga bugkos. Sa atong pagbuhat niini, kita mahimong “mga manluluwas. . . sa bukid sa Sion.”⁸

Aduna kitay espesyal nga oportunidad nga mahimong mga instrumento sa Iyang mga kamot. Mamahimo kita niini sa atong kaminyoon, sa atong mga pamilya, uban sa atong mga higala, ug sa atong isigkatawo. Mao kana ang atong personal nga pagpangalagad isip tinuod nga mga disipulo ni Jesukristo.

“Ug sa iyang atubangan pagatapunon ang tanang kanasuran: ug iyang pagalainon ang usa gikan sa usa, maingon sa magbalantay sa mga hayop nga magalain sa mga karnero gikan sa mga kanding,

“Ug ang mga karnero iyang pagapinigon sa iyang tuo, apan ang mga kanding anha sa iyang wala.

“Ug ang Hari magaingon kanila diha sa iyang tuo, Umari kamo, O mga dinayeg sa akong Amahan, panunda ninyo ang gingharian nga gitagana alang kaninyo sukad pa sa pagkatukod sa kalibutan:

“Kay gigutom ako ug inyo ako nga gipakaon: Giuhaw ako ug inyo ako nga gipainom: Langyaw ako ug ginahangop ninyo ang pagpasaka kanako:

“Hubo ako ug inyo ako nga gibistihan: Nagmasakiton ako ug inyo ako nga giduaw: Nabilanggo ako ug miadto kamo kanako.

“Ug kaniya motubag ang mga matarung nga manag-ingon, Ginoo, kanus-a ba kami makakita kanimo nga gigutom ug amo ikaw nga gipakaon, o giuhaw ug amo ikawng gipainom?

“Ug kanus-a ba kami makakita kanimo nga nadumoloong ug amo ikawng gipasaka? o hubo, ug amo ikawng gibistihan?

“Ug kanus-a ba kami makakita kanimo nga nagmasakiton o nabilanggo ug amo ikawng giduaw?

“Ug kanila motubag ang Hari nga magaingon, sa pagkatinuod magaingon ako kaninyo, nga maingon nga gibuhat ninyo kini ngadto sa usa sa mga labing gagmay niining akong mga igsoon, gibuhat ninyo usab kini kanako.”⁹

Nga kita unta mobuhat niana mao ang akong pag-ampo sa pangalan ni Jesukristo amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Doktrina ug mga Pakigsaad 18:10, 15; emphasis gidugang.
2. Tan-awa sa Giya ngadto sa mga Kasulatan, “Kalag”; scriptures.lds.org.
3. Linda K. Burton, “Paniid Una, Dayon Serbisyo,” *Liahona*, Nob. 2012, 78.
4. Lucas 10:37.
5. Alexander B. Morrison, “Nourish the Flock of Christ,” *Ensign*, Mayo 1992, 13.
6. Doktrina ug mga Pakigsaad 1:23.
7. Mateo 4:19.
8. Abdias 1:21.
9. Mateo 25:32–40.

Ni Elder Larry S. Kacher
Sa Seventy

“Ayaw Pagtiaw-tiaw sa Sagrado nga mga Butang.”

Susiha ang inyong mga pagpili pinaagi sa pagpangutana, “Ang ako bang mga desisyon lig-ong natisok sa tambok nga yuta sa ebanghelyo ni Jesukristo?”

Mga kaigsoonan, ang mga desisyon nga atong gihimo dinhi dako og epekto sa atong kinabuhing dayon. Dunay makita ug dili makita nga mga pwersa nga makaimpluwensya sa atong mga pagpili. Ako kining nakat-unan mga lima na ka tuig sa paagi nga dako gayud unta ang mawala nako.

Nagbiyahe kami uban sa pamilya ug mga higala sa habagatang Oman. Nakahukom kami nga magrelaks sa baybayon sa Indian Ocean. Pag-abut gayud namo, ang among 16 anyos nga anak, si Nellie, mihangyo kon pwede ba siyang molangoy sa iyang gituohan nga sandbar. Nakabantay nga bawod kaayo, ako siyang giingnan nga ako ang mouna, naghunahuna nga dunay delikadong sulog.

Human makalangoy og kadiyot, akong gitawag ang akong asawa, kon duol na ba ko sa sandbar. Ang iyang tubag, “Nilapas na ka.” Wala nako maysayri nga ako naanud na sa riptide¹ ug kusog nga gibira ngadto sa lawod.

Dili ko sigurado unsay buhaton. Ang ako ra gayung mahunahunaan mao ang paglangoy balik sa baybayon. Mao gayud kana ang pinakasayop nga buhaton. Wala na koy nahimo. Mga pwersa nga dili nako mapugngan mas mibira pa nako ngadto sa lawod. Unsa pay nakapasamot mao nga ang akong asawa, kay misalig sa akong desisyon, misunod nako.

Mga kaigsoonan, naghunahuna ko nga dako og purohan nga dili ko mabuhi ug ako, tungod sa akong desisyon, maoy makaingon sa kamatayon sa akong asawa. Human sa tumang paningkamot ug sa akong pagtuo usa ka tabang sa langit, ang among tiil nakatunob sa balas ug nakalakaw pabalik sa among mga higala ug anak.

Dunay daghang sulog niining kinabuhia—ang uban luwas ra ug ang uban dili. Si Presidente Spencer W. Kimball nagtudlo nga dunay gamhanang mga pwersa sa atong kinabuhi sama gayud sa dili makita nga mga

sulog sa kadagatan.² Kini nga mga pwersa tinuod. Dili gayud nato kini ibaliwala.

Sultihan ko kamo og laing sulog, usa ka balaanong sulog, nga nahimong dakong panalangin sa akong kinabuhi. Usa ko ka kinabig sa Simbahan. Sa wala pa ko makabig, ang ambisyon nako mao ang mag-ski ug, busa, mibalhin ko sa Europe human sa high school aron matuman kanang tinguha. Human sa pipila ka bulan sa daw ideyal nga kinabuhi, mibati ko nga kinahanglan kong mobiya. Nianang higayuna wala pa nako masabti ang tinubdan niana nga pagbati, apan ako kining gisunod. Naabut ko sa Provo, Utah, uban ang pipila ka suod nga higala kinsa, sama nako, sakop sa laing tinuohan.

Samtang didto sa Provo, nakaila ko og mga tawo nga lahi og kinabuhi kay kanako. Pamati nako madani ko nila, bisan kon wala ko makasabut ngano. Primero, gibatukan nako ang maong pagbati, apan wala madugay mibati ko og kalinaw ug kahupayan nga wala pa nako sukad mabati. Nagsugod ko paghangup og laing sulog—kanang nagdala nako sa panabut bahin sa usa ka mahigugmaon nga Langitnong Amahan ug sa Iyang Anak, si Jesukristo.

Nabunyagan ko uban sa akong mga higala niadtong 1972. Kining bag-ong sulog nga akong gisunod, ang ebanghelyo ni Jesukristo, naghatag og direksyon ug kahulugan sa akong kinabuhi. Hinoon, dili ingon nga walay mga hagit. Ang tanan bag-o alang nako. Usahay mobati ko nga nawala ug naglibug. Mga pangutana ug mga hagit gipresentar sa mga higala ug pamilya.

Kinahanglan kong mopili. Pipila sa ilang mga pangutana nakamugna og kalibug ug kawalay kasiguroan. Ang pagpili importante gayud. Asa man ko makakita og mga tubag? Daghan ang ganahang modani nako sa sayop nakong pamaagi—“mga riptide” nga determinado sa pagbira nako gikan sa malinawong sulog nga nahimo nang talagsaong tinubdan sa kalipay. Klaro nakong nakat-unan ang baruganan nga “katugbang sa tanan nga butang” ug sa kaimportante sa paglihok nga ako gayud ug dili itugyan ang

akong kabubut-on ngadto sa uban.³

Nangutana ko, “Nganong talikdan man nako kanang naghatag nako og dakong kahupayan?” Sama sa pagpahinumdom sa Ginoo kang Oliver Cowdery, “Wala ba Ako magsulti og kalinaw nganha sa imong hunahuna mahitungod niini nga butang?”⁴ Ang akong kasinatian susama. Busa, ako midangup, uban sa dugang pa nga pasalig, ngadto sa mahigugmaon nga Langitnong Amahan, sa kasulatan, ug sa masaligan nga mga higala.

Sa gihapon, dunay daghang pangutana nga dili nako matubag. Unsaon man nako pagsulbad ang kawalay kasiguroan nga gimugna niini? Imbis motugot nga gub-on niini ang kalinaw ug kalipay nga miabut sa akong kinabuhi, mipili ko nga kalimtan kini, misalig nga sa panahon sa Ginoo, Siya mopadayag sa tanang butang. Nahupay ko sa Iyang pamahayag kang Propeta: “Tan-awa, kamo gagmay nga mga bata ug kamo dili makaantus sa tanan nga mga butang karon; kamo kinahanglan motubo diha sa grasya ug diha sa kamatuoran.”⁵ Mipili ko nga dili isalikway ang unsay akong nasayran nga tinuod pinaagi sa pagsunod sa wala mahibaloi ug kwestionable nga sulog—usa ka potensyal nga “riptide.” Sama sa gisulti ni N. Eldon Tanner, ako nakat-on “kon unsa ka mas maalamon ug mas maayo alang sa tawo nga dawaton ang yanong mga kamatuoran sa ebanghelyo . . . ug dawaton pinaagi sa pagtuo ang mga butang nga siya . . . dili makasabut.”⁶

Mahimo ba kita nga makapangutana nga kinasingkasing? Pangutan-a

ang batan-ong lalaki nga midangup sa sagradong kakahoyan nga gustong masayud kon hain sa tanang simbahan ang iyang apilan. Kupti ang Doktrina ug mga Pakigsaad, ug sayri nga daghan sa gipadayag niining dinasig nga rekord resulta sa mapaubsanong pagsiksik sa kamatuoran. Sama sa nabantayan ni Joseph, “Kon aduna man kaninyoy nakulangan sa kaalam, papangayoa siya sa Dios, [kinsa] nagapanghatag ngadto sa tanang mga tawo sa madagayaon gayud, . . . ug kini igahatag kaniya.”⁷ Pinaagi sa sinserong pagpangutana ug pagtinguha sa balaanong mga tubag, kita nagkat-on “pagtulun-an ngadto sa lain nga pagtulun-an, lagda ngadto sa lain nga lagda,”⁸ samtang kita nagalambo sa kahibalo ug kaalam.

Ang pangutana dili “Mahimo ba kita nga makapangutana nga kinasingkasing?” apan “Asa man ko mangita sa kamatuoran kon dunay mga pangutana?” “Ingon ba ko kamaalamon nga mahinumdom sa unsay akong nasayran nga tinuod bisan pa man sa pipila nako ka pangutana?” Ako mopamatuod nga dunay balaanong tinubdan—ang Usa nga nasayud sa tanang butang—sa katapusan gikan sa sinugdanan. Tanang mga butang anaa sa iyang atubangan.⁹ Ang kasulatan nagpamatuod nga Siya “dili molakaw sa hiwi nga mga dalan, . . . ni siya mag-usab-usab gikan niana diin iyang gipamulong.”¹⁰

Niining mortal nga panaw dili gayud kita maghunahuna nga kita ra ang maapektuhan sa atong mga pagpili. Bag-o lang, usa ka batan-ong lalaki

ang mibisita sa akong balay. Buotan siya, apan nakabantay ko nga dili kaayo siya aktibo sa Simbahan. Iya kong giingnan nga gipadako siya sa panimalay nga nakasentro kang Kristo hangtud nga ang iyang amahan wala na magmatinud-anon sa iyang inahan, miresulta sa ilang diborsyo ug naka-impluwensya nga ang tanan niyang igsoon mikwestiyon sa Simbahan ug nawala. Naguol ko samtang nakig-istorya niining batan-ong amahan kinsa karon, kay naapektuhan sa mga pagpili sa iyang amahan, nagpadako niining bililhong mga espiritu gawas sa mga panalangin sa ebanghelyo ni Jesukristo.

Laing tawo nga akong nailhan, kanhi matinud-anong miyembro, dunay mga pangutana kalabut sa usa ka doktrina. Imbis nga mangutana sa Langitnong Amahan sa tubag, nagsalig lang siya sa sekyular nga tinubdan alang sa giya. Ang iyang kasingkasing nabaling sa sayop nga direksyon sa iyang pagtinguha sa pasidungog sa mga tawo. Ang iyang garbo tingali naitagbaw, temporaryo lang, apan nawagtang kaniya ang mga gahum sa langit.¹¹ Imbis mangita sa kamatuoran, nawala ang iyang pagpamatuod ug uban niya ang daghang sakop sa pamilya.

Kining duha ka tawo nahigup sa wala makita nga mga riptide ug nakadala og daghan uban nila.

Sa laing bahin, siguro si LaRue ug Louise Miller, ginikanan sa akong

asawa, kinsa bisan wala kaayoy bahandi, mipili nga dili lang itudlo ang lunsay nga doktrina sa gipahiuli nga ebanghelyo sa ilang mga anak apan ang pagsunod niini matag adlaw sa ilang kinabuhi. Sa pagbuhat niini ilang napanalangin ang ilang kaliwatan sa mga bunga sa ebanghelyo ug sa paglaum sa kinabuhing dayon.

Sa ilang panimalay ilang gi-establisar ang sumbanan diin ang priesthood gitahud, ang gugma ug panagdait abunda, ug ang mga baruganan sa ebanghelyo naggiya sa ilang kinabuhi. Si Louise ug LaRue, magkauban, mipakita kon unsay kahulugan sa pagpakabuhi subay sa gipakita ni Jesukristo. Ang ilang mga anak makakita gayud kon hain sa mga sulog sa kinabuhi ang makahatag og kalinaw ug kalipay. Ug sila mipili unsay angay. Sama sa gitudlo ni Presidente Kimball, “Kon kita makamugna . . . og lig-on, padayon nga sulog padulong sa atong tumong sa matarung nga kinabuhi, kita ug ang atong mga anak madala sa unahan bisan pa man sa bali nga hangin sa kalisud, kasagmuyo, [ug] mga tintasyon.”¹²

May pulos ba ang atong mga pagpili? Kita lang ba ang maapektuhan niini? Nagpakabuhi ba kita diha sa mahangturong sulog sa gipahiuli nga ebanghelyo?

Usahay, maghunahuna ko og butang nga makapahadlok nako. Unsa kahay nahitabo nianang adlaw

sa Septyembre, samtang nagrelaks sa baybayon sa Indian Ocean, miingon ko sa akong anak nga si Nellie, “Sige, padayon. Langoy ngadto sa sandbar.” O siya misunod usab sa akong ehemplo ug wala na makabalik? Unsa kaha kon nagpakabuhi ko nga nasayud nga ang akong ehemplo miresulta sa pagkabira niya sa riptide, ug wala na gayud makabalik?

Ang mga sulog ba nga atong gisunod importante? May pulos ba ang atong mga ehemplo?

Ang Langitnong Amahan mipanalingin nato og balaanong gasa sa Espiritu Santo aron paggiya sa atong mga pagpili. Siya misaad nato og inspirasyon ug pinadayag samtang takus kitang nagpakabuhi aron madawat kini. Dapiton ko kamo sa pagpahimulos niining balaanong gasa ug susiha ang inyong mga pagpili pinaagi sa pagpangutana, “Ang ako bang mga desisyon lig-ong natisok sa tambok nga yuta sa ebanghelyo ni Jesukristo?” Dapiton ko kamo sa paghimo sa bisan unsang pagpahiangay, gamay man o dako, sa pagsiguro sa mahangturong mga panalangin sa plano sa Langitnong Amahan alang ninyo ug sa inyong gimahal.

Mopamatuod ko nga si Jesukristo mao ang atong Manluluwas ug Manunubos. Ako mopamatuod nga ang mga pakigsaad nga atong gihimo uban Kaniya sagrado ug balaan. Kita kinahanglang dili gayud magtiaw-tiaw sa sagrado nga mga butang.¹³ Unta magpabilin gayud kitang matinud-anon, ako nag-ampo sa panglan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Riptide: “bawod nga mohampak sa lain o lahi nga mga bawod, nakaingon sa grabeng bawod sa dagat” (Dictionary.com).
2. Tan-awa sa Spencer W. Kimball, “Ocean Currents and Family Influences,” *Ensign*, Nob. 1974, 110-13.
3. Tan-awa sa 2 Nephi 2:11, 16.
4. Doktrina ug mga Pakigsaad 6:23.
5. Doktrina ug mga Pakigsaad 50:40.
6. N. Eldon Tanner, sa Conference Report, Okt. 1968, 49.
7. Santiago 1:5.
8. Doktrina ug mga Pakigsaad 98:12.
9. Tan-awa sa Moises 1:6.
10. Doktrina ug mga Pakigsaad 3:2.
11. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 121:35-37.
12. Spencer W. Kimball, *Ensign*, Nob. 1974, 110.
13. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 6:12.

Ni Elder David A. Bednar
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Dali ug Tan-awa

Ang Simbahan ni Jesukristo sa kaniadto ug sa umaabut sa kanunay misyonaryo nga simbahan.

Ang akong mensahe gidirekta sa mga indibidwal kinsa dili mga miyembro sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Mamulong ko og sukaranang pangutana nga daghan kaninyo aduna: “Nganong ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw naghinam-hinam nga mosulti nako sa ilang gituohan ug sa pagdapit nako nga masayud sa ilang simbahan?”

Nag-ampo ko nga ang Espiritu sa Ginoo motabang nako nga epektibong mamulong, ug klaro mong makasabut, sa akong tubag niining importanting pangutana.

Usa ka Balaan nga Sugo

Ang matinud-anong disipulo ni Jesukristo sa kaniadto ug sa kanunay maisugong mga misyonaryo. Ang misyonaryo sumusunod ni Kristo kinsa nagpamatuod Kaniya isip Manunubos ug namahayag sa kamatuoran sa Iyang ebanghelyo.

Ang Simbahan ni Jesukristo sa kaniadto ug sa umaabut sa kanunay misyonaryo nga simbahan. Kada miyembro sa Simbahan sa Manluluwas midawat sa ligdong obligasyon sa pagtabang sa pagtuman sa balaang sugo nga gihatag sa Ginoo sa Iyang mga Apostoles, nga narekord diha sa Bag-ong Tugon:

“Busa panglakaw kamo ug himoa ninyong mga tinun-an ang tanang kanasuran, sa pagpamautismo kanila sa ngalan sa Amahan, ug sa Anak, ug sa Espiritu Santo:

“Nga magatudlo kanila sa pagtuman sa tanan nga akong gisugo kaninyo: ug, tan-awa, ako magauban kaninyo sa kanunay, hangtud sa katapusan sa kapanahonan. Amen” (Mateo 28:19–20).

Ang mga miyembro seryuso niining responsibilidad sa pagtudlo sa mga tawo sa tanang nasud kabahin ni Ginoong Jesukristo ug sa Iyang gipahiuli nga ebanghelyo. Kami nagtuo

sa samang Simbahan nga gitukod sa Manluluwas sa karaang panahon nga natukod pag-usab sa yuta pinaagi Kaniya sa ulahing mga adlaw. Ang doktrina, mga baruganan, awtoridad sa priesthood, mga ordinansa, ug mga pakigsaad sa Iyang ebanghelyo anaa karon sa Iyang Simbahan.

Sa dihang kami nagdapit kaninyo nga mosimba o magkat-on uban sa full-time nga mga misyonaryo, wala mi mamaligya ninyo og produkto. Isip mga miyembro sa Simbahan, wala mi makadawat og mga premyo o puntos sa lumba sa langit. Wala sab mi magtinguha aron lang modaghan ang miyembro sa Simbahan. Ug labing importante, wala mi magpugos kaninyo sa pagtuo sama namo. Kami nagdapit ninyo sa pagpamati sa gipahiuli nga mga kamatuoran sa ebanghelyo ni Jesukristo aron kamo makatuon, makapamalandong, maka-ampo, ug makahibalo sa inyong kaugalingon kon kining mga butanga tinuod.

Pipila ninyo motubag, “Apan nagtuo nako ni Jesus ug nagsunod sa Iyang mga pagtulun-an,” o “Dili ko sigurado kon aduna bay Dios.” Ang among pagdapit ninyo dili pagpaminus sa inyong relihiyoso nga tradisyon o sa kasinatian sa kinabuhi. Padayon sa inyong nasayrang tinuod, maayo, ug dalaygon—ug sulayi among mensahe. Sama sa pagdapit ni Jesus sa duha sa Iyang mga disipulo nga “umari kamo ug makita ninyo” (Juan 1:39), busa kami nag-awhag ninyo sa pag-ari ug tan-awa kon ang gipahiuli nga ebanghelyo ni Jesukristo nakadugang ug nakapalambo sa inyong gituohan nga tinuod.

Sa pagkatinuod, kami mobati og ligdong kapangakohan sa pagdala niining mensahe sa tanang nasud, kaliwatan, pinulongan ug katawhan. Ug mao gyud kini among gibuhay uban sa pwersa karon nga may sobra sa 88,000 ka full-time nga mga misyonaryo nga nagserbisyo sa sobra sa 150 ka nasud sa kalibutan. Kining talagsaong mga lalaki ug babaye nagtabang sa mga miyembro sa atong Simbahan pagtuman sa balaanong gitudlo ug indibidwal natong responsibilidad sa pagsangyaw sa

mahangturong ebanghelyo ni Jesu-kristo (tan-awa sa D&P 68:1).

Labaw pa sa Espirituhanong Katungdanan

Apan ang among kahinam sa pag-deklarar niining mensahe dili resulta sa espirituhanong buluhaton. Hinoon, ang among tinguha sa pagsangyaw sa gipahiuli nga ebanghelyo ni Jesu-kristo usa ka pagpakita sa kaimportante niining kamatuoran ngari namo. Nagtuo ko nga labi nakong mahulagway nganong maisugon kami sa pag-pasabut sa among pagtuo kaninyo tungod sa kasinatian sa akong asawa ug nako uban sa duha namo ka anak nga lalaki.

Usa ka gabii si Susan ug ako nag-barug sa may bintana sa among balay ug nagtan-aw sa duha sa among mga anak nga nagdula sa gawas. Atol sa ilang pagdula-dula, ang manghud nasamad og gamay tungod sa gamayng aksidente. Dali namong namatikdan nga wala kaayo siya masakiti, ug wala namo dayon siya tambali. Gusto namong obserbaran ug tan-awon kon ang among panaghisgutan sa pamilya kabahin sa pagkamabination mituhop

ba. Ang sunod nga nahitabo makapa-interes ug makatudlo.

Ang magulang mihupay ug mitabang sa manghud pabalik sulod sa balay. Si Susan ug ako miposisyon duol sa kusina aron among makita ang sunod nga mahitabo, ug andam mi nga motabang dayon kon mograbe ang sakit o adunay mas dakong aksidente ang mahitabo.

Ang magulang mibitad og lingkuranan sa may lababo. Mitungtong siya sa lingkuranan, gitabangan ang iyang manghud sa pagtungtong, gipaagas ang tubig, ug gibu-bu ang daghang sabon nga panghugas ngadto sa naganasan nga bukton sa iyang manghud. Iyang gibuhay kutob sa iyang mahimo ang paghugas sa hugaw. Ang reaksiyon sa manghud niini nga proseso mahulagway sa saktong paagi ginamit ang pinulongan gikan sa balaang mga kasulatan: “Ug sila adunay hinungdan sa pagminatay, ug paghilak, ug pagdangoyngoy, ug pagpangagot sa ilang mga ngipon” (Mosiah 16:2). Ug kanang bataa nagminatay!

Human og hugas, ang bukton mabinantayong gipauga gamit og toalya. Sa katapusan mihunong ang

pagsyagit. Sunod ang magulang mi-katkat sa counter sa kusina, giablihan ang kabinet, ug nakakita og bag-ong ointment nga tambal. Bisan tuod ang mga garas sa iyang manghud dili ra kaayo grabe, ang magulang mibutang hapit sa tanang ointment diha sa bukton nga nasamad. Wala na gyud mosiyagit, samtang ang manghud klarong giganahan sa bugnawng epekto sa ointment kaysa limpyong epekto sa sabon nga panghugas.

Ang magulang mibalik sa kabinet diin niya makita ang ointment ug nakakita og bag-ong kahon sa limpyong mga bendahe. Iyang gikuha ug gilukop og bendahe ang tibuok bukton sa iyang manghud—gikan sa mga pulso ngadto sa siko. Tungod kay nasulbad na ang emerhensiya, gamit ang ointment ug bendahe diha sa kusina, ang duha ka gagmayng lalaki nanaug sa lingkuranan nga nagpahiyom ug nalipay.

Ang sunod nga nahitabo mao ang pinakaimportante. Ang nasamdan nga igsoon mikuha sa nahibiling mga bendahe, ug sa hapit mahurot nga ointment, ug migawas. Dali niyang gipangita iyang mga higala ug mibutang og ointment ug bendahe sa ilang bukton. Si Susan ug ako natingala sa kasinero, kamadasigon, ug kapaspas sa iyang pagtubag.

Nganong gibuhay man kana sa gamayng bata? Palihug timan-i nga diha-diha ug iyang gihunahuna ang paghatag sa iyang mga higala sa butang nga nakatabang sa dihang nasakitan siya. Kanang batang lalaki wala kinahanglang aghaton, sultian, o pugson sa paglihok. Ang iyang tinguha sa pagpakigbahin mao ang natural nga sangputanan sa labing makatabang ug makaayong personal nga kasinatian.

Daghan natong mga hamtong molihok sa samang paagi kon kita makakita og tambal nga makapahupay sa sakit nga dugay natong giantus, o makadawat og tambag nga makapahimo nato sa pag-atubang sa mga hagit nga may kaisug ug mga kalibug nga may pailub. Ang pagpakigbahin sa uban sa mga butang nga labing makahuluganon nato o nakatabang nato sagad lang.

Kining sama nga sumbanan makita sa mga butang nga may dakong espirituhanong importansya ug sangputanan. Pananglit, ang kasaysayan diha sa volume sa kasulatan nga nailhang Basahon ni Mormon naghatag og gibug-aton sa damgo sa karaang propeta nga lider nga si Lehi. Ang pinakaimportanting bahin sa damgo ni Lehi mao ang kahoy sa kinabuhi—nga representasyon sa “gugma sa Dios” mao kana ang “labing madanohon sa tanan nga mga butang” ug “ang labing hingpit nga kalipay ngadto sa kalag” (1 Nephi 11:22–23; tan-awa usab sa 1 Nephi 8:12, 15).

Si Lehi mipasabut:

“Ug nahinabo nga ako miduol ngadto ug mikaon sa bunga niini; ug ako nakatagamtam nga kini hilabihan ka tam-is, labaw pa sa tanan nga ako sukad nakatilaw. Oo, ug ako nakakita nga ang bunga niini maputi, molabaw sa tanan nga kaputi nga sukad ako nakakita.

“Ug sa diha nga ako mikaon sa bunga niini kini mipuno sa akong kalag sa tuman nga hingpit nga kalipay; busa, ako mitinguha nga ang akong banay mokaon usab niini” (1 Nephi 8:11–12; emphasis gidugang).

Ang dakong pagpakita sa gugma sa Dios para sa Iyang mga anak mao ang mortal nga pangalagad, maulaong sakripisyo, ug Pagkabanhaw ni Ginoong Jesukristo. Ang bunga sa kahoy makonsiderar nga simbolo sa mga panalangin sa Pag-ula sa Manluluwas.

Ang diha-diha nga tubag ni Lehi sa pagkaon sa bunga ug sa nasinating dakong kalipay usa ka dugang tinguha sa pagpakigbahin ug pagserbisyo sa iyang pamilya. Sa ingon, sa iyang pagdangop kang Kristo, mipakita usab siya og gugma ug pagserbisyo.

Laing importante nga yugto diha sa Basahon ni Mormon naghulagway sa nahitabo sa tawo nga ginganlan og Enos human sa iyang matitud-anon ug kinasingkasing nga pag-ampo gidungog ug gitubag sa Dios.

Siya miingon:

“Ug ang akong kalag gigutom; ug ako miluhod sa atubangan sa akong Magbubuhay, ug ako nangamuyo

ngadto kaniya sa hilabihan nga pag-ampo ug nangaliya alang sa akong kaugalingon nga kalag; ug sa tibuok adlaw ako nangamuyo ngadto kaniya; oo, ug sa diha nga midangat ang kagabhion ako sa gihapon mipataas sa akong tingog pag-ayo nga kini miabut sa mga kalangitan.

“Ug dihay miabut nga usa ka tingog ngari kanako, nag-ingon: Enos, ang imong mga sala gipasaylo na, ug ikaw panalanginan.

“Ug ako, si Enos, nasayud nga ang Dios dili magbakak; busa, ang akong kasaypanan nakuha sa hingpit.

“Ug ako miingon: Ginoo, giunsa kini pagbuhay?”

“Ug siya miingon ngari kanako: Tungod sa imong hugot nga pagtuo ni Kristo, si kinsa ikaw wala pa gayud sukad makadungog ni makakita. . . . Busa, makalakaw ka na, ang imong hugot nga pagtuo nakahimo kanimo nga hinlo.

“Karon, nahinabo nga *sa diha nga ako nakadungog niini nga mga*

pulong ako misugod sa pagbati og usa ka tinguha alang sa kaayohan sa akong mga kaigsoonan, ang mga Nephite; busa, ako mibu-bu sa akong tibuok nga kalag ngadto sa Dios alang kanila” (Enos 1:4–9; emphasis gidugang).

Samtang si Enos midangop sa Ginoon “uban ang hingpit nga katuyoan sa kasingkasing” (2 Nephi 31:13), ang iyang kabalaka para sa iyang pamilya, higala, ug kaubanan milambo gyud dayon.

Ang malungtarong leksyon nga atong makat-unan niining duha ka yugto mao ang kaimportante sa pagsinati sa atong personal nga kinabuhi sa mga panalangin sa Pag-ula ni Jesukristo isip kinahanglanon sa kinasingkasing ug tinuod nga pagserbisyo nga molabaw pa “sa paghimo lang.” Sama nilang Lehi, Enos, ug sa among anak nga akong gisaysay, kami nga mga miyembro sa Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw mibati sa kasubo

nga may kalabutan sa espirituhanong way kasiguroan ug sala. Nasinati usab namo ang makalimpyo, kalinaw sa tanlag, sa espirituhanong pagkayo ug pagbag-o, ug paggiya nga makuha lang pinaagi sa pagkat-on ug pagsunod sa mga baruganan sa ebanghelyo sa Manluluwas.

Ang Pag-ula ni Jesukristo makahatag og panglimpyo nga kinahanglanon aron maputli ug malimpyo, ang mahahupay nga pamati nga makaayo sa espirituhanong mga samad ug mawala ang sala, ug proteksyon nga makapahimo natong matinud-anon panahon sa maayo ug dautan.

Anaa ang Hingpit nga Kamatuoran

Kaninyo nga mga sakop sa pamilya ug higala kinsa dili miyembro sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, misulay ko sa pagpasabut sa mahinungdanong mga rason nganong kami mga misyonaryo.

Ang hingpit nga kamatuoran anaa sa kalibutan nga padayong nagpugong ug nagbaliwala niini. Moabut ang adlaw, “tanang tuhod [kinahanglang] magapiko” ug “tanang dila [kinahanglang] magasugid nga Ginoo si Jesukristo, alang sa pagdalayeg sa Dios nga Amahan” (Mga Taga-Filipos 2:10–11). Si Jesus ang Kristo mao ang hingpit nga Bugtong Anak sa Dios sa Amahan sa Kahangturan. Isip mga miyembro sa Iyang Simbahan, kami mosaksi nga Siya buhi ug ang Iyang Simbahan hingpit nga gipahiuli niining ulahing mga adlaw.

Ang imbitasyon nga among ipaabut ninyo aron makat-on ug masulayan ang among mensahe tungod sa positibong epekto sa ebanghelyo ni Jesukristo sa among kinabuhi. Usahay maulaw o direkta o pursigero mi sa among paningkamot. Ang among yano nga tinguha mao ang pagpakigbahin sa kamatuoran nga bililihin para namo.

Isip usa sa mga Apostol sa Ginoo, ug uban sa tibuok kusog sa akong kalag, ako mosaksi sa Iyang kabalaan ug katinuod. Ug ako modapit kaninyo “umari kamo ug makita ninyo” (Juan 1:39), sa sagradong ngalan ni Jesukristo, amen. ■

Ni Presidente Thomas S. Monson

Hangtud Kita Magkita Pag-usab

Hinaut hinuktukan natong tanan ang mga kamatuoran nga atong nadungog, ug hinaut nga makatabang kini nato nga mas maisugong mga disipulo.

Akong minahal nga mga kaigsoonan, nakasinati kita og duha ka adlaw sa dinasig nga mga mensahe. Ang atong mga kasingkasing natandog ug sa atong hugot nga pagtuo nalig-on samtang kita nakaambit sa espiritu nga anaa niini nga mga sesyon sa komperensya. Sa atong pagtapos, magpasalamat kita sa atong Langitnong Amahan alang sa Iyang daghan nga mga panalangin ngari kanato.

Nabayaw ug nadasig kita pinaagi sa maanindot nga musika nga gidalit atol sa mga sesyon. Ang mga pagampo nga gihatag nakapaduol kanato ngadto sa langit.

Akong ipahayag ang kinasingkasing nga pasalamat sa tibuok Simbahan sa atong mga Kaigsoonan nga na-release niini nga komperensya. Mingawon kita kanila. Ang ilang kontribusyon sa buhat sa Ginoo hilabihan kaayo ug mabatyanan kini sa mga henerasyong moabut.

Hinaut nga kita mouli uban sa usa ka tinguha sa atong mga kasingkasing nga mahimong mas maayo og gamay kay sa atong nahimo sa nangagi. Hinaut nga kita mas mabination og gamay ug mas mahunahunaon. Hinaut nga kita motabang, dili lang sa atong isig ka miyembro apan usab niadtong dili sakop sa atong hugot nga pagtuo.

Samtang kita makig-uban kanila, hinaut nga magpakita kita og pagtahud.

Adunay mga tawo kinsa nanlimbasug sa matag adlaw uban sa mga hagit. Atong ipaabut ngadto nila ang atong pagpakabana, ingon man usab ang pagtabang. Samtang kita nag-amuma sa usag usa, kita mapanalanginan.

Hinaut nga kita makahinumdom sa mga tigulang ug kadtong anaa na lang sa panimalay. Samtang kita mogahin og panahon sa pagbisita kanila, sila makahibalo nga sila gihigugma ug gihatagan og bili. Hinaut nga sundon nato ang sugo sa “pagtabang sa maluyahon, pagpataas sa mga kamot sa nawad-an og paglaum, ug paglig-on sa mga tuhod nga mahuyang.”¹

Hinaut nga kita mga tawo sa pagkamatinuoron ug kaligdong, nangingkamot sa pagbuhat sa sakto nga butang sa tanang panahon ug diha sa tanan nga mga kahimtang. Hinaut nga kita mahimong matinud-anong mga sumusunod ni Kristo, ang mga ehemplo sa pagkamatarung, ingon nga mahimong “mga suga sa kalibutan.”²

Mga kaigsaoonan, nagpasalamat ko ninyo sa inyong mga pag-ampo alang nako. Nakalig-on ug nakabayaw kana nako samtang maningkamot ko sa akong tibuok kasingkasing ug kusog sa pagbuhat sa kabubut-on sa Dios ug sa pagsebrisyo Kaniya ug kaninyo.

Sa atong pagbiya niini nga komperensya, akong ihatag kaninyo ang mga panalangin sa langit sa matag usa kaninyo. Hinaut nga kamong lagyo og mga balay makauli nga luwas ug hapsay ra ang tanan. Hinaut hinuktukan natong tanan ang mga kamatuoran nga atong nadungog, ug hinaut nga makatabang kini nato nga mas maisugong mga disipulo kay sa una sa pagsugod niini nga komperensya.

Hangtud magkita kita pag-usab sa unom ka bulan, akong pangayoon ang mga panalangin sa Ginoo nga ihatag nganha kaninyo, natong tanan, ug akong gibuhat pinaagi sa Iyang balaan nga pangalan—bisan si Jesukristo, atong Ginoo ug Manluluwas—amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Doktrina ug mga Pakigsaad 81:5.
2. Mga Taga-Filipos 2:15.

Ni Linda K. Burton

Kinatibuk-ang Presidente sa Relief Society

Andam sa Pamaagi Nga Wala Pa Gayud Mahibaloi

Unta kita mangandam aron takus nga modawat sa makaluwas nga mga ordinansa ug kinasingkasing nga maghupot sa may kalabutan nga mga pakigsaad.

Dihang ang among kinamanghurang anak nga babaye miuli human sa iyang unang adlaw sa eskwelahan, nangutana ko, “Kumusta man?”

Mitubag siya, “Maayo ra man.”

Pagkasunod buntag, ako siyang gipukaw aron moeskwela, iyang gikiyugpos ang iyang mga bukton ug miingon, “Didto na man ko sa eskwelahan!” Klaro nga wala nako siya *maandam* o mapasabut nga ang pag-eskwela dili lang usa ka higayon apan kinahanglan siyang moeskwela og lima ka adlaw kada semana sa daghang katuigan.

Sa atong pagkonsiderar sa baruganan sa pagkaandam, hunahunaa ang mosunod nga senaryo. Naglingkod ka sulod sa celestial room sa templo ug nakabantay og daghang kaslunon nga gipahimutang og maayo samtang naghulat sila nga maminyo karon ug sa kahangturan. Ang pangasaw-unon

misulod sa celestial room, nagkuptanay sa kamot sa iyang minahal. Nagsul-ob siya og yano apan nindot nga sinina sa templo ug dunay kalma, malinawon, nindot nga pahiyum. Maayo siya og sininaan apan dili makabalda. Milingkod siya, naglinglingi, ug dayon kalit lang napuno sa emosyon. Daw ang iyang luha naggikan sa iyang pagdayeg ug balaanong pagtahud sa dapit kon asa siya ug sa sagradong ordinansa nga naghulat niya ug sa iyang hinigugma. Naghunahuna siya, “Dako nakong pasalamat nga ania sa balay sa Ginoo karon, andam nga magsugod sa mahangturing panaw uban sa lalaki nga akong gimahal.” Daw siya *andam* sa mas labaw pa kay sa kalihokan.

Ang among pinanggang apo nga babaye bag-ohay lang nga mibilin og sulat nako diha sa akong unlan nga mabasa ang parte niini: “Usa ka butang nga akong nabantayan sa

akong pagsulod sa templo mao ang malinawon, mahigugmaon nga espiritu nga naa didto. . . . Ang mga tawo makasulod sa templo aron makadawat og inspirasyon.”¹ Sakto siya. Makadawat kita og inspirasyon ug pinadayag sulod sa templo—ug gahum usab aron masagubang ang kalisdanan sa kinabuhi. Unsay iyang nakat-unan sa templo samtang siya kanunay nga mopil sa pagdala sa iyang kaugalingong mga pangalan sa pamilya sa paghimo sa mga bunyag ug kumpirma sa templo makaandam niya sa pagdawat og dugang nga mga ordinansa, pakig-saad, ug mga panalangin, alang sa iyang kaugalingon ug niadtong anaa sa pikas nga bahin sa tabil.

Si Elder Russell M. Nelson mitudlo, “Ingon nga ang mga templo giandam alang sa mga tawo, ang mga tawo gikinahanglan nga mangandam sa ilang kaugalingon alang sa templo.”²

Sa pagbasa nako og usab bahin ni Kapitan Moroni sa Basahon ni Mormon, nahinumdom ko nga ang dakong nahimo ni Moroni mao ang pag-andam niya og maayo sa mga Nephite nga mabuntog ang makalilisang nga kasundalohang Lamanite. Iyang giandam ang iyang mga katawhan pag-ayo nga atong mabasa, “Tan-awa, sa tumang katingala [sa mga Lamanite], [ang mga Nephite] *andam alang kanila, sa paagi nga wala gayud mahibaloi.*”³

Kanang mga pulong nga, “andam . . . sa pamaagi nga wala pa gayud mahibaloi,” mao gayuy nakadani sa akong pagtagad.

Unsaon nato nga mas maandam alang sa sagradong mga panalangin sa templo? Ang Ginoo nagtudlo, “Ug usab, Ako mohatag nganha kaninyo og sumbanan sa tanan nga mga butang.”⁴ Ikonsiderar nato ang tulo ka sumbanan nga atong makita sa templo nga makatabang nato nga mas maandam. Ang pagpangandam ni Moroni alang sa kaaway kanunay ug matitud-anong kakugi, ug kini nga sundanan gikinahanglan gihapon.

Ako wala gayud pul-i sa matahum nga samingay nga gisulti sa Manluluwas sa lima ka maalamon ug lima ka boang-boang nga mga dalagang birhen. Bisan kini nga samingay nagpasabut sa pag-andam alang sa Ikaduhang Pag-anhi sa atong Manluluwas, mahimo usab nato nga ipahisama kini sa pag-andam alang sa mga panalangin sa templo, nga mahimong sama sa usa ka espirituhanong pagbusog alang niadtong nakaandam pag-ayo.

Sa Mateo kapitulo 25, atong mabasa: “Dayon sa gingharian sa langit ikatandi siya ngadto sa napulo ka dalagang birhen, diin midala sa ilang mga lamparahan ug miadto sa pagsugat sa pamanhonon.

“Ug lima kanila mga maalamon, ug ang lima boangboang. . . .

[“Sila nga] maalamon midala og lana sa ilang mga sakayan uban sa ilang mga lamparahan.

“Ug kay ang pamanhonon nadugay man sa pag-abut, silang tanan nanagpirat ug nahikatulog.

“Apan sa tungang gabii dihay singgit nga nag-ingon, Tan-awa, ang

pamanhonon; panggula kamo ug sugata ninyo siya.

“Ug namangon silang tanan nga mga dalaga, ug gihikay nila ang ilang mga lamparahan.

“Ug ang boangboang miingon ngadto sa maalamon, Hatagi kamig lana kay nagkapalong kining among lampara.

“Apan kanila mitubag ang mga but-an nga nanag-ingon, Tingalig dili kini paigo alang kanamo ug kaninyo: pangadto hinoon kamo sa mga magbabaligya, ug pamalit kamog alang kaninyo”.

Ug samtang [ang buangon nga mga dalagang birhen] nangadto sa pagpamalit, miabut ang pamanhunon ug sila nga andam misulod uban kaniya ngadto sa kumbira sa kasal: ug unya ang pultahan gitakpan.

“Tapus niini nangabut usab ang ubang mga dalaga, nga nanag-ingon, Senyor, Senyor, ablihi kami.

“Apan siya mitubag nga nag-ingon, Sa pagkatinuod magaingon ako kaninyo, nga wala ako makaila kaninyo.”⁵

Wala ko magtuo nga adunay usa ni bisan kinsa, ilabi na tali niadtong uban sa malumo nga kasingkasing, nga dili mobati og kaguol alang sa mga binuang nga batan-ong babaye. Ug gusto lamang ang pipila kanato nga mosulti sa uban, “Nganong dili man lang mo mopakigbahin aron ang tanan magmalipayon?” Hunahuna kana. Kini ang usa ka istorya nga giistorya sa Manluluwas, ug Siya mao ang mitawag sa lima kanila nga “maalamon” ug ang lima kanila nga “boang-boang.”

Samtang kita maghunahuna niini nga samingay isip usa ka sumbanan alang sa pagpangandam sa templo, hunahunaa ang mga pulong sa usa ka propeta sa ulahing mga adlaw kinsa mitudlo nga “ang lana sa espirituhanong pagpangandam dili mabahin.”⁶ Si Presidente Spencer W. Kimball mitabang sa pagpasabut kon ngano nga ang lima ka “maalamon” nga batan-ong mga babaye dili makabahin sa lana sa ilang mga lamparahan niadtong mga “boang-boang” sa dihang siya miingon: “Ang pagtambong sa mga miting sa sakrament nagdugang

og lana sa atong mga lampara, tu-lo matag tu-lo sa daghang mga katuigan. Ang pagpuasa, pag-ampo sa pamilya, home teaching, pagpugong sa mga kaibug sa lawas, pagsangyaw sa ebanghelyo, pagtuon sa mga kasulatan—matag buhat sa paghalad ug pagkamasulundon usa ka tu-lo nga dugang sa atong sudlanan. Mga buhat sa pagkamabination, pagbayad sa mga halad ug ikapulo, limpyo og mga hunahuna ug mga lihok . . . —kini, usab, naghatag sa lana diin kita sa tungang gabii makadugang og lana sa nagawop nga mga lampara.”⁷

Inyong bang nakita ang mga sumbanan sa pagpangandam—matag tu-lo — nga makatabang kanato samtang kita maghunahuna kon sa unsang paagi kita mahimong mas makugihon sa atong pagpangandam sa pagdawat og sagrado nga mga ordinansa alang sa atong mga kaugalingon ug sa uban? Unsang gagmay ug yano nga mga butang ang atong mabuhat aron makadugang sa talagsaong espirituhanong tu-lo sa lana sa atong mga lampara sa pagpangandam?

Atong nakat-unan gikan ni Elder Richard G. Scott nga ang “personal nga katakus usa ka mahinungdanon nga panginahanglan aron matagamtam ang mga panalangin sa templo. . . . Ang takus nga kinaiya mao ang labing giunol gikan sa usa ka kinabuhi sa makanunayon, sa husto nga mga pagpili nga nakasentro sa mga pagtulunan sa Manluluwas.”⁸ Gananhan ko sa pulong *makanunayon*. Ang pagmakanunayon mao ang pagkampirme, kanunay, ug kasaligan. Pagkanindot nga deskripsyon sa baruganan sa katakus!

Gipahinumduman kita sa Bible Dictionary sa: “Bugtong ang panimalay lamang ang makatandi sa templo sa kasagrado.”⁹ Ang ato bang panimalay o apartment nahaum niana nga paghulagway? Usa ka batan-ong babaye sa among ward bag-o lang miadto sa among balay. Nakahibalo nga ang iyang igsoong lalaki bag-ong miuli gikan sa misyon, ako siyang gipangutana unsay iyang gibati nga nauli na siya. Miingon siya nga maayo man, apan usahay mohangyo siya kon

pwede bang pahinayan ang musika. Miingon siya, “Ug dili man gani kadto *bati* nga musika!” Mas maayo tingali nga susihon nato ang atong kaugalingon matag karon ug unya sa pagsiguro nga ang atong mga panimalay mao ang dapit nga kita maandam nga mabati ang Espiritu. Samtang mangan-dam kita sa atong mga panimalay mahimong dapit diin ang Espiritu makaanha, kita makaandam nga mobati nga mas “anaa sa panimalay” kon kita mosulod sa balay sa Ginoo.

Sa atong pag-andam sa kaugalingon nga takus nga mosulod sa templo ug matinud-anon sa mga pakigsaad sa templo, ang Ginoo motugyan og “pinilo-pilo nga mga panalangin”¹⁰ ngari nato. Ang akong buotang amiga nga si Bonnie Oscarson bag-ohay lang miukab sa usa ka kasulatan dihang siya miingon, “Diin daghan ang gikinahanglan, mas daghan ang ihatag.”¹¹ Miuyon gyud ko! Kay kita moadto sa templo aron makadawat og *mahangturong* panalangin, dili ikatingala nga mas taas nga sumbanan ang gikinahanglan aron mahimong angayan niadtong mga panalangin. Si Elder Nelson nagtudlo: “Tungod kay ang templo mao ang balay sa Ginoo, ang mga sumbanan alang

sa pagsulod gitakda Niya. Ang usa ka tawo mosulod isip Iyang bisita. Ang paghupot og temple recommend usa ka bililhong pribilehiyo ug timailhan sa pagsunod sa Dios ug sa Iyang mga propeta.”¹²

World-class nga atleta ug mga estudyante sa pagkadoktor sa unibersidad mogahin og mga oras ug mga adlaw ug mga semana ug mga bulan ug gani mga tuig sa pagpangandam. Matag adlaw nga tu-lo sa pagpangandam ang gikinahanglan aron sila mahimutang sa kinaibabwan. Sa samang paagi, kadtong kinsa gusto nga mahimong sarang alang sa kahimayaan sa celestial nga gingharian gilauman nga mopuyo og mas taas nga sumbanan sa pagkamasulundon nga moabut pinaagi sa hiyas sa pagkamasulundon sa matag adlaw ug matag tu-lo.

Samtang kita makanunayon ug makugihon nga modugang sa lana, matag tu-lo, sa atong espirituhanong mga lampara, maghimo og gagmay ug yano nga mga butang, atong “maandam ug magsiga ang lamparahan”¹³ uban sa makapatingala nga pagpangandam. Ang akong gwapo nga bana, kinsa usa ka presidente sa stake, bag-ohay lang nga misulti nga siya

kanunay makasulti nga usa ka tawo andam ug takus sa pagsulod sa templo, tungod kay “sila mopahayag sa lawak” sa higayon nga sila magtinguha og temple recommend.

Sa mapahinungurong pag-ampo sa Templo sa Kirtland, si Propeta Joseph Smith mihangyo sa Ginoo “aron ang tanan nga mga katawhan kinsa mosulod diha sa ganghaan sa balay sa Ginoo makasinati og pagbati sa imong gahum, . . . aron unta sila magtubo diha kanimo, ug modawat sa usa ka kahingpitan sa Espiritu Santo, . . . ug makaandam sa pag-angkon sa matag gikinahanglan nga butang.”¹⁴

Kini akong pag-ampo nga alang nato, ang pag-adto sa templo mahimong mas labaw pa kay sa usa ka higayon lamang nga kalihokan. Unta kita mangandam aron takus nga modawat sa makaluwas nga mga ordinansa ug kinasingkasing nga maghupot sa may kalabutan nga mga pakigsaad. Sa paghimo nato sa ingon, ako nasayud nga kita mahimong sarang nga modawat sa gisaad nga mga panalangin sa kahingpitan sa Espiritu Santo ug sa gahum sa Ginoo diha sa atong panimalay ug sa tagsa-tagsa ka kinabuhi. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Personal nga sulat gikan ni Aydia Kaylie Melo ngadto ni Linda K. Burton, Ago. 31, 2014.
2. Russell M. Nelson, “Pagpangandam alang sa mga Panalangin sa Templo” *Liahona*, Ok. 2010, 41.
3. Alma 49:8; emphasis gidugang, tan-awa usab sa mga bersikulo 6–7.
4. Doktrina ug mga Pakigsaad 52:14.
5. Mateo 25:1–2, 4–11; Hubad ni Joseph Smith, Mateo 25:12 (sa Mateo 25:12, footnote a).
6. Marvin J. Ashton, “A Time of Urgency,” *Ensign*, Mayo 1974, 36.
7. Spencer W. Kimball, *Faith Precedes the Miracle* (1972), 256.
8. Richard G. Scott, “Receive the Temple Blessings,” *Ensign*, Mayo 1999, 25; *Liahona*, Hulyo 1999, 29.
9. Bible Dictionary, “Temple.”
10. Doktrina ug mga Pakigsaad 104:2.
11. Bonnie L. Oscarson, “Greater Expectations” (Seminaries and Institutes of Religion satellite broadcast, Ago. 5, 2014); lds.org/broadcasts; tan-awa usab sa Lucas 12:48; Doktrina ug mga Pakigsaad 82:3.
12. Russell M. Nelson, “Personal Preparation for Temple Blessings,” *Liahona*, Hulyo 2001, 38.
13. Doktrina ug mga Pakigsaad 33:17.
14. Doktrina ug mga Pakigsaad 109:13, 15.

Ni Jean A. Stevens

Unang Magtatambag sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Primary

Anak nga mga Babaye sa Pakigsaad sa Dios

Kon ang anak nga mga babaye sa Dios motutok sa templo ug sa sagradong mga pakigsaad, ang Dios makapapanalangin sa personal ug gamhanang paagi.

Minahal nga mga sister, moabiabi ko ninyo uban sa gugma. Karon, bisan asa pa mo sa kalibutan, ako manghinaut nga nabati ninyo ang gugma sa Ginoo ninyo ug ang Espiritu nga nagsaksi sa inyong kasingkasing sa mensahe nga gikanta sa choir. Idugang ko ang akong pagpamatuod sa ilaha: Nasayud ako nga ang Manluluwas buhi ug naghigugma sa matag usa kanato.

Nagpundok kita karon isip anak nga mga babaye sa pakigsaad sa Dios. Ang atong pangidaron, kahimtang, ug personalidad dili makabulag kanato, kay labaw sa tanan kita Iyaha. Nakigsaad kita nga hinumduman ang Iyang Anak sa kanunay.

Ang gahum sa tagsa-tagsa ka pakigsaad nakapatandog sa akong kasingkasing tulo ka semana ang milabay samtang mitambong ko og bunyag. Sa akong atubangan ang walo ka bata hilum nga naglingkod uban sa kahinam nga sa katapusan ang ilang espesyal nga adlaw miabut na. Apan samtang

nagtan-aw ko sa ilang malipayong nawong, wala nako makita nga basta lang grupo sa mga bata. Kondili akong nakita sila sama sa unsay makita sa Ginoo—tinagsa-tagsa. Nakita nako si Emma ug si Sophia ug si Ian ug si Logan ug si Aden ug si William ug si Sophie ug si Micah. Matag pakigsaad

sa bunyag gihimo sa tagsa-tagsa. Matag usa nagputi, anaa sila—andam uban sa ilang tibuok otso anyos nga kasingkasing sa paghimo sa unang pakigsaad sa Dios.

Handuma ug handurawa ang inyong kaugalingong adlaw sa bunyag. Madaghan o gamay ra ang inyong mahinumduman, batia karon ang kaimportante sa pakigsaad nga tagsa-tagsa ninyong gihimo. Human malitok ang inyong kaugalingong ngalan, kamo gituslob sa tubig ug mikawas isip Iyang anak nga babaye—usa ka anak nga babaye sa pakigsaad, andam nga tawagon pinaagi sa ngalan sa Iyang Anak ug nagsaad sa pagsunod Niya ug pagtuman sa Iyang mga sugo.

Ang mga pakigsaad sa Dios makatabang nato nga masayud kon kinsa gayud kita. Kini ang mosumpay nato ngadto Niya diin atong mabati ang atong bili diha sa Iyang panan-aw ug ang atong luna diha sa Iyang gingharian. Sa paagi nga dili nato hingpit nga masabtan, kita nailhan ug gihigugma Niya tagsa-tagsa. Hunahunaa kini—matag usa nato dunay luna sa Iyang kasingkasing. Iyang tinguha nga kita mopili sa dalan nga modala nato pauli ngadto Kaniya.

Mahinungdanon man ang pakigsaad sa bunyag, kini mao lang ang sinugdanan—ang ganghaan paingon sa kinabuhing dayon. Sa unahan sa atong panaw mao ang mga pakigsaad sa templo nga himoon ug mga ordinansa sa priesthood nga dawaton. Sama sa gipahinumdom ni Elder David A. Bednar nato, “Sa atong pagbarug diha sa tubig sa bunyag, kita nagpaabut sa panalangin sa templo.”¹

Dili lang sa paghimo og mga pakigsaad apan sa matinud-anong pagtuman usab sa mga pakigsaad nga kita andam sa pagdawat sa kinabuhing dayon. Kana ang atong paglaum, tumong, ug kalipay.

Ako mismo saksi sa gahum sa mga pakigsaad samtang nagtan-aw sa akong matarung nga ginikanan, kinsa nahigugma ug nagsunod sa ebanghelyo. Sa akong mapinanggaon nga inahan pribilehiyo nako nga klarong makita ang inadlaw-adlaw nga desisyon sa anak nga babaye sa pakigsaad

sa Dios. Bisan sa bata pa siya, ang iyang pagpili makita sa iyang prayoridad ug nagpaila niya isip disipulo ni Jesukristo. Nakita nako ang kalinaw, gahum, ug proteksyon nga miabut sa iyang kinabuhi samtang iyang gihimo ug gituman ang sagradong pakigsaad sa iyang panaw. Ang iyang kinabuhi dinhi sa yuta mipakita sa iyang gugma sa Manluluwas ug sa iyang tinguha sa pagsunod Niya. Gusto ako nga mosunod sa iyang panig-ingnan.

Ang kinabuhi sa panag-uban sa akong ginikanan nagsugod sa talagsaong paagi. 1936 kadto. Sila tinud-anay nga nag-date ug nagplanong magminyo dihang ang akong papa nakadawat og sulat nga nagdapit niya sa pagserbisyo isip full-time nga misyonaryo sa South Africa. Ang sulat nag-ingon nga kon takus siya ug andam moserbisyo, kontakon niya ang iyang bishop. Makita ninyo nga ang proseso sa pagtawag og misyonaryo kaniadto lahi kaayo! Gipakita ni papa ang sulat sa iyang minahal, si Helen, ug determinado sila sa walay pagpangutana nga moserbisyo siya.

Sulod sa duha ka semana sa wala pa siya molarga, magkita sila matag adlaw aron maniudto sa Memory Grove duol sa Salt Lake City. Atol sa usa sa ilang paniudto, human mangayo og giya pinaagi sa pagpuasa ug pag-ampo, si Mama miingon sa iyang minahal nga si Claron nga kon gusto pa siya, nga magminyo sila sa dili pa siya molarga. Kaniadto sa Simbahan,

ang kalalakin-an usahay tawagon aron magmisyon ug ibilin ang mga asawa ug ang pamilya sa balay. Busa ingon usab niana sa akong mama ug papa. Uban sa pagtugot sa iyang mga lider sa priesthood, nagdesisyon sila nga magminyo sa dili pa siya magmisyon.

Sa Salt Lake Temple, si Mama nakadawat sa iyang endowment, ug dayon gikasal sila sa karon ug sa kahangturan ni David O. McKay. Ang ilang pagsugod yano lang. Walay mga litrato, walay nindot nga sinina sa kasal, walay bulak, ug walay reception aron isaulog ang okasyon. Ang ilang gitutukan mao ang templo ug ang ilang mga pakigsaad. Alang nila ang mga pakigsaad mao ang labing mahinungdanon. Human sa unom ka adlaw sa kaminyoon ug puno sa luha nga panamilit, ang akong papa milarga sa South Africa.

Apan ang ilang kaminyoon labaw pa sa ilang lawom nga gugma sa usag usa. Sila usab dunay gugma sa Ginoo ug tinguha sa pagserbisyo Niya. Ang sagradong mga pakigsaad sa templo nga ilang gihimo nakahatag nila og kalig-on ug gahum nga makalahutay sa duha ka tuig nga panaglagyo. Sila dunay mahangturong panglantaw sa katuyoan sa kinabuhi ug sa gisaad nga mga panalangin sa nagmatinud-anon sa ilang mga pakigsaad. Kining tanang panalangin mas dako kay sa ilang kadiyot nga sakripisyo ug panaglagyo.

Bisan kon sa pagkatinuod dili sayon nga magsugod og kinabuhi nga

Las Piñas, Philippines

minyo, gipamatud-an niini nga mao ang mas maayong paagi sa pagtukod og pundasyon alang sa mahangturong pamilya. Samtang nagkadako ang pamilya, nasayran namo unsay labing importante sa among ginikanan. Nga mao ang ilang gugma sa Ginoo ug ang walay paglubad nga pasalig sa pagtuman sa mga pakigsaad nga ilang gihimo. Bisan kon patay na ang akong ginikanan, ang sumbanan sa pagkamataramung gihapon ang nakapanalangin sa among pamilya.

Ang ehemplo sa ilang kinabuhi gipahayag sa mga pulong ni Sister Linda K. Burton: “Ang labing maayong paagi sa paglig-on sa panimalay, karon o sa umaabut, mao ang pagtuman sa mga pakigsaad.”²

Ang panahon sa ilang kalisud ug pagsulay wala pa mahuman. Tulo ka tuig human sa pagpauli ni Papa gikan sa misyon, ang Ikaduhang Gubat sa Kalibutan nagkagrabe, ug sama sa kadaghanan, miapil siya sa militar. Nalayo siya sa balay sulod sa upat ka tuig samtang nagserbisyo siya sa navy, sakay sa barko sa panggubatan didto sa Pasipiko.

Lisud kadto nga panahon sa akong ginikanan nga magkalagyo na usab. Apan alang sa akong inahan, kadtong panahon sa pag-inusara, kabalaka, ug walay kasiguroan gilakipan usab sa paghunghong sa Espiritu sa mahangturong mga saad, kahupayan ug kalinaw taliwala sa kalisdanan.

Bisan pa sa iyang mga hagit, ang akong inahan nagpuyo sa abundang kinabuhi nga puno sa kamaya, kalipay, gugma, ug pagserbisyo. Ang iyang gugma sa Manluluwas makita sa paagi sa iyang pagpakabuhi. Siya dunay talagsaong koneksyon sa langit ug dunay gasa ug kapasidad sa paghigugma ug pagpanalangin sa tanan nga naglibut niya. Iyang hugot nga pagtuo sa Dios ug paglaum diha sa Iyang saad nga makita diha sa mga pulong ni Presidente Thomas S. Monson kabahin sa templo sa dihang siya miingon, “Walay sakripisyo nga dako kaayo, walay kantidad nga bug-at kaayo, walay paningkamot nga lisud kaayo aron makadawat niana nga mga panalangin.”³

Sa tanang panahon sa iyang kinabuhi, si Mama nalig-on ug napanalanginan sa iyang gugma sa Ginoo ug sa mga pakigsaad nga matinud-anon niyang gihimo ug gituman.

Walay duha-duha nga ang mga detalye sa istorya sa inyong kinabuhi lahi kay sa iyaha. Apan ang mga baruganan sa iyang kinabuhi magamit natong tanan. Kon ang anak nga mga babaye sa Dios motutok sa templo ug sa sagradong mga pakigsaad, ang Dios makapanalangin sa personal ug gamhanang paagi. Sama sa ehemplo sa akong inahan, ang inyong pagpili nga motuo ug motuman sa mga pakigsaad magbilin og nindot nga panulundon niadtong mosunod ninyo. Busa, minahal nga mga sister, unsaon

aron makadawat kita sa gahum ug mga panalangin sa mga pakigsaad sa templo? Unsay atong buhaton karon aron maandam alang niana nga mga panalangin?

Samtang mibiyahe ko, akong nasayran nga dunay mga sister sa lain-laing edad, lain-laing kahimtang, kansang kinabuhi naghatag og mga tubag niini nga mga pangutana.

Nakaila nako si Mary pagkahun gayud sa iyang ikawalong adlaw nga natawhan. Sama sa kadaghanan, malipayon siya nga mohimo sa family history ug nakatampo og sobra sa 1,000 ka pangalan alang sa buhat sa templo. Si Mary nag-andam na karon sa panalangin sa pagsulod sa templo kon mo-12 na siya.

Si Brianna 13 ug ganahan nga mohimo og buhat sa family history ug templo. Gidawat niya ang hagit ni Elder Neil L. Andersen sa templo.⁴ Nag-andam siya og gatusan ka pangalan alang sa buhat sa templo ug, kauban niya, miapil ang iyang pamilya ug mga higala sa pagpahigayon sa bunyag. Niining sagradong buhat, ang kasingkasing ni Brianna mipabalik dili lang ngadto sa iyang yutan-ong amahan apan ngadto usab sa iyang Langitnong Amahan.

Bisan kon si Anfissa busy nga young adult nga nagtrabaho ug nag-eskwela sa graduate school, duna gihapon siyay panahon nga makatambong sa templo matag semana. Siya nakadawat og pagpadayag ug nakakaplag og kalinaw samtang nagserbisyo sa balay sa Ginoo.

Si Katya, ang minahal nga sister sa Ukraine, dunay dakong gugma sa

templo. Sa wala pa matukod ang templo sa Kyiv, siya ug ang uban sa iyang branch misakripisyo pagbiyahe og 36 ka oras sakay sa bus aron makatambong sa templo kausa sa usa ka tuig didto sa Germany. Kining matinuoron nga mga Santos nagtuon sa kasulatan, nanganta sa himno, ug naghisgut sa ebanghelyo samtang nagbiyahe. Si Katya miingon nako, “Dihang miabut na mi sa templo, andam na kami nga modawat unsay ihatag sa Ginoo namo.”

Kon gusto nato nga madawat ang tanang panalangin sa Dios nga abundang gitanyag, ang atong dalan kinahanglan paingon ngadto sa templo. Ang mga templo usa ka pagpahayag sa gugma sa Dios. Siya midapit natong tanan nga moadto, magkat-on bahin Niya, mobati sa Iyang gugma, ug modawat sa mga ordinansa sa priesthood nga gikinahanglan sa kinabuhing dayon uban Niya. Matag pakigsaad gihimo sa tinagsa-tagsa. Matag dakong kausaban sa kasingkasing mahinungdanon sa Ginoo. Ug ang inyoha makahimo og dakong kalainan alang kaninyo. Kay kon kita moadto sa Iyang balaan nga balay, kita “sinangkapan sa [Iyang] gahum, . . . [Iyang] ngalan . . . diha [kanato], . . . [Iyang] himaya . . . maglibut [kanato], ug ang [Iyang] mga anghel mobantay [kanato].”⁵

Akong ipakigbahin ninyo ang akong sigurado nga pagsaksi nga ang atong mahigugmaong Amahan sa Langit buhi. Pinaagi kini sa Iyang Pinalanggang Anak, si Jesukristo, nga matag paglaum, matag saad, ug matag panalangin sa templo matuman. Hinaut nga kita dunay hugot nga pagtuo sa pagsalig Kaniya ug sa Iyang mga pakigsaad, ako nag-ampo sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. David A. Bednar, “Madungganon nga Paghupot og usa ka Pangalan ug Katungdanan,” *Liahona*, Mayo 2009, 98.
2. Linda K. Burton, “Gikinahanglan: Mga Kamot ug mga Kasingkasing sa Pagpadali sa Buhay,” *Liahona*, Mayo 2014, 123.
3. Thomas S. Monson, “Ang Balaan nga Templo—ang Suga sa Kalibutan,” *Liahona*, Mayo 2011, 92.
4. Tan-awa sa templechallenge.lds.org.
5. Doktrina ug mga Pakigsaad 109:22.

Ni Neill F. Marriott

Ikaduhang Magtatambag sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Young Women

Pagpakigbahin sa Inyong Kahayag

Kinahanglang lig-on natong barugan ang atong tinuohan ug ipahayag ang tinuod nga doktrina.

Karon gusto nakong ikonsiderar ang duha ka importanting responsibilidad: una, kanunayng idugang ang kahayag sa ebanghelyo sa atong kinabuhi, ug ikaduha, ipakigbahin kana sa uban.

Nasayud ba mo unsa mo kaimportante? Matag usa ninyo—karon—bililhon ug importante sa plano sa Langitnong Amahan. Kita dunay buhatonon. Nasayud kita sa kamatuoran sa gipahiuli nga ebanghelyo. Andam ba kintang manalipod niana nga kamatuoran? Kita kinahanglang magpakabuhin niini; mopaambit niini. Kinahanglang lig-on natong barugan ang atong tinuohan ug ipahayag ang tinuod nga doktrina.

Niadtong Septyembre 2014 sa *Liahona*, si Elder M. Russell Ballard misulat: “Kita nagkinahanglan sa talagsaon, impluwensyal nga tingog ug hugot nga pagtuo sa mga babaye. Kinahanglan nga ilang makat-unan ang doktrina ug masabtan ang atong pagtuo aron sila makapamatuod sa kamatuoran sa tanan nga mga butang.”¹

Mga suster, gilig-on ninyo ang akong pagtuo ni Jesukristo. Nakita nako ang inyong mga ehemplo, nadungog ang inyong pamatuod, ug nabati ang inyong hugot nga pagtuo gikan sa Brazil ngadto sa Botswana! Makaimpluwensya kamo bisan asa mo moadto. Mabati kini sa mga tawo

didto hugot nga nag-ampo alang sa tabang. Gihatagan ko og usa ka gutlo sa kamatuoran. Nakadawat ko og klaro nga impresyon sa akong mga kahuyang, ug nahingangha ko. Nianang gutlo sa espirituhanong pagkat-on, nakita nako ang babaye nga puno sa garbo nga naghimo sa mga butang sa iyang paagi, dili sa paagi sa Ginoo, ug giangkong ang bisan unsang gitawag nga kalampusan. Nasayud ko nga nagtan-aw ko sa akong kaugalingon. Nangaliyupo ko sa Langitnong Amahan, miingon, “Dili ko gusto nga maingon niana nga babaye, apan unsaon aron mausab ko?”

Pinaagi sa lunsay nga espiritu sa pagpadayag didto sa templo, gitudloan ko sa akong dakong panginahanglan sa usa ka Manunubos. Miduol ko dayon sa Manluluwas nga si Jesukristo ug gibati nga ang kasakit nahanaw ug ang dakong paglaum misulod sa akong kasingkasing. Siya lamang akong paglaum, ug gusto ko nga maduol Niya. Klaro na nako nga ang hakog nga kinaiyanhong babaye “usa ka kaaway sa Dios”⁷ ug sa mga tawo nga anaa ubos sa iyang impluwensya. Sa templo nianang adlaw akong nakat-unan nga pinaagi lang sa Pag-ula ni Jesukristo nga ang akong mapagarbuhon nga kinaiya mausab ug ako makahimo og maayo. Gibati nako ang Iyang gugma ug nasayud nga Siya motudlo nako pinaagi sa Espiritu ug mousab nako kon akong itugyan ang akong kasingkasing Niya, sa walay pagpanagana.

Nanlimbasug pa gihapon ko sa akong mga kahuyang, apan misalig ko sa balaanong tabang sa Pag-ula. Kining lunsay nga instruksyon miabut tungod kay misulod ko sa balaang templo, nangita og kahupayan ug mga tubag. Misulod ko sa templo nga gibug-atan, ug mibiya ko nga nasayud nga ako dunay gamhanan gayud nga Manluluwas. Migaan ug malipayon ang akong gibati kay nadawat nako ang Iyang kahayag ug gidawat ang Iyang plano alang nako.

Gibutang sa tibuok kalibutan, ang mga templo nga dunay talagsaong porma ug desinyo sa gawas, apan sa sulod ang tanan dunay sama nga

sa inyong palibut—gikan sa inyong pamilya ngadto sa inyong mga kontak sa cell phone ug gikan sa inyong mga higala sa social media ngadto sa mga naglingkod tupad ninyo karon. Mouyon ko ni Sister Harriet Uchtdorf, kinsa misulat, “Kamo . . . mga madasi-gon nga ehemplo sa nagkadautan nga kalibutan kon inyong ipakita, pinaagi sa inyong pagpakabuhi, nga ang ebanghelyo makalipay nga mensahe.”²

Si Presidente Thomas S. Monson mipasabut, “Kon kamo gusto nga mohatag og kahayag sa uban, kamo mismo kinahanglang magsiga.”³ Unsaon nga ang atong kahayag magpabiling nagsiga? Usahay bation nako nga usa ka bombilya nga awop. Unsaon nako aron mas mohayag?

Ang kasulatan nagtudlo, “Kana nga gikan sa Dios mao ang kahayag; ug siya nga nakadawat sa kahayag, ug magpadayon diha sa Dios, makadawat og labaw pa nga kahayag.”⁴ Kinahanglan kita nga magpadayon diha sa Dios, sumala sa kasulatan. Kinahanglang moadto kita sa tinubdan sa kahayag—ngadto sa Langitnong Amahan ug ni Jesukristo ug sa mga kasulatan. Kita mahimo usab nga moadto sa templo, nasayud nga ang tanang butang sa sulod niini gitumong kang Kristo ug sa Iyang maulaong sakripisyo.

Hunahunaa ang epekto sa templo sa mga naglibut niini. Nagpanindot kini sa mga siyudad; nagdan-ag kini

sa kabungturan. Nganong nagpanindot ug nagdan-ag man kini? Tungod kay, sama sa giingon sa kasulatan, “Ang kamatuoran midan-ag,”⁵ ug anaa sa mga templo ang kamatuoran ug mahangturong katuyoan; ingon man usab kaninyo.

Niadtong 1877, si Presidente George Q. Cannon miingon, “Matag Templo . . . makapaminus sa gahum ni Satanas sa yuta.”⁶ Nagtuo ko nga bisan asa nga dunay templong gitukod dinhi sa yuta, mopapahawa kini sa kangitngit. Ang katuyoan sa templo mao ang pagserbisyo sa katawhan ug paghatag sa tanang anak sa Langitnong Amahan og kasarang sa pagbalik ug pagpuyo uban Kaniya. Dili ba susama ang atong katuyoan niining gipahinungod nga mga building, niining mga balay sa Ginoo? Ang pagserbisyo sa uban ug pagtabang nila sa pagpahawa sa kangitngit ug pagbalik ngadto sa kahayag sa Langitnong Amahan?

Ang sagradong buhat sa templo mopalambo sa atong pagtuo ni Kristo, ug unya mas makaimpluwensya sa pagtuo sa uban. Pinaagi sa makapalambo nga espiritu diha sa templo, makat-unan nato ang katinuod, gahum, ug paglaum sa Pag-ula sa Manluluwas sa atong personal nga kinabuhi.

Pipila ka tuig ang milabay ang among pamilya nakasinati og dakong problema. Miadto ko sa templo ug

mahangturong kahayag, katuyoan, ug kamatuoran. Sa 1 Mga Taga-Corinto 3:16 atong mabasa, “Wala ba kamo masayud nga kamo templo sa Dios, ug nga ang Espiritu nagapuyo diha sa sulod ninyo?” Kita usab isip anak nga mga babaye sa Dios gibutang sa tibuok kalibutan, ug kita dunay talag-saong porma ug desinyo sa gawas, sama sa mga templo. Kita adunay espirituhanong kahayag usab, sama sa mga templo. Kining espirituhanong kahayag usa ka dan-ag sa kahayag sa Manluluwas. Ang uban madani niini nga kahayag.

Kita dunay kaugalingong mga tahas sa yuta—gikan sa anak nga babaye, inahan, lider, ug magtutudlo ngadto sa sister, trabahante, asawa, ug daghan pa. Matag usa dako og impluwensya. Matag tahas dunay moral nga gahum samtang atong ipakita sa atong kinabuhi ang mga kamatuoran sa ebanghelyo ug mga pakigsaad sa templo.

Si Elder D. Todd Christofferson miingon, “Sa tanang hitabo, ang inahan makaimpluwensya nga dili matupngan sa ubang tawo o sa bisan unsang relasyon.”⁸

Dihang mga bata pa ang among mga anak, gibati nako nga sama sa co-captain, uban sa akong bana, si David, sa usa ka barko, ug akong gitan-aw ang akong 11 ka mga anak isip grupo sa mga sakayan nga naglutaw libut namo sa dunggoanan, nangandam sa paglawig sa dagat sa kalibutan. Si David ug ako mibati nga kinahanglan og kompas sa Ginoo matag adlaw aron masayud asa molawig uban sa among gamayng grupo.

Ang akong mga adlaw puno sa makalimtan ra nga mga butang sama sa pagpilo sa mga linabhan, pagbasa sa mga basahon sa mga bata, ug pagluto alang sa panihapon. Usahay sa dunggoanan sa atong panimalay, dili nato makita nga pinaagi niining yano, kanunayng gibuhar—lakip na ang pamilya nga pag-ampo, pagtuon sa kasulatan, ug family home evening—dunay dagkong mga butang ang mapahinabo. Apan ako mopamatuod nga kini nga mga buhar nagdala og mahangturong nga kamahinungdanon. Dakong kalipay moabut kon kanang gagmayng

sakayan—atong mga anak—motubo nga bantugang barko nga puno sa kahayag sa ebanghelyo ug andam nga ma-“anaa sa pangalagad sa Dios.”⁹ Ang ginagmayng buhar sa pagtuo ug pagserbisyo maoy makapadayon diha sa Dios ug magdala og mahangturong kahayag ug himaya sa atong pamilya, mga higala, ug kaubanan. Kamo maka-impluwensya gayud sa uban!

Hunahunaa ang impluwensya sa hugot nga pagtuo sa usa ka Primary nga bata diha sa iyang pamilya. Ang hugot nga pagtuo sa among anak nga babaye nakapanalangin sa among pamilya dihang nawala ang among anak nga lalaki sa amusement park. Ang pamilya nagkabuang na og pangita niya. Ang among nuybe anyos nga anak nga babaye migunit nako ug miingon, “Ma, dili ba ta mag-ampo?” Sakto siya! Ang pamilya nag-alirong nga dunay daghang tawo nga nanan-aw ug nag-ampo nga makit-an ang among anak. Nakit-an namo siya. Sa tanang batang babaye nga Primary moingon ko, “Palihug pahinumdomi kanunay ang inyong ginikanan nga mag-ampo!”

Niining summer nakatambong ko og kamping sa 900 ka batan-ong

mga babaye sa Alaska. Hilabihan ang impluwensya nila ngari kanako. Miadto sila sa kamping nga espirituhanong andam, nakabasa sa Basahon ni Mormon ug nasag-ulo ang “Ang Buhi nga Kristo: Ang Pagpamatuod sa mga Apostoles.” Sa ikatulong gabii sa kamping, tanang 900 ka batan-ong mga babaye mibarug ug gi-recite ang tibuok dokumento matag pulong.

Ang Espiritu mipuno sa tibuok palibut, ug gusto kong moapil. Apan dili ko makahimo. Wala pa ko kasag-ulo.

Nagsugod ko og kat-on sa mga pulong sa “Ang Buhi nga Kristo” sama sa gihimo niining mga sister, ug tungod sa ilang impluwensya mas hingpit nakong nasinati ang pakigsaad sa sakrament nga kanunayng mohinumdom sa Manluluwas samtang gibalik-balik nako ang pagpamatuod sa mga Apostoles kang Kristo. Ang sakrament mas milawom ang kahulugan alang nako.

Ang akong panghinaut nga mohalad sa Manluluwas og regalo sa Pasko niining tuiga nga masag-ulo ug motuhop sa akong kasingkasing ang “Ang Buhi nga Kristo” inigka-Disyembre 25. Unta mahimo ko nga impluwensya

alang sa kaayohan—sama sa nahimo sa mga sister sa Alaska nako.

Makita ba ninyo ang inyong kaugalingon diha sa mga pulong niini nga dokumento, “Ang Buhi nga Kristo”? “Siya mihangyo sa tanan sa pagsunod sa Iyang panig-ingnan. Siya naglakaw sa mga dalan sa Palestina, nag-ayo sa masakiton, naghimo nga ang buta makakita, ug nagbuhi sa patay.”¹⁰

Kita, mga sister sa Simbahan, wala maglakaw sa mga dalan sa Palestina nga nag-ayo sa masakiton, apan mahimo kitang mag-ampo ug gamiton ang makaayo nga gugma sa Pag-ula sa nadaut, nagkaproblema nga relasyon.

Bisan og kita dili makahimo nga ang buta makakita sama sa Manluluwas, makapamatuod kita bahin sa plano sa kaluwasan ngadto sa buta sa espirituwal. Makapabuka kita sa mata sa ilang panabut sa kaimportante sa gahum sa priesthood sa mahangturing mga pakigsaad.

Dili kita makabuhi og patay sama sa gihimo sa Manluluwas, apan makapanalangin kita sa mga patay pinaagi sa pagpangita sa ilang mga ngalan alang sa buhat sa templo. Dayon mabuhi gayud nato sila gikan sa bilangoan sa espiritu ug motanyag nila sa dalan sa kinabuhing dayon.

Ako mopamatuod nga kita dunay buhi nga Manluluwas, si Jesukristo, ug uban sa Iyang gahum ug kahayag makapapahawa kita sa kangitngit sa kalibutan, makapamatuod sa kamatuoran, ug makaimpluwensya sa uban sa pagduol ngadto Kaniya. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. M. Russell Ballard, “Mga Lalaki ug mga Babaye ug ang Gahum sa Priesthood,” *Liahona*, Sept. 2014, 36.
2. Harriet R. Uchtdorf, *The Light We Share* (Deseret Book Company, 2014), 41; gigamit pinaagi sa pagtugot.
3. Thomas S. Monson, “For I Was Blind, but Now I See,” *Liahona*, Hulyo 1999, 69.
4. Doktrina ug mga Pakigsaad 50:24.
5. Doktrina ug mga Pakigsaad 88:7.
6. George Q. Cannon, sa *Preparing to Enter the Holy Temple* (booklet, 2002), 36.
7. Mosiah 3:19.
8. D. Todd Christofferson, “Ang Moral nga Impluwensya sa mga Bbaye,” *Liahona*, Nob. 2013, 30.
9. Doktrina ug mga Pakigsaad 4:2.
10. “Ang Buhi nga Kristo: Ang Pagpamatuod sa mga Apostoles,” *Liahona*, Abr. 2000, 2.

Ni Presidente Dieter F. Uchtdorf

Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Pagsunod sa Ebanghelyo nga Malipayon

Salig diha sa makaluwas nga gahum ni Jesukristo; sunda ang Iyang mga balaod ug mga sugo. Sa ato pa—pagsunod sa ebanghelyo nga malipayon.

Minahal kong mga sister, akong mga higala ug bulahang mga disipulo ni Jesukristo, akong dungog nga makabaton niining oportunidad nga makauban kamo sa atong pagbukas sa laing kinatibuk-ang komperensya sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Sa moabut nga semana ang Unang Kapangulohan ug ang Napulog Duha ka mga Apostoles makighimamat sa tanang mga General Authority ug kinatibuk-ang mga lider sa auxiliary, ug ang mahabiling mga sesyon sa atong tibuok kalibutan nga kinatibuk-ang komperensya mosunod pagka-Sabado ug Dominggo. Mapasalamaton kaayo ko ni Presidente Thomas S. Monson ang propeta sa Dios sa atong panahon, sa paghangyo kanako sa pagrepresentar sa Unang Kapangulohan samtang ako mamulong sa mga sister sa Simbahan.

Sa akong pagpamalandong kon unsay akong isulti, nakahunahuna ko og balik sa mga babaye nga

nakaimpluwensya sa akong kinabuhi ug nakatabang nako nga makalatas sa mga hagit sa mortalidad. Mapasalamaton ko sa akong lola kinsa mga dekada na ang milabay nakahukom sa pagdala sa iyang pamilya ngadto sa usa ka sakrament miting sa mga Mormon. Mapasalamaton ko kang Sister Ewig, usa ka edaran nga dalagang German, kansang ngalan kon hubaron sa Iningles mao ang “Sister Eternal.” Siya ang mipadangat niining maisugon ug talagsaong pagdapit sa akong lola. Mapasalamaton kaayo ko sa akong mama, kinsa migiya sa upat ka mga anak agi sa kagubot sa Ikaduhang Gubat sa Kalibutan. Nagahunahuna sab ko sa akong anak nga babaye, mga apong babaye, ug umabut nga mga henerasyon sa matitud-anong mga babaye kinsa mosunod ugma damlag.

Ug, siyempre, mahangturon ang akong pasalamat sa akong asawa, si Harriet, kinsa nakadani nako isip batan-on, mipas-an sa kinabug-atan

nga palas-anon sa among bag-o pa nga pamilya isip inahan, nagbarug uban nako isip asawa, ug nahigugma ug nagmaya sa among mga anak, mga apo, ug mga apo sa tuhod. Siya ang kalig-on sa among panimalay sa maayo ug bati nga panahon. Nagdala siya og kahayag ngadto sa kinabuhi sa tanang nakaila niya.

Sa katapusan, mapasalamaton kaayo ko kaninyong tanan, ang minilyon ka matinud-anong mga sister sa tibuok kalibutan nga dako kaayo og nahimo aron pagtukod sa gingharian sa Dios. Mapasalamaton ko ninyo sa daghang pamaagi nga kamo nagdasig, nag-amuma, ug nanalangin nianang anaa sa inyong palibut.

Anak nga mga Babaye sa Dios

Nalipay ko nga makauban sa daghang anak nga mga babaye sa Dios. Kon atong kantahon ang “Ako Anak sa Dios,” ang mga pulong motuhop sa atong kasingkasing. Sa pagmalandong niining kamatuoran—nga kita mga anak sa langitnong mga ginikanan¹—makapabati nato nga kita dunay gigikanan, katuyoan, ug padulngan.

Maayong hinumduman nga kamo sa kanunay anak sa Dios. Kining kahibalo molig-on ninyo sa lisud nga panahon sa inyong kinabuhi ug modasig ninyo sa paghimo sa talagsaong mga butang. Hinoon, importante usab nga hinumduman nga ang pagkaanak sa mahangturong mga ginikanan dili usa ka kalainan nga inyong maangkon ug dili kini mawala kaninyo. Kamo sa kanunay ug sa kahangturan magpabilin nga anak sa Dios. Ang inyong Langitnong Amahan dunay dakong pangandoy alang ninyo, apan kon ang inyong balaanong gigikanan *lamang* kini dili makahatag ninyo og balaanong panulundon. Ang Dios mipadala ninyo dinhi aron mangandam sa umaabut nga mas mahinungdanon pa kay sa inyong mahunahunaan.

Ang gisaad nga mga panalangin sa Dios sa mga matinud-anon mahimayaon ug makapadasig. Uban niini mao ang “mga trono, mga gingharian, mga kayutaan, ug mga kagamhanan, mga kamandoan, tanan nga mga kahitas-an ug mga kahiladman.”² Ug

nagkinahanglan kini og labaw pa sa espirituhanon nga birth certificate nga ikaw anak sa Dios aron maangkon kining dakong mga panalangin.

Unsaon man aron makab-ut nato kini?

Ang Manluluwas mitubag niining pangutana sa atong panahon:

“Gawas kon kamo mosunod sa akong balaod kamo dili makakab-ut niini nga himaya.

“Kay higpit ang pultahan, ug pig-ot ang agianan nga padulong ngadto sa kahimayaan. . . .

“. . . Busa, dawat kamo sa akong balaod.”³

Mao nga, naghisgut kita bahin sa paglakaw sa dalan sa pagkadisipulo.

Naghisgut kita bahin sa pagsunod sa mga sugo sa Dios.

Naghisgut kita sa pagsunod sa ebanghelyo sa malipayong paagi, sa tibuok natong kasingkasing, gahum, ug kalag.

Ang Dios Nasayud sa mga Butang nga Wala Nato Masayri

Apan alang sa uban nato, ang pagsunod sa mga sugo sa Dios dili sa kanunay makapalipay. Tinuod kini: tingali dunay pipila nga daw mas lisud o dili kaayo nindot—mga sugo nga atong isugat sa kadasig sa bata nga

naglingkod atubangan sa usa ka plato nga makapahimsog apan wala magustohi nga mga utanon. Kita mopakita og determinasyon ug mopugos sa atong kaugalingon sa pagsunod aron makapadayon sa daghang pangnindot nga mga kalihokan.

Tingali sa mga panahon nga sama niini, makapangutana kita, “Kinahanglan ba gayud natong sundon ang *tanang* sugo sa Dios?”

Ang akong tubag niini nga pangutana yano:

Sa akong hunahuna ang Dios nasayud sa mga butang nga wala nato masayri—mga butang nga lapas sa atong kapasidad sa pagsabut! Ang atong Amahan sa Langit usa ka mahangturong binuhat kansang, kaalam, ug salabutan labi pang hataas kay kanato.⁴ Dili lang kana, apan siya usab mahigugmaon, maloloy-on, ug nagtutok sa usa ka tumong; sa pagpahinabo sa atong pagka-imortal ug kinabuhing dayon.⁵

Sa ato pa, siya wala lamang *masayud* unsay labing maayo alang ninyo; siya *gusto nga kamo mopili* unsay labing maayo alang ninyo.

Kon kamo kinasingkasing nga motuo niini—kon mituo gayud kamo nga ang dakong misyon sa atong Langitnong Amahan mao ang paghimaya sa Iyang mga anak ug siya

labing nasayud unsaon paghimo niini—makatabang ba kini sa pagdawat ug pagsunod sa Iyang mga sugo, bisan nianang daw lisud kaayo? Dili ba kita malipay sa mga timailhan nga Iyang gihatag nga mogiya nato agi sa kangitngit ug mga pagsulay sa pagkamortal? Mogiya kini sa dalan balik sa atong langitnong panimalay! Pinaagi sa pagpili sa dalan sa Langitnong Amahan, nagtukod kamo og balaanong pundasyon alang sa inyong personal nga kauswagan isip anak sa Dios nga mopanalangin sa inyong tibuk kinabuhi.

Kabahin sa atong hagit mao, sa akong hunahuna, nga atong hunahuna nga gisirad-an sa Dios ang Iyang tanang panalangin sa kalangitan, dili kini ihatag nato gawas kon kita mosunod sa higpit, inamahan nga mga gikinahanglan nga Iyang ipatuman. Apan ang mga sugo dili gayud ingon niana. Ang tinuod, ang Langitnong Amahan kanunayng nagbu-bu nato og mga panalangin. Ang atong kahadlok, pagduha-duha, ug sala, sama sa payong, ang nakaali niining mga panalangin.

Ang iyang mga sugo mao ang mahigugmaong mga instruksyon ug balaanong tabang sa pagtak-op sa payong, aron kita makadawat sa kanunayng gibu-bu nga langitnong mga panalangin.

Atong dawaton nga ang mga sugo sa Dios dili lang usa ka lista sa maayong mga ideya. Dili kini “life hacks” gikan sa Internet blog o makapadasig nga mga kinutlo gikan sa Pinterest board. Kini balaanon nga mga tambag, base sa mahangturong mga kamatuoran, gihatag aron pagdala og “kalinaw niini nga kalibutan, ug kinabuhi nga dayon diha sa kalibutan nga umaabut.”⁶

Busa kita dunay kapilian. Sa usa ka bahin, anaa ang opinyon sa kalibutan uban sa nag-usab-usab niini nga mga teyoriya ug dili kasaligang mga motibo. Sa pikas bahin, anaa ang pulong sa Dios ngadto sa Iyang mga anak—Iyang mahangturong kaalam, Iyang sigurdong mga saad, ug Iyang mahigugmaong mga instruksyon alang sa pagbalik ngadto sa Iyang presensya diha sa himaya, gugma, ug kahalangdon.

Kamo ray mopili!

Ang Tiglalang sa kadagatan, kabalasan, ug dili maihap nga kabitoonan miduol kaninyo niining adlaw! Siya nagtanyag ninyo og tamdanan sa kalipay, kalinaw, ug kinabuhing dayon!

Aron maangkon kining mahimayaon nga mga panalangin, kinahanglan kamong magpaubos, mopalambo sa pagtuo, modala sa ngalan ni Kristo, mangita Niya diha sa pulong ug buhat, ug “mobarug isip mga saksi sa Dios sa tanan nga mga panahon ug diha sa tanan nga mga butang, ug diha sa tanan nga mga dapit.”⁷

Ang *Why* sa Pagsunod

Kon inyong masabtan ang tinuod nga kinaiyahan sa Dios ug ang Iyang mga sugo, mas masabtan usab ninyo ang inyong kaugalingon ug ang balaanong katuyoan sa inyong pagpakabuhi. Niini, ang inyong kadasig sa pagsunod sa mga sugo mausab, ug mahimo ninyong tinguha ang pagsunod sa ebanghelyo nga malipayon.

Sama pananglit, kadtong maghunahuna nga ang pagtambong sa mga miting sa Simbahan usa ka personal nga paagi sa pagpalambo sa ilang gugma sa Dios, pagkaplag og kalinaw, pagdasig sa uban, pagtinguha sa Espiritu, ug pagbag-o sa ilang pasalig sa pagsunod ni Jesukristo makakaplag og mas nindot nga kasinatian kay sa niadtong mitambong-tambong lang. Mga sister, *importante kaayo* nga motambong kita sa atong mga miting sa Dominggo, apan sigurado ko nga ang atong Langitnong Amahan mas nagpakabana bahin sa atong pagtuo ug paghinulsol kay sa atong pagtambong.

Ania ang laing sanglitanan:

Usa ka inahan nga walay bana nga dunay duha ka gagmayng anak bagohay lang nasakit og hangga. Siyempre, wala madugay ang iyang mga anak nasakit usab. Ang pag-atiman sa iyang kaugalingon ug sa iyang gagmayng mga anak lisud kaayo alang sa batanong inahan. Ug, mao nga, ang kasagarang limpyo kaayong balay nagkatag na ug nagsamok. Ang mga hugasan nagpundok sa lababo, ug ang labhanan nagpundok bisan asa.

Samtang nanlimbasug siya uban sa naghilak nga mga anak—ug siya mismo gustong mohilak—dunay nanuktok. Ang iyang mga visiting teacher. Nakita nila ang kalisud sa batanong inahan. Nakita nila ang iyang balay, iyang kusina. Nadungog nila ang hilak sa mga bata.

Karon, kon kini nga mga sister gusto lang nga makakompleto sa gisangun nga binulang pagbisita, tingali mohatag sila og usa ka platong cookies, moingon nga gimingaw sila niya sa Relief Society, ug moingon nga, “Sultihi kami unsay among mahimo!” Dayon malipayon silang mopauli, magpasalamat nga naka-100 porsyento sila alang sa laing bulan.

Maayo na lang, kini nga mga sister tinuod nga mga disipulo ni Kristo. Namatikdan nila ang panginahanglan sa ilang sister ug gigamit ang ilang daghang talento ug kasinatian. Gihipos nila ang mga nagkatag, gihawanan ug gilimpyohan ang panimalay, ug gitawagan ang usa ka higala nga magdala og gikinahanglanon kaayo nga mga grocery. Dihang nahuman na nila ang ilang buhat ug nanamilit, gibiyaaan nila kanang batanong inahan nga naghilak—hilak sa pasalamat ug gugma.

Sukad nianang higayuna, ang opinyon sa batanong inahan bahin sa visiting teaching nausab. “Nasayud ko,” miingon siya, “nga wala lang ko bisitahi tungod lamang kay sila giingnan nga buhaton kini.”

Oo, ang mga visiting teacher kinahanglang matinud-anon sa ilang binulan nga mga pagbisita, nga dili mataligam-an ang labing importanting *reason* niini nga sugo: paghigugma sa Dios ug sa isigkatawo.

Kon atong isipon ang mga sugo sa Dios ug ang atong bahin sa pagtukod sa Iyang gingharian nga sama sa tsekanan nga mga butang nga angayng buhaton, mataligam-an nato ang labing importanting bahin sa pagkadisipulo. Mataligam-an nato ang pagtubo nga nagagikan sa malipayong pagsunod sa mga sugo sa atong Amahan sa Langit.

Ang paglakaw diha sa dalan sa pagkadisipulo dili kinahanglan nga usa ka mapait nga kasinatian. Kini “tam-is labaw sa tanan nga tam-is.”⁸

Dili kini usa ka palas-anon nga moduot nato. Ang pagkadisipulo mopabati nato nga mas malipayon ug mas kontento. Kini modasig kanato og pagtuo, paglaum, ug gugmang putli. Mopuno kini sa atong mga espiritu og kahayag sa panahon sa kangitngit ug kalinaw sa panahon sa kasubo.

Mohatag kini kanato og balaanong gahum ug malungtarong kalipay.

Pagsunod sa Ebanghelyo nga Malipayon

Minahal nga mga sister sa ebanghelyo, bisan kon kamo nag-edad og 8 o 108, dunay butang nga akong gipanghinaut nga inyo gayud nga masabtan ug mahibaloan:

Kamo gihigugma.

Pinangga kamo sa inyong langitnong mga ginikanan.

Ang walay kinutuban ug mahangtulong Tiglalang sa kahayag ug kinabuhi nakaila kaninyo! Naghunahuna Siya kaninyo.

Oo, ang Dios nahigugma kaninyo karong adlaw ug sa kanunay.

Wala Siya maghulat nga higugmaon kamo hangtud nga inyong mabuntog ang inyong mga kahuyang ug bati nga mga batasan. Siya nahigugma ninyo karon uban sa hingpit nga pagsabut sa tanan ninyong panlimbasug. Nahibalo siya nga kamo moduol Niya diha sa kinasingkasing ug malaumon nga pagampo. Nasayud siya sa mga panahon nga kamo mikupot sa nagka-awop nga

kahayag ug mituo—bisan anaa taliwala sa nag-anam nga kangitngit. Nasayud Siya sa inyong mga pag-antus. Nasayud Siya sa inyong pagmahay sa panahon nga kamo nasayop o napakyas. Ug Siya nahigugma gihapon ninyo

Ug ang Dios nasayud sa inyong mga kalampusan; bisan kon daw gamay kini alang ninyo, giila Niya ug nalipay sa matag usa niini. Siya nahigugma ninyo tungod sa inyong pagtabang sa uban. Siya nahigugma ninyo tungod sa pagtabang sa uban sa pagpas-an sa ilang bug-at nga mga palas-anon—bisan kon kamo nanlimbasug sa inyong kaugalingon.

Siya nasayud sa tanan mahitungod ninyo. Nakakita kaayo Siya ninyo—nakaila Siya kon kinsa gayud kamo. Ug Siya nahigugma ninyo—karon ug sa kanunay!

Naghunahuna ba kamo nga importante sa Langitnong Amahan nga ang inyong makeup, sinina, buhok, ug mga kuko nga nindot kaayo? Naghunahuna ba kamo nga ang inyong bili ngadto Niya mausab base sa kadaghanon sa inyong mga follower sa Instagram o Pinterest? Naghunahuna ba kamo nga Siya ganahan nga mabalaka kamo o masagmuyo kon ang uban mo-un-friend o un-follow ninyo sa Facebook o Twitter? Naghunahuna ba kamo nga ang panagway, gidak-on sa sinina, o kasikat dunay mahimong kalainan sa inyong

bili ngadto sa Usa nga milalang sa kalibutan?

Siya nahigugma ninyo dili lamang kon si kinsa kamo niining adlaw apan sa potensyal ug tinguha usab nga kamo mamahimong tawo nga may himaya ug kahayag.

Labaw sa tanan, gusto Niya nga inyong maabot ang inyong padulngan—pagbalik sa inyong langitnong panimalay nga madungganon.

Ako mopamatuod nga ang paagi aron matuman kini mao ang paghikling sa hinakog nga mga tinguha ug walay pulos nga mga ambisyon pinaagi sa pagserbisyo sa uban. Mga sister, salig diha sa makaluwas nga gahum ni Jesukristo; sunda ang Iyang mga balaod ug mga sugo. Sa ato pa—pagsunod sa ebanghelyo nga malipayon.

Kini ang akong pag-ampo nga inyong masinati ang gibag-o ug gipalapan nga gugma sa Dios sa inyong kinabuhi; nga inyong makaplagan ang pagtuo, determinasyon, ug pasalis sa pagkat-on sa mga sugo sa Dios, ampingan kini diha sa inyong kasingkasing, ug pagsunod sa ebanghelyo nga malipayon.

Ako mosaad nga kon buhaton ninyo kini, madiskubrihan ninyo ang labing maayo sa inyong kaugalingon—ang inyong *tinuod* nga kaugalingon. Inyong madiskubrihan kon unsa gayud ang kahulugan nga mahimong anak sa mahangtulong Dios, ang Ginoo sa tanang pagkamatarung. Niini ako mopamatuod ug mobilin kaninyo sa akong panalangingin sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Ang Dios dili lamang atong Magmamando ug Tiglalang; Siya usab ang atong Langitnong Amahan. Ang tanang mga lalaki ug mga babaye mga anak gayud sa Dios. Si Presidente Joseph F. Smith nagtudlo nga “ang tawo, isip espiritu, gipanamkon ug natawo sa langitnong mga ginikanan, ug gimatuto ngadto sa pagkahingkod diha sa walay katapusang mga mansyon sa Amahan, sa wala pa moanhi dinhi sa yuta sulod sa usa ka temporal [yutan-on] nga lawas (*Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph F. Smith* [1998], 335).
2. Doktrina ug mga Pakigsaad 132:19.
3. Doktrina ug mga Pakigsaad 132:21–22, 24.
4. Tan-awa sa Isaiiah 55:9.
5. Tan-awa sa Moises 1:39.
6. Doktrina ug mga Pakigsaad 59:23.
7. Mosiah 18:9.
8. Alma 32:42.

Sobral, Brazil

Indeks sa mga Istorya sa Komperensya

Ang mosunod nga lista sa pinili nga mga kasinatian nga may kalabutan sa kinatibuk-ang komperensya nga magamit sa personal nga pagtuon, family home evening, ug ubang pagtudlo. Ang numero nagpasabot sa unang pahina sa pakigpulong.

MAMUMULONG	ISTORYA
Neil L. Andersen	(28) Si Neil L. Andersen naglig-on sa pagpamatuod sa usa ka returned missionary kabahin ni Joseph Smith.
M. Russell Ballard	(89) Ang river guide nagpasidaan sa mga rafter nga “magpabilin sa sakayan” samtang sila nag-andam sa usa ka biyahe sa white-water rapids.
David A. Bednar	(107) Human matambali ang gamay nga samad, ang anak nga lalaki ni David A. Bednar nagtanyag sa samang pagtambal ngadto sa iyang mga higala.
Linda K. Burton	(111) Usa ka full-time nga misyonaryo mitapos sa iyang misyon uban sa lunsay nga espiritu human mihalad sa iyang kasingkasing, gahum, hunahuna, ug kalig-on ngadto sa Ginoo.
Tad R. Callister	(32) Ang inahan ni Ben Carson nakapausab sa iyang kinabuhi. Usa ka Lebanese nga babaye nakakat-on sa ebanghelyo gikan sa iyang inahan. Ang mga ginikanan ni Tad R. Callister nagtudlo kaniya sa ebanghelyo.
Craig C. Christensen	(50) Pipila ka mga deacon nagsulti nganong ilang gidayeg si Presidente Monson. Si Craig C. Christensen nakabaton og pagpamatuod pinaagi sa pagtuon sa Basahon ni Mormon.
D. Todd Christofferson	(16) Si Haring Henry V nagsulti sa iyang mga tawo nga ang kada tawo responsable sa iyang kalag. Usa ka tawo nga dili ganahang moatiman sa iyang kaugalingon misugot nga dad-on siya sa sementeryo.
Quentin L. Cook	(46) Si Lucy sa comic strip nga <i>Peanuts</i> naghimo og mga pasumangil nganong wala niya masalo ang fly ball. Usa ka batan-ong lalaki naghimo og mga pagpili nga wala mahiyon sa iyang mga tumong nga magserbisyo og misyon ug magminyo sa templo. Usa ka pagbisita sa usa ka coach sa kolehiyo mikumpimar sa desisyon ni Quentin L. Cook sa pagsunod sa tambag sa iyang amahan.
Dean M. Davies	(53) Ang Simbahan ug ang mga miyembro sa Pilipinas miluwas sa mga miyembro ug dili mga miyembro human sa kusog kaayo nga bagyo.
Cheryl A. Esplin	(12) Usa ka lider sa Young Women nakakat-on sa makaabag nga gahum sa sakrament. Usa ka 96 anyos nga lalaki nagsimba aron siya makaambit sa sakrament.
Henry B. Eyring	(59) Usa ka bag-o nga kinabig nagtabang sa batan-ong Henry B. Eyring ug sa iyang igsoon nga lalaki nga maandam nga moserbisyo diha sa priesthood. Ang amahan ni Henry B. Eyring ug iyang bishop nagpakita og pagsalig kaniya pinaagi sa pagpangayo sa iyang tabang. Usa ka senior home teaching companion nagpakita og pagsalig sa anak nga lalaki ni Henry B. Eyring. (70) Ang inahan ni Henry B. Eyring nag-ampo nga madungog ni Henry B. Eyring ang pulong sa Dios diha sa iyang tambag. Ang mga lider sa Simbahan sa Idaho, USA, makadawat og pagpadayag sa pagtabang sa mga biktima sa baha. Ang asawa sa usa ka lalaki nga nakadawat sa gahum sa pagbugkos nasayud pinaagi sa pagpadayag nga ang iyang bana gitawag sa Dios.
Eduardo Gavarret	(37) Isip usa ka full-time nga misyonaryo, si Eduardo Gavarret nakakat-on og leksyon kabahin sa pagsunod sa tingog sa Manluluwas. Ang ginikanan ug mga igsoon sa 14 anyos nga batang babaye sa Uruguay nagsunod sa iyang ehemplo ug nagpamiyembro sa Simbahan. Ang mga ginikanan ni Eduardo Gavarret midawat sa mga misyonaryo ug sa ilang mensahe.
Carlos A. Godoy	(96) Aron makadawat sa mga panalangin nga gisaad diha sa iyang patriyarkal nga panalangin, si Carlos A. Godoy, uban sa suporta sa iyang asawa, nagtinguha og dugang nga edukasyon.
Robert D. Hales	(80) Ang batan-ong Robert D. Hales nakabaton og pagpamatuod samtang nagkat-on siya kabahin sa Dios gikan sa iyang mga ginikanan, magtutudlo, mga kasulatan, ug sa Espiritu Santo.
Jeffrey R. Holland	(40) Si Thomas S. Monson miuli gikan sa Germany nga naka-tsinelas human iyang gihatag ang iyang sapatos ug amerikana ug mga polo.
Larry S. Kacher	(104) Si Larry S. Kacher ug ang iyang asawa naanud sa riptide apan nakahimo sa pagbalik sa baybayon salamat sa balaang panabang. Duha ka tawo mihimo og desisyon nga nakapalayo sa ilang pamilya sa Simbahan. Ang mga ginikanan sa asawa ni Larry S. Kacher nagpanalangin sa ilang kaliwatan pinaagi sa pagsunod sa ebanghelyo ug sa pagtudlo niini ngadto sa ilang mga anak.
Jörg Klebingat	(34) Si Jörg Klebingat nagtambag sa usa ka sister sa Ukraine Kyiv Mission nga dili mapakyas sa pagbuhat tungod sa iyang mga kahuyang.
Neill F. Marriott	(117) Si Neill F. Marriott mibiya sa templo nasayud nga siya makasalig sa Manluluwas. Ang anak nga babaye ni Neill F. Marriott nag-awhag sa iyang pamilya nga mag-ampo sa dihang nawala ang ilang batan-ong anak nga lalaki. Siyam ka gatus ka batan-ong mga babaye sa Alaska misag-ulo sa “Ang Buhì nga Kristo.”
Hugo E. Martinez	(102) Si Presidente Monson nangalagad sa usa ka amahan kansang anak nga babaye nagkasakit. Ang mga kaisugan nagdala og tubig sa pamilyang Martinez human sa kusog nga bagyo.
Thomas S. Monson	(67) Usa ka torpedo miigo sa timon sa barko para sa gubat nga <i>Bismarck</i> , nakapahimo niini nga dili matimunan sa giplanong agian. (86) Ang mga miyembro sa Simbahan sa Canada kanunay nga mibisita sa panimalay sa magtiayong German nga milalin aron sila makaambit sa malinawong diwa didto.
Russell M. Nelson	(74) Human og opera ni Presidente Spencer W. Kimball, si Russell M. Nelson nakadawat og pagsaksi nga si Presidente Kimball mahimong propeta.
Dallin H. Oaks	(25) Tungod sa pailub ug pagkamabination sa iyang asawa, ang usa ka dili miyembro nga bana mihukom nga magpabunyang.
Allan F. Packer	(99) Samtang nagkugi og maayo sa pagputol sa kahoy, ang batan-ong Allan F. Packer nakalimot sa pagtangtang sa sakuban sa iyang atsa.
Boyd K. Packer	(6) Usa ka babaye nakaamgo nga nabayaran na sa Manluluwas ang dakong sayop batok kaniya.
L. Tom Perry	(43) Ang apo ni Presidente Harold B. Lee nagpahinudom sa iyang inahan sa kaimportante sa pag-ampo inigka-tingkatulog.
Lynn G. Robbins	(9) Si Presidente Boyd K. Packer nangutana ni Lynn G. Robbins kon hain siya nag-atubang, nagpahinudom kaniya nga siya nagrepresentar sa propeta ngadto sa mga tawo.
Jean A. Stevens	(114) Ang mga ginikanan ni Jean A. Stevens nagtuman gyud sa ilang mga pakigsaad ug sa ilang gugma sa Ginoo. Ang batan-ong mga babaye nag-andam para sa mga pakigsaad sa templo.
Dieter F. Uchtdorf	(56) Usa ka tawo nahasol pag-ayo sa usa ka dandelion sa nataran sa iyang silingan. Usa ka tulisan sa bangko minusnos og lemon juice sa iyang nawong, nagtuo nga kini makapahimo kaniya nga dili makita. Sa usa ka gituohan nga lig-on nga ward, 11 ka kaminyoon natapos sa diborsyo. (120) Ang mga visiting teacher mitabang sa inahan nga walay bana nga nanlimbasug sa duha ka masakiton nga mga anak.

Si Presidente Thomas S. Monson namulong sa sesyon sa Dominggo sa hapon sa kinatibuk-ang komperensya.

“Duha ka Adlaw sa Dinasi- nga mga Mensahe”

Nakasinati kita og duha ka adlaw sa dinasi-nga mga mensahe,” miingon si Presidente Thomas S. Monson sa pagtapos sa ika-184 nga Tunga sa Tuig nga Kinatibuk-ang Komperensya niadtong Dominggo, Oktubre 5, 2014.

Kadto nga mga mensahe naglakip sa kaimportante sa pagpalambo og pagpamatuod nga makapalahu-tay ninyo sa tanang sirkumstansya; pagsubay sa dalan sa Manluluwas ug sa pagkahimong matinud-anon nga disipulo; pagsunod ug sa pagpaluyo sa mga propeta; maalamong paggamit sa kabubut-on; ug paghimo sa panimalay nga usa ka dapit sa gugma, kasiguroan, ehemplo, ug pagkat-on sa ebanghelyo.

Sa iyang pangbukas nga pakigpu-long sa Sabado, si Presidente Monson mihatag og gibug-aton nga ang Simbahan nagpadayon sa pagtubo. “Kita karon sobra na sa 15 ka milyon ka lig-on ug nagtubo nga gidaghanon,” miingon si Presidente Monson. “Ang atong misyonaryo nga paningkamot nagpadayon nga wala mapugngi. Kita adunay 88,000 sobra ka mga misyonaryo nga nagserbisyo, nagsangyaw sa mensahe sa ebanghelyo sa kalibutan.”

Sa sesyon sa Sabado sa hapon, si Elder Carlos H. Amado ug Elder

William R. Walker sa Unang Korum sa Seventy gi-release ug gihatagan og emeritus status. Si Elder Arayik V. Minasyan ug Elder Gvido Senkans gipang-release isip mga Area Seventy.

Sa unang higayon sa kinatibuk-ang komperensya, pipila sa mga mamumulong kansang nag-unang mga pinulongan dili Iningles namulong sa ilang lumad nga pinulongan. Si Elder Chi Hong (Sam) Wong namulong gamit ang Cantonese, Elder Eduardo Gavarret ug Elder Hugo E. Martinez gamit ang Spanish, ug Elder Carlos A. Godoy gamit ang Portuguese.

Ang pundok sa katawhan mipuno sa 21,000 ka mga lingkuranan sa Conference Center ug sa ekstrang mga dapit sa Temple Square sa Siyudad sa Salt Lake, Utah, USA, sa kada sesyon sa komperensya, nga gihubad ngadto sa sobra sa 90 ka pinulongan ug gisibya ngadto sa sobra sa 170 ka mga nasud ug mga teritoryo. Agi og dugang, ang mga panghitabo anaa sa telebisyon, radyo, satellite transmission, ug sa Internet, lakip sa mobile device. Kini nga komperensya mitimaan sa 90 ka tuig nga anibersaryo sa sibya diha sa radyo ug 65 ka tuig nga anibersaryo sa sibya diha sa telebisyon sa komperensya. ■

Salida kabahin ni Joseph Smith Anaa na Karon sa Hulu

Minilyon ka mga tawo karon aduna nay access sa salida nga hinimo sa Simbahan sa pagpasidungog kang Propeta Joseph Smith. Ang *Joseph Smith: Prophet of the Restoration*, usa ka film nga naghulagway sa kinabuhi ug panulundon sa Propeta, anaa na karon nga matan-aw nga walay bayad sa Hulu, usa ka website nga nagtanyag og streaming sa video.

Ang salida mao ang unang film sa Simbahan nga nakasulod sa eksklusibo, dakong distribution channel sama sa Hulu, diin adunay mga 4 ka milyon ka mga subscriber nga makatan-aw diha dayon, maka-stream sa video pinaagi sa Roku, Apple TV, Xbox, PlayStation, ug mga smartphone ug tablets nga makakonektar diha sa Internet. Ang pagbutang sa film diha sa Hulu dili lang makapa-access sa mga miyembro sa Simbahan nga mas dali, apan makahatag usab og oportunidad sa daghang mga tawo kinsa dili mga LDS nga mas makatan-aw ug masayud kabahin sa Simbahan.

Ang mga miyembro kinsa nagtan-aw, mohatag og mga komentaryo, ug mogrado sa salida nga mas nakapasayon sa salida nga daling makit-an sa uban. ■

Nagpadayon ang Paglambo sa mga Templo

Kon ang tanang gipahibalo na nga mga templo mahuman ug mapahinungod, kita adunay 170 ka mga templo nga magamit sa tibuok kalibutan,” miingon si Presidente Thomas S. Monson atol sa Oktubre 2014 nga kinatibuk-ang komperensya. “Tungod kay kita nagtutok sa atong mga paningkamot sa pagkompleto sa mga templo nga gipahibalo sa una, niining higayona kita dili pa mopahibalo og bag-ong mga templo. Hinoon, sa umaabut, sa atong pag-ila sa mga panginahanglan ug sa pagpangita og mga yuta, ang pahibalo sa dugang nga mga templo himoon.”

Sa dihang si Presidente Monson mipahinungod og usab sa Ogden Utah Temple niadtong Septyembre 2014, kini nakapahimo sa gidaghanon sa magamit nga templo sa Simbahan ngadto sa 143 sa tibuok kalibutan.

Ang Fort Lauderdale Florida Temple gipahinungod niadtong Mayo 2014 ni Presidente Dieter F. Uchtdorf, Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan. Ang Phoenix

Ang Ogden Utah Temple gipahinungod og usab niadtong Septyembre 21, 2014.

Arizona Temple ipahinungod inigka-Nobyembre 16, 2014, ug dili moubos sa lima pa ka laing templo ang ipahinungod o ipahinungod og usab inigka-2015. ■

ANG MINISTERING RESOURCES ANAA NA PARA SA MGA KONSEHO

Ang mga sakop sa konseho sa stake ug ward aduna nay access karon sa bag-ong Church web page nga gitawag og Ministering Resources, anaa sa ministering.lds.org, aron sa pagtabang sa mga indibidwal ug pamilya sa ilang temporal ug espiritwal nga mga panginahanglan, lakip sa lisud ug sensitibong mga isyu. Ang access alang sa adunay mga calling sa konseho sa stake ug ward gamit ilang LDS account.

Ang kapanguhaan nga kaniadto anaa lang sa mga bishop ug presidente sa stake gi-update ug gipalapdan nga may pihong paggiya kon unsaon pagtabang sa mga biktima sa pang-abuso, niadtong nanlimbasug sa pagkadik, single nga mga ginikanan nga nagpaabut og anak, mga tigamit sa pornograpiya, kadtong nakasinati og kaibug sa sama og sekso, ug niadtong nanlimbasug sa mga problema sa pinansyal ug sa trabaho.

Ubos sa direksyon sa bishop, ang konseho sa ward makagamit sa Ministering Resources sa pagtinambagay sa usag usa alang sa kaayohan sa mga indibidwal ug mga pamilya diha sa ilang mga utlanan sa ward. ■

GIURATOHAN NI SARAH JANE WEAVER, CHURCH NEWS

Mga Pagtulun-an alang sa Atong Panahon

Gikan sa Nobyembre 2014 hangtud sa Marso 2015, ang mga leksyon sa Melchizedek Priesthood ug Relief Society sa ikaupat nga Dominggo kinahanglang andamon gikan sa usa o daghan pa nga mga pakigpulong nga gipamulong sa Oktubre 2014 nga kinatibuk-ang komperensya. Inigka Abril 2015, ang pakigpulong mahimong pilion gikan sa Oktubre 2014 o sa Abril 2015 nga komperensya. Ang mga presidente sa stake ug district

kinahanglan nga mopili unsa nga mga pakigpulong ang gamiton sa ilang mga dapit, o sila mahimong modelagar niini nga responsibilidad ngadto sa bishop ug mga presidente sa branch.

Kadtong motambong sa ikaupat nga Dominggo nga mga leksyon giawhag sa pagtuon daan sa mga pinili nga mga pakigpulong. Ang mga pakigpulong sa komperensya anaa sa daghang mga pinulongan sa conference.lds.org. ■

ANG TABANG ANAA NA NIADTONG NAAPEKTUHAN SA PAGKAADIK SA USA KA MINAHAL

Ang mga kapikas ug mga pamilya nga naapektuhan sa kinaiya sa pagkaadik sa usa ka minahal makagamit sa bag-ong giya diha sa internet aron makakita og tabang, paglaum, ug pagkaayo.

Ang Spouse and Family Support Guide, nga anaa sa AddictionRecovery.lds.org, gi-tuyo aron sa pagtabang sa mga kapikas ug mga sakop sa pamilya nga maayo gikan sa mga kasakit nga ilang nasinati tungod sa kinaiya sa pagkaadik sa ilang minahal nga nagumon sa drugas, alkohol, pornograpiya, o uban pang makadaot nga mga butang o naandang binuhatan. Agig dugang sa Iningles, kini sa dili madugay maanaa sa Spanish, Portuguese, French, Italian, German, Russian, Chinese, Japanese, ug Korean.

Ang giya gibahin ngadto sa 12 ka mga seksyon nga nagtutok sa pagkaayo, pagdugang og paglaum, ug pagkakaplag og kalig-on pinaagi ni Jesukristo.

Daghang praktikal nga mga sugyot ang anaa, sama sa kon unsaon paghimo og mga limitasyon ug lagda, unsaon sa paghisgot ang pagkaadik ug pagkaayo sa usa ka minahal, ug unsaon sa hustong paagi pagdumala kon mograbe.

Ang giya gigamit sa diskusyon sa kompidensyal nga mga support group meeting sa kapikas ug pamilya nga gitanyag sa LDS Family Services. Kini mahimong gamiton usab sa personal nga pagtuon o gamiton sa mga lider sa Simbahan kon mag-interbyu ug magtambag. ■

GILITRATOHAN NI SCOTT G. WINTERTON, DESERET NEWS

Mga young adult nga maminaw sa pakigpulong sa debosyonal sa Marriott Center sa Brigham Young University sa Provo, Utah, USA.

Mga Kausaban sa Debosyonal alang sa Young Adult Magsugod sa Enero

Ang Unang Kapangulohan ug ang Church Board of Education mipahibalo sa mga kausaban sa kasagad [frequency], dapit, ug sa pagmantala sa mga debosyonal alang sa mga young adult, sugod Enero 2015. Ang mga kausaban naglakip sa:

Pangalan: Tibuok Kalibutan nga Debosyonal alang sa mga Young Adult: Usa ka Gabii uban ni (pangalan sa mamumulog).

Kasagad: Katulo sa usa ka tuig, sa ikaduhang Domingo sa Enero, unang Domingo sa Mayo, ug ikaduhang Domingo sa Septyembre.

Mananan-aw: Tanang mga young adult, mga minyo ug dili minyo, gidapit sa pagtambong. Mga estudyante nga padulong human sa high school o ang katugbang niini gidapit usab sa pagtambong.

Mga Dapit: Ang Enero nga mga debosyonal pagahimoon sa Brigham Young University sa Provo, Utah; sa BYU-Idaho; o sa BYU-Hawaii. Ang Mayo nga mga debosyonal pagahimoon sa Conference Center sa Siyudad sa Salt Lake o sa ubang mga site sa punoang buhatan sa Simbahan. Ang Septyembre nga mga debosyonal pagahimoon

sa laing dapit sa Estados Unidos.

Pagmantala: Sulod sa pipila ka adlaw human sa matag debosyonal, ang mga pakigpulong diha sa teksto, mga format sa audio ug video maanaa na sa Iningles sa LDS.org ug sa Gospel Library app, sa usa ka bag-o nga koleksyon sa Young Adult. Ang mga bersyon sa pinulongan mosunod. Ang mga summary sa pakigpulong ilakip diha sa *Liahona*, ug lain-laing mga kinutlo sa teksto, mga kinutlo sa litrato (memes), ug importanting mga bahin sa video imantala usab nga live ug human sa debosyonal pinaagi sa mga social media channel sa Simbahan, lakip ang pihong sosyal nga mga pahina sa mamumulog.

Ang mga mamumulog padayon nga pilion sa Unang Kapangulohan gikan sa mga General Authority ug kinatibuk-ang mga opisyal sa Simbahan.

Ang mga kausaban gipahibalo ngadto sa mga young adult atol sa debosyonal sa CES niadtong Nobyembre 2, 2014, ug ang mga lider sa priesthood niadtong Agosto 28, 2014, sulat sa Unang Kapangulohan nga naglakip sa 2015 nga Iskedyul sa Sibya. ■

Ang LDS Charities Nanghatag og Tabang

Sukad sa unang mga adlaw sa Pagpahiuli, ang mga miyembro sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nahiba-loan sa ilang determinasyon sa pagtabang ug pagbayaw niadtong nag-antus.

Sa bag-ohay nga katuigan, ang mga miyembro sa Simbahan ug ang uban, pinaagi sa ubay-ubay nga mga kontribusyon, nakahatag og paagi alang sa mga programa sa Church Humanitarian Services nga makapanalangin sa mga tawo sa tibuok kalibutan. Niadtong 2013 lang, ang mga programa sa LDS humanitarian nakatabang og sobra sa 10.5 ka milyon ka mga tawo sa 130 ka mga nasud.

Kini nga paningkamot naglangkob sa paghatag og kahupayan ug makapantunhay sa kinabuhi nga mga butang sa paghatag og limpyo nga tubig; sa pagbansay sa mga midwife ug mga doktor aron sa pagluwas sa kinabuhi sa liboan ka bag-ong natawo nga bata; sa paghatag og mga wheelchair. Agi og dugang, ang Simbahan nagtabang sa vision care and training, mga bakuna, ug pagtabang sa mga komunidad sa pagpatubog og masustansyang mga pagkaon.

Pagtabang sa Refugee

Ang Simbahan mihimo kanunay ug dakong paningkamot sa pagtabang sa mga refugee ingon man usab sa uban nga nag-antus sa panagbangi ug kakulang sa pagkaon. Bag-ohay lang:

- Ang Simbahan midonar og liboan ka mga tola ug suplay sa pagkaon ngadto sa mga pamilya sa Chad ug naghimo og mga puso, mga kasilyas, ug mga shower building sa kampo sa mga refugee sa Burkina Faso.
- Sa Jordan, Syria, Lebanon, Iraq, ug sa rehiyon sa Kurdish, ang LDS Charities nag-apud-apod og mga pakete sa pagkaon, mga habol, mga suplay sa medikal, mga hygiene kit,

mga hapin sa kama, ug sinina sa tingtugnaw. Sa Iraq ug sa rehiyon sa Kurdish, mga wheelchair ug uban pang mga ekipo sa pagbalhin gihatag ngadto sa mga tawo nga nasamdan sa panagbangi.

- Sa Gaza, mga pharmaceutical, mga suplay sa medikal, ug gatas gidonar ngadto sa ulohang ospital.
- Sa Israel, ekipo sa ultrasound gidonar ngadto sa usa ka medikal nga pasilidad.
- Sa Ukraine ug Russia, ang Simbahan nakigtambayayong sa United Nations Development Program sa nanghatag og pagkaon, mga hapin sa kama, sinina, ug personal nga gamit sa panglimpyo sa panglawas alang sa 30,000 ka tawo nga nawad-an og balay tungod sa sibil nga kagubot.

Ang LDS Charities nagpabilin nga walay gidapigan sa politika ug sa pagtabang sa mga tawo sa bisan unsang pagtuo.

Paningkamot sa Kahupayan

Ang Simbahan mitubag usab kon adunay natural nga katalagman ang mahitabo.

- Sa Sierra Leone ug Liberia, ang Simbahan mipaapil sa 1,600 ka lokal nga mga boluntaryo sa pagbansay unsaon paglikay sa Ebola ug paghatag og pagkaon ug nag-unang panglimpyo ug mga suplay sa medikal.
- Ang sunod-sunod nga pagbaha tungod sa kusog nga habagat sa Pakistan ug sa India, ang Simbahan mihatag og pagkaon, mga hygiene kit, ug mga suplay sa medikal.
- Sa Tonga, usa ka dakong unos ang miguba sa gatusan ka mga panimalay, lakip sa mga panimalay sa 116 ka mga miyembro. Ang mga miyembro mitabang sa pagtukod og balik sa ilang mga panimalay. Sila gibansay kon unsaon sa pagtukod sa ilang kaugalingong kapasilungan ug dayon gihangyo sa pagtabang og dili moubos og upat ka tawo aron pagtukod sa ilang balay. Ang Simbahan mitabang nga mabalik ang pagpanom ug sa pagbansay nga mananom diha sa panimalay.

SARAH JANE WEAVER, CHURCH NEWS

Ang Presidente sa District sa Amman Jordan ug iyang anak nga babaye nakighimamat sa mga refugee.

- Sa Mexico, sa dihang usa ka kusog nga bagyo miguba o midaut sa liboan ka mga panimalay, ang lokal nga mga lider sa Simbahan mihatag og pagkaon ug tubig sa naapektohan nga mga miyembro, ug ang Simbahan nakigtambayayong sa gobyerno sa estado sa paghatag og mga pinutos nga pagkaon.

Unsay Inyong Mahimo

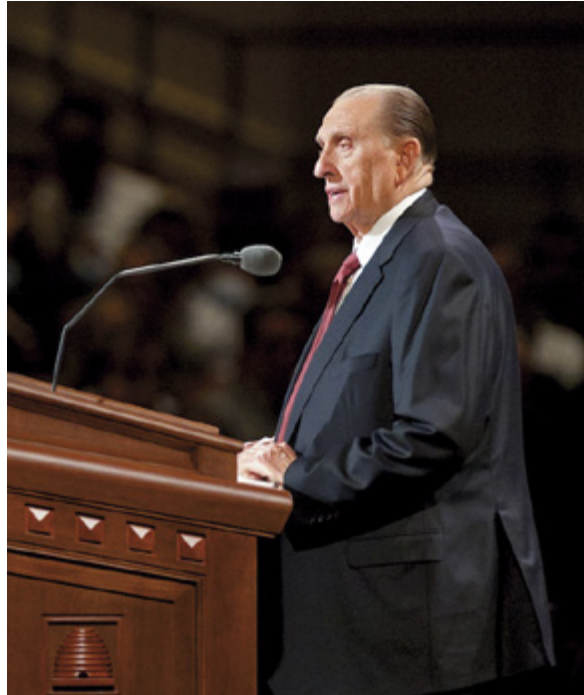
Ang mga donasyon sa Humanitarian Aid Fund makapahimo sa Simbahan sa pagtubag sa diha-diha dayon nga mga krises. Agi og dugang, bisan asa sila nagpuyo, ang mga miyembro nagpakita og Kristohanong gugma, nagserbisyo, ug nagtahud sa tanang mga tawo. Ang pagtagad sa mga refugee sa atong komunidad, o niadtong nag-antus sa ilang kaugalingong kalamidad, ug pagtanyag kanila og pakighigala, interes, ug maabi-abihong palibot usa ka Kristohanon nga buhat nga dili gayud makawang.

Pinaagi sa humanitarian nga organisasyon, ang Simbahan naningkamot sa pag-implementar sa tambag ni Presidente Thomas S. Monson nga “makalig-on kita sa usag usa; kita adunay kapasidad nga motagad niadtong wala matagad. Kon kita adunay mga mata nga makakita, mga dunggan nga makadungog, ug kasingkasing nga makahibalo ug mobati, kita motabang ug moluwas” (“The Call to Serve,” *Liahona*, Ene. 2001, 58). ■

Ang Sagrado nga Pag-ampo, ni Linda Curley Christensen

*Si Propeta Joseph Smith misulat sa iyang kasinatian sa edad nga 14 sa Sagrado nga Kakahoyan:
“Ako miadto sa kakahoyan . . . usa ka buntag sa usa ka matahum, maayo nga panahon, sayo sa
tingpamulak sa usa ka libo walo ka gatus ug kawhaan. . . . Taliwala sa akong tanan nga mga
kabalaka ako wala pa gayud makahimo sa pagsulay og pag-ampo sa kusog nga tingog.
“ . . . Human ako makapaniid sa akong palibut, ug nakita ang akong kaugalingon nga nag-inusara,
ako miluhod ug misugod sa pagtugyan sa mga tinguha sa akong kasingkasing
ngadto sa Dios” (Joseph Smith—Kasaysayan 1:14–15).*

“Samtang atong ibutang si Kristo sa sentro sa atong kinabuhi pinaagi sa pagkat-on sa Iyang mga pulong, pagsunod sa Iyang pagtulun-an, ug paglakaw sa Iyang dalan, Siya misaad nga mopaambit kanato sa kinabuhing dayon nga Iyang naangkon tungod sa kamatayon,” miingon si Presidente Thomas S. Monson atol sa ika-184 nga Tunga sa Tuig nga Kinatibuk-ang Komperensya sa Simbahan. “Wala nay mas taas pang tumong kay niini, nga kita mopili sa pagdawat sa Iyang pagdisiplina ug mahimong Iyang mga disipulo ug mohimo sa Iyang buhat sa ti-buok natong kinabuhi. Walay lain, way laing pagpili nga atong mabuhat, nga makahimo kanato sama sa Iyang mahimo.”

ANG SIMBAHAN NI
JESUKRISTO
SA MGA SANTOS
SA ULAHING MGA ADLAW